

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΚΣΤ'

Πέμπτη 20 Μαΐου 2021

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 12688
2. Ανακοινώνεται η υπ' αριθμόν 4632/3351 από 20 Μαΐου 2021 απόφαση του Προέδρου της Βουλής συγκροτήθηκε η Υποεπιτροπή για την Καταπολέμηση της Εμπορίας και της Εκμετάλλευσης Ανθρώπων της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, σελ. 12642 - 12644
3. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 12599, 12600, 12601, 12602, 12604, 12605, 12606, 12607, 12611, 12613, 12617, 12618, 12619, 12620, 12624, 12626, 12628, 12630, 12631, 12632, 12634, 12635, 12637, 12639, 12646, 12650, 12635, 12654, 12655, 12657, 12661, 12674

B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Ανακοίνωση αναφορών με αριθμό από 2736 έως 2810, σελ. 12570 - 12589
2. Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών, σελ. 12590 - 12598

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Συνέχιση της συζήτησης και ψήφιση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων και άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίου», σελ. 12599 - 12681
2. Αίτηση διεξαγωγής ονομαστικής ψηφοφορίας επί των άρθρων 7 και 13 του σχεδίου νόμου από Βουλευτές της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ, σελ. 12607, 12657 - 12660
3. Ηλεκτρονική ονομαστική ψηφοφορία επί των άρθρων 7 και 13 του σχεδίου νόμου, σελ. 12661 - 12673
4. Επιστολικές ψήφοι επί της ονομαστικής ψηφοφορίας, σελ. 12661

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο., σελ. 12631 - 12688
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ., σελ. 12621 - 12631
ΜΠΟΥΡΑΣ Α., σελ. 12569 - 12621

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Κ., σελ. 12611
ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ Φ., σελ. 12611
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ., σελ. 12653
ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ Κ., σελ. 12602
ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ Β., σελ. 12624
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο., σελ. 12632, 12634, 12635, 12637, 12639, 12646, 12650, 12653, 12654, 12655, 12657, 12661
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ., σελ. 12624, 12628, 12630, 12631
ΜΑΡΚΟΥ Κ., σελ. 12602
ΜΠΟΥΡΑΣ Α., σελ. 12599, 12600, 12601, 12602, 12606, 12607, 12611, 12613, 12618, 12619, 12620, 12674
ΠΑΠΑΡΗΓΑ Α., σελ. 12613
ΠΛΕΥΡΗΣ Α., σελ. 12624, 12631, 12632

ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ Ι., σελ. 12619, 12624
ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ Κ., σελ. 12618, 12624
ΣΚΟΥΦΑ Ε., σελ. 12602, 12620
ΤΑΣΟΥΛΑΣ Κ., σελ. 12617, 12618
ΤΣΙΑΡΑΣ Κ., σελ. 12605, 12626, 12653
ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ Δ., σελ. 12609

B. Επί προσωπικού θέματος :

ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ Θ., σελ. 12637

Γ. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης:

ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ Α., σελ. 12646, 12657
ΑΔΑΜΟΥ Κ., σελ. 12645
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ., σελ. 12624
ΑΠΑΤΖΙΔΗ Μ., σελ. 12632
ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ Α., σελ. 12639
ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ Γ., σελ. 12620, 12621
ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Κ., σελ. 12607, 12609, 12611
ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ Φ., σελ. 12611
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ., σελ. 12648, 12649, 12657
ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ Χ., σελ. 12640
ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ Δ., σελ. 12629
ΚΑΜΙΝΗΣ Γ., σελ. 12636
ΚΑΝΕΛΛΗ Γ., σελ. 12606, 12607
ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ Κ., σελ. 12601, 12602
ΚΑΡΑΣΑΡΛΙΔΟΥ Ε., σελ. 12641
ΚΑΣΙΜΑΤΗ Ε., σελ. 12605, 12606
ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ Μ., σελ. 12648, 12657
ΚΟΝΣΟΛΑΣ Ε., σελ. 12633
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Ε., σελ. 12637
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο., σελ. 12600

ΛΑΠΠΑΣ Σ., σελ. 12638, 12639
ΛΟΓΙΑΔΗΣ Γ., σελ. 12640

ΜΑΝΗ - ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ., σελ. 12650, 12657

ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ Κ., σελ. 12635
ΜΑΡΚΟΥ Κ., σελ. 12602
ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ Α., σελ. 12642
ΜΟΥΖΑΛΑΣ Γ., σελ. 12625, 12626
ΝΟΤΟΠΟΥΛΟΥ Α., σελ. 12634, 12635
ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ Θ., σελ. 12649, 12650, 126351, 12653, 12657

ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ Α., σελ. 12603
ΠΑΠΑΡΗΓΑ Α., σελ. 12613
ΠΑΦΙΛΗΣ Α., σελ. 12622
ΠΛΕΥΡΗΣ Α., σελ. 12622, 12633
ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ Ι., σελ. 12619, 12630, 12646
ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ Κ., σελ. 12624
ΣΚΟΝΔΡΑ Α., σελ. 12599
ΣΚΟΥΦΑ Ε., σελ. 12631, 12632
ΣΠΑΝΑΚΗΣ Β., σελ. 12600
ΤΖΑΚΡΗ Θ., σελ. 12628
ΤΖΗΚΑΛΑΓΙΑΣ Ζ., σελ. 12604
ΤΣΙΑΡΑΣ Κ., σελ. 12618, 12619, 12621, 12626, 12630, 12650, 12651, 12653, 12654
ΤΣΙΠΡΑΣ Α., σελ. 12614, 12618
ΧΗΤΑΣ Κ., σελ. 12647, 12654, 12657

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΚΣΤ'

Πέμπτη 20 Μαΐου 2021

Αθήνα, σήμερα στις 20 Μαΐου 2021, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.02' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Γ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΠΟΥΡΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται η κυρία Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τη Γραμματέα της Βουλής κ. Μαρία - Αλεξάνδρα Κεφάλα, Βουλευτή Ιωαννίνων, τα ακόλουθα:

Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

Τουρισμού - Υγείας

2736) Ο Βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης κ. Δημήτριος Κούβελας κατέθεσε αναφορά με την οποία το "Thessaloniki Convention Bureau" και η "Ένωση Ξενοδόχων Θεσσαλονίκης" με κοινή ανακοίνωσή τους ζητούν την άμεση επανεκκίνηση της Συνεδριακής δραστηριότητας και επισημαίνουν πόσο σημαντική είναι η άμεση ανακοίνωση ασφαλών και βιώσιμων υγειονομικών πρωτοκόλλων, για την ορθή λειτουργία των συνεδριακών δραστηριοτήτων, και αιτείται απαντήσεων.

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

2737) Ο Βουλευτής Χαλκιδικής κ. Απόστολος Πάνας κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Ιδιοκτητών Επιχειρηματιών Κάμπινγκ με επιστολή της ζητεί να ανασταλούν οι διοικητικές πράξεις που εκδοθήκαν με βάση το νόμο ν. 998/1979 μέχρι την κύρωση των Δασικών Χαρτών και να προκύψει συγκεκριμένη ρύθμιση που θα αναστέλλει τη βεβαίωση, εκτέλεση και είσπραξη προστίμων και εκδοθεισών διοικητικών πράξεων και την έκδοση νέων μέχρι την κύρωση των δασικών χαρτών, και αιτείται απάντησης.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

2738) Η Βουλευτής Βοιωτίας κυρία Παναγιού (Γιώτα) Πούλου κατέθεσε αναφορά με την οποία το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Τεχνολόγων Εκπαιδευτικών (Ε.Τ.Ε.) με επιστολή του θέτει το θέμα του συνεχιζόμενου προβλήματος του θεσμικού καθεστώτος της "Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης" (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.) η οποία αποτελεί το μοναδικό Α.Ε.Ι. της χώρας που δεν έχει ενσωματωθεί στον πανεπιστημιακό τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης και εκφράζει εντονότατους φόβους για το ενδεχόμενο κλεισίματος της Σχολής, με το επιχείρημα του περιορισμένου αριθμού εισακτέων, ως συνέπεια της εφαρμογής του μέτρου της Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής, και αιτείται απάντησης.

Υγείας

2739) Οι Βουλευτές Α΄ Θεσσαλονίκης κ. Ιωάννης Δελής, Β΄ Θεσσαλονίκης κ. Λεωνίδας Στολτίδης κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ένωση Νοσοκομειακών Ιατρών Νομού Πέλλας με κείμενό της ζητεί την ικανοποίηση των δίκαιων αιτημάτων της Ένωσης για τη στελέχωση των Κέντρων Υγείας της Περιφερειακής Ενότητας Πέλλας

με μόνιμο προσωπικό και τη μονιμοποίηση των συμβασιούχων που εργάζονται σε αυτά, για την υπερωριακή απασχόληση των ιατρών, τις εφημερίες και τις άδειες, καθώς και για την ένταξη του υγειονομικού προσωπικού στα Βαρέα και Ανθυγιεινά Επαγγέλματα, και αιτούνται απάντησης.

Οικονομικών

2740) Ο Βουλευτής Α' Αθηνών κ. Νικήτας Κακλαμάνης κατέθεσε αναφορά με την οποία πολίτης και ο Δήμαρχος Ελαφονήσου με επιστολή τους θέτουν το θέμα των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν με την Κτηματική Υπηρεσία Νομού Λακωνίας σε οποιαδήποτε προσπάθεια ολοκλήρωσης παραχώρησης χρήσης τμήματος αιγιαλού, και αιτούνται απάντησης.

Πολιτισμού και Αθλητισμού

2741) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. Γεώργιος Κωτσός κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Ποδοσφαιρικών Σωματείων Καρδίτσας και τα αθλητικά σωματεία του Νομού Καρδίτσας με επιστολή τους ζητούν την επιχορήγηση των Αθλητικών Σωματείων της (Ε.Π.Σ.) που έχουν πληγεί από την θεομηνία του "ΙΑΝΟΥ" που έπληξε την περιοχή, και αιτείται απάντησης.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

2742) Ο Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης κ. Αλέξανδρος (Αλέκος) Τριανταφυλλίδης κατέθεσε αναφορά με την οποία πολίτης, κάτοικος Θεσσαλονίκης με επιστολή του, ζητά την οριστική λύση στο ζήτημα της επιστροφής των ασφαλιστικών εισφορών που κατέβαλε προς τον ΕΦΚΑ ως αχρεωστήτως καταβληθεισών εισφορών, και αιτείται απάντησης.

Πολιτισμού και Αθλητισμού

2743) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. Νεοκλής Κρητικός κατέθεσε αναφορά με την οποία κάτοικοι και ιδιοκτήτες της περιοχής Βαλτακίου Λακωνίας με επιστολή τους περιγράφουν την έκταση και το μέγεθος των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν με βάση τον χαρακτηρισμό της περιοχής ως αρχαιολογική Ζώνη Α', και αιτείται απάντησης.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων - Υγείας

2744) Η Βουλευτής Κυκλάδων κυρία Αικατερίνη Μονογυιού κατέθεσε αναφορά με την οποία το Περιφερειακό Συμβούλιο Νοτίου Αιγαίου με απόφαση του 6ου συνεδρίου του ζητεί τη λειτουργία των Ιατρικών Επιτροπών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (Κ.Ε.Π.Α.) και την ενίσχυση των αρμοδιοτήτων των καταστημάτων και των γραφείων κοινωνικής ασφάλισης ΕΦΚΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ (ΤΕΩΣ ΙΚΑ - ΕΤΑΜ) στα νησιά Πάτμο, Λέρο, Κάλυμνο και Κω, όπως επίσης και στα μικρότερα νησιά της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, για την καλύτερη και άμεση εξυπηρέτηση των κατοίκων τους, και αιτείται απάντησης.

Προστασίας του Πολίτη

2745) Η Βουλευτής Καστοριάς κυρία Ολυμπία Τελιγιορίδου κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Συνεταιρισμός και οι Συλλογικοί Φορείς της Δυτικής Μακεδονίας με επιστολή τους ζητούν την επαναλειτουργία του συνοριακού σταθμού Κρυσταλλοπηγής, και επισημαίνουν το πρόβλημα που δημιουργήθηκε σε πληθώρα δραστηριοτήτων και εργασιών του πρωτογενούς τομέα της Π.Ε. Καστοριάς, ως απόρροια της μη έγκαιρης έλευσης «εποχικών μετακλητών εργατών γης» από τις όμορες χώρες, λόγω της αναστολής της λειτουργίας του Μεθοριακού Σταθμού της Κρυσταλλοπηγής, και αιτείται απάντησης.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

2746) Ο Βουλευτής Ευβοίας κ. Ευάγγελος Αποστόλου κατέθεσε αναφορά με την οποία το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Μαντουδίου-Λίμνης-Αγίας Άννας καταθέτει προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων το απόσπασμα από το πρακτικό της αριθμ. 7 / 13-4-2021 τακτικής συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου σύμφωνα με το οποίο διαμαρτύρεται για την υποβάθμιση και πιθανή κατάργηση του γραφείου ΕΦΚΑ Μαντουδίου, και αιτείται απάντησης.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

2747) Η Βουλευτής Δωδεκανήσου κυρία Τσαμπίκα (Μίκα) Ιατρίδη κατέθεσε αναφορά με την οποία η Δημοτική Παράταξη «Η Κάλυμνος Αλλάζει» και ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Καλύμνου ζητούν τη λήψη ειδικών μέτρων στήριξης των υποψηφίων των πανελληνίων εξετάσεων της Καλύμνου, με δεδομένο ότι λόγω της ιδιαίτερης

υγειονομικής κατάστασης που επικρατεί στην Κάλυμνο, η οποία καθιστά αδύνατη τη δια ζώσης εκπαίδευση, οι υποψήφιοι του νησιού βρίσκονται σε μειονεκτική θέση, και αιτείται απάντησης.

Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

2748) Ο Βουλευτής Β' Πειραιώς κ. Ιωάννης Ραγκούσης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Ναυπηγικής Βιομηχανίας (Σ.Ε.ΝΑ.ΒΙ.) με επιστολή του διαμαρτύρεται για τη μη τήρηση της υπ. αρ. απόφασης 226/2021 της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων(Ρ.Α.Λ.), με την οποία ζητεί «να ληφθεί κάθε αναγκαίο αστυνομικό μέτρο για την προστασία των μελών του Συνδέσμου από τυχόν παράνομη επιβολή σε αυτά τέλους εισόδου στη Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη (ΝΕΖ)», και αιτείται απάντησης.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

2749) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Βασίλειος Κεγκέρογλου κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Τεχνολόγων Εκπαιδευτικών (Ε.Τ.Ε) με επιστολή της ζητεί την επίλυση του προβλήματος της "Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης" (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.), που αποτελεί το μοναδικό Α.Ε.Ι. το οποίο δεν είναι ενταγμένο στον Πανεπιστημιακό τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης, και αιτείται απάντησης.

Υγείας

2750) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. Νεκτάριος Σαντορινιός κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Ιατρικός Σύλλογος Επαρχίας Καλύμνου με επιστολές του υπογραμμίζει την επιτακτική ανάγκη δημιουργίας μεγάλου εμβολιαστικού κέντρου στην Κάλυμνο, εξαιτίας και της συνεχώς επιδεινούμενης επιδημιολογικής κατάστασης στο νησί, και αιτείται απάντησης.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

2751) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. Νεκτάριος Σαντορινιός κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος της Ηρωικής Νήσου Κάσου με επιστολή του διαμαρτύρεται για την επικείμενη υποβάθμιση του 6ου Δημοτικού Σχολείου του νησιού, αφού οι αρνητικές επιπτώσεις μιας τέτοιας απόφασης, ειδικά για ένα ακριτικό νησί, αφορούν στην αφομοίωση της διδασκόμενης ύλης και γενικότερα την ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης στους

μαθητές και ζητεί, ως ελάχιστη αναγνώριση της προσφοράς των κατοίκων της Ηρωικής Νήσου Κάσου, την αποτροπή της, και αιτείται απάντησης.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

2752) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. Χρήστος Κέλλας κατέθεσε αναφορά με την οποία τα μέλη του Αγροτικού Συνεταιρισμού Επιτραπέζιου Σταφυλίου Λάρισας "Grapeteam" με επιστολή τους εξηγούν τους λόγους για τους οποίους πρέπει και οι ίδιοι να ενισχυθούν με ενίσχυση ή σσονος σημασίας, όπως και οι συνάδελφοί τους στο Νομό. Πέλλας, και αιτείται απάντησης.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

2753) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. Κωνσταντίνος Μαραβέγιας κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πρόεδρος του Αγροτικού Συνεταιρισμού Επιτραπέζιου Σταφυλίου Νομού Λάρισας με επιστολή του τονίζει την ανάγκη ένταξης των αμπελοκαλλιεργητών Λάρισας και Καρδίτσας στις ενισχύσεις ή σσονος σημασίας λόγω ζημιών που προκλήθηκαν από το ακραίο καιρικό φαινόμενο «Ιανός», και αιτείται απάντησης.

Μετανάστευσης και Ασύλου - Προστασίας του Πολίτη

2754) Ο Βουλευτής Έβρου κ. Αναστάσιος (Τάσος) Δημοσχάκης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) της Ν. Ορεστιάδας με επιστολή του ζητεί να ενημερωθεί αναφορικά με την έκδοση τεχνικού δελτίου για τις δομές στο Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης (Κ.Υ.Τ.) Φυλακίου Ν. Ορεστιάδας και στο παρακείμενο Προαναχωρησιακό Κέντρο Κράτησης (ΠΡΟ.ΚΕ.ΚΑ.), και αιτείται απαντήσεων.

Εθνικής Άμυνας

2755) Ο Βουλευτής Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών κ. Ιωάννης Καλλιάνος κατέθεσε αναφορά με την οποία η Γραμματεία των Ανώτατων Στρατιωτικών Σχολών Υπαξιωματικών (Α.Σ.Σ.Υ.) της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ενώσεων Στρατιωτικών (ΠΟΜΕΝΣ) με υπόμνημά της αιτείται την επίλυση των σοβαρότατων προβλημάτων σταδιοδρομικής φύσης των στρατιωτικών, όπως η αποκατάσταση της βαθμολογικής εξέλιξης των Αξιωματικών αποφοίτων Α.Σ.Σ.Υ. και η

κατάργηση των ηλικιακών ορίων αποστρατείας των Αξιωματικών, και αιτείται απάντησης.

Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Ανάπτυξης και Επενδύσεων

2756) Ο Βουλευτής Κερκύρας κ. Δημήτριος Μπιάγκης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πρόεδρος της Κοινότητας Σωκρακίου Κέρκυρας με επιστολή του επισημαίνει τα σοβαρά προβλήματα που θα προκληθούν σε πολλούς τομείς στην περιοχή από την επαναλειτουργία των Νταμαριών και ζητεί την ανάκληση της απόφασης.

Υγείας

2757) Οι Βουλευτές Αχαΐας κυρία Αθανασία (Σία) Αναγνωστοπούλου, Αχαΐας κ. Κωνσταντίνος Μάρκου κατέθεσαν αναφορά με την οποία οι παθολόγοι των Παθολογικών Κλινικών, των Τμημάτων Επειγόντων Περιστατικών του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Πατρών (ΠΓΝΠ), του Γενικού Νοσοκομείου Πατρών (ΓΝΠ) Άγιος Ανδρέας και της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας της Πάτρας με ανοιχτή επιστολή τους ενημερώνουν για την επερχόμενη αποδυνάμωση και των δύο νοσοκομείων το επόμενο διάστημα και ζητούν από την 6η Υγειονομική Περιφέρεια (ΥΠΕ) και το Υπουργείο Υγείας να δώσουν άμεσα μόνιμη λύση στο αδιέξοδο που οι ίδιοι δημιούργησαν σχετικά με την Παθολογική κλινική του Νοσοκομείου Πύργου, εξασφαλίζοντας τη στελέχωση με μόνιμους γιατρούς ώστε οι πολίτες της Ηλείας να μην είναι πολίτες δεύτερης κατηγορίας, και αιτούνται απάντησης.

Παιδείας και Θρησκευμάτων - Υγείας - Εσωτερικών - Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

2758) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Γεώργιος Καρασμάνης κατέθεσε αναφορά με την οποία τα Συνδικαλιστικά Σωματεία και οι Σύλλογοι σε Κρατικές Δομές της Κοινωνικής Πρόνοιας, της Υγείας και της Παιδείας των Δήμων της Χώρας με επιστολή τους ενημερώνουν ότι συνεχίζουν να εργάζονται με σχέσεις εργασίας πρόσκαιρου, έκτακτου και περιορισμένου χρόνου και ζητούν, μέσω των κατάλληλων νομοθετικών παρεμβάσεων, την αναγνώριση των διαδοχικών συμβάσεων ως ενιαίων συμβάσεων Αορίστου Χρόνου, και αιτείται απαντήσεων

Εσωτερικών - Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων - Περιβάλλοντος και Ενέργειας

2759) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Γεώργιος Καρασμάνης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Κυνηγετικός Σύλλογος Γιαννιτσών "Ο Φασιανός" με υπόμνημά του ενημερώνει για τις θέσεις - προτάσεις του αναφορικά με το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εσωτερικών και δηλώνει την αντίθεσή του στα άρθρα 5 και 6 που προβλέπουν την καθολική στέρωση όλων των αδέσποτων σκύλων και την ποινικοποίηση κάθε μορφής ερασιτεχνικής εκτροφής, και αιτείται απαντήσεων.

Ανάπτυξης και Επενδύσεων - Οικονομικών - Υποδομών και Μεταφορών - Επικρατείας (Γεραπετρίτης) - Υγείας

2760) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Γεώργιος Καρασμάνης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύλλογος Πασχόντων από Συγγενείς Καρδιοπάθειες με υπόμνημά του αιτείται την απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης και τα τέλη κυκλοφορίας ορισμένων κατηγοριών ατόμων με αναπηρία και την τροποποίηση του άρθρου 16 του ν. 1798/1988, και αιτείται απαντήσεων.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων - Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Εσωτερικών

2761) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Γεώργιος Καρασμάνης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Όμιλος Φίλων Λευκού Ελληνικού Τσοπανόσκυλου με υπόμνημά του ενημερώνει για τις θέσεις - προτάσεις του αναφορικά με το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εσωτερικών και δηλώνει την αντίθεσή του στα άρθρα που προβλέπουν την καθολική στέρωση όλων των αδέσποτων σκύλων και την ποινικοποίηση κάθε μορφής ερασιτεχνικής εκτροφής, και αιτείται απαντήσεων.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

2762) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. Μάξιμος Χαρακόπουλος κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πρόεδρος του Αγροτικού Συνεταιρισμού Επιτραπέζιου Σταφυλιού Λάρισας με επιστολή του ζητεί από τις αρμόδιες αρχές να μεριμνήσουν προκειμένου οι αμπελοκαλλιεργητές της Θεσσαλίας να αποζημιωθούν από τον ΕΛΓΑ, μετά την καταστροφή που υπέστησαν στις καλλιέργειες τους από το κύμα κακοκαιρίας "ΙΑΝΟΣ" και αιτείται απάντησης.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων - Εσωτερικών - Οικονομικών

2763) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Γεώργιος Καρασμάνης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Εργαζομένων Ο.Τ.Α. του Νομού Πέλλας με υπόμνημά του ζητεί να μην ισχύσει το ανώτερο όριο δηλώσεων για το πρώτο εξάμηνο το οποίο μπορούν να πληρωθούν οι ανταποκριτές του Νομού Πέλλας, και αιτείται απαντήσεων.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

2764) Ο Βουλευτής Βοιωτίας κ. Γεώργιος Μουλκιώτης κατέθεσε αναφορά με την οποία το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Θήβας τάσσεται υπέρ των εργαζομένων στην "UNILEVER LOGISTICS" στο Σχηματάρι για την αποτροπή των επερχόμενων απολύσεων δύο εργαζομένων με 35 χρόνια εμπειρίας στην εταιρία και λίγο πριν την συνταξιοδότησή τους, και αιτείται απάντησης.

Υποδομών και Μεταφορών

2765) Ο Βουλευτής Φθιώτιδος κ. Θεμιστοκλής (Θέμης) Χειμάρης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Δήμαρχος Στυλίδας ενημερώνει σχετικά με τις κυκλοφοριακές ρυθμίσεις στην είσοδο Ραχών λόγω εργασιών ανακατασκευής υφιστάμενης γέφυρας και ζητεί την εξέταση του ζητήματος δεδομένης της ήδη βεβαρημένης οικονομικής κατάστασης των επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου εξαιτίας της πανδημίας κορονοϊού, και αιτείται απάντησης.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

2766) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Γεώργιος Λογιάδης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ανώτατη Συνομοσπονδία Γονέων Μαθητών Ελλάδας με επιστολή της τονίζει ότι η διακοπή λειτουργίας των σχολείων, με αφορμή την πανδημία του Covid 19, πέραν των τεράστιων προβλημάτων που προκάλεσε στην εκπαίδευση, είχε σαν συνέπεια την δημιουργία τεράστιων, πρακτικών και νομικών, ζητημάτων που αφορούν στην λειτουργία των Συλλόγων Γονέων, αλλά και των υπερκείμενων αυτών Οργανώσεών τους, και αιτείται απάντησης.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

2767) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Γεώργιος Λογιάδης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος σύνδεσμος πασχόντων από συγγενείς καρδιοπάθειες παραθέτει μια σειρά από αιτήματα του συνδέσμου σχετικά με τον χώρο της εκπαίδευσης και ζητεί συνάντηση με την αρμόδια υπουργό, και αιτείται απάντησης.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

2768) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Γεώργιος Λογιάδης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Λειτουργών Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης παραθέτει μια σειρά από προβλήματα που αντιμετωπίζει η εκπαιδευτική κοινότητα όπως να γίνει το σύνολο των 10500 διορισμών φέτος το καλοκαίρι του 2021 και να προγραμματιστούν άμεσα οι επόμενοι διορισμοί κ.α., και αιτείται απάντησης.

Υγείας

2769) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Γεώργιος Λογιάδης κατέθεσε αναφορά με την οποία 125 επιστημονικοί, επαγγελματικοί, ερευνητικοί και κοινωνικοί φορείς, ιδρυμάτων, ινστιτούτων ενώσεων και συλλόγων καρκινοπαθών από όλη σχεδόν την Ελλάδα θέτουν το ζήτημα της εφαρμογής της στρατηγικής του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, και της Ε. Ε. για την εξάλειψη του καρκίνου τραχήλου μήτρας στην Ελλάδα, και αιτείται απάντησης.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

2770) Η Βουλευτής Δράμας κυρία Χαρούλα (Χαρά) Κεφαλίδου κατέθεσε αναφορά με την οποία οι αποκλεισμένοι λόγω κλειδώματος των πινάκων εκπαιδευτικοί ενημερώνουν ότι προσλαμβάνονται εκπαιδευτικοί από επικουρικό πίνακα με σεμινάρια και εκπαιδευτικοί με περισσότερα προσόντα και γνώσεις μένουν άνεργοι, χωρίς δυνατότητα συμμετοχής στις προκηρύξεις 1ΓΕ, 2ΓΕ, 3ΓΕΑ του ΑΣΕΠ, πράγμα που αντίκειται στις συνταγματικές αρχές της ισότητας και της αξιοκρατίας και ζητούν το άνοιγμα των Πινάκων και τη δυνατότητα να κάνουν αιτήσεις και να συμπεριληφθούν στους πίνακες, και αιτείται απάντησης.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

2771) Ο Βουλευτής Α' Ανατολικής Αττικής κ. Αθανάσιος (Νάσος) Αθανασίου κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Κτηνοτροφικός

Σύλλογος Περιφέρειας Αττικής, "Άγιος Γεώργιος" παραθέτει μια σειρά από πλειάδα σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις της Ανατολικής Αττικής, και αιτείται απάντησης.

Υποδομών και Μεταφορών

2772) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. Αθανάσιος Δαβάκης κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στις "Υποψήφιες για υδατοδρόμια τρεις περιοχές της Λακωνίας", και αιτείται απάντησης.

Παιδείας και Θρησκευμάτων - Πολιτισμού και Αθλητισμού

2773) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. Κωνσταντίνος Μαραβέγιας κατέθεσε αναφορά με την οποία το Αθλητικό Σωματείο "Αιολικός Βόλου" με επιστολή του θέτει το θέμα της ανάγκης ανοίγματος των σχολικών αθλητικών εγκαταστάσεων στα αναπτυξιακά τμήματα τοπικών συλλόγων, και αιτείται απάντησης.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

2774) Ο Βουλευτής Βοιωτίας κ. Γεώργιος Μουλκιώτης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ιδιοκτητών Κέντρων Ξένων Γλωσσών του Νομού Βοιωτίας με έγγραφό του ζητεί την αναστολή της διαδικασίας επικαιροποίησης των αδειών και για τα Κέντρα Ξένων Γλωσσών κατά ανάλογη εφαρμογή, λόγω της πανδημίας του COVID-19, με την αναστολή ειδικά για το έτος 2021 της διαδικασίας επικαιροποίησης των αδειών των Ιδιωτικών Ι.Ε.Κ. και των Κολλεγίων, και αιτείται απάντησης.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

2775) Ο Βουλευτής Πιερίας κ. Ξενοφών (Φώντας) Μπαρालιάκος κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί του Νομού Πιερίας, Βροντούς, ΠΕΣΚΟ Κονταριώτισσας -Άγιου Σπυρίδωνα και Καρίτσας με υπόμνημά τους θέτουν το θέμα της ανάγκης άμεσης οικονομικής ενίσχυσης των παραγωγών που καλλιεργούν την επιτραπέζια ποικιλία σταφυλιών Crimson, η οποία επλήγη εξαιτίας θεομηνιών και της πανδημικής κρίσης εντός του έτους 2020 και ζητούν να αποζημιωθούν στρεμματικά, βάσει των υποβληθεισών δηλώσεων στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΟΣΔΕ) για την συγκομιδή του έτους 2020, και αιτείται απάντησης.

Υποδομών και Μεταφορών

2776) Οι Βουλευτές Ηρακλείου κ. Νικόλαος Ηγουμενίδης, Ηρακλείου κ. Σωκράτης Βαρδάκης, Ηρακλείου κ. Χαράλαμπος (Χάρης) Μαμουλάκης κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμος Μινώα Πεδιάδος με έγγραφό του θέτει το θέμα της ανάγκης κατασκευής κάτω διάβασης στη νέα συνδετήρια οδό του αεροδρομίου και ειδικότερα στο σημείο που αποκόπτει το δημοτικό δρόμο Αρχαγγέλου-Σκλαβεροχώρι, και στο πλαίσιο του έργου για το νέο Αεροδρόμιο στο Καστέλλι και τη μελέτη-κατασκευή-χρηματοδότηση των οδικών του συνδέσεων, προκειμένου να διασφαλιστεί η χωρική ενότητα και εγγύτητα των οικισμών, και αιτείται απάντησης.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

2777) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Γεώργιος Καρασμάνης κατέθεσε αναφορά με την οποία Αναπληρωτές Εκπαιδευτικοί Οικονομολόγοι ΠΕ-80 με επιστολή τους διαμαρτύρονται για την κατανομή των θέσεων στην προκήρυξη 2ΓΕ/2019, η οποία αφορά διορισμούς μόνιμου εκπαιδευτικού προσωπικού, καθώς και για την υποβάθμιση των οικονομικών μαθημάτων στην δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, και αιτείται απάντησης.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

2778) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. Γεώργιος Κωτσός κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Επιτραπέζιου Σταφυλίου Λάρισας με επιστολή του ζητεί να αποζημιωθούν οι αμπελοκαλλιεργητές της Θεσσαλίας, έτσι ώστε να καλυφθεί η απώλεια εισοδήματος που υπέστησαν εξαιτίας του καταστροφικού κυκλώνα «ΙΑΝΟΥ» τον περασμένο Σεπτέμβριο, και αιτείται απάντησης.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων - Παιδείας και Θρησκευμάτων

2779) Οι Βουλευτές Ηρακλείου κ. Εμμανουήλ Συντυχάκης, Λέσβου κυρία Μαρία Κορμηνάκα, Β' Πειραιώς κυρία Διαμάντω Μανωλάκου κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Γενική Συνέλευση των Σπουδαστών των Επαγγελματικών Σχολών Μαθητείας (ΕΠΑΣ) Ο.Α.Ε.Δ. Ηρακλείου με απόφασή της ζητεί να ικανοποιηθούν άμεσα τα δίκαια αιτήματα των σπουδαστών, μεταξύ των οποίων ζητούν να μην υποβαθμιστεί η αξία του πτυχίου τους από επίπεδο 4 σε επίπεδο 3, και αιτείται απαντήσεων.

Παιδείας και Θρησκευμάτων - Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

2780) Οι Βουλευτές Ηρακλείου κ. Εμμανουήλ Συντυχάκης, Λέσβου κυρία Μαρία Κομνηνάκα, Β' Πειραιώς κυρία Διαμάντω Μανωλάκου κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Γενική Συνέλευση του Συλλόγου Ωρομισθίων-Αναπληρωτών Εκπαιδευτικών ΚΕΤΕΚ-ΤΕΕ Ο.Α.Ε.Δ. Ηρακλείου Κρήτης με ψήφισμά της εκφράζει την αντίθεσή της απέναντι στο νόμο 4763/2020 και θέτει τα αιτήματά τους που αφορούν την αναβάθμιση της δημόσιας τεχνικής- επαγγελματικής εκπαίδευσης, τη λειτουργία των ΕΠΑΣ Ο.Α.Ε.Δ. και τα εργασιακά τους δικαιώματα, και αιτούνται απαντήσεων.

Ψηφιακής Διακυβέρνησης - Παρά τω Πρωθυπουργώ αρμόδιος για θέματα Επικοινωνίας και Ενημέρωσης

2781) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. Νικόλαος Συρμαλένιος κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αντιδήμαρχος Άνδρου με επιστολή του διαμαρτύρεται για την προβληματική λήψη τηλεοπτικών σταθμών στην Άνδρο, γεγονός που δεν συνέβαινε ποτέ στο παρελθόν και επισημαίνει την έντονη δυσφορία των κατοίκων και των επισκεπτών από κάθε περιοχή του νησιού για την προβληματική λήψη του σήματος σε όλο το νησί και αιτείται τη διευθέτηση του ζητήματος.

Ψηφιακής Διακυβέρνησης - Οικονομικών

2782) Ο Βουλευτής Άρτης κ. Χρήστος Γκόκας κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Ταχυδρομικών Ηπείρου-Κέρκυρας (Σ.Τ.Η.Κ.) με επιστολή του καταγράφει τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι υπάλληλοι στα Ελληνικά Ταχυδρομεία της Ηπείρου και της Κέρκυρας, λόγω της εθελούσιας αποχώρησης συναδέλφων τους και του μεγάλου όγκου δουλειάς, και αιτείται απαντήσεων.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων - Οικονομικών

2783) Ο Βουλευτής Ημαθίας κ. Λάζαρος Τσαβδαρίδης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Μεταφορική Εταιρεία Οδικών Μεταφορών "Ο Μακεδών" με επιστολή της θέτει το ζήτημα της ήδη υφιστάμενης μεγάλης πτώσης των εσόδων τους από τις καταστροφές στις καλλιέργειες τη φετινή χρονιά λόγω χαλαζιού αλλά και παγετού, τονίζοντας ότι η μειωμένη κατά 80% παραγωγή φρούτων πλήττει σε τεράστιο βαθμό και τον κλάδο των μεταφορών και ζητούν την

αποζημίωση των επιχειρήσεων μεταφορών φρούτων που επλήγησαν, και αιτείται απαντήσεων.

Εσωτερικών

2784) Ο Βουλευτής Πρεβέζης κ. Κωνσταντίνος Μπάρκας κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κυνηγετική Συνομοσπονδία Ελλάδος με επιστολή της καταγγέλλει ότι το υπό διαμόρφωση σχέδιο νόμου, και ιδιαίτερα τα άρθρα 5 και 6, τα οποία προβλέπουν την υποχρεωτική στείρωση όλων των δεσποζόμενων σκύλων της χώρας μας και την ποινικοποίηση κάθε μορφής ερασιτεχνικής εκτροφής, είναι "τοξικό" και για τους πολίτες και για τα ζώα, και αιτείται απάντησης.

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

2785) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. Αλέξανδρος Μείκόπουλος κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Εμπορικός Σύλλογος Βόλου και Νέας Ιωνίας με επιστολή του επισημαίνεται ότι η τελευταία απόφαση για τη λειτουργία καταστημάτων λιανεμπορίου στις 16 και 23 Μαΐου 2021, ημέρα Κυριακή, δεν υπόκειται σε κανένα ισχύοντα νόμο υπονομεύοντας τις ειλημμένες αποφάσεις των Περιφερειών και ζητεί την αναίρεση της απόφασης αυτής για την 23η Μαΐου 2021, καθώς και την κατάργηση της κυριακάτικης λειτουργίας πέραν των εορταστικών περιόδων, και αιτείται απάντησης.

Προστασίας του Πολίτη

2786) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. Εμμανουήλ Κόνσολας κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Κω και ο Δήμος Καλύμνου με έγγραφά τους ζητούν την κατ' εξαίρεση μετακίνηση μελισσοκόμων από την Κω στην Κάλυμνο, δεδομένου του αυστηρού lockdown που έχει επιβληθεί στην Κάλυμνο για τρίτη συνεχή εβδομάδα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η απαιτούμενη ποιότητα του μελιού κατά την περίοδο ανθοφορίας του θυμαριού, και αιτείται απάντησης.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

2787) Ο Βουλευτής Ευβοίας κ. Μιλτιάδης Χατζηγιαννάκης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Μαντουδίου Λίμνης Αγίας Άννας με επιστολή του περιγράφει τις δυσλειτουργίες που έχει προκαλέσει η μη αντικατάσταση του υπό συνταξιοδότηση μοναδικού υπαλλήλου που υπηρετούσε στο Γραφείο του ΕΦΚΑ Μαντουδίου, καθώς και τη δρομολογούμενη υποβάθμισή του, μετά από απόφαση της αρμόδιας

διευθύντριας του ΕΦΚΑ για οριστική αναστολή της λειτουργίας του ή για εκ περιτροπής λειτουργία του μια φορά την εβδομάδα, και αιτείται απάντησης.

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

2788) Ο Βουλευτής Ευβοίας κ. Αθανάσιος Ζερπίλης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αντιπεριφερειάρχης Αγροτικής Ανάπτυξης και Κτηνιατρικής Στερεάς Ελλάδας με επιστολή του θέτει το θέμα της αποκατάστασης της ομαλής λειτουργίας των λαϊκών αγορών και της σταδιακής άρσης των περιοριστικών μέτρων, στο μέτρο που το επιτρέπουν τα επιδημιολογικά δεδομένα της χώρας, και αιτείται απάντησης.

Υγείας

2789) Οι Βουλευτές Ηρακλείου κ. Σωκράτης Βαρδάκης, Ηρακλείου κ. Νικόλαος Ηγουμενίδης, Ηρακλείου κ. Χαράλαμπος (Χάρης) Μαμουλάκης, Αχαΐας κ. Κωνσταντίνος Μάρκου, Μαγνησίας κ. Αλέξανδρος Μείκοπουλος, Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών κ. Ιωάννης Μουζάλας, Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών κ. Ιωάννης Μπαλάφας, Α' Θεσσαλονίκης κυρία Αικατερίνη (Κατερίνα) Νοτοπούλου, Μαγνησίας κυρία Αικατερίνη Παπανάτσιου, Χανίων κ. Πάυλος Πολάκης, Φλωρίνης κ. Θεοπίστη (Πέτη) Πέρκα, Α' Ανατολικής Αττικής κ. Χρήστος Σπίρτζης, Ιωαννίνων κυρία Μερόπη Τζούφη, Α' Θεσσαλονίκης κ. Αλέξανδρος (Αλέκος) Τριανταφυλλίδης, Β' Θεσσαλονίκης κ. Σωκράτης Φάμελλος, Α' Αθηνών κ. Νικόλαος Φίλης, Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών κυρία Θεανώ Φωτίου, Ροδόπης κ. Δημήτριος (Τάκης) Χαρίτου, Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών κυρία Ραλλία Χρηστίδου, Κορινθίας κ. Γεώργιος Ψυχογιός κατέθεσαν αναφορά με την οποία οι Σύλλογοι Οικογένειας και Φίλων Κέντρου Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕ.Θ.Ε.Α.) με επιστολή τους ζητούν την επαναφορά του αυτοδιοίκητου του ΚΕ.Θ.Ε.Α., τη διατήρηση του «στεγνού» θεραπευτικού μοντέλου των προγραμμάτων του, χωρίς κανένα υποκατάστατο και την γενναία χρηματοδότηση των δομών του, και αιτούνται απάντησης.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

2790) Οι Βουλευτές Ηρακλείου κ. Χαράλαμπος (Χάρης) Μαμουλάκης, Ηρακλείου κ. Σωκράτης Βαρδάκης, Ηρακλείου κ. Νικόλαος Ηγουμενίδης κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ιδιοκτητών Κέντρων Ξένων Γλωσσών Ηρακλείου Κρήτης με επιστολή

του ζητεί να επανέλθουν όλοι οι μαθητές των Κέντρων Ξένων Γλωσσών στις δομές τους, και αιτείται απάντησης.

Προστασίας του Πολίτη

2791) Ο Βουλευτής Θεσπρωτίας κ. Βασίλειος Γιόγιακας κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επιμελητήριο Νομού Θεσπρωτίας με επιστολή του επισημαίνει την ανάγκη επαναλειτουργίας του Τελωνείου Μαυροματίου Θεσπρωτίας, και αιτείται απάντησης.

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

2792) Η Βουλευτής Μαγνησίας κυρία Αικατερίνη Παπανάτσιου κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Εμπορικός Σύλλογος Βόλου & Νέας Ιωνίας με επιστολή του ζητεί να αναιρεθεί η εν λόγω απόφαση για τη λειτουργία του λιανεμπορίου την 23η Μαΐου 2021 και ημέρα Κυριακή και να καταργηθεί η κυριακάτικη λειτουργία των καταστημάτων πέραν των θεμιτών εορταστικών περιόδων, τονίζοντας ότι τέτοιου είδους αιφνιδιαστικές και ελλιπείς ισχυρές επιχειρηματολογίας αποφάσεις τους βρίσκουν όχι μόνο αντίθετους αλλά και πιο διεκδικητικούς για την υπεράσπιση του δικαιώματος της αργίας, και αιτείται απάντησης.

Εσωτερικών - Υγείας

2793) Ο Βουλευτής Χαλκιδικής κ. Απόστολος Πάνας κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πρόεδρος του Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου "Η Αλληλεγγύη" του Δήμου Σιθωνίας Νομού Χαλκιδικής με επιστολή του ζητά την επαναλειτουργία των κυλικείων των Κέντρων Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων και τονίζει, πως εξακολουθούν τα κυλικεία των Κ.Α.Π.Η. να βρίσκονται σε αναστολή ήδη από τον προηγούμενο Μάρτιο, ενώ δεν έχει ληφθεί καμία μέριμνα για τους συγκεκριμένους επιχειρηματίες, οι οποίοι αντιμετωπίζουν πολλά οικονομικά προβλήματα και αγωνιούν για την πορεία της επιχείρησής τους, και αιτείται απαντήσεων.

Ανάπτυξης και Επενδύσεων - Υγείας - Εσωτερικών - Οικονομικών

2794) Η Βουλευτής Χαλκιδικής κυρία Κυριακή Μάλαμα κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πρόεδρος του Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου του Δήμου Σιθωνίας "Η Αλληλεγγύη" με επιστολή του ζητεί να υπάρξει άμεση διευκρίνιση του χρονοδιαγράμματος επαναλειτουργίας των επιχειρήσεων κυλικείων των Κ.Α.Π.Η., ώστε να

δοθεί στους συγκεκριμένους επαγγελματίες μια προοπτική επαναλειτουργίας, και αιτείται απαντήσεων.

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

2795) Οι Βουλευτές Ηρακλείου κ. Σωκράτης Βαρδάκης, Ηρακλείου κ. Νικόλαος Ηγουμενίδης, Ηρακλείου κ. Χαράλαμπος (Χάρης) Μαμουλάκης κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Εμπορικών Συλλόγων Κρήτης με επιστολή της διαμαρτύρεται για τις συνεχείς Κ.Υ.Α. για προαιρετικό άνοιγμα των καταστημάτων τις Κυριακές, οι οποίες και υπερισχύουν των περιφερειακών αποφάσεων και προκαλούνται μεγάλα προβλήματα στις επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου και τις οδηγούν στην έξοδο από την αγορά, και αιτούνται απάντησης.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων - Οικονομικών

2796) Οι Βουλευτές Λέσβου κυρία Μαρία Κορμηνάκα, Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών κ. Χρήστος Κατσώτης, Β' Πειραιώς κυρία Διαμάντω Μανωλάκου, Ηρακλείου κ. Εμμανουήλ Συντυχάκης κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Σωματείο Ξενοδοχοϋπαλλήλων και Συναφών Επαγγελματών Λήμνου με επιστολή του αιτείται την άμεση οικονομική στήριξη και την ασφαλιστική κάλυψη των εργαζομένων του τουριστικού και επισιτιστικού κλάδου, ο οποίος πλήττεται από τις συνέπειες της πανδημίας, και αιτούνται απαντήσεων.

Εσωτερικών

2797) Ο Βουλευτής Έβρου κ. Αναστάσιος (Τάσος) Δημοσχάκης κατέθεσε αναφορά με την οποία οι κυνηγετικοί σύλλογοι Αλεξανδρούπολης και Διδυμοτείχου με επιστολές τους καταθέτουν τις απόψεις τους αναφορικά με το επικείμενο νομοσχέδιο που προβλέπει την καθολική στείρωση όλων των δεσποζόμενων ζώων, ζητούν την άμεση απόσυρση των σχετικών άρθρων, και αιτείται απάντησης.

Υγείας

2798) Οι Βουλευτές Αιτωλοακαρνανίας κ. Νικόλαος Παπαναστάσης, Αχαΐας κ. Νικόλαος Καραθανασόπουλος κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Εργαζομένων του Γενικού Νοσοκομείου Λευκάδας με επιστολή του ενημερώνει σχετικά με τα σοβαρά προβλήματα λειτουργίας που αντιμετωπίζει το χειρουργείο του νοσοκομείου λόγω

υποστελέχωσης και ζητούν να γίνουν άμεσα προσλήψεις ώστε να στελεχωθεί πλήρως το νοσοκομείο Λευκάδας με μόνιμο προσωπικό όλων των απαραίτητων ειδικοτήτων, καθώς και να μονιμοποιηθεί το προσωπικό που ήδη εργάζεται σε αυτό με ελαστικές εργασιακές σχέσεις.

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

2799) Οι Βουλευτές Β΄ Θεσσαλονίκης κ. Σωκράτης Φάμελλος, Α΄ Θεσσαλονίκης κ. Ιωάννης Αμανατίδης, Β΄ Θεσσαλονίκης κυρία Θεοδώρα (Δώρα) Αυγέρη, Α΄ Θεσσαλονίκης κ. Χρήστος Γιαννούλης, Α΄ Θεσσαλονίκης κ. Κωνσταντίνος Ζουράρης, Α΄ Θεσσαλονίκης κυρία Αικατερίνη (Κατερίνα) Νοτοπούλου, Α΄ Θεσσαλονίκης κ. Αλέξανδρος (Αλέκος) Τριανταφυλλίδης κατέθεσαν αναφορά με την οποία οκτώ (8) Ομοσπονδίες συλλόγων Παραγωγών καθώς και Έμποροι επαγγελματίες πωλητές Λαϊκών Αγορών από όλη την Ελλάδα με επιστολή τους ζητούν την άμεση επιστροφή των Λαϊκών Αγορών στη κανονικότητα με γνώμονα την ισονομία και την ισοπολιτεία, και αιτούνται απάντησης.

Υποδομών και Μεταφορών

2800) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Βασίλειος Κεγκέρογλου κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Μινώα Πεδιάδας επισημαίνει την ανάγκη κατασκευής κάτω διάβασης στην νέα οδό Αεροδρομίου που αποκόπτει τον δημοτικό δρόμο Αρχάγγελος -Σκλαβεροχώρι και αιτείται απάντησης.

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

2801) Η Βουλευτής Β3΄ Νότιου Τομέα Αθηνών κυρία Σοφία Σακοράφα κατέθεσε αναφορά με την οποία το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Ξηρομέρου Αιτωλοακαρνανίας καλεί τις αρμόδιες αρχές να προβούν στην άρση κάθε απόφασης ή πρότασης περί αναστολής λειτουργίας του υποκαταστήματος της Τράπεζας Πειραιώς στον Αστακό, και αιτείται απάντησης.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

2802) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Γεώργιος Καρασμάνης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Συνεταιρισμών Φαρμακοποιών Ελλάδας παραθέτει μια σειρά από ερωτήματα σχετικά με το νέο εργασιακό νομοσχέδιο και κυρίως εάν ο κλάδος τους

συμπεριλαμβάνεται στην λίστα των εξαιρέσεων που επιτρέπει την εργασία την Κυριακή, και αιτείται απάντησης.

Υγείας - Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων - Περιβάλλοντος και Ενέργειας

2803) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Γεώργιος Καρασμάνης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Τοπική Ενότητα Άρνισσας Νομού Πέλλας με επιστολή της ζητεί την παραχώρηση ενός ασθενοφόρου που ανήκει στον Ατμοηλεκτρικό Σταθμό (ΑΗΣ) Αμυνταίου-Φιλώτα για τις αυξημένες ανάγκες του Κέντρου Υγείας Άρνισσας, και αιτείται απαντήσεων.

Παιδείας και Θρησκευμάτων - Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

2804) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. Γεώργιος Καρασμάνης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πρόεδρος Δημοτικής Τοπικής Οργάνωσης και Γραμματέας Δημοτικού Συμβουλίου Πέλλας με υπόμνημά του επισημαίνει την αναγκαιότητα της δημιουργίας Ι.Ε.Κ. Αγροτικής Ανάπτυξης για την εκπαίδευση και την κατάρτιση των αγροτών, και αιτείται απαντήσεων.

Υγείας - Επικρατείας (Γεραπετρίτης) - Προστασίας του Πολίτη

2805) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. Νεκτάριος Σαντορινιός κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Καλύμνου επισημαίνει την αναγκαιότητα της άμεσης αποστολής ειδικής ομάδας διαχείρισης υγειονομικής κρίσης, στελεχωμένη από εξειδικευμένο προσωπικό, με το σκοπό της αντιμετώπισης της διαρκούς επιδηνούμενης επιδημιολογικής κατάστασης του νησιού, και αιτείται απαντήσεων.

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

2806) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. Βασίλειος Κεγκέρογλου κατέθεσε αναφορά με την οποία το Εργατικό Κέντρο Ηρακλείου, ο Σύνδεσμος Επισιτισμού και Διασκέδασης Νομού Ηρακλείου, ο Εμπορικός Σύλλογος Ηρακλείου, η Ομάδα Αμπελουργών και Ελαιοκαλλιεργητών Κρήτης, η Ομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών και Εμπόρων Ηρακλείου και άλλοι φορείς διαμαρτύρονται για την απόφαση των να υπάρξει ανώτατο όριο των 100 ατόμων στις κοινωνικές εκδηλώσεις και ζητούν να αυξηθεί ο αριθμός των ατόμων που μπορούν να συμμετέχουν στις κοινωνικές εκδηλώσεις, πάντα στο πλαίσιο των κανονισμών της εστίασης, πλήρη στελέχωση των

καταστημάτων εστίασης, όπου διοργανώνονται κοινωνικές εκδηλώσεις με προσωπικό και να υπάρξει επίσημα ένα ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΑΝΟΙΓΜΑΤΟΣ από την κυβέρνηση, και αιτείται απάντησης.

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

2807) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. Αλέξανδρος Μείκόπουλος κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επιμελητήριο Νομού Μαγνησίας με επιστολή του επισημαίνεται ότι η τελευταία απόφαση για τη λειτουργία καταστημάτων στις 16 Μαΐου δεν είχε τα αναμενόμενα αποτελέσματα, ιδίως για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, πολλές εκ των οποίων δεν άνοιξαν καθόλου γιατί δε θα κάλυπταν ούτε το κόστος λειτουργίας τους και θέτει το θέμα του αθέμιτου ανταγωνισμού μεταξύ των πολυκαταστημάτων και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και ζητεί την ανάκληση της απόφασης αυτής για τη λειτουργία του λιανεμπορίου την ερχόμενη Κυριακή στις 23 Μαΐου 2021.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

2808) Η Βουλευτής Δωδεκανήσου κυρία Τσαμπίκα (Μίκα) Ιατρίδη κατέθεσε αναφορά με την οποία οι απόφοιτοι του Δημοσίου Ι.Ε.Κ. Αρχαιοφυλάκων 2020 με επιστολή τους ζητούν οι εξετάσεις για την πιστοποίησή τους ειδικότητάς τους να γίνουν το αργότερο το Σεπτέμβριο του 2021, ώστε να τους δοθεί η δυνατότητα να λάβουν την απαραίτητη πιστοποίηση και να αποκτήσουν το δικαίωμα να συμμετάσχουν σε μελλοντικές προκηρύξεις θέσεων για τη συγκεκριμένη ειδικότητα, εντασσόμενοι στην Κατηγορία Α και, παράλληλα, να μην χαθεί η τουριστική σαιζόν του 2022 και αιτείται απάντησης.

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων - Εσωτερικών - Οικονομικών - Ανάπτυξης και Επενδύσεων

2809) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. Νεκτάριος Σαντορινιός κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Έπαρχος Καλύμνου με επιστολή του θέτει το θέμα της ανάγκης άμεσης λήψης μέτρων στήριξης των επιχειρήσεων του νησιού και των εποχικά εργαζομένων, δεδομένου ότι το παρατεταμένο lock down και οι εξαιρετικά δυσμενείς υγειονομικές συνθήκες έχουν προκαλέσει σημαντικά προβλήματα βιωσιμότητας στην τοπική κοινωνία και οικονομία, και αιτείται απαντήσεων.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

2810) Ο Βουλευτής Θεσπρωτίας κ. Μάριος Κάτσης κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Καθηγητών Γερμανικής Γλώσσας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης ζητεί τη δίκαιη κατανομή των νέων μονίμων διορισμών εκπαιδευτικών σε όλους τους κλάδους συμπεριλαμβανομένου και των εκπαιδευτικών του κλάδου ΠΕ07 (Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας), κατ' αναλογία των εκπαιδευτικών αναγκών, όπως αυτές καταγράφηκαν από τις προσλήψεις των αναπληρωτών/-τριών εκπαιδευτικών κατά το σχολικό έτος 2020-21, και αιτείται απάντησης.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Στην με αριθμό 9330/07/09/2020 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Σαντορινιού Νεκτάριου, Σπίρτζη Χρήστου, Πολάκη Παύλου, Αλεξιάδη Τρύφωνα, Βαρδάκη Σωκράτη, Γκαρά Αναστασίας (Νατάσας), Δρίτσα Θεόδωρο, Ηγουμενίδη Νικόλαο, Κασσιμάτη Ειρήνη (Νίνας), Μάλαμα Κυριακής, Μαμουλάκη Χαράλαμπο (Χάρη), Ραγκούση Ιωάννη, Χατζηγιαννάκη Μιλτιάδη δόθηκε με το υπ' αριθμό 74759/5.11.2020 έγγραφο από τον Υπουργό Εσωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο Προϊστάμενος του Τμήματος
Γραμματειακής Υποστήριξης
και Εξυπηρέτησης του Πολίτη
του Υπουργείου Εσωτερικών
Εμμανουήλ Κυρίμης

Ψηφιακά υπογεγραμμένο
από ΕΜΜΑΝΟΥΙΛ ΚΥΡΙΜΙΣ
Ημερομηνία: 2020.11.05
14:48:55 EET

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αθήνα, 05 - 11 - 2020
Αριθ. πρωτ.: 74759

Ταχ. δ/ση: Σταδίου 27, Αθήνα
Ταχ. κώδικας: 101 83
Πληροφορίες: Α. Κουτσελάκη
Α. Γιαννούλη
Τηλέφωνα: 2131364033
2131364368
Φαξ: 2131364354
Ηλεκ. ταχυδρ.: koinovouleftikos@ypes.gr

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων &
Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

Κοινοποίηση:

Βουλευτές:

- κ. Νεκτάριο Σαντορινιό
- κ. Χρήστο Σπίρτζη
- κ. Παύλο Πολάκη
- κ. Τρύφωνα Αλεξιάδη
- κ. Σωκράτη Βαρδάκη
- κα Αναστασία Γκαρά
- κ. Θεόδωρο Δρίτσα
- κ. Νικόλαο Ηγουμενίδη
- κα Ειρήνη Κασσιμάτη
- κα Κυριακή Μάλαμα
- κ. Χαράλαμπο Μαμουλάκη
- κ. Ιωάννη Ραγκούση
- κ. Μιλτιάδη Χατζηγιαννάκη

Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: Κοινοβουλευτικός Έλεγχος

Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 9330/07-09-2020 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, που κατέθεσαν οι Βουλευτές στους οποίους κοινοποιείται το παρόν, με θέμα «Οι ενοικιαστές των Σχολικών Κυλικίων των νησιών βρίσκονται σε απόγνωση», κατά λόγο αρμοδιότητας, σας γνωρίζουμε ότι στο πλαίσιο στήριξης του κλάδου των επαγγελματιών των δημόσιων σχολικών κυλικίων, έχουν ληφθεί τα ακόλουθα μέτρα:

- Με την παρ. 7 του άρθρου τριακοστού έβδομου της από 20-03-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) (Α' 68), που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), ανεστάλη η καταβολή μισθωμάτων σε Δήμους για την ενοικίαση κυλικίων εντός σχολικών μονάδων από την 1η Μαρτίου 2020 έως και την 31η Μαΐου 2020.
- Με το άρθρο εικοστό πέμπτο της από 01-05-2020 Π.Ν.Π. (Α' 90), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν.4690/2020 (Α' 104), προβλέφθηκε η πλήρης απαλλαγή από την καταβολή μισθωμάτων των κυλικίων εντός των δημόσιων σχολικών μονάδων, από την 1η Μαρτίου 2020 και για όσο διάστημα διαρκεί η απαγόρευση λειτουργίας τους.
- Με τις διατάξεις της παρ. 3α του άρθρου 132 του ν. 4692/2020 (Α' 111), προβλέφθηκε η δυνατότητα παράτασης για ένα ακόμη έτος των συμβάσεων μίσθωσης σχολικών κυλικίων που έληξαν την 30η Ιουνίου 2020.
- Με τις διατάξεις της παρ. 2α του άρθρου 44 του ν.4735/2020 (Α' 197), προβλέφθηκε η δυνατότητα ρύθμισης οφειλών από μισθώματα σχολικών κυλικίων για το σχολικό έτος 2019-

2020 σε έως δώδεκα (12) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, κατόπιν σχετικής απόφασης του δημοτικού συμβουλίου, στην οποία ορίζονται το ελάχιστο ποσό κάθε δόσης, ο χρόνος καταβολής, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα.

Περαιτέρω, για το σχολικό έτος 2020-2021:

- Με τις διατάξεις της παρ. 2α του άρθρου 44 του ν.4735/2020, προβλέπεται η δυνατότητα μείωσης του ύψους των καταβλητέων μισθωμάτων των σχολικών κυλικείων για το τρέχον σχολικό έτος έως σαράντα τοις εκατό (40%).
- Με τις διατάξεις της παρ. 3β του άρθρου 132 του ν. 4692/2020, όπως τροποποιήθηκε με την παρ 2β του άρθρου 44 του ν.4735/2020, προβλέφθηκε η δυνατότητα πρόωρης λύσης των συμβάσεων κυλικείων δημόσιων σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης εκ μέρους του μισθωτή έως τις 30-06-2021 αζημίως και χωρίς την κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής υπέρ του εκμισθωτή.

Για την περαιτέρω στήριξη των εν λόγω επαγγελματιών, το Υπουργείο Εσωτερικών εξετάζει τη λήψη κάθε πρόσφορου μέτρου, διασφαλίζοντας παράλληλα την ομαλή λειτουργία των σχολικών κυλικείων ενόψει της τρέχουσας συγκυρίας.

Προκειμένου δε να συνδράμει τους τοπικούς φορείς στην αντιμετώπιση των πρωτόγνωρων προβλημάτων που προκλήθηκαν από την πανδημία, προέβη σε έκτακτες οικονομικές ενισχύσεις των δήμων της χώρας.

Ειδικότερα, με τις υπ' αριθμ. πρωτ. 18209/13-03-2020 (Α.Δ.Α.: Ψ0Γ646ΜΤΛ6-Τ3Σ), 18878/18-03-2020 (Α.Δ.Α.: 6ΨΠ846ΜΤΛ6-Ρ6Τ), 20014/24-03-2020 (Α.Δ.Α.: Ψ7ΝΦ46ΜΤΛ6-ΔΗ8), 20979/31-03-2020 (Α.Δ.Α.: 93ΚΞ46ΜΤΛ6-7ΝΡ), 21102/01-04-2020 (Α.Δ.Α.: 90ΘΜ46ΜΤΛ6-641), 23259/13-04-2020 (Α.Δ.Α.: 9Λ3146ΜΤΛ6-ΛΧ5) και 38784/23-06-2020 (Α.Δ.Α.: 6ΚΥΩ46ΜΤΛ6-99Ψ) αποφάσεις του Υπουργείου Εσωτερικών, κατανεμήθηκε σε δήμους της χώρας ποσό συνολικού ύψους 11.620.000,00€.

Επιπρόσθετα, και προκειμένου να διασφαλισθεί το παρεχόμενο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης, ιδιαίτερα σε κρίσιμους τομείς της καθημερινότητας των πολιτών, με τις υπ' αριθμ. πρωτ. 30520/21-05-2020 (Α.Δ.Α.: 64ΧΒ46ΜΤΛ6-9Υ8) και 63787/01-10-2020 (Α.Δ.Α.: 6Ξ1Ν46ΜΤΛ6-Σ35) αποφάσεις του Υπουργείου Εσωτερικών επιχορηγήθηκαν εκτάκτως οι Δήμοι της Χώρας με συνολικό ποσό ύψους 115.000.000,00 €.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Στην με αριθμό 9863/22/09/2020 ερώτηση του Βουλευτή κ. Φόρτωμα Φίλιππου δόθηκε με το υπ' αριθμό 74748/5.11.2020 έγγραφο από τον Υπουργό Εσωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. δ/ση: Σταδίου 27, Αθήνα
Ταχ. κώδικας: 101 83
Πληροφορίες: Α. Κουτσελάκη
Α. Γιαννούλη
Τηλέφωνα: 2131364033
2131364368
Φαξ: 2131364354
Ηλεκ. ταχυδρ.: koinovouleftikos@ypes.gr

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο Προϊστάμενος του Τμήματος
Γραμματειακής Υποστήριξης
και Εξυπηρέτησης του Πολίτη
του Υπουργείου Εσωτερικών
Εμμανουήλ Κυρίμης

Ψηφιακά υπογεγραμμένο
από ΕΜΜΑΝΟΥΙΛ ΚΥΡΙΜΙΣ
Ημερομηνία: 2020.11.05
14:47:03 EET

**Αθήνα, 05 – 11 - 2020
Αριθ. πρωτ.: 74748**

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων &
Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

Κοινοποίηση:
Βουλευτή κ. Φίλιππο Φόρτωμα
Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: Κοινοβουλευτικός Έλεγχος
Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 9863/22-09-2020 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Φίλιππος Φόρτωμας, με θέμα «Μεταφορά μαθητών σε απομακρυσμένες και νησιωτικές περιοχές», κατά λόγο αρμοδιότητας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Η μεταφορά μαθητών υλοποιείται από τις Περιφέρειες με βάση το ισχύον νομικό πλαίσιο της κοινής υπουργικής απόφασης υπ' αριθμ. 50025/2018 «Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες» (Β' 4217) και ορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις, με τις οποίες οι μαθητές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης δημοσίων σχολείων μεταφέρονται από τον τόπο διαμονής τους ή από συγκεκριμένο τόπο συγκέντρωσής τους στο σχολείο που φοιτούν και αντίστροφα.

Οι μαθητές δικαιούνται μεταφοράς, όταν εγγράφονται σε σχολική μονάδα, σύμφωνα με τη χωροταξική κατανομή των αρμόδιων Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, βάσει των διατάξεων του π.δ. 79/2017 (Α' 109) και της υπουργικής απόφασης υπ' αριθμ. 10645/ΓΔ4/22-01-2018 (Β' 120).

Όσο αφορά στη δυνατότητα μεταφοράς μαθητών για μικρότερες χιλιομετρικές αποστάσεις από αυτές που τίθενται στην ως άνω κοινή υπουργική απόφαση, σας γνωρίζουμε ότι, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της παρ. 4 του άρθρου 33 του ν. 4663/2020 (Α' 30), «Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού, λοιποί Οργανισμοί, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. ή επιχειρήσεις του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα ή ενώσεις προσώπων, που επιθυμούν την άσκηση πολιτικής μειωμένων κομίστρων ή ελεύθερης διακίνησης με τις εκτελούμενες τακτικές αστικές ή υπεραστικές γραμμές, μπορούν να συνάπτουν συμβάσεις με τους φορείς παροχής συγκοινωνιακού έργου ή τις Ομοσπονδίες αυτών, με τις οποίες καθορίζονται η παρεχόμενη έκπτωση επί του καθορισμένου κομίστρου, ο αριθμός των μετακινούμενων επιβατών και η ανά μετακινούμενο επιβάτη δαπάνη που βαρύνει τον αντισυμβαλλόμενο του Κ.Τ.Ε.Λ., ο τρόπος και η διαδικασία καταβολής και κάθε άλλη λεπτομέρεια. Οι συμβάσεις αυτές γνωστοποιούνται στις αρμόδιες υπηρεσίες των περιφερειακών αυτοδιοικήσεων.»

Σύμφωνα με το άρθρο 1 της ανωτέρω κοινής υπουργικής απόφασης, «Εάν η μεταφορά των μαθητών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δημοσίων σχολείων δεν είναι εφικτή με δημόσια συγκοινωνία ή με ίδια μέσα των Περιφερειών και των Δήμων, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου δέκατου έβδομου του ν.4286/2014 (Α' 194), επιτρέπεται κατ' εξαίρεση και έπειτα από

σύμφωνη γνώμη επιτροπής, στην οποία μετέχει από ένας εκπρόσωπος της οικείας περιφερειακής ενότητας, της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης και του οικείου οργανισμού δημόσιας συγκοινωνίας υπό την Προεδρία του Περιφερειάρχη ή του αρμόδιου κατά περίπτωση Αντιπεριφερειάρχη, η υπέρβαση των χιλιομετρικών αποστάσεων που τίθεται στην εν λόγω ΚΥΑ, υπό την προϋπόθεση ότι το συνολικό κόστος της μεταφοράς μαθητών της οικείας περιφερειακής ενότητας, δεν υπερβαίνει το αντίστοιχο της περσινής σχολικής χρονιάς.». Η παρ. 4 του άρθρου δέκατου έβδομου του ν. 4286/2014, τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 101 του ν. 4604/2019 (Α' 50) και εφαρμόζεται και για τα σχολικά έτη 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022.

Αναφορικά με τα επιτρεσόμενα μέτρα που αποβλέπουν στην ασφαλή μετακίνηση των παιδιών, στην εγκύκλιο 2 υπ' αριθμ. πρωτ. 4959/24-01-2019 «Διευκρινήσεις επί της υπ' αριθ. 50025/19-09-2018 Κοινής Υπουργικής Απόφασης "Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες"» στα όρια των χιλιομετρικών αποστάσεων της περίπτωσης Β του άρθρου 1 της κοινής υπουργικής απόφασης για μεταφορά μαθητών με δημόσια σύμβαση υπηρεσιών και συγκεκριμένα στην υποπερίπτωση (α.) *στα 1200 μέτρα για μαθητές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης* αναφέρεται η φράση «*κατ' ελάχιστον μέχρι την Β' Τάξη του Δημοτικού*». Με τη φράση αυτή, εννοείται ότι οι μαθητές Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, μέχρι και τη Β' τάξη του Δημοτικού, μεταφέρονται για λόγους ασφάλειας, αποκλειστικά με δημόσια σύμβαση υπηρεσιών, ακόμη κι αν υφίστανται δημόσια αστική, υπεραστική, δημοτική συγκοινωνία ή είναι διαθέσιμα ίδια μέσα δήμων και Περιφερειών, ενώ είναι στη διακριτική ευχέρεια των Περιφερειών η μεταφορά μαθητών και των λοιπών τάξεων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης μέσω δημόσιας σύμβασης.

Επισημαίνεται ότι στην κοινή υπουργική απόφαση υπ' αριθμ. 50025/2018 περιλαμβάνονται στους δικαιούμενους δωρεάν μεταφοράς τα νήπια β' προσχολικής ηλικίας (προνήπια).

Ειδικά για τους μαθητές Α.μεΑ., σύμφωνα με την παρ. 3 του αρθρ. 1 της προαναφερόμενης κοινής υπουργικής απόφασης, «Η μεταφορά των μαθητών των Σχολικών Μονάδων Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΣΜΕΑΕ) από τον τόπο διαμονής τους ή από συγκεκριμένο τόπο συγκέντρωσής τους, στο σχολείο που φοιτούν και αντίστροφα, πραγματοποιείται χωρίς τους χιλιομετρικούς περιορισμούς της παρ. 1 του παρόντος άρθρου. Οι ανωτέρω μαθητές μεταφέρονται με τα ίδια μέσα των Δήμων και των Περιφερειών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κεφ. Β του άρθρου 2 και εφόσον αυτό δεν είναι εφικτό ή κρίνεται οικονομικά ασύμφορο από πλευράς κόστους, τότε μεταφέρονται με δημόσια σύμβαση υπηρεσιών, σύμφωνα με το κεφ. Γ του ίδιου άρθρου.»

Τέλος, σας ενημερώνουμε ότι το Υπουργείο Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη τις έως σήμερα εξελίξεις -όπως η έκδοση της Κατευθυντήριας Οδηγίας 25/2020 σχετικά με ζητήματα υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας σύμβασης και η έκδοση υποδείγματος διακήρυξης για την ανάθεση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών, μέσω Δυναμικού Συστήματος Αγορών από την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ), η υλοποίηση πρόσβασης των Περιφερειών στο Πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων "my school" κ.ά. -, βρίσκεται σε διαδικασία αξιολόγησης του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου και αναμένει την επικαιροποίησή του ν. 4412/2016 (Α' 147) για τις δημόσιες συμβάσεις, προκειμένου να εξετάσει τυχόν τροποποίηση του πλαισίου της μεταφοράς μαθητών.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Στην με αριθμό 10055/24/09/2020 ερώτηση του Βουλευτή κ. Μαραβέγια Κωνσταντίνου δόθηκε με το υπ' αριθμό 74749/5.11.2020 έγγραφο από τον Υπουργό Εσωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο Προϊστάμενος του Τμήματος
Γραμματειακής Υποστήριξης
και Εξυπηρέτησης του Πολίτη
του Υπουργείου Εσωτερικών
Εμμανουήλ Κυρίμης

Ψηφιακά υπογεγραμμένο
από EMMANOUIL KYRIMIS
Ημερομηνία: 2020.11.05
14:46:13 EET

**Αθήνα, 05 - 11 - 2020
Αριθ. πρωτ.: 74749**

Ταχ. δ/ση: Σταδίου 27, Αθήνα
Ταχ. κώδικας: 101 83
Πληροφορίες: Α. Κουτσελάκη
Ν. Καραβασίλη
Τηλέφωνα: 2131364033
2131364311
Φαξ: 2131364354
Ηλεκ. ταχυδρ.: koinovouleftikos@ypes.gr

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων &
Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

Κοινοποίηση:
Βουλευτή κ. Κωνσταντίνο Μαραβέγια
Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: Κοινοβουλευτικός Έλεγχος

Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 10055/24-09-2020 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Κωνσταντίνος Μαραβέγιας, με θέμα «Ενίσχυση των αστικών συγκοινωνιών σε μεγάλες πόλεις εκτός Αττικής», κατά λόγο αρμοδιότητας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες που έχουν δημιουργηθεί λόγω της πανδημίας του COVID 19, μετά την υποβολή σχετικού αιτήματος του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, προώθησε προς την Επιτροπή της ΠΥΣ 33/ 2006, όπως ισχύει, απόφαση για την κίνηση διαδικασιών πλήρωσης διακοσίων (200) θέσεων διαφόρων κλάδων και ειδικοτήτων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στην ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε. και τετρακοσίων πενήντα πέντε (455) θέσεων διαφόρων κλάδων και ειδικοτήτων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στην Ο.ΣΥ. Α.Ε.

Η εν λόγω Επιτροπή με την αριθμ. πρωτ. ΔΙΠΑΑΔ/Φ.ΕΓΚΡ. /142/17298/25-09-2020 απόφασή της ενέκρινε την κίνηση διαδικασιών πλήρωσης:

α) διακοσίων (200) θέσεων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στην ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε. ήτοι ογδόντα (80) ΔΕ Οδηγοί Συρμών και εκατόν είκοσι (120) θέσεων διαφόρων κλάδων και ειδικοτήτων

β) τετρακοσίων πενήντα πέντε (455) θέσεων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στην Ο. ΣΥ. Α.Ε., ήτοι τριακόσιοι ογδόντα πέντε (385) ΔΕ Οδηγοί Λεωφορείων και εβδομήντα (70) θέσεων διαφόρων κλάδων και ειδικοτήτων.

Επίσης, το Υπουργείο Εσωτερικών, στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αντώνης Τρίτσης», μέσω της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής, έχει εκδώσει την υπ' αριθμ. πρωτ. 18215/29-09-2020 Πρόσκληση ΑΤ12 με τίτλο «Δράσεις Ηλεκτροκίνησης στους Δήμους» (Α.Δ.Α.: 6ΦΘ946ΜΤΛ6-ΘΝ3). Οι Δήμοι της Χώρας, οι Σύνδεσμοι Δήμων και τα νομικά πρόσωπα των Δήμων δύναται να υποβάλουν αιτήσεις χρηματοδότησης στο Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης», σύμφωνα με τις προδιαγραφές της εν λόγω Πρόσκλησης.

Επιπλέον, σας γνωρίζουμε ότι ο σχεδιασμός και η οργάνωση της δημοτικής συγκοινωνίας δεν αποτελεί αρμοδιότητα της Κεντρικής Διοίκησης. Εφόσον στο πλαίσιο της ενίσχυσης των δρομολογίων της δημοτικής συγκοινωνίας απαιτηθεί μεγαλύτερος αριθμός οδηγών, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και τα νομικά τους πρόσωπα μπορούν να υποβάλουν αίτημα στο Υπουργείο Εσωτερικών για την πρόσληψη του εν λόγω προσωπικού σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τις οδηγίες που τους έχουν παρασχεθεί με την υπ' αριθμ. πρωτ. 11072/18-02-2020 εγκύκλιο, αναφορικά με τον ετήσιο προγραμματισμό προσλήψεων.

Επιπρόσθετα, το Υπουργείο Εσωτερικών προκειμένου να συνδράμει στην αντιμετώπιση των πρωτόγνωρων προβλημάτων που προκλήθηκαν από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19 και προκειμένου να διασφαλισθεί το παρεχόμενο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης, ιδιαίτερα σε κρίσιμους τομείς της καθημερινότητας των πολιτών προέβη σε έκτακτες οικονομικές ενισχύσεις των Ο.Τ.Α.

Ειδικότερα, με τις υπ' αριθμ. πρωτ. 30520/21-05-2020 (Α.Δ.Α.: 64XB46MTΛ6-9Υ8) και 63787/01-10-2020 (Α.Δ.Α.: 6Ξ1N46MTΛ6-Σ35) αποφάσεις του Υπουργείου Εσωτερικών επιχορηγήθηκαν εκτάκτως όλοι οι Δήμοι της Χώρας με συνολικό ποσό ύψους 115.000.000,00 €, για την ενίσχυση της ρευστότητάς τους λόγω της μείωσης των εσόδων τους, ως απόρροια των μέτρων που εφαρμόστηκαν για την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών από την εμφάνιση του κορωνοϊού.

Η περαιτέρω διαχείριση των πιστώσεων αυτών γίνεται κατόπιν σχετικών αποφάσεων των οικείων Δημοτικών Συμβουλίων υπό την εποπτεία του Κράτους, η οποία συνίσταται αποκλειστικά στον έλεγχο νομιμότητας των πράξεών τους και στον πειθαρχικό έλεγχο των αιρετών.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Στην με αριθμό 10068/25/09/2020 ερώτηση της Βουλευτού κ. Αδαμοπούλου Αγγελικής δόθηκε με το υπ' αριθμό 74711/5.11.2020 έγγραφο από τον Υπουργό Εσωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. δ/ση: Σταδίου 27, Αθήνα
Ταχ. κώδικας: 101 83
Πληροφορίες: Α. Κουτσελάκη
Δ. Στεργίου
Τηλέφωνα: 2131364033
2131364315
Φαξ: 2131364354
Ηλεκ. ταχυδρ.: koinovouleftikos@ypes.gr

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο Προϊστάμενος του Τμήματος
Γραμματικής Υποστήριξης
και Εξυπηρέτησης του Πολίτη
του Υπουργείου Εσωτερικών
Εμμανουήλ Κυρίμης

Ψηφιακά υπογεγραμμένο
από ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΥΡΙΜΙΣ
Ημερομηνία: 2020.11.05
14:37:11 ΕΕΤ

**Αθήνα, 05 - 11 - 2020
Αριθ. πρωτ.: 74711**

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων &
Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

Κοινοποίηση:
Βουλευτή κα Αδαμοπούλου Αγγελική
Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: Κοινοβουλευτικός Έλεγχος

Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 10068/25-09-2020 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, που κατέθεσε η Βουλευτής κα Αδαμοπούλου Αγγελική, με θέμα «Δωρεάν παραχώρηση από το Δήμο Αθηναίων της οικίας Λέλας Καραγιάννη, αγνοώντας την Κοινότητα και τις απόψεις των κατοίκων», σας γνωρίζουμε ότι έχουν ζητηθεί στοιχεία από το Δήμο Αθηναίων, με το υπ' αριθμ. πρωτ. 65773/08-10-2020 έγγραφο και, όταν περιέλθει η σχετική απάντηση, θα ενημερωθεί η Βουλή των Ελλήνων με νεότερο έγγραφό μας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Στην με αριθμό 10137/28/09/2020 ερώτηση του Βουλευτή κ. Κωνσταντινόπουλου Οδυσσέα δόθηκε με το υπ' αριθμό 126695/5.11.2020 έγγραφο από τον Υπουργό Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

05.11.2020 13:22:41
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΨΗΦΙΑΚΑ
ΥΠΟΓΡΑΜΜΕΝΟ
ΑΠΟ
ΕΥΑΝΘΙΑ
ΑΥΓΕΡΙΝΟΥ

ΥΠΟΙΚ 05/11/2020
Α. Π.: 126695 ΕΞ 2020

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/ση : Λεωχάρους 2
Ταχ. Κωδ. : 105 62 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Ε. Αυγερινού
Τηλέφωνο : 210 3224997
FAX : 210 3235135
e-mail : e.avgerinou1@minfin.gr

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ: Βουλευτή κ. Οδυσσέα Κωνσταντινόπουλο
(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Σχετικά με την υπ' αριθμ. πρωτ. 10137 /28-9-2020 Ερώτηση

Σε απάντηση της υπ' αριθμ. πρωτ. 10137 / 28-9-2020 Ερώτησης που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Από πλευράς ενωσιακού δικαίου κρατικών ενισχύσεων, ως νομική βάση για τη χορήγηση ενισχύσεων σε επιχειρήσεις του γεωργικού τομέα που πλήττονται από τις συνέπειες της έξαρσης του COVID-19, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί:

- το άρθρο 107 παρ. 2 στοιχείο β) της Συνθήκης για την Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) , το οποίο προβλέπει τη δυνατότητα αποζημίωσης επιχειρήσεων για ζημιές που έχουν υποστεί λόγω έκτακτων γεγονότων, όπως είναι η έξαρσης της νόσου COVID-19,
- η Ανακοίνωση της ΕΕ αριθ. C (2020) 1863/19.03.2020 «Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει¹. Ενδεικτικά σημειώνεται ότι i) το τμήμα 3.1 του Προσωρινού Πλαισίου, προβλέπει τη δυνατότητα χορήγησης μέχρι τις 31/12/2020 ενισχύσεων έως 100.000€ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων, ii) το τμήμα 3.2 προβλέπει την παροχή δημόσιων εγγυήσεων για δάνεια για περιορισμένο διάστημα και ποσό δανείου και iii) το τμήμα 3.3. προβλέπει ενισχύσεις με την μορφή επιδοτούμενων επιτοκίων για δάνεια προκειμένου να διασφαλιστεί η πρόσβαση σε ρευστότητα. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι πληρούνται οι ειδικότερες προϋποθέσεις που αναφέρονται σε κάθε τμήμα.

¹ https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/TF_consolidated_version_amended_3_april_8_may_and_29_june_2020_el.pdf

Σε κάθε περίπτωση, μπορεί εναλλακτικά να γίνει χρήση του Καν. 1408/2013 για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis) στον γεωργικό τομέα, ή του Απαλλακτικού Καν. 702/2014 για τον γεωργικό τομέα, πληρουμένων των προϋποθέσεων κατά περίπτωση.

Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι αρμόδιο για τον σχεδιασμό και την επίσπευση μέτρων στήριξης των επιχειρήσεων του γεωργικού τομέα είναι το συνενωτόμενο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Οικονομικής Πολιτικής
3. Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζήτησης και ψήφιση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων και άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίου».

Πριν καλέσω στο βήμα την κ. Ασημίνα Σκόνδρα, θα ήθελα να υπενθυμίσω σε όλες και όλους τους συναδέλφους Βουλευτές, είτε βρίσκονται εντός της Αιθούσης είτε μας παρακολουθούν από το κύκλωμα, να προσαρμόσουν τον χρόνο της ομιλίας τους στα επτά λεπτά, για να μην αναγκάζεται το Προεδρείο να διακόπτει. Πρέπει να είμαστε ακριβείς στο επτάλεπτο. Υπάρχει το προειδοποιητικό κουδουνάκι για όσους παρίστανται. Αν χρειάζεται, θα παρεμβαίνω εγώ. Όμως, δεν είναι καλό να διακόπτω τις σκέψεις. Ξέρετε όλοι, λοιπόν, να χρονομετρήσετε και να προσαρμόσετε την ομιλία σας στα επτά λεπτά.

Καλώ τώρα στο βήμα την κ. Ασημίνα Σκόνδρα, Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας εκ Καρδίτσας.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΣΚΟΝΔΡΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πέρυσι τέτοια εποχή, ως μέλος της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, είχα καταθέσει στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου ερώτηση προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης και συντοπία μου κ. Τσιάρα, με θέμα την υποχρέωση της πατρίδας μας να προχωρήσει σε νομοτεχνικές αλλαγές, όπως αυτές απορρέουν από το ψήφισμα 2079/2015 του Συμβουλίου της Ευρώπης. Το εν λόγω ψήφισμα αφορά σε ζητήματα ισότητας και κοινής γονικής ευθύνης τέκνων. Το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει καλέσει όλα τα κράτη-μέλη του να εξαλείψουν από την εθνική τους νομοθεσία υφιστάμενες αποκλίσεις επί του συνόλου των δικαιωμάτων των παιδιών και των γονέων. Σε πλήθος χωρών, όπως η Γαλλία, το Βέλγιο, η Αυστρία, η Δανία, η Ελβετία, οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Βραζιλία, το Μεξικό, η συνεπιμέλεια έχει θεσμοθετηθεί, ενώ παράλληλα η πλειονότητα του επιστημονικού κόσμου έχει ταχθεί υπέρ αυτής. Η Ελλάδα διατηρεί ένα οικογενειακό δίκαιο σαράντα ετών, τον ν.1983, που υπήρξε πρωτοποριακός για την εποχή του και που τότε δημιούργησε καινούργια δεδομένα.

Ωστόσο, σήμερα, κατά κοινή ομολογία, δεν ανταποκρίνεται πλέον στις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας μας. Ήταν επιβεβλημένη μια αναθεώρηση, ώστε να υπάρξει εναρμόνιση με τις σύγχρονες αντιλήψεις και εξελίξεις σε σχέση με τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της οικογένειας. Η θεμελιώδης αλήθεια είναι ότι τα παιδιά έχουν ανάγκη και τους δύο γονείς τους και το σημερινό νομικό πλαίσιο, σε πολλές περιπτώσεις, εκθέτει τα παιδιά τους που μένουν με τον έναν γονέα -ειδικά σε περιπτώσεις που υπάρχει έντονη αντιδικία- σε κινδύνους αδικαιολόγητης ψυχολογικής πίεσης. Κι εδώ πρέπει να τονίσουμε ότι η πολιτεία οφείλει να έχει ολοκληρωμένο νομικό πλαίσιο. Οι γονείς, από την πλευρά τους, που θεωρώ δεδομένο ότι ενδιαφέρονται και ποινά εξίσου τα παιδιά τους, εκτός από μεμονωμένες ιδιόζουσες περιπτώσεις, οφείλουν να συνειδητοποιήσουν ότι έχουν απόλυτο χρέος να βρουν ένα πεδίο, μίνιμουμ, έστω, συνεννόησης, ώστε να μην περνούν τις πόρτες των δικαστηρίων. Όταν αυτό καθίσταται αδύνατο, έρχεται η ρύθμιση του παρόντος νομοσχεδίου και δημιουργεί ένα νέο στάδιο, αυτό της διαμεσολάβησης, προκειμένου να διευρυνθεί το πεδίο συνεννόησης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο, παρ' ότι προβλέπεται η δυνατότητα της συνεπιμέλειας, ελάχιστες φορές αποφασίστηκε από τα δικαστήρια, τα οποία επέλεξαν την ανώδυνη, σχεδόν μηχανική, λύση της αποκλειστικής ανάθεσης της επιμέλειας στον έναν γονέα. Στη σύγχρονη κοινωνία, δυστυχώς, τα διαζύγια έχουν πολλαπλασιαστεί, αφού άλλαξαν άρδην τα κοινωνικά πρότυπα. Παρά ταύτα οι σχέσεις των γονέων οφείλουν να έχουν κυρίαρχο γνώμονα το καλό του παιδιού. Είδαμε ότι οι περισσότεροι φορείς εκφράστηκαν υπέρ του νομοσχεδίου, που είναι αποτέλεσμα ενός πλούσιου και γόνιμου διαλόγου, και ο Υπουργός ενσωμάτωσε πολλές προτάσεις τους.

Το παρόν σχέδιο νόμου είναι παιδοκεντρικό και περιέχει μια πολύ σημαντική πτυχή, στην οποία θα έπρεπε να επικεντρώσουμε την κοινοβουλευτική μας συζήτηση. Αναφέρομαι στην εξειδικευμένη εκπαίδευση των δικαστικών λειτουργών και στα νομικά εργαλεία των δικαστών για να αποφασίζουν προς το συμφέρον και πάντα για το καλύτερο σε ό,τι έχει σχέση με το μέλλον του παιδιού. Αυτή η υποχρεωτική επιμόρφωση εν ενεργεία δικαστών αποτελεί πραγματικά μια ρηξικέλευθη και απολύτως θετική ρύθμιση, που θα διασφαλίσει ότι θα υπηρετούν τη δικαιοσύνη δικαστές επαρκώς μυημένοι στις ανάγκες των παιδιών. Όσοι συνάδελφοι ισχυρίζονται ότι οι ρυθμίσεις ενέχουν κινδύνους για το παιδί, ίσως όφειλαν να τις διαβάσουν λίγο καλύτερα. Θα έβλεπαν ότι ο δικαστής έχει ευρύτατη ευκαιρία να κατανείμει τη γονική μέριμνα, δύναται να λάβει υπ' όψιν του τις ιδιαιτερότητες κάθε περίπτωσης χωριστά και να αναθέτει κατ' εξαίρεση την αποκλειστική επιμέλεια στον έναν γονέα ή ακόμη και σε τρίτο πρόσωπο, όταν προφανώς ο ένας ή και οι δύο είναι ακατάλληλοι για την ανατροφή του παιδιού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακούσαμε από τον κύριο Υπουργό ότι επιχειρήθηκε η συναίνεση με την Αντιπολίτευση στο εν λόγω νομοθετικό εγχείρημα. Συναντήθηκε με τους εκπροσώπους όλων των κομμάτων δύο φορές στο Υπουργείο, ωστόσο δεν κατατέθηκε καμία απολύτως πρόταση από πλευράς τους. Γι' αυτό και δεν μπορώ να παρακολουθήσω την ένταση της ρητορικής της Αντιπολίτευσης, η οποία ακολουθεί την πάγια τακτική της μόνιμης άρνησης χωρίς όμως να καταθέτει άποψη. Οφείλουμε να αντιληφθούμε ότι το παρόν σχέδιο νόμου καθιερώνει τον θεμελιώδη κανόνα της ισότιμης συμμετοχής και των δύο γονέων στη φροντίδα και στην ανατροφή των παιδιών τους. Η διάσταση, το διαζύγιο δεν σημαίνει για το παιδί την απώλεια του ενός εκ των δύο γονέων. Και οι δύο θα εξακολουθούν να συμμετέχουν στην ανατροφή και στη ζωή του παιδιού τους και μετά το διαζύγιο.

Έχουμε χρέος απέναντι στα παιδιά αυτά, που πληγώνονται χωρίς να ευθύνονται, να διαμορφώσουμε το πλαίσιο που θα ξεπεράσει τη σημερινή επικρατούσα νομολογία, βάσει της οποίας την αποκλειστική επιμέλεια αποκτά ο ένας γονέας. Ο δε άλλος, όσο και να θέλει να συμμετέχει στην ανατροφή του, να περιορίζεται σε ένα ισχνό δικαίωμα επικοινωνίας.

Ακούσαμε στην αρμόδια επιτροπή ψυχολόγους να εξηγούν ότι πλήθος επιστημονικών ευρημάτων συγκλίνουν στο συμπέρασμα ότι τα παιδιά που μεγαλώνουν σε περιβάλλον συνεπιμέλειας εμφανίζουν καλύτερα αποτελέσματα σε μια σειρά από δείκτες σε σύγκριση με παιδιά με αποκλειστική επιμέλεια από τον έναν γονέα. Πρόκειται για παιδιά που περνούν με τον κάθε γονέα τουλάχιστον το 35% του χρόνου τους.

Συγκεκριμένα εμφανίζουν χαμηλότερα επίπεδα κατάθλιψης, άγχους και ψυχικής δυσφορίας, χαμηλότερη επιθετικότητα και προβλήματα συμπεριφοράς, μειωμένη χρήση αλκοόλ και ουσιών, καλύτερη σχολική πρόοδο, γνωστική ανάπτυξη, σωματική υγεία, χαμηλότερα ποσοστά καπνίσματος και καλύτερες σχέσεις με συγγενείς. Εξαίρεση βεβαίως αποτελούν περιπτώσεις στις οποίες τα παιδιά χρειάζονται προστασία από έναν κακοποιητικό ή αμελή γονέα. Εκεί δεν νοείται κανενός είδους μοντέλο συνεπιμέλειας.

Κλείνω τονίζοντας ότι ο διάλογος για το παρόν σχέδιο νόμου διεξήχθη με εντάσεις, δημιουργώντας στρεβλές αντιλήψεις. Αδικεί με αυτόν τον τρόπο το νομοθέτημα και εμείς -μέσα από τις όποιες αντιδικίες- χάνουμε τον πυρήνα του ζητήματος, δηλαδή ότι η νομοθετική αυτή πρωτοβουλία της Κυβέρνησης και του Υπουργού μας κ. Τσιάρα αποτελεί ένα σημαντικό και θετικό βήμα εκσυγχρονισμού του εθνικού οικογενειακού μας δικαίου και συμβάλλει καταλυτικά στη βελτίωση των συνθηκών ζωής των γονέων αλλά και των παιδιών.

Για τον λόγο αυτόν οφείλουμε να το στηρίξουμε.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε για την τήρηση και τη συνέπεια στον χρόνο.

Τον λόγο έχει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Βασίλειος - Πέτρος Σπανάκης για επτά λεπτά. Θα μιλήσουν και πολλοί

Αρχηγοί σήμερα. Είναι και μακρύς ο κατάλογος και πρέπει να είμαστε συνεπείς στον χρόνο.

Κύριε Σπανάκη, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει ανοίξει εδώ και πολύ καιρό στη δημόσια σφαίρα η συζήτηση για την αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τις σχέσεις γονιών και παιδιών μετά τον χωρισμό των γονέων. Μια συζήτηση που χαρακτηρίστηκε από έντονες διαφορές και διαχωριστικές γραμμές μεταξύ των πλευρών. Ενδεικτικός του έντονου ενδιαφέροντος είναι και ο πολύ μεγάλος αριθμός σχολίων κατά τη δημόσια διαβούλευση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου που συζητάμε σήμερα.

Σήμερα, λοιπόν, το Υπουργείο Δικαιοσύνης φέρνει στην Ολομέλεια της Βουλής προς συζήτηση και ψήφιση το σχέδιο νόμου για τη μεταρρύθμιση των σχέσεων γονέων και τέκνων και άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίου. Ποιο είναι, όμως, το ζητούμενο; Τι επιδιώκει ο κάθε γονιός; Το βέλτιστο συμφέρον των παιδιών, την προστασία τους, την προάσπιση των δικαιωμάτων τους, τη διασφάλιση της ομαδικής και ψυχικής υγείας, τη δημιουργία ενός ασφαλούς και ισορροπημένου περιβάλλοντος μέσα στο οποίο θα αναπτυχθούν και θα μεγαλώσουν.

Όλα αυτά είναι καθήκον της πολιτείας να μεριμνήσει πως θα διατηρηθούν ανεξάρτητα από την έκβαση των σχέσεων των γονέων. Το επιτυγχάνει σήμερα αυτό το νομοσχέδιο; Αυτό είναι το ερώτημα. Ήταν αναγκαία μια μεταρρύθμιση στο οικογενειακό δίκαιο; Έχουν περάσει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σαράντα ολόκληρα χρόνια από την εμβληματική μεταρρύθμιση του οικογενειακού δικαίου που έφερε ο ν. 1329/1983. Ήταν μια πραγματικά σπουδαία μεταρρύθμιση που κατοχύρωσε την ισότητα μέσα στον γάμο καθώς και πλήθος καινοτομιών βάζοντας έτσι τέλος σε όλες τις παθογένειες και τις αναχρονιστικές πρακτικές του παρελθόντος. Σήμερα όμως τα πράγματα έχουν αλλάξει και πάλι ριζικά. Τα μοντέλα οικογένειας διαφέρουν. Οι σχέσεις συμβίωσης ρυθμίζονται με πολλούς τρόπους αλλά και ο ρόλος του πατέρα έχει αλλάξει κατά πολύ, καθώς συμμετέχει πιο ενεργά από ποτέ στην ανατροφή του παιδιού.

Το σημερινό, λοιπόν, νομοσχέδιο ήταν αναγκαίο. Χωρίς να θίγει σε κανένα σημείο τα κατοχυρωμένα δικαιώματα του ν. 1329 θεσπίζει όλες τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις που επιτάσσει η νέα εποχή. Ο βασικός άξονας του νομοσχεδίου είναι η δημιουργία κουλτούρας, συνεννόησης και συνεργασίας μεταξύ των δύο γονέων, πράγμα απαραίτητο, καθώς και η ισότιμη συμμετοχή τους στην άσκηση της γονικής μέριμνας μετά τη λήξη της μεταξύ τους σχέσης και συμβίωσης. Οι καλύτερες καινοτομίες που εισάγονται με τις διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου είναι ότι ενισχύει και διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ των γονέων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν έρθω σήμερα στο Κοινοβούλιο μιλούσα στο τηλέφωνο ευχόμενος καλή επιτυχία στη μητέρα ενός μικρού παιδιού από την εκλογική μου περιφέρεια, που σε λίγο μαζί με τον πατέρα θα πετάξουν για το Λονδίνο για μια κρίσιμη εγχείρηση, γιατί το παιδάκι τους έχει καρκίνο. Ερχόμαστε, λοιπόν και λέμε μπροστά σε τόσο άσχημες καταστάσεις πόσο μικρά μοιάζουν όλα αυτά; Πόσο απαραίτητη είναι η συνεργασία των γονέων; Πόσο απαραίτητη είναι η συνεργασία για να μεγαλώσει σωστά το παιδί; Όχι μόνο στα άσχημα αλλά και στα καλά. Άρα, λοιπόν, καταλαβαίνουμε την υπευθυνότητα που πρέπει όλοι να δείχνουμε προκειμένου η συνεργασία των γονέων να είναι στα επιθυμητά αποτελέσματα.

Κι έρχεται εδώ ο ρόλος της πολιτείας, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, ο Υπουργός Δικαιοσύνης Κώστας Τσιάρας με το επιτελείο του, που έκανε μία πολύ σημαντική δουλειά και έφερε σήμερα αυτό το νομοσχέδιο προς ψήφιση. Διότι αυτό το νομοσχέδιο ενισχύει εναλλακτικές μεθόδους επίλυσης των οικογενειακών διαφορών, όπως είναι ο θεσμός της διαμεσολάβησης, τοποθετώντας έτσι την προσφυγή στα δικαστήρια ως την έσχατη λύση. Δεν μπορεί με το παραμικρό όλοι να πηγαίνουμε στα δικαστήρια. Εξυπηρετεί αυτό το νομοσχέδιο και ενισχύει το αληθινό συμφέρον των παιδιού, το οποίο τίθεται ως βασικό κριτήριο για τη ρύθμιση των σχέσεων γονέων-τέκνων και για τις αποφάσεις του δικαστηρίου. Καθιερώνει την από κοινού άσκηση γονικής μέ-

ριμνας όπως εφαρμόζεται στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες. Καθιερώνονται αντικειμενικά κριτήρια κακής άσκησης της γονικής μέριμνας τα οποία λαμβάνονται υπ' όψιν από τα δικαστήριά μας. Εξισώνει τα αναγνωρισμένα εκτός γάμου τέκνα με αυτά που γεννήθηκαν και μεγαλώνουν εντός του γάμου. Θεσπίζεται ελάχιστος χρόνος επικοινωνίας με τον γονιό που δεν μένει μαζί με το παιδί στο 1/3. Σε κάθε περίπτωση και για ειδικούς λόγους ή κατόπιν συμφωνίας δύναται να μεταβληθεί ο χρόνος αυτός.

Για τους δικαστές που θα δικάζουν οικογενειακές διαφορές θεσπίζεται υποχρεωτικό ειδικό πρόγραμμα επιμόρφωσης, στο οποίο εκτός από δικαστικούς λειτουργούς θα συνδράμουν και εξειδικευμένοι ψυχολόγοι, κοινωνιολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί και άλλοι επιστήμονες. Η συζήτηση που έγινε τόσο στη διαμεσολάβηση, στη διαβούλευση, όσο και στις συνεδριάσεις των επιτροπών της Βουλής ήταν εποικοδομητική, ενώ έγιναν και ουσιαστικές παρεμβάσεις από τους φορείς και από τους Βουλευτές τόσο της Αντιπολίτευσης όσο και από συναδέλφους της Συμπόλιτευσης.

Σεβόμενος τον χρόνο θα αναφερθώ επιλεκτικά σε κάποια σημεία των άρθρων, κύριε Πρόεδρε, όπως το άρθρο 4 που θεσπίζει την προσθήκη ψηφιακών διαδικασιών στη συναινετική λύση εντός γάμου. Είναι προσθήκη που αφ' ενός επιβάλλεται από τα νέα δεδομένα, αφ' ετέρου συμβάλλει στη μείωση της γραφειοκρατίας στην ταχύτερη διεκπεραίωση των υποθέσεων και κατ' επέκταση στη μείωση του κόστους της όλης διαδικασίας.

Θα μπορούσα να μιλήσω για πολλά άρθρα, όπως για το άρθρο 9 που ρυθμίζει θέματα γονικής μέριμνας για τα παιδιά που έχουν γεννηθεί και παραμένουν εκτός γάμου των γονιών τους, ενώ για τις περιπτώσεις που υπάρχει αναγνώριση ισχύουν τα ίδια με τα παιδιά εντός γάμου. Το άρθρο 12 ενισχύει τη συναπόφαση για σημαντικά ζητήματα όπως ονοματοδοσία, εκπαίδευση, υγεία κ.λπ.. Το άρθρο 14 ορίζει συγκεκριμένα κριτήρια κακής άσκησης γονικής μέριμνας.

Με το σημερινό σχέδιο νόμου, κλείνοντας, θεσπίζεται ένα αναγεννημένο νομοθετικό πλαίσιο, στα πρότυπα που ακολουθούν οι περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, για τις σχέσεις των γονιών με τα παιδιά τους, που ξεφεύγει από το παρωχημένο και στείο μοντέλο που ακολουθείται σήμερα. Επιχειρεί να βάλει τις βάσεις - και να το κρατήσουμε αυτό - για ουσιαστική συνεργασία και επικοινωνία μεταξύ των γονέων, προς όφελος του συμφέροντος και των δικαιωμάτων του παιδιού.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Σπανάκη και για τη συνέπεια στον χρόνο.

Τον λόγο τώρα έχει ο Βουλευτής του Κινήματος Αλλαγής και Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος.

Παρακαλώ να ετοιμάζεστε λίγο πιο γρήγορα για το βήμα για να κερδίζουμε χρόνο. Είναι πολύ σφιχτός ο σημερινός χρόνος, γιατί είναι πολλές και οι ομιλίες.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαστε σήμερα εδώ για να μιλήσουμε για ένα θέμα που νομίζω πως δεν έχει κομματικά χαρακτηριστικά. Έχει κυρίως ιδεολογικά χαρακτηριστικά.

Θα μου επιτρέψετε να ξεκινήσω την ομιλία μου, λέγοντας πως το ΠΑΣΟΚ και η κουλτούρα του, αντιμετωπίζει ένα τόσο σοβαρό θέμα, σε σχέση με τα υπάρχοντα κόμματα, αναφερόμενος σε δύο άλλα διαφορετικά θέματα.

Θυμάμαι το νομοσχέδιο για τη φαρμακευτική κάνναβη, το οποίο έφερε τότε ο ΣΥΡΙΖΑ. Ήταν ένα νομοσχέδιο το οποίο απαντούσε σε ένα πρόβλημα ειδικών ομάδων που πήγαιναν στο εξωτερικό, γιατί είχαν σπάνιες ασθένειες και χρειάζονταν αυτή τη θεραπεία. Το απαξιώσαμε στη λογική «παντού θα υπάρχει και ένα τσιγαρίκι».

Στο ίδιο επίπεδο βλέπω σήμερα την Αξιωματική Αντιπολίτευση. Άκουσα χθες να λένε ότι υπάρχουν λόμπι πλουσίων. Οι πλούσιοι τα λύνουν διαφορετικά τα προβλήματά τους, δεν χρειάζονται κανένα νομοσχέδιο. Οι αδύναμοι έχουν πρόβλημα σε αυτά. Υπάρχουν λοιπόν, λόμπι πλουσίων φίλων του Πρωθυπουργού, που χτίζουν συνεπιμέλεια κ.λπ.. Όλα αυτά σε ένα τόσο ευαίσθητο θέμα.

Αναρωτιέμαι, όταν ψηφίσατε με τα δικά σας χαρακτηριστικά και το δικό σας σκεπτικό την υιοθεσία στα ομόφυλα ζευγάρια, την ψηφίσατε γιατί ήταν πλούσια τα ομόφυλα ζευγάρια, φίλοι του τότε Πρωθυπουργού;

Αυτή είναι η διαφορετικότητα μας στο ΠΑΣΟΚ, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας και του ΣΥΡΙΖΑ. Έχουμε διαφορετική κουλτούρα σε τέτοια ζητήματα. Συμπεριφερόμαστε εντελώς διαφορετικά. Σκεφτόμαστε πραγματικά το πρόβλημα και την αξία που έχει η κάθε κουβέντα μας σε τέτοια ζητήματα.

Αλλά ποιος να ασχοληθεί με αυτά; Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, από τον «ΣΚΑΙ» μέχρι την «ΕΡΤ», έχουν έναν Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας, έναν του ΣΥΡΙΖΑ, έναν δημοσιογράφο του ΣΥΡΙΖΑ και πάντα της «ΑΥΓΗΣ» και έναν δημοσιογράφο από τη Νέα Δημοκρατία. Χθες σε ένα πάνελ ήταν δύο δημοσιογράφοι, δεν ήταν καν Βουλευτές. Έλεγε ο ένας δημοσιογράφος: «Μα, δεν είμαι Βουλευτής». Έχουν μπει δηλαδή και στον ρόλο των κομμάτων οι δημοσιογράφοι! Αυτό δεν έχει ξαναγίνει.

Κοιτάξτε, κύριοι συνάδελφοι, είναι πάρα πολύ δύσκολο να μιλήσεις για ένα θέμα που ο καθένας το έχει βιώσει ξεχωριστά. Έχω διαβάσει εδώ και πάρα πολύ καιρό, γιατί έχω κάνει πάρα πολλές ερωτήσεις και στον Υπουργό για το θέμα της συνεπιμέλειας, αναλύσεις από τη μία και την άλλη άποψη, έχω ακούσει διαφορετικές ιστορίες, παρακολουθώ γονείς να μιλούν με ένταση και μίσος πολλές φορές, αλλά και οι δύο να λένε ότι το κάνουν για το καλό του παιδιού τους. Πραγματικά αυτό που ο καθένας πρέπει να πει καθαρά σήμερα δεν έχει να κάνει με κομματικά κριτήρια ούτε να εκμεταλλευτεί κάτι. Διότι, οι μεγάλες αλλαγές σε τέτοια ζητήματα, όπως ήταν η μεγάλη αλλαγή του ΠΑΣΟΚ το 1983 στο οικογενειακό δίκαιο, βρίσκουν πολύ μεγάλες αντιδράσεις.

Έχω να σας διηγηθώ χιλιάδες και ο καθένας από εσάς διηγήθηκε πολλές ιστορίες. Δεν θέλω να σας μιλήσω, όμως, ούτε ως δικηγόρος στα δικαστήρια ούτε ως γιατρός, που τα έχω ζήσει, ούτε ως φίλος κάποιου μπαμπά ή κάποιας μαμάς. Μετά οκτώ-εννιά μήνες θέλω να πω με καθαρό τρόπο απέναντι σε όλους ότι η συνεπιμέλεια σήμερα είναι αναγκαία όσο ποτέ άλλοτε. Ας είμαστε ειλικρινείς μεταξύ μας.

Ο νόμος για τη συνεπιμέλεια που φέρνει σήμερα η Κυβέρνηση έχει προβλήματα; Έχει προβλήματα. Είναι, όμως, ένα αναγκαίο βήμα; Είναι ένα αναγκαίο βήμα. Μπορεί αν υιοθετούσε την πρότασή μας -και την είπα και η εισηγήτριά μας, που μπορεί να γίνει και μάλλον θα είναι το επόμενο βήμα άμεσα- για τον θεσμό του οικογενειακού δικαστηρίου που θα εκδικάζει αποκλειστικά οικογενειακές υποθέσεις το επόμενο βήμα; Είναι.

Δεν θα καταχραστώ άλλον χρόνο, γιατί θέλω να είμαι πολύ καθарος σε αυτά και δεν χωρούν νομίζω ούτε άλλες επιστημονικές από μέρους μας αναλύσεις. Τις έχουμε ακούσει.

Απλά θέλω να πω σε αυτούς τους ανθρώπους, είτε λέγονται «μαμά» είτε «παπαμάς», οι οποίοι αναζητούν το παιδί τους, πάνε χιλιόμετρα για να δουν μισή ώρα ή μία ώρα το παιδί τους, γιατί το αναζητούν και τους λείπει, ότι πρέπει να βρούμε τους τρόπους για να τους δώσουμε το δικαίωμα να μπορούν να χαρούν τα παιδιά τους. Αυτό το δικαίωμα δεν μπορεί να σταματήσει κανένας. Και δεν μπορεί να το σταματήσει κανένας, γιατί είναι κάτι για το οποίο ζουν αυτοί οι ίδιοι.

Τελειώνοντας, θέλω να πω το εξής. Συγκινούμαι πολλές φορές με αυτούς τους ανθρώπους που τους έχω γνωρίσει, και τους μεν και τους δε, είτε έναν μπαμπά που τρέχει στον Βόλο για να δει το παιδί του για μισή ώρα, είτε για μία μαμά που την άφησε ο μπαμπάς και δεν ήρθε ποτέ πίσω στα παιδιά του. Συγκινούμαι για τον τρόπο που μεγαλώνουν τα παιδιά τους. Συγκινούμαι γιατί βλέπω πολλούς από εμάς, που δεν έχουμε αυτά τα προβλήματα, να μην εκμεταλλευόμαστε ανάλογα τον χρόνο μας με τα παιδιά μας στο τρέξιμο της καθημερινότητας που ζούμε, δίνοντάς τους λιγότερο χρόνο.

Άρα, κύριοι συνάδελφοι, με σεβασμό πάντα στις εσωκομματικές διαδικασίες της παράταξής μου, όπως έκανα πάντα, και με σεβασμό στις πλειοψηφίες που υπάρχουν και στις ατέλειες που έχει το νομοσχέδιο, θέλω να σας πω ότι για μένα η συνεπιμέλεια πρέπει να προχωρήσει, με τις παρατηρήσεις που έχουμε κάνει, γιατί είναι αναγκαία όσο ποτέ άλλοτε για την ίδια την κοινωνία.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Κωνσταντινόπουλο και για τη συνέπεια στον χρόνο.

Παρακαλώ να πάρει τον λόγο ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Καραγκούνης για επτά λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ίσως χρειαστώ μία πολύ μικρή ανοχή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως γνωρίζετε είχα τη μεγάλη τιμή να θητεύσω στο παρελθόν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Ξέρω από εμπειρία πόσο δύσκολο είναι να επιφέρει τομές και να κάνεις βαθιές αλλαγές σε έναν πολύ ευαίσθητο χώρο, όπως συνηθίζουμε να λέμε και έτσι είναι, στη δικαιοσύνη. Και πολύ περισσότερο σε νόμους που αφορούν όλους μας και αγγίζουν πραγματικά ευαίσθητα θέματα της ζωής μας και της καθημερινότητάς μας.

Και, φυσικά, τι πιο σημαντικό και ευαίσθητο από τις σχέσεις των γονέων που δεν βρίσκονται πια, για τους δικούς τους λόγους, μαζί με το παιδί τους. Και πραγματικά αντιλαμβάνομαι γιατί για όλους τους ενδιαφερόμενους και τους εμπλεκόμενους, τυχόν αλλαγές στους κανόνες δικαίου, που ρυθμίζουν τα θέματα αυτά, έχουν το μεγαλύτερο δυνατό ενδιαφέρον.

Θα έλεγα ότι είναι αυτή η σπάνια περίπτωση που αισθάνεσαι ότι σε αγγίζει προσωπικά ο νόμος, γιατί αυτό είπα και πριν, ακριβώς ότι υπάρχει δυσκολία να επιφέρει τομές και ριζικές αλλαγές σε τέτοια θέματα, εν μέρει γιατί οι νόμοι οι οποίοι έχουν εφαρμοστεί για δεκαετίες δημιουργούν ένα είδος αδράνειας. Νομίζω ότι είναι πολύ χαρακτηριστικό ότι η τελευταία μεγάλη μεταρρύθμιση του οικογενειακού δικαίου έχει γίνει σχεδόν πριν από σαράντα χρόνια.

Λέω χαριτολογώντας -και πολλοί συνάδελφοι εδώ συνηθίζουμε να το λέμε- ότι στον χώρο της δικαιοσύνης είμαστε και πρέπει να είμαστε περισσότερο συνηθητικοί από τους άλλους χώρους του νομοθετικού έργου και να ενεργούμε με φειδώ. Μόνο όταν αυτό είναι πραγματικά αναγκαίο θα πρέπει να προχωράμε σε αλλαγές.

Έκανα όλη αυτή τη μεγάλη, υπό μια έννοια, εισαγωγή για να καταστεί σαφές εξ αντιδιαστολής τι με έκανε να θέλω να μιλήσω σήμερα. Διότι πραγματικά ήθελα να μιλήσω για το θέμα αυτό, αφού πρώτα αποδώσω τα εύσημα. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και ο Υφυπουργός αξίζουν πραγματικά συγχαρητηρίων, και οι ίδιοι και οι συνεργάτες τους, γιατί με τόλη, με ισορροπία και με πραγματικό ενδιαφέρον για να αλλάξουμε κάτι σ' αυτή τη χώρα, να αλλάξουμε κάτι σε ένα νομοθετικό πλαίσιο σαράντα ετών, αντιμετωπίσαν ένα τόσο δύσκολο ζήτημα, όπως αυτό αποτυπώνεται στο νομοσχέδιο το οποίο συζητάμε.

Θέλω, κύριε Υπουργέ και κύριε Υφυπουργέ, να σας δώσω ειλικρινά συγχαρητήρια.

Ξέρετε, κύριοι συνάδελφοι, το λέω γιατί φυσικά είναι πολύ εύκολο να κρύψουμε την ουσία του πράγματος, ιδίως όταν μιλάμε για αλλαγές στον αστικό κώδικα. Διότι, πίσω από ενστάσεις για τη μια ή για την άλλη διατύπωση, τη μια ή την άλλη εναλλακτική και τους φόβους μας ότι οι αλλαγές μπορούν να προκαλέσουν το ένα ή το άλλο πρόβλημα, πίσω και πέρα από όλα αυτά υπάρχει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και η ουσία του πράγματος η οποία, φυσικά, όπως ορθά έχει ειπωθεί, αποτυπώθηκε. Διάβασα τα σχόλια στη δημόσια διαβούλευση. Ήταν πραγματικά πάρα πολλά παθιασμένα θετικά υπέρ του νομοσχεδίου, το οποίο τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση.

Ξέρετε ποια είναι αυτή η ουσία; Θα σας την πω και να μου επιτρέψετε να έχω μια άποψη γι' αυτό γιατί τα θέματα τα οποία προσπαθεί να αντιμετωπίσει το νομοσχέδιο τα έχουμε αντιμετωπίσει -ειδικά όσοι είναι συνάδελφοι εδώ- και τα έχουμε ζήσει στις αίθουσες των δικαστηρίων από πρώτο χέρι.

Τα έχω, λοιπόν, ζήσει κι εγώ. Και για να μη σας το διατυπώσω, υπό μια έννοια, βιωματικά, θα σας το πω με τη μορφή που ίσως θα το έλεγε κανείς σε άλλες χώρες που οι νόμοι και η εφαρμογή τους ελέγχονται καμιά φορά ως προς την ορθότητα αυτής της εφαρμογής ή μη από πολύ απλά στατιστικά στοιχεία. Στην Ελλάδα, κύριε Υπουργέ -που έχουμε κάνει αυτή τη συζήτηση- δεν τα τηρούμε στον βαθμό που θα έπρεπε να τα τηρούμε.

Η ουσία αυτού που συζητάμε, την οποία την έχω βιώσει από τη νομική πρακτική, είναι η εξής: Μιλάμε σήμερα για συνεπιμέλεια και πραγματικά αναρωτιέμαι τι θα βλέπαμε, άραγε, αν τηρούσαμε στατιστικά στοιχεία για τα περίπου σαράντα χρόνια που εφαρμόζονται οι διατάξεις αυτές που συζητάμε; Νομίζω ότι θα βλέπαμε ότι στις περιπτώσεις που τα δικαστήρια απονέμουν την επιμέλεια υπάρχει σε πολύ μεγάλα ποσοστά -εγώ θα έλεγα σε συντριπτικά ποσοστά, σοβιετικού τύπου- να απονέμεται η επιμέλεια μόνο στο ένα μέρος.

Ας μη γελιόμαστε. Το καταλαβαίνω σε κάποιον βαθμό. Είναι πολύ ευαίσθητο το σημείο. Έχω κι εγώ τρία παιδιά και πιθανόν οι περισσότεροι από εμάς έχουμε παιδιά. Ο ρόλος της μητέρας στην ανατροφή του παιδιού είναι απολύτως κομβικός και κανείς προφανώς δεν το αμφισβητεί, το αντίθετο.

Μάλιστα, άκουσα όλες τις εισηγήσεις σας, κύριε Υπουργέ, και το έχετε πει. Αυτό το καταλαβαίνουμε όλοι κι ενώ ενστικτωδώς αναγνωρίζουμε ότι πάρα πολλές φορές τα δικαστήρια, τα οποία ανέθεταν την επιμέλεια στη μητέρα, στο πλαίσιο του ισχύοντος νομικού πλαισίου που αυτό βασιζόταν, αν το σκεφτεί κανείς με κριτήρια ελέγχου τα οποία θα ήταν ευκαιρία, αν είχαμε τα ακριβή στατιστικά στοιχεία, είναι προφανές ότι στο σημείο αυτό έχει υπάρξει κάτι πολύ λάθος στο «Βασίλειο της Δανιμαρκίας», όπως θα λέγαμε.

Γιατί ας υποθέσουμε ότι είχαμε τέτοια στατιστικά στοιχεία, τα οποία εμείς οι δικηγόροι τα αναγνωρίζουμε εμπειρικά από την πράξη, που μας έλεγαν ότι το 97% ή το 98% των περιπτώσεων τα δικαστήρια αναθέτουν την επιμέλεια μόνο στη μητέρα. Και προφανώς ενώ κανείς δεν θα μπορούσε από αυτό το απλό στατιστικό στοιχείο να κρίνει επιμέρους τις κρίσεις των δικαστών, γιατί τελικά μόνο ο δικαστής που έχει μελετήσει τον φάκελο της υπόθεσης θα μπορούσε να αποφασίσει εμπεριστατωμένα γι' αυτή, παρά ταύτα ανεξάρτητα του γεγονότος αυτού μια τέτοια στατιστική, την οποία σας ανέφερα, αν την είχαμε μπροστά μας, θα έλεγε και θα σημαίνει με μια ματιά -μην το αναλύετε- ότι ο νόμος αυτός δεν εφαρμόζεται σωστά. Αυτό θα καταλάβαινε κανείς αν έβλεπε τη νομική πραγματικότητα.

Πολύ απλά για να το πω στην καθομιλουμένη δεν είναι δυνατόν σε τέτοιο συντριπτικό ποσοστό το 97% των πατεράδων σε μια χώρα...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα μια μικρή ανοχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Όχι, κύριε Καραγκούνη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ: Σας παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Εγώ σας παρακαλώ. Θα μου επιτρέψετε να τηρήσω την ίδια στάση για όλους.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ: Δεν ξέρω αν υπήρξε ανοχή. Νομίζω ότι υπάρχει χρόνος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ολοκληρώνουμε. Δεν υπάρχει χρόνος. Σας παρακαλώ θερμά, κλείστε με την τελευταία σας παράγραφο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ: Τέλος πάντων...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Δεν είναι θέμα προσωπικό, είναι θέμα διαδικασίας και θέμα ουσίας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ: Νομίζω, ότι είναι ένα πάρα πολύ ευαίσθητο νομοσχέδιο, κύριε Πρόεδρε, και πρέπει να έχουμε μια τοποθέτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Σας παρακαλώ θερμά. Όλοι έχουν κάποιον λόγο να θέλουν περισσότερο χρόνο. Ολοκληρώστε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ: Εάν είναι τόσο πιεστικός ο χρόνος, κύριε Πρόεδρε, εντάξει να μην εκφράσουμε τις απόψεις μας. Να έχουμε μια ανοχή. Δεν ξέρω αν οι συνάδελφοι έχουν αντίρρηση σε αυτό;

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΣΚΟΥΦΑ: Με ανοχή.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΥ: Με ανοχή.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ: Να υπάρξει ανοχή, λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι. Ευχαριστώ πολύ. Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα μια μικρή ανοχή.

Επανερχομαι στην κουβέντα. Δεν είναι δυνατόν σε τέτοιο συν-

τριπτικό ποσοστό να θεωρούμε σ' αυτή τη χώρα ότι οι πατεράδες είναι ακατάλληλοι να ασκήσουν την επιμέλεια των παιδιών τους, πράγμα που σημαίνει ότι ο νόμος δεν έχει εφαρμοστεί σωστά και ενώ ο σκοπός του ήταν τα θέματα αυτά να τα κρίνει με βάση το συμφέρον του παιδιού, τελικά κατέληξε να δημιουργήσει μια ιδιότυπη και -επιτρέψτε μου να πω, κύριε Υπουργέ- σχεδόν καταθλιπτικά ομοιόμορφη δικαιοδότηση σε ένα ζήτημα που η πολιτεία το ήθελε να ήταν στην πραγματικότητα εριζόμενο και μάλιστα, εντόνως εριζόμενο και παρά ταύτα σε συντριπτική πλειοψηφία οι αποφάσεις, οι οποίες έδιναν, το αντιμετώπιζαν περίπου ως δεδομένο και φαίνεται πολύ χαρακτηριστικά αυτό από τα σχόλια της διαβούλευσης. Αν τα διαβάσετε, θα δείτε ότι τις αποφάσεις αυτές είχαμε φτάσει σε ένα σημείο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να τις θεωρούμε περίπου γνώστες και προαναγγελλόμενες.

Και αυτό φυσικά δημιούργησε -επιτρέψτε μου να πω- μια θεσμική «καρκατούρα» και δυστυχώς, έπληξε το κύρος του κράτους, αλλά και της δικαιοσύνης. Έβλαψε το πραγματικό συμφέρον του παιδιού μέσα στη μονομέρειά του και δημιουργούσε -λυπάμαι που το λέω- μια περίπου ιδιοκτησιακή νοοτροπία ως προς το παιδί για έναν από τους δύο γονείς.

Αυτή λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι η ταμπακίερα. Αυτή είναι η ουσία. Μπορούμε να θέλουμε να την εξωραίσουμε, μπορούμε να πούμε κάποια άλλα λόγια, να μη θίξουμε ίσως πρόσωπα και καταστάσεις, αλλά αυτή είναι η πραγματικότητα. Και αυτό το οποίο φέρνει το νομοσχέδιο, αυτό το οποίο θέλει να κάνει είναι να λύσει -και αυτή η προσωπική μου άποψη- με ισόρροπο τρόπο να υπάρξει κάποια ισορροπία. Διότι αν δεν υπάρχει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτή η ισορροπία τελικά δεν απονέμεται δικαιοσύνη. Και εκεί θα πρέπει να εξειδικεύσουμε και εκεί πρέπει να μείνουμε. Νομίζω ότι πέρα από τις όποιες κρίσεις, πέρα από τις διαφορετικές προσεγγίσεις στο ζήτημα πρέπει να μείνουμε εκεί.

Να σας πω και κάτι άλλο. Πολύ εύκολα ξέρετε στη δημόσια ζωή, στον δημόσιο βίο και στην πολιτική, αν θέλουμε να μην κάνουμε καμμία αλλαγή, είτε συστήνουμε μια επιτροπή, όπως έλεγον και παλαιότερα κάποιοι άλλοι, να κάνουμε μια επιτροπή, να θέσουμε σε μια επιτροπή το ζήτημα να το λύσει. Αυτό είναι όπως λέμε στην καθομιλουμένη «πετάμε την μπάλα στην εξέδρα». Δεν νομίζω ότι θέλουμε αυτό.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης έφερε ένα νομοσχέδιο-τομή. Θα το υπερψηφίσω. Είμαι βέβαιος, κύριε Υπουργέ, ότι θα έχει θετική επίδραση όχι μόνο στις σχέσεις των ενδιαφερομένων, αλλά θεωρώ, γι' αυτό το ανέλυσα ιδιαίτερα, και στον χώρο της δικαιοσύνης, αλλά κυρίως στο κύρος του κράτους δικαίου, γιατί αυτό πρέπει να υπηρετεί η δικαιοσύνη.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε για την ανοχή.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Συνεχίζουμε με τον Βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Κωνσταντίνο Μάρκου για επτά λεπτά.

Πιστεύω να μην επαναληφθεί η υπέρβαση του χρόνου. Κατά την ώρα που μιλάγατε και δεν ξέρω μεταξύ σας τι αποφασίσατε, δέχθηκα ένα τηλεφώνημα εσωτερικό από κάποιο κοινοβουλευτικό κόμμα όσον αφορά την ομιλία του Αρχηγού του. Γι' αυτό θα σας παρακαλέσω να μην παρεμβάινετε στη διαδικασία του Προεδρείου. Το Προεδρείο ξαναθυμίζει ότι ο χρόνος ομιλίας είναι επτά λεπτά για όλους.

Ορίστε, κύριε Μάρκου, έχετε τον λόγο για επτά λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Αγαπητοί συνάδελφοι, η Κυβέρνηση εισάγει το παρόν τουλάχιστον αμφιλεγόμενο νομοθέτημα κατά τρόπο άκομφο, έχοντας απαξιώσει προκλητικά τόσο τα πορίσματα των εμπειρογνομίων των νομοπαρασκευαστικών επιτροπών, της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής αλλά και τις κραυγές πολλών σωμάτων.

Η δικαστηριακή πραγματικότητα, όπως αποτυπώνεται σε αριθμούς, δείχνει πως το 86% των διαζυγίων στη χώρα μας είναι συναινετικά. Συνεπώς ένα ελάχιστο ποσοστό είναι αυτό που ενοχλεί την Κυβέρνηση. Είναι υπαρκτά προβλήματα, αλλά νομοθετεί ετεροβαρώς. Ο κ. Ραγκούσης χθες έδωσε μεγάλη σημασία, και δικαίως, σε αυτό το 86% γιατί αυτό πάει να καταστραφεί με το

παρόν νομοσχέδιο. Φαίνεται τα λόμπι που υποστηρίζουν είναι αρκετά ισχυρά.

Δεν κάνω δίκη προθέσεων, κύριε Υπουργέ. Ας δούμε, όμως, ένα-ένα τα προβληματικά σημεία του γονεοκεντρικού αυτού νομοσχεδίου, τα οποία θα οδηγήσουν σε μεγαλύτερες εντάσεις, ραγδαία αύξηση και θα χαλάσουν αυτό το 86% αντί να το βελτιώσουν.

Σημειώνω ότι στην αιτιολογική σας έκθεση χαρακτηρίζετε αναχρονισμό το γεγονός ότι από το 1983 δεν έχει λάβει χώρα οποιαδήποτε αναμόρφωση του οικογενειακού δικαίου. Είναι δίκαιο αυτό; Όπως πολύ καλά γνωρίζετε, η συνεπιμέλεια προβλέπεται από τον κώδικα από το 1983, οπότε και εγκαταλείφθηκε το σύστημα της πατριαρχίας. Όντως, ήταν ένα ιστορικό νομοσχέδιο. Το δήθεν, καθ' ημάς, ξεπερασμένο Ελληνικό Δίκαιο ήδη από τότε προέβλεψε ότι το δικαστήριο μπορεί να αναθέσει την άσκηση της γονικής μέριμνας και στους δύο γονείς από κοινού.

Υπάρχει μια μεγάλη εκκρεμότητα, κύριε Υπουργέ, που εάν θέλατε πραγματικά να κάνετε μεταρρύθμιση η οποία να βάλει τη σφραγίδα σας είναι η ανυπαρξία δομών κοινωνικού δικτύου, η έλλειψη εξειδικευμένων δικαστών για οικογενειακά δικαστήρια. Αυτά έπρεπε να φέρετε, τα οποία θα ήταν πραγματικά ρηξικέλευθα και θα σας υποστηρίζαμε ιδιαίτερα. Ο ισχύων κώδικας δεν απαγορεύει τη συνεπιμέλεια. Αντιθέτως, την προβλέπει. Αυτό που δεν βλέπει είναι η υποχρεωτική συνεπιμέλεια.

Σημείο δεύτερο: Απαιτείται, λέτε, η προσαρμογή της ελληνικής έννομης τάξης σε όσα ισχύουν στις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης κι ερχόμαστε να προσαρμοστούμε. Ωστόσο, η πραγματικότητα πόρρω απέχει. Καμμία τέτοια υποχρέωση της χώρας δεν προκύπτει από το Διεθνές και Ενωσιακό Δίκαιο. Μάλιστα, η Επιτροπή Παρακολούθησης της Σύμβασης του ΟΗΕ ρητώς επισημαίνει ότι η νομοθεσία δεν πρέπει να προκαθορίζει ποιος ασκεί την επιμέλεια, αλλά το θέμα θα πρέπει να κρίνεται ad hoc.

Σημείο τρίτο: Η έννοια συμφέρον του παιδιού είναι τελείως αόριστη από πλευράς νομικής και εξειδικεύεται σε κάθε περίπτωση. Δεν υπάρχει, κύριε Υπουργέ -είναι το πιο αυτονόητο πράγμα που μπορεί να ακουστεί σε αυτή την Αίθουσα και στην κοινωνία- ένα συμφέρον κοινό για όλα τα παιδιά. Δεν υπάρχει ένα συμφέρον κοινό. Τώρα υποπίπτετε στο σφάλμα να το εξειδικεύσετε κατά την αυστηρά προσωπική και υποκειμενική κρίση σας, θέτοντας και κριτήρια τα οποία ιεραρχείτε. Δεν είναι επιτρεπτό αυτό.

Σημείο τέταρτο: Στο πλαίσιο του, όπως αναφέρθηκε από έγκριτους νομικούς, αναμορφωτικού σας οίστρου, δυστυχώς καινοτομήσατε κατά τρόπο προφανή και για τα διεθνή δεδομένα, προβλέποντας τη ρύθμιση του ζητήματος συνεπιμέλειας από τον νόμο. Την εξαιτομικευμένη, όμως, κρίση της υπόθεσης μόνο ο δικαστής μπορεί να κάνει. Ξεχάσατε ότι ο δικαστής, όταν κρίνει για το συμφέρον του παιδιού, εξετάζει ένα πλήθος παραγόντων: την προσωπικότητα των γονέων, τις συνθήκες ζωής, την εργασία τους και κρίσιμους επιμέρους παράγοντες. Πώς θα το επιτύχει αυτό ο νομοθέτης;

Οδηγούμαστε στην πρωτάκουστη εξέλιξη ο νομοθέτης να επιτελεί έργο δικαστή, με τα χέρια, μάλιστα, του τελευταίου να είναι δεμένα.

Σημείο πέμπτο: Το περιβόητο τεκμήριο για το 1/3 του χρόνου επικοινωνίας του παιδιού με τον κάθε γονέα. Ακουστήκαν τόσα πολλά μέχρι τώρα σε αυτή την Αίθουσα, που νομίζω ότι είναι περιττό να τα επαναλάβω.

Θα προκληθεί, κύριε Υπουργέ, εξαιρετική ανασφάλεια δικαίου. Θα επηρεαστούν συγγενικές καταστάσεις, όπως το ύψος της διατροφής, θα προκληθούν, πιθανά, έκρυθμες καταστάσεις από τη συνέπεια της διάταξης αυτής, όπως παραβίαση του ιδιωτικού βίου όχι μόνο του παιδιού, αλλά και του άλλου γονέα με τον οποίο διαμένει το παιδί, καθώς ο νομοθέτης δεν έλαβε υπ' όψιν του ζητήματα όπως το πρόγραμμα του παιδιού, η ιδιωτική ζωή του παιδιού, η ηλικία του παιδιού, η ιδιωτική ζωή του άλλου γονέα.

Σημείο έκτο: Ανοίγετε κατά έναν πονηρό -επιτρέψτε μου την έκφραση- τρόπο την κερκόπορτα της εναλλασσόμενης, ισόχρονης κατοικίας. Στο άρθρο 1513 του Κώδικα, όπως εσείς τώρα το τροποποιείτε, τίθεται παραδόξως αψυχολόγητα και έξαφνα η λέξη «εξίσου».

Κύριε Υπουργέ, να μιλήσουμε στην ουσία. Το μείζον που πρέπει να υπάρχει όσον αφορά την ομαλή ανάπτυξη του παιδιού των διαζευγμένων γονέων είναι η αίσθηση της συναπόφασης, η οποία πρέπει να είναι ουσιαστική και η οποία αίσθηση συναπόφασης πολλές φορές δεν υπάρχει ακόμα και σε μη διαζευγμένα ζευγάρια. Όμως, αυτό είναι το πιο ουσιαστικό, η αίσθηση της συναπόφασης και η αίσθηση του παιδιού ότι η οικογένεια υπάρχει, απλώς έχει άλλους κανόνες λειτουργίας. Αυτό είναι το βίωμα που πρέπει να αποκτήσει το παιδί.

Με αυτόν τον τρόπο εισάγετε εσείς την εναλλασσόμενη, ισόχρονη επιμέλεια. Ο Άρειος Πάγος -το ξέρετε- με την υπ' αριθμ. 1016/2019 απόφασή του έκρινε ότι είναι αντίθετη προς το συμφέρον του παιδιού.

Καταθέτω τη σχετική απόφαση για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Κωνσταντίνος Μάρκου καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα απόφαση, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Έβδομο και τελευταίο σημείο: Διαπράττετε το σφάλμα από το να καθιερώνετε την αρχή της ισότητας δήθεν προς εξυπηρέτηση του συμφέροντος του τέκνου. Δεν είναι η ισότητα των γονέων υπέρτερη του συμφέροντος του παιδιού, ούτε μπορεί να αποτελέσει στόχο. Σε αυτά τα ζητήματα μπορεί ένας γονέας να είναι σε υποδεέστερη θέση.

Τοποθετήθηκαν πολλοί για το θέμα του κακοποιητικού γονέα. Το νομοσχέδιό σας μας γυρίζει πίσω σε δύσκολες εποχές πατριαρχίας και μας βρίσκει να διαφωνούμε σοβαρά και ριζικά. Τα παιδιά που βιώνουν ένα διαζύγιο, είναι ήδη ταλαιπωρημένα. Το ίδιο και οι γονείς τους. Όλοι ξέρουμε ότι ένα διαζύγιο είναι μια τραυματική εμπειρία για όλους τους εμπλεκόμενους, γονείς και παιδιά. Πολλές φορές, όμως, τα παιδιά έχουν αναγκαστεί να γονεϊκοποιηθούν, πληρώνοντας την αδυναμία των γονέων να ορίσουν ομαλά τη ζωή τους.

Πρέπει να προστατευτεί το παιδί, γιατί το ίδιο δεν έχει φωνή. Και θα μου επιτρέψετε σε πρώτο τόνο να απευθυνθώ σε εσάς ποιητική αδεία με τους στίχους του ποιητή -που έχει γίνει και ωραίο τραγούδι- υπερασπίσου το παιδί, κύριε Υπουργέ, γιατί αν γλιτώσει το παιδί υπάρχει ελπίδα.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Καί εμείς ευχαριστούμε τον κ. Μάρκου για τη συνέπεια στον χρόνο.

Τον λόγο τώρα έχει η Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Αικατερίνη Παπανάτσιου για επτά λεπτά.

Ορίστε, κυρία Παπανάτσιου, έχετε τον λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω με το αφήγημα της Κυβέρνησης ότι από την περασμένη Παρασκευή στη χώρα μας όλα άλλαξαν. Όλα τριγύρω αλλάζουν και όλα τα ίδια μένουν. Στον φανταστικό κόσμο της Νέας Δημοκρατίας η χώρα μας παρουσιάζει την καλύτερη εικόνα σε όλα τα επίπεδα. Στον πραγματικό κόσμο που ζούμε οι υπόλοιποι, τα λόγια δεν επαρκούν για να χαρακτηριστούν τις παλινωδίες αυτής της Κυβέρνησης.

Ο ελληνικός τουρισμός ανοίγει και φέτος χωρίς σχέδιο παρά τα κροκοδείλια δάκρυά σας. Ανακοινώσατε το άνοιγμα στις 13 Μαΐου και ορίσατε επίσημη ημερομηνία υποδοχής των τουριστών τις 15 Μαΐου.

Τα σχολεία άνοιξαν για ακόμη μια φορά χωρίς ουσιαστικά μέτρα με μόνο εργαλείο τα αμφίβολου ποιότητας self-test. Παρ' ότι ο αριθμός των σχολείων που κλείνουν λόγω κρουσμάτων αυξάνεται συνεχώς, αποφασίσατε ξαφνικά να μειώσετε τον αριθμό των προβλεπόμενων τεστ από δύο σε ένα την εβδομάδα.

Την ίδια ώρα η πανδημία καλά κρατεί. Το σύστημα υγείας εξακολουθεί να πιέζεται. Ο αριθμός των συμπολιτών μας που χάνει τη μάχη μένει σταθερά υψηλός.

Ο εμβολιασμός προχωρά αργά και οι συντηρητικοί Ευρωπαίοι ηγέτες μεταξύ των οποίων και ο κ. Μητσοτάκης διστάζουν να συγκροστούν με τις πολυεθνικές φαρμακευτικές που προτάσσουν τα κέρδη. Τελευταία είναι η χθεσινή απόφαση του Ευρω-

παϊκού Κοινοβουλίου μετά από πρόταση της Ευρωπαϊκής Αριστεράς για την απελευθέρωση της πατέντας χωρίς την ψήφο βέβαια της Νέας Δημοκρατίας.

Ο ελληνικός λαός έχει πλέον αντιληφθεί την ανικανότητά σας και την ανευθυνότητά σας από τον εκτροχιασμό της πανδημίας μέχρι την αστυνομοκρατία για τους πολίτες στα παγκάκια την ώρα που εκτελούνται δολοφονίες δημοσιογράφων μέρα μεσημέρι και συμβόλαια θανάτου σε γειτονιές της Αθήνας, από την τσιμεντοποίηση και τις φθορές σε γλυπτά στην Ακρόπολη μέχρι τα προεκλογικά σας ψεύδη που τώρα τρέχετε να καλύψετε ή να μαζέψετε είτε για τη Συμφωνία των Πρεσπών είτε για το νομοσχέδιο της φαρμακευτικής κάνναβης.

Αν επιδεικνύετε σε κάτι ζήλο σαν Κυβέρνηση είναι στο να νομοθετείτε την ισοπέδωση του ελληνικού λαού. Όλα σας τα νομοσχέδια στοχοποιούν την κοινωνία. Το κατάπτυστο νομοσχέδιό σας για την πτώχευση φυσικών προσώπων ξεκινά να εφαρμόζεται. Είναι τέτοια η εμμονή σας που μαζί με την απελευθέρωση δραστηριοτήτων βάζετε προτεραιότητα και την απελευθέρωση των πλειστηριασμών πρώτης κατοικίας.

Το νομοσχέδιο του κ. Χατζηδόκη, του σούπερμαν των ιδιωτικοποιήσεων, αποτελεί το τελειωτικό χτύπημα στον κόσμο της εργασίας σε συνέχεια, βέβαια, των αντεργατικών και αντικοινωνικών πολιτικών που εφαρμόζετε με πάθος σε μια περίοδο μάλιστα βαθιάς οικονομικής και κοινωνικής κρίσης.

Και τώρα το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης με το οποίο είναι αντίθετη η πλειοψηφία του νομικού κόσμου, είναι αντίθετοι οι φορείς, οι γυναικείες οργανώσεις, η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής, σύσσωμη η Αντιπολίτευση. Απαξιώσατε την Επιτροπή Τέντε, την Εταιρεία Οικογενειακού Δικαίου, την ολομέλεια των δικηγορικών συλλόγων. Θα απαξιώσετε και την Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής;

Διαφωνία εκφράσανε και η κ. Γιαννάκου και η κ. Κεφαλογιάννη προς τιμήν τους, Βουλευτές του κόμματός σας. Έχει νόημα για εχόν η διαδικασία του Κοινοβουλίου; Αόριστες νομικές έννοιες έχουν ενταχθεί στις διατάξεις, γεγονός που ενέχει επικινδυνότητα.

Είναι αδιανόητο ο νομοθέτης να προβλέπει στις περιπτώσεις δικαστικής ανάθεσης της επιμέλειας την εξίσου επιμέλεια αντί της επιμέλειας από κοινού. Τι σημαίνει εξίσου; Πώς επιτυγχάνεται δηλαδή το εξίσου; Και πώς επιτυγχάνεται ο διαμοιρασμός του χρόνου επικοινωνίας του τέκνου με τον γονέα στο ένα τρίτο του συνολικού χρόνου;

Θεσμοθετείτε από το παράθυρο την εναλλασσόμενη διαμονή του ανήλικου τέκνου και την υποχρεωτική συνεπιμέλεια. Προχωράτε σε έναν ορισμό του συμφέροντος του παιδιού χωρίς να αντιλαμβάνεστε ότι το συμφέρον του ανήλικου είναι μια αόριστη νομική έννοια που εξειδικεύεται από την κρίση του δικαστή σε κάθε περίπτωση ξεχωριστά.

Πετάτε στο καλάθι των αχρήστων κανόνες υπερεθνικούς και έμμεσα κατευθύνετε τον δικαστή. Στο οικογενειακό δίκαιο, κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι κεντρικό πρόσωπο οι γονείς, αλλά το ανήλικο τέκνο.

Στην έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής διαβάζουμε ξεκάθαρα: «Είναι κοινώς γνωστό ότι τα παιδιά έχουν ανάγκη κατοχύρωσης της συναισθηματικής μονιμότητας, σταθερότητας και της συνέχειας στη φροντίδα τους, που θα τους επιτρέψει να αναπτύξουν έναν ασφαλή ψυχοσυναισθηματικό δεσμό με το βασικό πρόσωπο φροντίδας τους».

Οι ανάγκες αυτές δεν μπορούν να εξασφαλιστούν με απλό μοίρασμα του χρόνου των παιδιών μεταξύ των δύο γονιών. Οποιαδήποτε σύγχυση, οποιοδήποτε βίαιο μοίρασμα του παιδιού προς όφελος των ενηλίκων αποβαίνει σε βάρος της ψυχοσυναισθηματικής ισορροπίας του παιδιού».

Η έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής αποτελεί κόλαφο και αποδομεί ένα προς ένα τα τεράστια σημασία και ευαισθητής φύσεως ζητήματα που έρχεστε με προχειρότητα να νομοθετήσετε σήμερα, κύριε Υπουργέ.

Νομοθετείτε διάταξη που προβλέπει την εξαίρεση από την κοινή άσκηση μέριμνας για τις περιπτώσεις όπου υφίσταται οριστική απόφαση καταδίκης του ενός γονέα για κακοποιητική συμπεριφορά. Μα, δεν καταλαβαίνετε ότι αυτή η διάταξη αφήνει

μετέωρα και απροστάτευτα τα θύματα; Οι γυναικείες ομάδες υπογραμμίζουν ότι στο ελληνικό πλαίσιο οι δικαστικές διαδικασίες μπορεί να διαρκέσουν από δύο έως και πέντε χρόνια. Ως εκ τούτου, οι δράστες μπορούν να έχουν πρόσβαση στα θύματά τους κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Τι λέτε σε αυτά τα θύματα λοιπόν; Ότι θα πρέπει να περιμένουν μέχρι να εκδοθεί οριστική απόφαση καταδίκης, προκειμένου να προστατέψουν τα τέκνα τους;

Η συγκεκριμένη διάταξη παραβιάζει ευθέως τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, όπως επίσης ευθεία παραβίαση της σύμβασης αποτελεί και η πρόβλεψη για υποχρεωτική διαμεσολάβηση σε αυτές τις περιπτώσεις. Ο φυσικός δικαστής είναι αυτός που θα πρέπει να εκτιμήσει τα πραγματικά περιστατικά και έχοντας στη διάθεσή του όλα τα πρόσφορα μέσα να λειτουργήσει για την επίλυση μιας δύσκολης εξίσωσης με γνώμονα το πραγματικό συμφέρον του τέκνου.

Σε κάθε νομοσχέδιο γίνεται ολοένα και πιο ξεκάθαρη η απόσταση που έχετε από τον πραγματικό κόσμο, από τις αγωνίες και τα άγχη, από τα βιώματα των πολιτών. Μπορεί στη χώρα των θαυμάτων που ζείτε, όλα να μοιάζουν ωραία. Προσγειωθείτε και αποφυγκαστείτε την κοινωνία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε για τη συνέπεια στον χρόνο.

Το λόγο έχει τώρα, αφού τακτοποιηθεί το Βήμα υγειονομικά, ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Ζήσης Τζηκαλάγιας, για επτά λεπτά.

ΖΗΣΗΣ ΤΖΗΚΑΛΑΓΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, επιθυμούσα να είμαι ομιλητής χθες, αλλά από δική μου υπαιτιότητα διαπίστωσα ότι θα ήμουν τελευταίος στον χθεσινό κατάλογο και έτσι, για να παρηγορηθώ, σκέφτηκα και θυμήθηκα το εξής: Όταν ήμουν στο δημοτικό, ένας δάσκαλος, όταν μας έκανε γυμναστική, δοκιμαστικές παρελάσεις, και εγώ ήμουν στην τελευταία σειρά λόγω ύψους, έδινε τακτικά το παράγγελμα «μεταβολή». Βέβαια, στο παράγγελμα αυτό, το άφηνε να συνεχιστεί έτσι, επειδή ήταν και ο ίδιος μικρός στο δέμας αλλά μεγάλος στην προσφορά κι έλεγε πάντοτε, πολλές φορές «οι έχατοι έσσονται πρώτοι». Και ήθελα χθες να μιλήσω με τους πρώτους, γιατί πραγματικά αυτό το νομοσχέδιο είναι πολύ σπουδαίο και ίσως δεν περιμένα να υπάρχουν τόσα μηνύματα με όλα τα μέσα, τηλέφωνα, ηλεκτρονικά μηνύματα, κοινωνικά δίκτυα από πολλούς συλλόγους, μπαμπάδες, μαμάδες, γονείς. Πραγματικά, έμεινα έκπληκτος. Νομίζω ότι μέχρι τώρα στην κοινοβουλευτική μου πορεία λίγες φορές έγινα δέκτης τόσο πολλών παρεμβάσεων, παραινήσεων.

Άρα το θέμα είναι πάρα πολύ σημαντικό και είναι σημαντικό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γιατί αφορά τις σχέσεις γονέων και τέκνων. Και έρχεται η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Δικαιοσύνης να κάνει ακόμη μία μεταρρύθμιση στο κυβερνητικό μας πρόγραμμα.

Ξεκινώντας από την παραδοχή ότι θεμέλιο της κοινωνίας αποτελεί η οικογένεια, βλέπουμε ότι η οικογένεια τα τελευταία χρόνια περνάει μια βαριά ηθική και αξιακή κρίση. Αποτέλεσμα αυτής της κρίσης είναι τα πολλά διαζύγια, τα οποία πολλαπλασιάζονται και αυξάνονται τα τελευταία χρόνια. Η οικογένεια έχει πολύ σημαντικό ρόλο στη διαπαιδαγώγηση των παιδιών. Είναι πολύ σημαντική η ομόνοια, η σύμπνοια των γονέων. Αυτή οδηγεί σε ανάπτυξη υγιούς, ισχυρής και αυτόνομης προσωπικότητας των παιδιών. Το παιδί, όμως, είναι κοινή και αδιαμφισβήτητη διαπίστωση ότι χρειάζεται και τους δύο γονείς, χρειάζεται την αγάπη και των δύο γονέων. Αυτή είναι που συμβάλλει στην ομαλή ψυχοσυναισθηματική του ωρίμανση.

Είχαμε ένα αστικό δίκαιο από το 1983. Πέρασαν σαράντα χρόνια. Μέχρι τότε, τέλη δεκαετίας του '70, αρχές του '80 ήταν διαφορετικές οι κοινωνικές δομές. Οι περισσότερες γυναίκες δεν εργάζονταν. Από τότε πέρασε μιάμιση ολόκληρη γενιά. Ο άνδρας, ο μπαμπάς στην οικογένεια έχει μεγαλύτερο, σημαντικότερο ρόλο. Συμμετέχει στην ανατροφή του παιδιού, στη διαπαιδαγώγηση, παίζει με το παιδί περισσότερο, γιατί και η μάνα, η γυναίκα εργάζεται και αυτή συνήθως.

Έτσι, λοιπόν, έρχεται αυτό το νομοσχέδιο να φέρει μια εναρ-

μόνιση στο οικογενειακό δίκαιο. Υπήρχε αυτή η αναγκαιότητα για την από κοινού άσκηση της κοινωνικής μέριμνας. Από τη διαβούλευση διαπίστωσα ότι το 80% των παρεμβάσεων, των σχολίων ήταν υπέρ των ρυθμίσεων που φέρνει το νομοσχέδιο. Ένα 20% διαφωνεί γιατί θεωρεί ότι υπάρχει υποχρεωτική συνεπιμέλεια. Όταν δεν υπάρχει συναινετική συνεπιμέλεια, τότε έρχεται το νομοσχέδιο και έχει ρυθμίσεις για υποχρεωτική συνεπιμέλεια.

Φέρνουμε με αυτό το νομοσχέδιο σημαντικές τομές. Μερικά επίμαχα σημεία και διαπιστώσεις είναι αυτά που αφορούν το συμφέρον του παιδιού, ότι όταν δεν υπάρχει συναινετική αντίληψη, τότε το νομοσχέδιο μιλά για υποχρεωτική συνεπιμέλεια. Το «πρωτίστως» έγινε «ιδίως». Ο κάθε γονέας -αυτές είναι οι τομές, οι διαπιστώσεις του νομοσχεδίου- πρέπει να σέβεται και τα δικαιώματα του άλλου γονέα. Και οι δύο έχουν τα ίδια δικαιώματα στο παιδί.

Όσον αφορά τη γονική μέριμνα μετά το διαζύγιο, ζητείται από πολλούς το «εξίσου» και το «από κοινού» να γίνει «ισότιμα». Το νομοσχέδιο όμως δεν μπαίνει σε θέματα όπου υπάρχει συναινεση, μπαίνει σε θέματα όταν δεν υπάρχει και πολύ περισσότερο όταν οδηγείται η υπόθεση στα δικαστήρια. Σαφώς και θεωρούμε ότι είναι μια μεταρρυθμιστική παιδοκεντρική. Στρέφεται κυρίως γύρω από το συμφέρον του παιδιού, με τη διαπίστωση ότι οι δύο γονείς πρέπει να συμμετέχουν ισότιμα στην επαγγελματική και κοινωνική ζωή της ανατροφής στο πλαίσιο του γάμου. Οι δύο γονείς πρέπει να είναι παρόντες στη ζωή και στην ανατροφή των τέκνων και στον γάμο και μετά τον γάμο, αν τυχόν σπάσει, και είναι αναγκαία η επικοινωνία του τέκνου και με τον γονέα φυσικά με τον οποίο δεν διαμένει το παιδί.

Αρχή του νομοσχεδίου είναι η μη διάκριση μεταξύ των δύο γονέων. Το ίδιο θεωρούμε και τον πατέρα και τη μάνα. Προβλέπουμε πολλά πράγματα: Διαμεσολάβηση για την επίλυση διαφορών. Πλαίσια εξωδικαστικής συνεννόησης. Επιμόρφωση των δικαστών για να γίνουν οι μεσολαβήσεις.

Έγινε πολλή συζήτηση για το μαχητό τεκμήριο ότι το ένα τρίτο πρέπει να αφορά και τον γονέα που δεν έχει το παιδί στην καθημερινότητα. Αυτό δεν είναι αδιαπραγμάτευτο ούτε είναι «μπετόν αρμέ». Επιδέχεται μεταβολές ανάλογα και με τις τροπές που παίρνει το ζήτημα της διαφοράς, γιατί θεσπίζουμε και αντικειμενικά κριτήρια της κακής άσκησης της γονικής μέριμνας. Είναι πολύ ξεκάθαρα αυτά τα αντικειμενικά κριτήρια για να εξαιρούνται και να προβλέπονται περιπτώσεις που ξεφεύγουμε από τη λογική, όπως πολλές φορές λέμε ότι πρέπει να υπάρχει συναινεση του γονέα που δεν μένει με το παιδί, όταν πρόκειται να μετακινηθεί ο γονέας με τον οποίο διαμένει, γιατί πολλές φορές αυτό μπορεί να είναι ένα πρόσχημα για να στερείται το παιδί την παρουσία και του άλλου γονέα.

Η Κυβέρνησή μας είναι και προοδευτική και δημοκρατική και σταθερά εδώ και δύο χρόνια φέρνουμε το ένα νομοσχέδιο μετά το άλλο για να προχωρήσουμε στις μεταρρυθμίσεις που έχει ανάγκη η κοινωνία. Στο πλαίσιο αυτό, η Κυβέρνηση και ο Υπουργός Δικαιοσύνης έφεραν αυτό το νομοσχέδιο που θεωρούμε ότι είναι πολύ σημαντικό. Έχουμε ανοιχτά αυτιά. Αυτό έδειξε ο Υπουργός χθες με τις τροπολογίες που έφερε. Δεν σημαίνει ότι έχουμε το αλάθητο. Διορθώνουμε τυχόν πράγματα που θεωρούμε ότι στο τέλος εξυπηρετούν τον έναν και μοναδικό και αδιαπραγμάτευτο σκοπό: το συμφέρον του παιδιού μέσα στην ελληνική οικογένεια.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Τζηκαλάγια για τη συνέντευξη στον χρόνο.

Τον λόγο έχει η κ. Κασσιμάτη, Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, για επτά λεπτά.

ΝΙΝΑ ΚΑΣΙΜΑΤΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριοι Υπουργοί, κατ' αρχάς να πω το εξής: Χθες ήταν μια πολύ εμβληματική ημέρα για τον Ελληνισμό, αλλά και γενικά για όλα τα ζητήματα ανθρωπισμού. Ήταν η Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού.

Θα ήθελα να πω ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό αυτά τα ζητήματα να συνεχίσουμε να τα συζητάμε και να τα επιδιώκουμε και

την επόμενη μέρα, μετά τις επετείους και νομίζω ότι και το γεγονός ότι ένα τόσο πολύ σημαντικό νομοσχέδιο εισήχθη στην Ολομέλεια χθες δείχνει τις διαθέσεις της Κυβέρνησης για την κεντρικότητα ή μη του ζητήματος, πράγμα για το οποίο εγώ λυπάμαι και ελπίζω να δούμε άλλες κινήσεις στο μέλλον, στο άμεσο μέλλον, για την επιδίωξη της διεθνούς αναγνώρισης της Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού, δεδομένων των εξελίξεων στην περιοχή μας σε σχέση με την Τουρκία.

Κατά τα λοιπά, το νομοσχέδιο που σήμερα συζητούμε και σήμερα θα ψηφιστεί, οι μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων και άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίου, είναι ένα εμβληματικό νομοσχέδιο, γιατί ακριβώς επιφέρει μια τομή σε ένα οικογενειακό δίκαιο το οποίο έχει μια παράδοση σαράντα ετών και αυτό δεν δείχνει την παλαιότητά του, αλλά το αντίθετο, επρόκειτο για μια νομοθετική τότε πρωτοβουλία ανάμεσα σε άλλες, η οποία ήταν στο πνεύμα της νεωτερικότητας και στο πνεύμα και στην κατεύθυνση της ισότητας των φύλων.

Δυστυχώς, βέβαια, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας - και δεν είναι το σημερινό νομοσχέδιο μόνο η ένδειξη - έχει μια πολύ συγκεκριμένη οπτική για το μεταπολιτευτικό κεκτημένο και για όλες εκείνες τις προοδευτικές μεταρρυθμίσεις που όλες οι προοδευτικές κυβερνήσεις στη συνέχεια, συμπεριλαμβανομένης της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ, εμπλούτισαν και στερέωσαν περισσότερο μέσα στην ελληνική κοινωνία.

Το γεγονός ότι επιχειρείτε μια αλλαγή παραδείγματος στην πραγματικότητα, δηλαδή αυτό που λέμε ότι υπάρχει μια αναχώρηση από τον παιδοκεντρικό χαρακτήρα του οικογενειακού δικαίου και το πηγαίνετε περισσότερο στο ζήτημα των δικαιωμάτων των γονέων, ακριβώς καταδεικνύει αυτή την υπολειμματική πολιτική προσέγγιση στο ζήτημα, την οποία θα τη βρούμε μπροστά μας.

Βεβαίως, απορώ, κύριε Υπουργέ, με αυτό που είπατε εχθές και προχθές και τις προηγούμενες μέρες απαντώντας στο σφυροκόπημα που έχετε δεχθεί από την Αντιπολίτευση αλλά και μέσα από τη Συμπολίτευση. Είπατε ότι πρόκειται για μια νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης και άρα δεν μπορεί να υπάρχουν μείζονες αλλαγές στον πυρήνα.

Έχουμε ένα σύστημα διάκρισης εξουσιών, κύριε Υπουργέ. Το γεγονός ότι η Βουλή διαφωνεί τόσο ευρέως, το γεγονός ότι διαφωνούν και μέσα από το κόμμα σας τόσο έντονα, είναι κάτι το οποίο θα πρέπει να σας προβληματίσει και να σας κάνει να ανακρούσετε πρύμναν.

Εν πάση περιπτώσει, εάν δεν θέλετε να ακούσετε τους Βουλευτές σας, μπορείτε να ακούσετε τη σιωπή τους, διότι έχουμε εδώ πέρα τον κατάλογο των ομιλητών και στους τελευταίους κύκλους υπάρχουν πάρα πολλά κενά της Νέας Δημοκρατίας. Οι ομιλητές δηλαδή, οι Βουλευτές σας, παρ' όλο που θα ψηφίσουν ίσως, αν γίνει ονομαστική ψηφοφορία, με την επιστολική ψήφο μέσα από τα γραφεία της Γραμματείας σας, δεν είναι εδώ για να το υποστηρίξουν. Συνάγεται, τεκμαίρεται ότι δεν συμφωνούν μαζί του.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Φαντάζομαι να μέινετε στην ψηφοφορία, να μη φύγετε!

ΝΙΝΑ ΚΑΣΙΜΑΤΗ: Όσον αφορά εμάς, είναι ξεκαθαρισμένη η θέση μας.

Δείτε τον κατάλογο, κύριε Υπουργέ. Δείτε τα κενά. Ούτως ή άλλως, εσείς έχετε την πλειοψηφία, αλλά δεν έχετε τη βούληση τη νομοθετική αυτού του Σώματος ούτε μέσα από τους Βουλευτές της Κυβέρνησής σας. Πρέπει να το έχετε καταλάβει αυτό. Πιστεύω ότι προκύπτει από τη σιωπή της Νέας Δημοκρατίας στο ζήτημα αυτό.

Όμως, δεν θέλετε να ακούσετε ούτε την ολομέλεια των δικηγορικών συλλόγων της Ελλάδας, οι οποίοι έστειλαν εκτενείς παρατηρήσεις και μάλιστα δεν πρόκειται να τους πείτε ότι είναι οι γυναίκες που έχουν τα προσωπικά βιώματα, όπως είπατε απαράδεκτα για τις συναδέλφους. Πρόκειται για άνδρες και γυναίκες δικηγόρους στη μάχη δικηγορία, που γνωρίζουν πάρα πολύ καλά τα ζητήματα του οικογενειακού δικαίου στην πράξη, στην πράξη την καθημερινή και τη νομολογιακή. Δεν τα λαμβάνετε υπ' όψιν σας.

Δεν λάβατε υπ' όψιν σας τη νομοπαρασκευαστική επιτροπή.

Δεν λαμβάνετε υπ' όψιν σας τον κόλαφο, όπως είπε και ο εισηγητής μας ο κ. Ξανθόπουλος, της Επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν μάθατε ότι ενσωματώθηκαν;

ΝΙΝΑ ΚΑΣΙΜΑΤΗ: Δεν έχετε ενσωματώσει τα βασικά. Εντάξει, κύριε Υπουργέ. Περιμένουμε τότε να δούμε την ψηφοφορία, την αναμένουμε, μιας που τα έχετε ενσωματώσει.

Δυστυχώς, για τα βασικά ζητήματα που άπτονται των αλλαγών δεν πρόκειται να σας πείσουμε. Έχει φανεί αυτό. Θα σας πείσει όμως η πράξη και θα σας πείσουν και όσα συμβούν εφεξής το διάστημα εκείνο όσο θα διαρκέσει αυτή σας η αυθαίρετη και σολομώντεια παρέμβαση σε ένα τόσο κομβικό ζήτημα όπως είναι αυτό της γονικής μέριμνας και αυτό των παιδιών. Γιατί είναι μια παρέμβαση που -όπως ξέρετε, όταν λέει το Σύνταγμα στο άρθρο 21 ότι η οικογένεια ως θεμέλιο της συντήρησης και προαγωγής του έθνους καθώς και ο γάμος, η μητρότητα, η παιδική ηλικία τελούν υπό την προστασία του κράτους- δεν είναι κενό γράμμα.

Πρέπει να ξέρετε ότι θα είναι εθνικές και κοινωνικές οι συνέπειες του νομοθετήματος που τώρα φέρνετε, γιατί εάν έχετε μελετήσει τον τρόπο με τον οποίο έγιναν οι μεταρρυθμίσεις στο οικογενειακό δίκαιο, από τη Μεταπολίτευση και μετά, θα πρέπει να γνωρίζετε ότι αφορούν μακροπρόθεσμα την ψυχρύνθεση των παιδιών και την ψυχρύνθεση των επόμενων γενεών και μιας ολόκληρης κοινωνίας, που έχει απαιτήσεις προόδου και όχι απαιτήσεις αναχρονισμού, όπου τους φέρνετε στην πράξη με κάθε σας παρέμβαση, με ένα αμπαλάζ -ας το πούμε έτσι- φιλελευθερισμού.

Κάνετε ακριβώς το αντίθετο, όπως σε πάρα πολλά ζητήματα και λυπάμαι πάρα πολύ -ξαναλέω- που ένα τόσο σημαντικό ζήτημα το περνάτε τόσο πολύ ελαφρά και δεν αντιλαμβάνεστε το μέγεθος της τομής που επιφέρετε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Παρακαλώ να τακτοποιηθεί υγειονομικά το Βήμα προκειμένου να πάρει το λόγο η Βουλευτής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Λιάνα Κανέλλη. Μετά έχει ζητήσει το λόγο ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Βελόπουλος.

Κυρία Κανέλλη, έχετε τον λόγο για επτά λεπτά.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, λίγα πράγματα από τη φυσική από το σχολείο θα θυμάστε, αποκλείεται να μη θυμάστε. Θα θυμάστε, λοιπόν, ότι είναι η ίδια σύνθεση η μοριακή και του κάρβουνου και του αδάμαντος, του διαμαντιού. Μόνο αν αλλάξετε τη σχέση των μορίων, παίρνετε είτε άνθρακα είτε διαμάντι.

Ήρθατε εδώ, λοιπόν, με ένα νομοσχέδιο και μας είπατε ότι φέρατε διαμάντι. Εξαντλητικά οι σύντροφοί μου Βουλευτές του ΚΚΕ σας απέδειξαν ότι φέρατε κάρβουνο. Φέρατε κάρβουνο και -εγώ δεν θα κάνω μικροπολιτική- θέλω να πιστεύω όχι επίτηδες, γιατί αν πιστέψω στο επίτηδες, θα πρέπει να αναρωτιέμαι πόσοι Βουλευτές εδώ μέσα έχουν εμβολιαστεί, πόσοι είναι εναντίον του εμβολιασμού, αν μπορούμε να κάνουμε εκστρατεία για το εμβόλιο, αν μπορούμε να συζητάμε για την ελευθερία και αν μπορούμε να συζητάμε για τις σχέσεις και τον χρόνο.

Σας είπαμε, μετά από σαράντα χρόνια έχει αλλάξει η οικογένεια. Μέχρι και στα σίριαλ άμα δείτε «modern family» -σύγχρονη οικογένεια- θα δείτε ότι η οικογένεια δεν έχει καμμία σχέση με την οικογένεια, όπως την ξέραμε πριν από είκοσι, τριάντα, σαράντα ή πενήντα χρόνια. Έχει αλλάξει μόνο η οικογένεια; Μην τρελαθούμε!

Ήρθατε, λοιπόν, και μας μιλάτε για διευθέτηση των σχέσεων, του χρόνου των γονέων, της συνεπιμέλειας, της γονικής μέριμνας, όλα μαζί με δυο, τρεις λεζόντες, ένα «εξίσου», ένα «μαχητό τεκμήριο του 1/3 του χρόνου», έννοιες αφηρημένες, τεράστιες. Δεν τις έχει λύσει η φιλοσοφία μέχρι σήμερα, αλλά τις λύνει η Νέα Δημοκρατία! Είναι απίστευτο δηλαδή! Κατέχετε παγκόσμιο ρεκόρ επίλυσης του μείζονος προβλήματος του χρόνου, του χαμένου, του κερδισμένου, του ποιοτικού, του εργατικού, του χρόνου του ύπνου, του χρόνου της διασκέδασης, του χρόνου του ενός και του χρόνου του αλλοιού με αυτό το νομοσχέδιο.

Έρχεστε και κουβαλάτε και κάτι νούμερα, 86% των σχολείων ήταν θετικό. Εντάξει, με ένα πεντοχίλιορο εξασφαλίζω εγώ 85%, 90% θετικών σχολίων. Πιστέψτε με! Μη μας επικαλείστε τη διαδικασία του διαδικτύου ως διαδικασία δημοκρατίας. Το να αγοράζει κανένας γνώμες στο διαδίκτυο είναι πανεύκολο. Θα μου πείτε: Σας κατηγορώ ότι τις αγοράσατε; Εγώ σας λέω ναι, ότι μεθοδεύτηκε και μεθοδεύτηκε και από εσάς και από την Κυβέρνηση, εξ ου και η επίτευξη και η βιασύνη να φέρετε κάτι τέτοιο που μιλάει για τον χρόνο που θα περνάει -ας πούμε, για παράδειγμα- το παιδί με τον έναν από τους δύο γονείς απέναντι σε μία πραγματικότητα.

Ουκ ολίγες οι περιπτώσεις που τα παιδιά έχουν γίνει όπλο μεταξύ δύο γονέων. Ουκ ολίγες οι περιπτώσεις μέχρι σήμερα που τα παιδιά έχουν γίνει αντικείμενο εκβιασμού και από άντρες και από γυναίκες. Καμμία αντίρρηση ότι όποιος έχει τα λεφτά έχει και τη λύση, γιατί έχει δίπλα είκοσι βοηθούς, δεκαπέντε από δίπλα για να μπορούν να βοηθήσει τη μάνα του που είναι άρρωστη, τον πατέρα του που δεν μπορεί να κρατήσει το παιδί και για να διατηρήσουν την κατάσταση.

Όμως, έρχεστε και το φέρνετε για έναν πολύ συγκεκριμένο λόγο και θα σας τον πω και είναι σχεδόν ακατόρθωτο να με διαψεύσετε. Φέρνετε τώρα αυτό το νομοσχέδιο γιατί; Γιατί επίκειται το νομοσχέδιο με το οποίο θα καθορίσετε τον χρόνο και τις σχέσεις της εργασίας και θα τη διαλύσετε. Και επειδή ξέρετε ότι με το που θα έρθει το εργατικό νομοσχέδιο, το βαθύτατο αντεργατικό, το εξοντωτικό αυτό νομοσχέδιο της ρύθμισης του χρόνου εργασίας, τα σπίτια που ήδη συμφωνούν εδώ θα ταναχτούν στον αέρα, όχι τα σπίτια όπου έχουν εσωτερικές διαφωνίες οι γονείς για το παιδί και την επιμέλεια και το πού θα κοιμάται και πώς θα ξυπνάει, σε ποιο σχολείο θα πάει, αν θα κάνει εμβόλιο, αν δεν θα κάνει εμβόλιο. Και να μη συζητήσω τώρα για οικογένειες οι οποίες έχουν διαζύγιο και παιδιά με ειδικές ανάγκες. Μη συζητήσω για αυτού του είδους την επιμέλεια. Μη συζητήσω για αυτού του είδους τη βάρη.

Και ήρθαμε και σας είπαμε «προσέξτε καλά, γιατί υπάρχουν δυνατότητες μέσα σε αυτό το κάρβουνο να υπάρξουν κανα-δυό λύσεις, που και αν δεν είναι διαμάντια, εν πάση περιπτώσει, δεν είναι κάρβουνο, όπως το επίδομα να δίνεται νωρίτερα».

Σας φέραμε μία τροπολογία για τις φορολογικές απαλλαγές που πρέπει να έχουν οι άνθρωποι, όταν έχουν έναν και δύο και τρεις γάμους, μία και δύο και τρεις γονικές μέριμνες μοιρασμένες εξίσου, όπως λέτε. Ποιο «εξίσου»; Πού τα λέτε αυτά τα πράγματα; Πάρτε μια γυναίκα ή έναν άντρα, μία μάνα ή έναν πατέρα, που με το καινούργιο σας νομοσχέδιο -το καινούργιο σας νομοσχέδιο!- θα δουλέψει τρεις εβδομάδες συνεχόμενες, επτά μέρες την εβδομάδα και Σάββατο και Κυριακή, για να εξασφαλίσει ένα -μην πω τη λέξη- παλιотριήμερο, τετράημερο, να το κολλήσει με ένα παλιοσαββατοκύριακο -που θα είναι μια Κυριακή που δεν θα δουλεύει- για να έχει έξι, επτά μέρες να δει το παιδί και να είναι πραγματικά το 1/3 του χρόνου, τρεις εβδομάδες να μην το δει και να το δει μία εβδομάδα να το ευχαριστηθεί το παιδί. Μπα, μας κοροϊδεύετε; Θα έρθει ο εργοδότης και θα πει «αυτή τη εβδομάδα που θέλεις εσύ θα δουλεύεις δεκατέσσερις ώρες την εβδομάδα, γιατί αυτό έχει ανάγκη η επιχείρησή μου». Τόμπολα! Πού είναι το διαμάντι; Πάρε κάρβουνο στα μούτρα!

Έχετε καταλάβει ότι φέρνετε ένα νομοσχέδιο να ρυθμίζει τον χρόνο μεταξύ των γονέων και των παιδιών με τα παιδιά αντικείμενο αριθμοποιημένο, από την ώρα που τον χρόνο της ζωής του καθενός μας τον καθορίζει ο εργοδότης κατά τα συμφέροντά του; Και επίκειται και θα το φέρει και μας απειλείτε και νομίζετε ότι θα το εφαρμόσετε στην πράξη;

Έπειτα, τι θα κάνετε το παιδί; Βαλίτσα; Σάκο; Εδώ με την εργασία, έτσι όπως έχει διαμορφωθεί από προσωρινή μέχρι τρέχουσα, τυχαία ή ημερήσια, με δεκαπέντε ώρες, πέντε ώρες, συν τριάντα δύο Κυριακές, συν πέντε Κυριακές, κάποιος μπορεί να βρίσκεται τη μία εβδομάδα στην Αθήνα, την άλλη στη Βέροια, την τρίτη στην Πελοπόννησο και την τέταρτη κάπου αλλού για το μεροκάματο.

Τι θα κάνει αυτός; Θα παίρνει το παιδί μαζί του; Θα τα αθροίζει όλα μαζί για ένα εξάμηνο και το παιδί θα αλλάξει σχολείο; Ποιο σχολείο να αλλάξει; Κυριακή δεν έχει μείνει στη θέση της, οκτά-

ωρο δεν έχει μείνει στη θέση του, τα λεφτά δεν έχουν μείνει στη θέση τους, οι μισθοί και οι δουλειές δεν έχουν μείνει στη θέση τους, οι άνθρωποι εκβιάζονται από τον κάθε εργοδότη και εσείς έρχεστε και του λέτε αυτά; Είναι μόνο για τα παιδιά των δημοσίων υπαλλήλων, που για την ώρα δεν ισχύει η κατάργηση της Κυριακής; Για να ξέρω, δηλαδή! Αποκλείεται! Εκ των πραγμάτων αποκλείεται! Όταν υπάρχουν παιδιά που ενηλικιώνονται στα δεκαεπτά, όταν υπάρχουν παιδιά που από τα δεκαπέντε δουλεύουν με τα μηχανάκια και όταν έχουμε την παιδική εργασία κατοχυρωμένη σε ολόκληρο τον κόσμο, έρχεστε και μας λέτε σήμερα ότι εσείς θα το ρυθμίσετε οριζόντια;

Πηγαίνετε στον φίλο σας τον Πιερρακάκη, τον πιο αποτελεσματικό στο να φτιάχνει αλγόριθμους και πολύ πετυχημένο σε ορισμένα πράγματα, και πείτε του ότι μπορεί να σας δώσει έναν αλγόριθμο να το φτιάξετε. Αυτό κάνετε! Ζηλέψατε «δόξα Πιερρακάκη»!

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Τι τα περάσατε τα ζευγάρια; Καρανίκα-Άδωνι; Διότι ο Καρανίκας και ο Άδωνις τα βρήκαν για τα ναρκωτικά! Θα τα βρουν οι γονείς που δεν τα βρίσκουν, επειδή φέρατε νομοσχέδιο; Έφτασαν να ζητάει συγγνώμη ο ένας από τον άλλον και να πίνουν καφέδες! Νομίζετε ότι αυτό θα γίνει με αυτό το νομοσχέδιο; «Κάτσε κάτω, αγάπη μου, να μετρήσουμε με ένα μπλοκάκι τι θα κάνεις;».

(Χειροκροτήματα)

Έτσι το αντιμετωπίζετε το θέμα! Και το αντιμετωπίζετε με έναν τρόπο ο οποίος είναι ύπουλος. Φέρατε κάποιες αλλαγές για να φαίνεται ότι είστε υπέρ της ισότητας των φύλων. Ποια ισότητα των φύλων; Μας δουλεύετε; Ακόμα τα μεροκάματα των γυναικών είναι συντετριμμένα σε σχέση με των αντρών. Πληρώνονται λιγότερο για την ίδια δουλειά. Εδώ δόθηκαν μάχες για να μπορεί να βυζαίνει η γυναίκα που είναι στρατιωτικός μέσα στα στρατώνα! Για ποια πράγματα μιλάτε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κυρία Κανέλλη, ολοκληρώστε, σας παρακαλώ.

ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Την ημέρα που θα δουλεύει η Βουλή επτά μέρες την εβδομάδα, οι μισοί δεκάωρο το πρωί και οι άλλοι μισοί δεκάωρο τη νύχτα, τότε θα αρχίσουμε να μπορούμε να καταλαβαίνουμε τα υπόλοιπα!

Και θα σας παρακαλέσω και κάτι άλλο: Μην τολμήσετε ξανά να πείτε σε οποιονδήποτε Βουλευτή οποιουδήποτε κόμματος, του δικού σας ή κάποιου άλλου, ότι μιλάει από προσωπική εμπειρία! Ουαί και αλίμονο, από αναισθητους, αποκτηνωμένους Βουλευτές που δεν μιλάνε από προσωπική εμπειρία, όταν εμείς οι ίδιοι οι Βουλευτές βγαίνουμε στον δρόμο και προσπαθούμε να αφουγκραστούμε τον κόσμο! Εκτός κι αν το κάνει κάποιος μόνο για δημόσιες σχέσεις και για να μαζεύει «ψηφαλάκια». Αν το κάνει από την ψυχή του, έρχεται εδώ μέσα και ψηφίζει με τη συνειδητή και με την ψυχή του και όχι με μία κομματική γραμμή που μπορεί να σου δείχνει το «κάρβουνο» και να σου λέει «πες ότι είναι διαμάντι, για να σου το κάνω εγώ, πουλάκι μου, δαχτυλίδι». Δεν κάνετε «δαχτυλίδι»! «Δαχτυλίδι» στον λαιμό βάζετε, δηλαδή θηλειά σε ανθρώπους οι οποίοι είναι αντιμετώπι με την καταστροφή και τώρα στο παιχνίδι της καταστροφής θα βγάζουν στο παζάρι τα παιδιά τους.

Αν δεν το καταλαβαίνετε, πάτε για μια αλλαγή η οποία είναι επί τα χείρω και θα παραδώσετε οικογένειες πιο κουρασμένες, πιο τσακισμένες, πιο άρρωστες, πιο αγανακτισμένες και ελπίζοντας σε παιδιά σε μια χώρα που πάσχει από την υπογεννητικότητα. Αυτό το νομοσχέδιο θα καταλήξει να έχουν όλοι, εντός και εκτός γάμου, λιγότερα παιδιά, για να έχουν λιγότερα βάσανα και λιγότερες τύψεις στην πλάτη τους. Τη χώρα πάτε να τη μικρύνετε και δεν θα σας το επιτρέψουμε!

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Παρακαλώ να τακτοποιηθεί το βήμα.

Πριν πάρει τον λόγο ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης, θα ήθελα να ανακινώσω στο Σώμα ότι με βάση το άρθρο 72 του Καταστατικού της Βουλής, οι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία ζητούν με αίτησή τους τα εξής: «Αιτούμεθα τη διενέρ-

γεια ψηφοφορίας με ονομαστική κλήση επί των άρθρων 7 και 13 του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων και άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίου»».

Η εν λόγω ονομαστική ψηφοφορία θα διεξαχθεί μόλις ολοκληρωθεί η συζήτηση του σχεδίου νόμου.

Επίσης, όπως ενημερώθηκε το Προεδρείο από το γραφείο του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, ο Πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ κ. Τσίπρας έχει ζητήσει περί τις 12.00' η ώρα να πάρει τον λόγο.

Κύριε Πρόεδρε της Ελληνικής Λύσης, κύριε Βελόπουλε, έχετε τον λόγο.

Παρακαλώ θερμά όλους σας να με διευκολύνετε στην τήρηση του χρόνου.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα, ξεκινώντας, να απευθυνθώ στον Υπουργό, γιατί γνωρίζω ότι ο άνθρωπος είναι και θρησκευόμενος. Ξέρετε, κύριε Υπουργέ, ο θεός για να φτιάξει τον κόσμο χρειάστηκε επτά μέρες. Του έλειπε η γυναίκα, όμως, η Εύα, την οποία την έφτιαξε ακολούθως για να έχει παρέα ο άνδρας. Άρρεν-θήλυ, μητρότητα-πατρότητα. Έρχεστε, λοιπόν, σήμερα εσείς, ως θείκη Νέα Δημοκρατία, να λύσετε ακόμη και τον γόρδιο δεσμό του θεού, αφαιρώντας την πατρότητα και τη μητρότητα. Πού; Ας διαβάσω εγώ. Αυτό το «σεξουαλικού προσανατολισμού ιδίου φύλου» τι το θέλατε; Ε, εδώ σε θέλω, Υπουργέ. Πού είναι η πατρότητα και η μητρότητα του Μωυσή, την οποία εφηύρατε εσείς, ο Μωυσής, ξέρετε, ο θεός κ.λπ.. Τα κάνετε όλα, είστε θεοί πραγματικά, θεοί. Αλλά υπάρχουν θεοί οι οποίοι κάνουν το καλό, αλλά υπάρχουν και θεοί οι οποίοι κάνουν το κακό. Δυστυχώς κάνετε κακό στη χώρα συνολικά, κύριε Υπουργέ. Και είστε από τους ανθρώπους που εκτιμώ απεριόριστα για το ήθος του και δεν περίμενα να φέρει την υπογραφή τη δική σας ένα τέτοιο νομοσχέδιο, που είστε θρησκευόμενος.

Πατρότητα και μητρότητα είναι ιερές έννοιες, κύριε Υπουργέ. Αν μπορείτε να τις ξεχωρίσετε εσείς, δικαίωμά σας, αλλά δεν μπορεί ο Γιώργος με τον Νίκο να παντρεύονται και να δέχονται ένα παιδί. Δεν γίνεται, είναι εξόφθαλμο. Και είμαι βέβαιος, πέρα από την προοδευτική Αριστερά, που έχει τη δική της αντίληψη και άποψη, ότι πολλοί εκ των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας συμφωνούν και φαίνεται από τις αντιδράσεις σας. Για τα ιερά και όσια της οικογένειας και της πατρίδας, Υπουργέ, πάρτε το πίσω τώρα. Τώρα!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Γιατί βηματάκι-βηματάκι μας πηγαίνετε. Ο Πρωθυπουργός, όταν ήταν Βουλευτής, ψήφισε την αλλαγή φύλου στα δεκαέξι. Έρχεστε και καταργείτε πατρότητα και μητρότητα, θα ψηφίσετε και νόμο για την υιοθεσία για τα ομοφυλόφιλα ζευγάρια. Εμένα δεν με ενδιαφέρει τι κάνει ο καθένας στο κρεβάτι του, ας κάνει ό,τι θέλει. Ο καθένας κάνει ό,τι θέλει στο κρεβάτι του, αλλά δεν πρέπει το αφύσικο να το κάνω φυσικό, το παρά φύση να το κάνω κατά φύση. Δεν γίνεται. Ο θεός, όπως η Νέα Δημοκρατία, μπορεί να τα κάνει.

Σταματώ, όμως, εδώ, γιατί είναι ένα αποτυχημένο νομοσχέδιο, το οποίο για ακόμη μια φορά αποδεικνύει ότι διχάζει τον ελληνικό λαό. Αφού πετύχατε να διχάσετε τους εκατόν πενήντα οκτώ Βουλευτές σας, οι οποίοι είναι μια γροθιά, τα ψηφίζουν όλα τρέιλερ, και το ότι διχάζονται σε αυτό σημαίνει ότι κάτι δεν κάνετε καλά. Και «εκλπάρω», ζητώ από τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας να ορθώσουν αναστήμα, να προστατέψουν τα ιερά και όσια της οικογένειας, να προστατέψουν την Ελλάδα, γιατί αυτό που έρχεται είναι χειρότερο από αυτό που νομίζετε ότι κάνετε τώρα. Διότι ένα έγκλημα, κύριε Υπουργέ, πολιτικό γίνεται βήμα-βήμα. Έτσι έγινε με τα Σκόπια και σήμερα είστε έτοιμοι να υπογράψετε τα μνημόνια, τα πρωτόκολλα. Έτσι έγινε με τα εθνικά θέματα επί δεκαετίες, τα αντιμετωπίζουμε τώρα, βήμα-βήμα. Δεν κάνει ένας το λάθος. Διότι κατά την άποψη της Νέας Δημοκρατίας έχει συνέχεια το κράτος σας, το κράτος του ΣΥΡΙΖΑ, όμως, το κράτος της επαίσχυντης συμφωνίας των Πρεσπών. Βλέπω πολλούς Βουλευτές εδώ μέσα που ήταν στα συλλαλητήρια. Τα ξεχάσαμε

αυτά. Όχι. Σας κάνω έκκληση. Δυο χρόνια ζωής ακόμα θα έχετε. Αφήστε πίσω παρακαταθήκη ιερή για την πατρίδα.

Τολμώ να πω -γιατί κήκε η Κόρινθος χθες το βράδυ, δεν ξέρω αν το μάθατε, κήκε ένα πανέμορφο, παρθένο δάσος- και προειδοποιώ την Κυβέρνηση, μη δώ του χρόνου ανεμογεννήτριες και άδειες στην περιοχή των καμένων, θα είστε ηθικοί αυτοιργόι αυτού που έγινε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Διότι αυτό έγινε και στη νότια Εύβοια. Καιγόταν η Εύβοια επί χρόνια και λέγαμε «γιατί καίγεται η Εύβοια, ρε παιδιά;» και σήμερα γέμισε ανεμογεννήτριες. Καταλάβατε, κύριοι, τι γίνεται; Κάποιοι βάζουν φωτιές, γιατί δεν πρέπει να φυτρώνουν δέντρα αλλά να φυτρώνουν ανεμογεννήτριες. Σταματήστε το έγκλημα αυτό. Η Αθήνα σήμερα ασφυκτιά από τη στάχτη.

Επίσης, γιατί δεν λειτούργησε το «112»; Το «112», που έβγαине ο Πρωθυπουργός και έκανε δηλώσεις και διαγγέλματα. Ούτε ένα sms δεν έφυγε για να εκκενωθεί ο χώρος πάλι. Πάλι τα ίδια είχαμε, πάλι τα ίδια λάθη. Δεν ειδοποιήθηκαν οι πολίτες να φύγουν, γιατί; Γιατί; Δεν ξέρω πόσοι επισκεφτήκατε την Κόρινθο και την περιοχή του δάσους. Ένα πανέμορφο δάσος είναι. Τώρα είστε έτοιμοι να βάλετε ανεμογεννήτριες. Αυτοί είστε. Για να εξυπηρετήσετε ποιους; Τους φίλους σας τους Γερμανούς, όπως είπε και ο Πρωθυπουργός όταν κατήργησε τον λιγνίτη, που η Γερμανία κρατάει μέχρι το 2038 τον λιγνίτη και εσείς καταργείτε τον εθνικό πλούτο της χώρας, για να δουλεύουν οι φίλοι σας οι Γερμανοί! Αυτή είναι η αλήθεια. Το είπε ο ίδιος ο Πρωθυπουργός στη συνέντευξή του.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Πάμε, όμως, και στα υπόλοιπα. Απορώ με την πολιτειακή μας ηγεσία και την πολιτική μας ηγεσία. Διαβάζω το χθεσινό μήνυμα της Προέδρου Δημοκρατίας για τη Γενοκτονία των Ποντίων, ναυαρχέ μου, το οποίο λέει το εξής: «Τιμάμε σήμερα τη μνήμη των εκατοντάδων χιλιάδων θυμάτων του ποντιακού Ελληνισμού, που εξοντώθηκε με απάνθρωπο τρόπο. Η διεθνής αναγνώριση της γενοκτονίας και η απερίφραστη καταδίκη της είναι χρέος όλων μας και πράξη βαθιά πολιτική και ανθρωπινή».

Να ρωτήσω κάτι. Ποιος τους σκότωσε αυτούς; Στον συνωστισμό της Σμύρνης; Πώς σκοτώθηκαν αυτοί; Γιατί δεν τολμάει να πει τη λέξη «Τούρκοι», «Τουρκία», «φασίστες του Ερντογάν»; Δεν τολμάει να το πει!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Το ίδιο και ο Πρωθυπουργός. «Tweet» του Πρωθυπουργού της χώρας για τη Γενοκτονία των Ποντίων. Και περιμένω εγώ από αυτόν, τον όποιον πολιτικό, γιατί είμαι Πόντιος κατά το ήμισυ, να μου αναγνωρίσει τη γενοκτονία το ελληνικό κράτος. Ποτέ. «Εκατόν δύο χρόνια μετά θυμόμαστε, αγωνιζόμαστε, συσπειρωνόμαστε. Ο ποντιακός Ελληνισμός δεν ξεχνά. Προχωρά. Η λύρα τους θα θρηνεί τον ξεριζωμό και το δοξάρι τους θα τραγουδά την ελπίδα. Και η ημέρα μνήμης θα μένει ζωντανή μέχρι να μετατραπεί σε ημέρα δικαίωσης». Αυτός δεν είναι Πρωθυπουργός. Αυτός είναι ποιητής. Ποιητής ο κ. Μητσοτάκης.

Και ερωτώ εγώ εσάς: Πού είναι η λέξη «Τούρκοι»; Πού είναι η λέξη «Τουρκία», πού είναι η λέξη «Μογγόλοι» που έσφαξαν τους Ποντίους; Γιατί δεν τολμάει να το γράψει; Γιατί δεν τολμούν να το αναφέρουν; Αυτό είναι το πρόβλημα. Είναι ηθική, ιστορική υποχρέωση όλων μας να αναδεικνύουμε τη φοβία κάποιων.

Και θα σας πω και κάτι: Η Νέα Δημοκρατία είναι ένα κόμμα πατριωτών νοικοκυραίων. Οι ψηφοφόροι είναι νοικοκυραίοι άνθρωποι και τα βλέπουν αυτά. Τα βλέπουν. Δεν είστε πια Νέα Δημοκρατία. Είστε μεταλλαγμένη Νέα Δημοκρατία της κεντροαριστεράς, του ΠΑΣΟΚ, του ΚΙΝΑΛ και του ΣΥΡΙΖΑ. Αυτοί είστε και πρέπει κάποιοι από εσάς να σηκώσουν ανάστημα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Έφτασαν σήμερα οι Τούρκοι στη Σέριφο. Το μάθατε; Το έμαθε κανένας; Γι' αυτό δεν μιλάει ο Πρωθυπουργός. Είχαμε αλιευτικά για ακόμη μια φορά στο Αιγαίο. Έφτασαν μέχρι τη Σέριφο και αυτό είναι που με τρομάζει. Στη Σέριφο, αλιευτικά, γιατί καμμία κυβέρνηση δεν έκανε αλιευτικές ζώνες, όπως είπα στον Πρωθυπουργό πριν έναν χρόνο να κάνει αλιευτικές ζώνες, γιατί τελειώνει η ημερομηνία τον Μάρτιο του 2021. Χάσαμε και αυτή την ιστορική ευκαιρία. Και το ελληνικό ψάρι βαφτίζεται τουρκικό και

το πουλούν ξανά στην Ελλάδα οι Τούρκοι για να οικονομάνε 100 εκατομμύρια ευρώ τον χρόνο από το ελληνικό ψάρι του Αιγαίου. Αλλά βέβαια είχαμε έναν Υπουργό κατά το παρελθόν που έλεγε ότι «το Αιγαίο ανήκει στα ψάρια του». ΠΑΣΟΚ ήταν. Σήμερα το μισό ΠΑΣΟΚ είναι σε εσάς και το άλλο μισό στον ΣΥΡΙΖΑ. Αυτή είναι η δική σας κομματική ιδεολογική άποψη, να μαζέψετε όλα τα αδέσποτα.

Πού είναι εκείνη η φωνή, η πατριωτική, της δεξιάς πτέρυγας, κεντροδεξιάς πτέρυγας, που μιλούσε για έθνος, για Ορθοδοξία, για πατρίδα, για ιδεολογία, για σύνορα και για Έλληνες; Πού είναι;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και απευθύνομαι στους ψηφοφόρους της Νέας Δημοκρατίας, στους νοικοκυραίους που έχει το κόμμα σας. Το κόμμα αυτό πλέον δεν έχει καμμία σχέση με το παραδοσιακό ιδεολογικό υπόβαθρό της, με το πατριωτικό κόμμα. Εγώ θα μιλήσω με παραδείγματα.

Πρώτον, ιθαγένεια σε αλλοδαπούς.

Δεύτερον, μπάφος στους Έλληνες και είπε και συγγνώμη ο Άδωνις Γεωργιάδης. Καλά, από τον Άδωνι Γεωργιάδη τα περιμένω όλα. Δεν υπάρχει. Αύριο μπορεί να πει ότι η Ελλάδα είναι μέχρι τα Τέμπη. Μπορεί να βγει και να το πει αυτό, μέχρι τον Σπερχειό, ξέρω εγώ, και να πει συγγνώμη στον Καρανίκα!

Τρίτον, αλλαγή φύλου στα δεκαέξι.

Γονέας ένα, γονέας δύο.

Ψευτομακεδόνας ο Ζάεφ στην Αθήνα, τον προϋπαντήσατε.

Έκτον, μήνυμα Πρωθυπουργού, πολλών Υπουργών για ΛΟ-ΑΤΚΙ. Έκανε μήνυμα ο Πρωθυπουργός της χώρας για τους ΛΟ-ΑΤΚΙ. Δεν έκανε μήνυμα, όμως, για την ημέρα της οικογένειας των Ελλήνων και των παραδοσιακών αξιών, που ήταν την προηγούμενη ημέρα ακριβώς για την οικογένεια.

Έβδομον, τίποτα δεν κάνατε για τον Κασιόφα, για τους Βορειοηπειρώτες που έγιναν εκλογές και τους κλέψατε τις ψήφους.

Όγδοον, εγκληματικότητα. Η Ελλάδα έγινε Σιναλόα, έγινε Καμπούλ. Δεν υπάρχει νόμος και τάξη. Μόνο στα λόγια κάνετε για νόμο και τάξη. Αυτά τα μόνο οκτώ παραδείγματα και πολλά άλλα θα μπορούσα να παραθέσω στην ψυχή, στη συνείδηση, στην ίδια την ιδεολογία του ψηφοφόρου της Νέας Δημοκρατίας που αγαπάει την πατρίδα, αγαπάει την Ορθοδοξία, αγαπάει την Ελλάδα, όπως θέλω να πιστεύω ότι την αγαπάμε όλοι μας εδώ μέσα. Αλλά κάνετε τα ακριβώς αντίθετα.

Και από την Ελληνική Λύση, το μόνο πατριωτικό κόμμα -και το λέω με μεγάλα γράμματα, πατριωτικό κόμμα- ελληνικό κόμμα, τη μοναδική λύση για τον τόπο θα ακούτε μόνο αλήθειες με επιχειρήματα και σοβαρότητα. Ούτε εξαλλοσύνες ούτε τίποτα. Επιχειρήματα και σοβαρότητα.

Και να πω και κάτι. Κλείσατε την Ελλάδα. Κάνετε εγκλήματα με το lockdown, εγκλήματα, ζημιώσατε επιχειρηματίες και το έχετε κάνει πολλές φορές. Διαλύσατε τον ιστό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Διαλύσατε τις επιχειρήσεις. Διαλύσατε εμένα και τώρα σχοινοβατώ για το εάν θα απολύσω κόσμο ή όχι. Γιατί δεν έχω πλέον δυνατότητα να πληρώνω από την τσέπη μου συνεχώς αυτό που με αναγκάζετε να πληρώσω: Την υψηλή φορολόγηση.

Κάντε τον φόρο 10%-15% να μείνουν οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Όχι να μου παρακαλάτε την κάθε «FRAPORT» ή την «Ελληνικός Χρυσός» που δεν πληρώνει φόρο ούτε 1 ευρώ. Αλλά ξέρετε, κύριε ναυαρχε, η άγνοια δεν είναι κακό πράγμα. Όχι. Το να νομίζεις ότι ξέρεις και να έχεις άγνοια είναι χειρότερο. Γιατί αυτό που είπα ισχύει στη Ρουμανία. Ο φόρος στη Ρουμανία είναι 3%. Και το ΑΕΠ της από τα 160 δισεκατομμύρια πριν επτά χρόνια είναι 230 δισεκατομμύρια τώρα. Η Ελλάς από 300 δισεκατομμύρια που είχε πριν μερικά χρόνια πήγε στα 170 δισεκατομμύρια. Αυτές είναι οι επιτυχίες της Νέας Δημοκρατίας, του ΚΙΝΑΛ και του ΣΥΡΙΖΑ. Χωρίς παραγωγικό ιστό, χωρίς παραγωγή πλούτου θα πάμε στα τάρταρα ως χώρα. Το επαναλαμβάνω, το τονίζω και το επισημαίνω. Θέλω να το καταλάβετε. Δεν το καταλαβαίνετε. Να σας πω γιατί; Γιατί ουδείς ή ελάχιστοι εδώ μέσα έχουν δουλέψει στη ζωή τους. Γιατί άλλο παροχή υπηρεσίας, άλλο δημόσιος υπάλληλος και άλλο παράγω πλούτου. Όταν παράγεις πλούτο,

παράγει θέσεις εργασίας. Η παροχή υπηρεσίας χρειάζεται. Αλλά από την παραγωγή του πλούτου θα έχει χρήμα το κράτος για να πληρώσει εσάς, τον οποίο δημόσιο υπάλληλο, τον οποίο λειτουργό, τον οποίο δικαστή. Παραγωγή πλούτου. Καταλάβετε το. Δεν γίνεται αλλιώς.

Επειδή μας ζηλίσσατε με τα επιδόματα, θα πω ακόμα μια φορά ότι είμαι εναντίον των επιδομάτων. Είμαι εναντίον των επιδομάτων. Είναι ντροπή να επιδοτούμε την ανεργία. Επιδοτούμε τη μαλακότητα και την τεμπελιά. Θα χαίρομαι αν υπήρχε ένα σχέδιο από την Κυβέρνηση δημιουργίας νέων θέσεων, ώστε να δουλεύει ο Έλληνας και να παρέχει το κράτος εγγυήσεις, χρήματα. Να δουλεύει ο Έλληνας. Να μάθει τι σημαίνει τριβή με την εργασία. Αλλά τι κάνετε; Θα σας πω εγώ. Επιδοτείτε τους εργαζόμενους και τις επιχειρήσεις, αλλά με δανεικά.

Ξέρετε ότι τα χρήματα που θα πάρουμε από το Ταμείο Ανάπτυξης πρέπει να τα επιστρέψουμε τα επόμενα χρόνια; Το έχετε καταλάβει αυτό; Το έχετε αντιληφθεί; Το να δανειζομαι και να δίνω σημαίνει ότι αυτά τα χρήματα πρέπει να τα επιστρέψω με τόκο πίσω. Από πού θα τα βγάλετε; Έχει μιλήσει για ένα συγκεκριμένο σχέδιο η Κυβέρνηση ότι θα βγουν τα χρήματα από εκεί;

Αλλά ξέρετε, έχετε έναν Πρωθυπουργό ο οποίος δεν ήρθε χθες να μιλήσει για τη γενοκτονία των Ποντίων. Δεν ήρθε καν κανένας Πρόεδρος κόμματος. Όλοι έλειπαν. Αλλά ο Πρωθυπουργός έτρεξε στα εγκαίνια της «FRAPORT». Αυτή η επένδυση είναι για γέλια και για κλάματα. Με δανεισμό από ελληνικές τράπεζες επένδυσε η «FRAPORT» στην Ελλάδα. Κάντε με κι εμένα τέτοιον επενδυτή να σας αγοράσω ό,τι θέλετε. Αεροδρόμια, λιμάνια, δρόμους. Δώστε μου τα δάνεια εμένα και θα τα πληρώσω. Δεν πειράζει. Κάντε μου ένα κούρεμα 90%, όπως κάνατε στο «Πρώτο Θέμα», όπως κάνατε και στον «ΣΚΑΐ» και θα σας κάνω τον επιχειρηματία. Είναι απλά τα πράγματα, κύριοι. Εξυπηρετείτε τους ολιγάρχες κάθε μέρα εις βάρος του ελληνικού λαού.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, πιο αργά για να προλαβούμε να ακούμε αυτά τα ωραία που λέτε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Την επόμενη φορά θα φέρω ακουστικό, για να ακούτε καλύτερα. Υπάρχουν κάτι ειδικά ακουστικά για να ακούτε καλά.

Πάμε στην ουσία. Πανδημία. Ας ξεκαθαρίσουμε, λοιπόν, τους όρους γιατί βαρέθηκα να ακούω «ΣΚΑΐ», να ακούω όλα τα ψευτοκάναλα, αυτά τα κανάλια τα οποία κάποτε ο κ. Πολάκης -δεν είναι εδώ- αποκαλούσε βοθοκάναλα. Δυστυχώς, θα το πω ευθέως, αρχίζω πλέον και αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει ένας βόθρος, ένας εσμός στα κανάλια, της μονοσήμαντης τοποθέτησης στήριξης της Νέας Δημοκρατίας με νύχια και με δόντια. Απουσιάζει η Ελληνική Λύση από παντού. Απουσιάζει το ΜέΡΑ25. Ελάχιστο βλέπω ΣΥΡΙΖΑ, ελάχιστο ΚΚΕ, αρκετά συχνά ΚΙΝΑΛ, γιατί είστε ίδιοι.

Τι σημαίνει, όμως, πανδημία; Ψάξτε ένα λεξικό. Ακούω στα κανάλια τη λέξη «πανδημία» και από ειδικούς και από ανειδίκευτους. Πανδημία σημαίνει να πέφτουν νεκροί στους δρόμους. Αυτό που αντιμετωπίζει ο πλανήτης είναι επιδημία, κύριοι. Άλλο πανδημία, άλλο επιδημία. «Επιδημία: επί συν δήμος, έξαρση ασθένειας σε δεδομένη χρονική περίοδο σε βαθμό μεγαλύτερο του αναμενομένου». Να μάθουμε και ελληνικά εδώ μέσα. «Πανδημία: επιδημία λοιμωδών ασθενειών εξαπλώνεται σε παγκόσμια κλίμακα και απειλεί σχεδόν το σύνολο του πλανήτη». Πέφτουν νεκροί κάτω. Άρα έχουμε επιδημία.

Ρωτώ εσάς τους επιτυχημένους της Νέας Δημοκρατίας. Τον Απρίλιο πέρυσι, η Ελληνική Λύση, εγώ, πρότεινα στον Έλληνα Πρωθυπουργό να φτιάξει μια επιτροπή που να έχει συγκεκριμένους επιστήμονες, κύριοι συνάδελφοι. Να έχει επιστήμονες επιδημιολόγους. Να έχει ειδικό διαχείρισης κρίσεων. Κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, η επιτροπή σας στη διαχείριση κρίσεων έχει τον κ. Χαρδαλιά. Εξαιρετικός άνθρωπος, συμπαθής κατά τα άλλα, αλλά πού ξέρει από διαχείριση κρίσεων ο κ. Χαρδαλιάς; Πώς είναι ο ειδικός για τη διαχείριση κρίσεων ο κ. Χαρδαλιάς; Χρειάζονταν επιστήμονες που να ξέρουν μαθηματική κοινωνιολογία, ψυχολογία συμπεριφοράς. Χρειάζονταν ψυχιάτρους και ψυχολόγους η επιτροπή σας. Επιστήμη συστημάτων, επιστήμη δεδομένων, επιχειρησιακή έρευνα, συμπεριφορικά οικονομικά, επιστήμη ανάλυσης αποφάσεων.

Όλα αυτά σας λέω, θα έπρεπε να τα έχουν οι επιτροπές. Η επιτροπή που κάνατε, των ειδικών. Και εσείς πήγατε και βάλατε τον πλαστικό χειρουργό που φτιάχνει στήθη και μύτες σε γυναίκες -τον συμπαθώ κατά τα άλλα-, τον κ. Εξαδάκτυλο να βγαίνει...

Ναι κυρία, ναι! Πλαστικός χειρουργός είναι ο άνθρωπος. Δεν είναι ούτε επιδημιολόγος ούτε λοιμωξιολόγος! Πλαστικός χειρουργός είναι. Απαξιώνετε όλους τους άλλους που διαφωνούν με αυτές τις απόψεις, αλλά κάνετε σημαία την κ. Παγώνη που δεν είναι επιδημιολόγος.

Δεν έχω τίποτα με τους ανθρώπους. Έχω με το ψέμα με το οποίο τα κανάλια καθημερινά βομβαρδίζουν τον ελληνικό λαό. Αυτή είναι η διαφοροποίησή μου.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και επίσης, τι λέει η Ελληνική Λύση; Η Ελληνική Λύση είναι ένα κόμμα το οποίο μιλάει με τη λογική. Όταν μιλάμε για πανδημία ή για επιδημία, τι πρέπει να αναρωτιέται ο άλλος όταν κάνει ένα εμβόλιο; Ποιος είναι ο κατασκευαστής του; Πρώτον, πας και παίρνεις ένα αυτοκίνητο. Δεν ψάχνεις τον κατασκευαστή, να δεις αν είναι καλή ή όχι η εταιρεία; Θα πας να πάρεις ένα κινεζικό που μπορεί να είναι «μαϊμού»; Θα πάρεις ένα κανονικό αυτοκίνητο.

Το ιστορικό των κατασκευαστών. Το έχω πει εδώ πάρα πολλές φορές. Οι φαρμακοβιομηχανίες δεν είναι ευαγή ιδρύματα. Είναι κερδοφόρες επιχειρήσεις. Έχουν κάνει πάρα πολλά πειράματα στην Αφρική και σκότωσαν κόσμο, δολοφόνησαν ανθρώπους με τη δημιουργία εμβολίων, όπως εσχάτως η ομάδα του Μπιλ Γκέιτς στην Αφρική. Χρόνος δοκιμής. Αυτό λέει η Ελληνική Λύση. Ποιοι το προτείνουν; Είναι ειδικοί; Αποτελεσματικότητα. Αν είναι απαραίτητα για την ηλικία, αν έχουν παρενέργειες και ο αριθμός αναφερομένων θανάτων.

Όλες αυτές οι ερωτήσεις, τέθηκαν κατ' επανάληψη στον Πρωθυπουργό και στους Υπουργούς του και δεν απαντήθηκαν ποτέ από κανέναν σας. Ποτέ! Επειδή το λέει ο «ΣΚΑΐ», πρέπει όλοι να πάνε να κάνουν εμβόλιο; Για πείτε μου εσείς. Επειδή το λέει ο Εξαδάκτυλος, ο πλαστικός χειρουργός; Με ασυλία και ακαταδίωκτο από τον κ. Μητσοτάκη, όλη η επιτροπή και τα πολιτικά στελέχη! Γιατί κάνατε το ακαταδίωκτο; Αφού ήσασταν σίγουροι. Και βγαίνει ο Μοντανιέ, -ιολόγος, νομπελίστας, έχει πάρει Νόμπελ Ιατρικής- και λέει «δεν θα εμβολιαστώ, τα εμβόλια ευθύνονται για τις μεταλλάξεις». Νομπελίστας! Και μου φέρνετε τον Εξαδάκτυλο και την Παγώνη και τους άλλους, τον Σύψα και τον «Τρίψα». Σοβαρά μιλάμε τώρα; Σοβαρά; Και θα βγω εγώ και θα πω «κάντε το εμβόλιο»; Ο καθεὶς είναι αυτόβουλος για το δικό του σώμα και κάνει ό,τι θέλει. Όποιος θέλει το κάνει, όποιος θέλει δεν το κάνει.

Σταματήστε να κάνετε το έγκλημα της πειθούς διά της βίας των τηλεοράσεων.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και να σας πω και κάτι τελευταίο, κύριε Υπουργέ μου. Ο Νώε ήταν συνωμοσιολόγος. Έτσι έλεγαν τότε. Τους έλεγε ότι θα έλθει κατακλυσμός και γελούσαν όλοι. Μέχρι που άρχισε να βρέχει, κύριε Υπουργέ. Το πρόβλημα με σας είναι ότι βρέχει και νομίζετε ότι... Άντε να μην το πω τώρα. Μην το πω. Ειλικρινά το λέω με πόνο ψυχής.

Εγώ δεν είμαι συνωμοσιολόγος. Αλλά θα καταθέσω στα Πρακτικά ένα DVD που έχω. Όποιος θέλει και ενδιαφέρεται μπορεί να το δει. Διαβάζω, λοιπόν, τι λέει το DVD, mot a mot.

Απομαγνητοφώνηση του εκλεκτού του Πρωθυπουργού της χώρας, της «Μεγάλης Επανεκκίνησης», του κ. Κλάους Σβαμπ, σε τηλεοπτική συνέντευξη. Κυρία Γεννηματά, αν θέλετε, θα σας τα στείλω και στο γραφείο σας. Τα λέει ο ίδιος, στη γαλλική τηλεόραση: «Θα εμφυστούμε τσιπάκια στους ανθρώπους μέσα στα επόμενα δέκα χρόνια», 2016. Παιδιά, ακούστε λίγο, συνέντευξη είναι. Σταματήστε επιτέλους να αμφισβητείτε τα πάντα. Δεν αμφισβητείτε το εμβόλιο, αμφισβητείτε τον Σβαμπ, όμως. Όχι ο Βελόπουλος, ο Σβαμπ τα λέει.

Θα την αφήσω εδώ την συνέντευξή του και όσοι είναι σοβαροί και λογικοί άνθρωποι θα τη διαβάσουν. Για να καταλάβετε τι έρχεται. Δεν σας λέω ότι θα γίνει. Τα έλεγε ο Σβαμπ το 2016, του οποίου το βιβλίο «Μεγάλη Επανεκκίνηση» το έχει ο κ. Μητσοτάκης στο γραφείο του.

Εγώ δεν πιστεύω ότι θα γίνει. Εγώ δεν πιστεύω τον Σβαμπ γενικά. Αλλά όταν ο Πρωθυπουργός της χώρας τον έχει ως τοτέμ,

τότε κάτι δεν πάει καλά. Αυτό σας λέω, για να καταλάβετε τι λάθη κάνετε. Και κάνετε εγκληματικά λάθη.

Λάθος πρώτο: Απόφαση της επιτροπής των λοιμωξιολόγων. Συνεδρίαση στις 18 Μαΐου, φέτος: Να μην εισηγηθεί το Υπουργείο Υγείας χρήση μονοκλωνικών αντισωμάτων ως θεραπεία για νοσούντες με COVID. Εγκληματική απόφαση. Στη Γερμανία το έκαναν. Εδώ δεν το κάνετε. Είναι ένα κοκτέιλ φαρμάκων που θεραπεύει για λίγες μέρες τον Τραμπ. «Πράσινο φως από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων», στις 5 Μαρτίου. Γιατί δεν φέρνεται τα φάρμακα; Γιατί; Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων δίνει πράσινο φως. Ο ΕΟΦ, ο ελληνικός, και η επιτροπή δεν δίνουν. Γιατί; Ψάξτε το.

Δεύτερο λάθος. Δωρεάν τεστ PCR στη Γαλλία για τους Γάλλους. Ανακοινώθηκε πως θα είναι δωρεάν και για τους τουρίστες, οι οποίοι θα πάνε στη Γαλλία. Στην Ελλάδα ασχολείστε με τα self-test. Από τον Μάρτιο-Απρίλιο πέρυσι σας έλεγα «PCR, κάντε κανονικά μοριακά τεστ, μην κάνετε στον κόσμο αυτά τα «μαϊμού» τεστ του 13% επιτυχία».

Τρίτο λάθος. Ποιος φταίει για την κακή διαχείριση της πανδημίας; Εγώ προσωπικά θα το πω ευθέως. Δεν τα βάζω με την Κυβέρνηση, δεν φταίει η Κυβέρνηση, διότι έχει το ακαταδίωκτο. Έχει και το ακαταλόγιστο πλέον. Γιατί ό,τι κι αν κάνει δεν μπορεί να διωχθεί κανένας. Διότι πολύ απλά οι οδηγίες που έρχονται από το Βερολίνο είναι αυτές. Ό,τι σας λέει το Βερολίνο κάνετε, αλλά κάνετε και λάθος χρήση των εντολών. Ακούστε το.

Τέταρτο λάθος. Εντολή για μη παραγωγή φαρμάκων-εμβολίων, αποφυγή παραγωγής φαρμάκων. Τα έλεγα τον Σεπτέμβριο: «Πάρτε το "Sputnik"», «φέρετε εδώ τη Ρωσία», «κάντε το εμβόλιο», «πάρτε την Κίνα», «κάντε εργοστάσιο», «κάντε!». Δεν κάνατε.

Πέμπτο λάθος. Εμβόλια και δόσεις. Η άδεια του FDA έχει δοθεί για δύο δόσεις πειραματικά. Το επαναλαμβάνω σε αυτούς που δεν καταλαβαίνουν τι τους λέω. Το εμβόλιο με βάση τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας είναι conditional, είναι δοκιμαστικό, είναι πειραματικό, το λέει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. Είναι πειραματικό. Αν θέλουν κάποιοι να γίνουν πειραματόζωο, έχουν τη δυνατότητα να γίνουν. Εγώ πειραματόζωο τον Έλληνα δεν θα τον κάνω ποτέ! Όποιος θέλει να τον κάνει.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Επίσης, μας λέγανε οι ίδιοι άνθρωποι ότι δύο δόσεις φτάνουν. Τώρα θέλουμε και τρίτη δόση. Θα γίνουμε σαν τους εξαρτημένους από τα εμβόλια, θα γίνουμε άρρωστοι, ασθενείς με εμβόλια. Το καταλαβαίνετε; Τέσσερις, πέντε, έξι, επτά, οκτώ, δέκα, είκοσι δόσεις. Σοβαρά μιλάμε;

Έκτος λάθος. Κοροϊδεύατε τους πολίτες με τα sms και βγήκε η κ. Παυώνη και είπε γελώντας στον «ANT-1» στον κ. Παπαδόκη ότι «εγώ δεν έστελνα sms ποτέ, ποτέ, ποτέ». Δηλαδή, ο πολίτης να στέλνει και αυτοί που του λένε «στείλε sms» να μη στέλνουν. Αυτή είναι η Κυβέρνησή σας και αυτή είναι η επιτροπή σας.

Έβδομο λάθος. Οι «επενδυτές» σας έφεραν τις μεταλλάξεις. Οι λαθρομετανάστες έφεραν τη νιγηριανή μετάλλαξη στο κέντρο της Αθήνας. Δεν είναι αθηναϊκή η μετάλλαξη.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και αυτό το λέει η κ. Ψαλτοπούλου, καθηγήτρια επιδημιολογίας, προληπτικής ιατρικής, όχι ο Βελόπουλος. Και βλέπετε ότι κάθε φορά παραθέτω και επιχειρήματα.

Όγδοο λάθος. Λένε οι νεοδημοκράτες -ακούστε το ευφυολόγημα των στελεχών- ότι όσοι αρνούνται να κάνουν το εμβόλιο απόλυτα από το δημόσιο, καραντίνα, εξοστρακισμός από την κοινωνία, γιατί είναι αντικοινωνικοί. Οι ίδιοι νεοδημοκράτες, τα στελέχη, ανέχονται να μην εμβολιάζονται οι λαθρομετανάστες, να παίρνουν 500 ευρώ, να παίρνουν και ιθαγένεια. Δηλαδή, τον Έλληνα τον κυνηγάτε, αλλά τον λαθρομετανάστη και αυτόν που είναι στα ΚΥΤ και στις δομές τον αφήνετε να κάνει ό,τι θέλει. Αυτό είναι ρατσισμός έναντι των Ελλήνων. Είστε ρατσιστές με τις επιλογές σας έναντι των Ελλήνων.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Ένατο λάθος. Εμβολιασμοί στην Ελλάδα. Θεοδώρα Χατζηϊωάννου, καθηγήτρια ιολογίας πανεπιστημίου στη Νέα Υόρκη. Αντικρούει ευθέως όσα επικοινωνεί η ελληνική Κυβέρνηση. Η Ελλάδα είναι πολύ πίσω στους εμβολιασμούς λέει η καθηγήτρια. Το ποσοστό του πληθυσμού που έχει ολοκληρώσει και τις δύο

δόσεις του εμβολίου είναι εξαιρετικά μικρό, δεν έχει φτάσει ακόμα ούτε το ένα τρίτο του πληθυσμού.

Ακόμα και στο αφήγημά σας, που είναι ο εμβολιασμός -το οποίο εγώ δεν πιστεύω- είστε αποτυχημένοι. Αλλά είστε αποτυχημένοι κι εδώ. Δεν θα πω για τους νεκρούς, που είμαστε από τους πρώτους ανά εκατομμύριο σε νεκρούς. Σας λέω συγκεκριμένα πράγματα. Ψάξτε τα. Μην αντιδράτε.

Θα σας πω το εξής. Αν κάποιοι νομίζουν ότι είναι ψεκασμένοι αυτοί που διαφωνούν με την αυταρχική επιλογή τη δική σας της αντιδημοκρατικής υποχρέωσης να κάνουν σε ένα παιδάκι επτά χρονών εμβόλιο, τότε θα σας πω ευθέως ότι εσείς είστε οι ψεκασμένοι, εσείς είστε οι μπολιασμένοι και όχι εμείς που λέμε σε ένα επτάχρονο ότι «δεν μπορείς να κάνεις εμβόλιο». Απλά πραγματικά είναι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Άκουγα χθες τον κ. Κούβελα να λέει ότι είναι διεστραμμένο και διαβολικό μυαλό όποιος πάει να κάνει σε ένα επτάχρονο παιδάκι εμβόλιο. Άκουγα καθηγητή από τη Γαλλία να λέει ότι είναι τρελό αυτό που πάει να γίνει με τα παιδάκια. Και ακολουθείτε εσείς τον συρμό. Είναι δυνατόν;

Δεν λέτε πόσες είναι οι παρενέργειες, πόσοι είναι οι θάνατοι από το εμβόλιο στη χώρα μας. Υπάρχουν από Γερμανία, από Ιταλία, από Γαλλία στοιχεία, αλλά η Ελλάς δεν τα δίνει.

Πεθαίνει κάποιος στο νοσοκομείο από έμφραγμα και είναι ασυμπτωματικός με κορωνοϊό, «πέθανε από κορωνοϊό». Πεθαίνει κάποιος που έκανε το εμβόλιο ή έχει θρομβώσεις μετά από δέκα ημέρες επειδή έκανε το εμβόλιο, «δεν φταίει το εμβόλιο». Βγαίνετε όλοι και λέτε ότι δεν φταίει. Είναι απίστευτο αυτό που συμβαίνει με την πλύση εγκεφάλου και με ενοχλεί. Με ενοχλεί ως άνθρωπο.

Δεν θα σας πω πόσοι πέθαναν και πόσοι δεν πέθαναν, θα σας πω, όμως, τι έγινε χθες στο Τέξας.

Θα καταθέσω στα Πρακτικά όλο το κείμενο.

Ο κυβερνήτης του Τέξας απαγορεύει και βάζει πρόστιμα, και σε άλλες πολιτείες των Ηνωμένων Πολιτειών, σε όσους φορούν μάσκα. Το καταλαβαίνετε; Γιατί λέει ότι ο ίδιος έχει αποφασίσει ότι η μάσκα δημιουργεί μεγαλύτερα προβλήματα.

Θα δώσω ένα απλό παράδειγμα, φίλες και φίλοι, και θα κλείσω σε λίγο. Είναι δυνατόν να πιστεύει άνθρωπος εδώ, ο οποιοσδήποτε από εσάς, ότι η μάσκα που σε δυσκολεύει στην αναπνοή, στο να πάρεις το οξυγόνο δεν δημιουργεί προβλήματα στην υγεία; Πείτε μου έναν άνθρωπο που πιστεύει ότι η μάσκα η οποία εμποδίζει την εισροή οξυγόνου στον άνθρωπο δεν δημιουργεί προβλήματα. Υπάρχει ένας επιστήμονας που το λέει αυτό πραγματικά και το υπογράφει; Όχι στον «ΣΚΑΙ». Σοβαρός επιστήμονας λέω, όχι στο «STAR» και στο «MEGA». Αυτοί είναι τα λιβανιστήρια της Κυβερνήσεως, ό,τι πει!

Δηλαδή, κυρία Γεννηματά, εσείς δεν έχετε κουραστεί; Ξεκινάει στις 7.00' το πρωί ο «ΣΚΑΙ» με τον Υπουργό τάδε της Νέας Δημοκρατίας και δύο δημοσιογράφους Νέα Δημοκρατία, στις 7.30' ο Υπουργός τάδε και δύο δημοσιογράφοι της Νέας Δημοκρατίας, στις 8.00' ο Υπουργός τάδε. Όλοι αυτοί είναι Νέα Δημοκρατία. Μέχρι τις 9.50' παρέλασαν όλοι οι Υπουργοί της Νέας Δημοκρατίας. Και μας πετάνε κι ένα ξεκάρφωμα είτε ΠΑΣΟΚ είτε ΣΥΡΙΖΑ και τέλος. Αυτά είναι τα ελληνικά κανάλια. Αυτή είναι η ενημέρωσή. Αυτή την ενημέρωση θέλετε; Εμείς δεν τη θέλουμε.

Και επειδή θέλω να κλείσω με την οικονομία θα μιλήσω λίγο για την οικονομία.

Φίλες και φίλοι, είναι πρωτοφανής η καταστροφή της οικονομίας. Στο πρώτο πεντάμηνο του έτους το δημοσιονομικό έλλειμμα ανήλθε στα 8,8 δισεκατομμύρια ευρώ έναντι ελλείμματος 4 δισεκατομμυρίων το αντίστοιχο διάστημα το 2020. Και τα λέω στους νεοδημοκράτες που δεν καταλαβαίνουν ότι μετά την πανδημία, όπως την εννοούν αυτοί, θα έρθει η πανδημία της οικονομίας. Είναι υπερδιπλάσιο το έλλειμμα μας και καταστροφικό. Το πρωτογενές αποτέλεσμα διαμορφώθηκε σε έλλειμμα ύψους 6,2 δισεκατομμυρίων ευρώ, έναντι πρωτογενούς ελλείμματος 1,5 για την ίδια περίοδο του 2020. Μιλάμε για τετραπλασιασμό του πρωτογενούς ελλείμματος σε σχέση με το 2020. Αυτή είναι η ανάπτυξη της Νέας Δημοκρατίας, μόνο χρέη, δάνεια και κατάρπωση. Αυτοί είστε!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και επειδή λείπει ο ναύαρχος θέλω να του πω τι έκανε ο Νοτιοκορεάτης Πρόεδρος Μουν Τζε-Ιν κατά την επίσκεψή του στη «SAMSUNG». Παρουσίασε το νέο επενδυτικό πρόγραμμα της Κορέας. Τόνισε ότι έχουν ολοκληρώσει την προετοιμασία για να αντιμετωπίσουν τους ταραγμένους καιρούς που έρχονται οι Κορεάτες. Ο Πρόεδρος της στα πλαίσια του σχεδιασμού προσφέρει: φοροαπαλλαγές, χαμηλότοκα δάνεια, ευνοϊκούς όρους αποπληρωμής, χαλάρωση ρυθμίσεων στον κλάδο, διαγραφή χρεών. Κάντε διαγραφή χρεών σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις για να κινηθεί η οικονομία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Αν δεν είστε έτοιμοι και δεν έχετε σχέδιο για την οικονομία, αντιγράψτε πετυχημένα μοντέλα, σας λέμε, και υπάρχουν. Ας πάει ο Πρωθυπουργός -να μην πηγαίνει μόνον στη «FRAPORT» που είναι γερμανική- και στην εταιρεία drone που υπάρχει στα Χανιά της Κρήτης. Είναι και από τα Χανιά ο άνθρωπος. Υπάρχει εταιρεία που κατασκευάζει drone και βραβεύτηκε, παρακαλώ. Είναι μια εξαιρετική εταιρεία στα Χανιά. Δημιουργούνται ουσιαστικά νέα προϊόντα για να δημιουργήσουμε δικό μας drone. Στα Χανιά, εκεί που η κ. Μπακογιάννη πήγε εσχάτως, γιατί κανείς δεν της στερεί το δικαίωμα να πάει στην Κρήτη. Αυτά σας τα λέω γιατί υπάρχουν προτάσεις.

Κλείνοντας, θέλω να πω το εξής, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας. Πού καταντήσατε τον Έλληνα. Πόσοι είδατε στο βίντεο τι έγινε στην Ρόδο; Πανηγύριζαν που ήρθαν οι τουρίστες. Και στον Άραξο πανηγύριζαν και στην Κέρκυρα βγήκαν οι άνθρωποι και έβγαλαν μασκότ και παραδοσιακούς χορούς. Πανηγύριζαν γιατί ήρθαν οι τουρίστες.

Φτάσαμε στο 1968 και στην ελληνική ταϊνιά «Γοργόνες και μάγκες». Γελάει ο κ. Παππάς. Τότε μαζεύονταν όλοι σ' ένα νησί της Ελλάδος για να προϋπαντήσουν τους τουρίστες που θα έρθουν να δώσουν τα λεφτά τους και έφαγαν τα μπιφτέκια. Αυτοί είστε. Το καταλαβαίνετε; Έτσι κάνατε τον Έλληνα, επαίτη. Κάνετε τον Έλληνα επαίτη.

Τα ίδια είχαμε και στη Ρόδο και σε άλλες περιοχές.

Απλά θα το πω ευθέως: Τι κάνει η Νέα Δημοκρατία; Και έχω έναν, κατά τα άλλα, καλό και συμπαθή Βουλευτή απέναντί μου, τον κ. Πλεύρη. Συζήτηση με τον κύριο τάδε της Νέας Δημοκρατίας, κύριοι συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ: «Γεμίζει η Ελλάδα με λαθρομετανάστες και κάτι πρέπει να κάνουμε», τους λέτε. Απάντηση: «Ναι, αλλά ο ΣΥΡΙΖΑ άνοιξε τα σύνορα». Δεν το κατάλαβα. Λέτε στον νεοδημοκράτη: «Μπαίνουν από τον Έβρο καθημερινά». Απάντηση: «Ναι, αλλά ο ΣΥΡΙΖΑ δεν έκανε τίποτα». Λέτε: «Καταρρέει η οικονομία». Απάντηση: «Ναι, αλλά ο ΣΥΡΙΖΑ έκανε αυτό».

Αυτοί είστε, κύριοι. Με την αποτυχία του ΣΥΡΙΖΑ δικαιολογείτε την εγκληματική σας αμέλεια και τα εγκληματικά σας λάθη.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Μέχρι εδώ. Από εδώ και στο εξής θα μας έχετε απέναντι ουσιαστικά με επιχειρήματα και με προτάσεις.

Και, επίσης, είστε το κόμμα του διχασμού. Είστε το κόμμα των διακρίσεων. Είστε το κόμμα που για πρώτη φορά Έλληνας Πρωθυπουργός για όσους διακονούσαν έλεγε ότι είναι «ψεκασμένοι». Και μιλάει ποιος για διακρίσεις; Η Νέα Δημοκρατία, που έχει διχάσει η ίδια τη χώρα με «ψεκασμένους» και «αψέκαστους», ο ανοιχτόμυαλος Πρωθυπουργός, ο οποίος σήμερα με το νομοσχέδιό του και τον Υπουργό του θέλει να γίνει ο νέος Μωυσής και ο νέος Θεός. Ο Θεός έκανε τον άνδρα και τη γυναίκα, αυτοί κάνουν το 1, 2, 3, 4 μητρότητα, πατρότητα Χ σαν το «ΠΡΟ-ΠΟ» και το «ΤΖΟΚΕΡ».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ολοκληρώστε, κύριε Πρόεδρε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Κλείνω με τη δικαιοσύνη.

Κύριε Υπουργέ, θα το ξαναπώ ακόμη μια φορά, σας το έχω πει και κατ' ιδίαν, αποφασίστε επιτέλους πραγματικά η δικαιοσύνη να λειτουργήσει. Δεν μπορεί να αδικούμε τον Έλληνα συνεχώς. Πραγματικά τον αδικούμε. Δεν μπορεί να δίνουμε 429 ευρώ, εκλεκτέ κύριε Πλεύρη- για αυτούς που πριν μερικά χρόνια θέλατε να διώξετε εσείς, ο Άδωνις, ο Μάκης, για τους λαθρομετανάστες

μόνο για τη σίτιση. Ένα δισεκατομμύριο μου απάντησε ο κ. Μηττάρακας, σε έγγραφη απάντησή του, δίνουμε για τη σίτιση σαράντα χιλιάδων λαθρομεταναστών.

Εσείς, κύριε Πλεύρη και οι υπόλοιποι θα τους διώχνετε. Δεν θα κάνετε τζαμί στον Βοτανικό. Εσείς. Όχι προσωπικά, η ιδεολογία σας, οι πραγματικοί πατριώτες της Νέας Δημοκρατίας όπως αυτοπροσδιορίζεστε. Αλλά οι πραγματικοί πατριώτες της Νέας Δημοκρατίας με την ανοχή σας, με την ψήφο σας δίνετε τη δυνατότητα να γίνεται το έγκλημα του λαθροεμποικισμού καθημερινά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Ένα δισεκατομμύριο μόνο για τροφή; Θα το πω αλλιώς εγώ. Αν δίνουμε ένα δισεκατομμύριο στα νέα ζευγάρια, στα Ελληνόπουλα να κάνουν παιδιά, θα λύναμε το δημογραφικό. Αυτή είναι η Ελληνική Λύση. Το ένα δισεκατομμύριο θα πάει στους Έλληνες που παντρεύονται για να κάνουν παιδιά και όχι στους λαθρομετανάστες που μπήκαν παράνομα στη χώρα. Αυτή είναι η διαφορά μας. Πρώτα η Ελλάδα, πρώτα ο Έλληνας!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και θα το πω και αλλιώς. Μακάρι να είχα λεφτά να ταΐσω όλο τον κόσμο, κύριε Πλεύρη, ως χώρα. Δεν έχουμε λεφτά για να ταΐσουμε τους Έλληνες...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Πρόεδρε, ολοκληρώστε, σας παρακαλώ. Έχει γίνει υπερδιπλασιασμός του χρόνου. Σας παρακαλώ θερμά. Μου διαμαρτύρονται οι Αρχηγοί, οι οποίοι έχουν ήδη προγραμματίσει τον χρόνο και πρέπει και εγώ να διαχειριστώ την κατάσταση.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Ακούστε, κυρία συνάδελφε. Η κυρία Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ ζήτησε να μιλήσει στις 12:00'. Είναι 12:01' θέλετε να κλείσω; Όσες φορές υπερέβη τον χρόνο η κ. Γεννηματά δεν μιλήσαμε ποτέ εμείς. Σταματήστε να το κάνετε αυτό.

ΦΩΤΕΙΝΗ (ΦΩΦΗ) ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ (Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής): Σχεδόν ποτέ δεν έχω υπερβεί τον χρόνο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Όχι, κυρία Πρόεδρε, σας παρακαλώ πολύ. Είμαι ευγενής, αλλά μέχρι ενός ορίου.

Κλείνω εδώ, λέγοντας το εξής. Κάποια στιγμή, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, πρέπει να αναλάβετε μια ευθύνη. Η ευθύνη είναι η ψήφος που παρουσίασε ο ελληνικός λαός. Ότι κάνετε είναι αντίθετο από ό,τι σας είπαν. Ό,τι δεσμευτήκατε το κάνετε ανάποδα. Δεν θα πω για τα Σκόπια μόνο. Ακόμη και για την οικονομία μιλούσατε για φοροαπαλλαγές και μειωμένο φόρο στις επιχειρήσεις. Συνεχίζετε τα ίδια εγκληματικά λάθη στην οικονομία.

Θα σας πω και κάτι και τελειώνω εδώ. Αν ο ψηφοφόρος της Νέας Δημοκρατίας δεν αντιληφθεί ότι το κόμμα αυτό δεν είναι η Νέα Δημοκρατία, δεν είναι κόμμα που πίστευε ο ίδιος ή και των υπολοίπων κομμάτων και δεν καταλάβει ότι πρώτα είναι η Ελλάδα, πρώτα είναι οι Έλληνες, τότε θα πάμε στον βούρκο πιο βαθιά και δεν έχει γυρισμό. Μια τετραετία θέλουμε. Είμαστε η λύση, η μοναδική λύση, η Ελληνική Λύση! Μόνο αυτό ζητάμε, μια τετραετία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα και έναν ψηφιακό δίσκο (CD), τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Παρακαλώ να τακτοποιηθεί το Βήμα. Θα πω το πρόγραμμα για να είστε ενήμεροι. Τώρα θα πάρει τον λόγο η Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής κ. Φώφη Γεννηματά. Στη συνέχεια θα μιλήσει η κ. Παπαρήγα και μετά ο Πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης κ. Αλέξης Τσίπρας.

Ορίστε, κυρία Γεννηματά, έχετε τον λόγο.

ΦΩΤΕΙΝΗ (ΦΩΦΗ) ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ (Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, μιας και είστε εδώ, θα ήθελα να ξεκινήσω την παρέμβασή μου από τα θέματα της εγκληματικότητας πάρα πολύ σύντομα, γιατί είναι πολύ σοβαρό το νομοσχέδιο που συζητούμε. Όμως, η βαριά εγκληματικότητα, το οργανωμένο έγκλημα

κλημα παίρνει ανεξέλεγκτες διαστάσεις το τελευταίο διάστημα στη χώρα μας και εσείς περιορίζετε σε εκ των υστέρων εξαγγελίες για αυστηροποίηση των νόμων και του Ποινικού Κώδικα.

Είδαμε, μάλιστα, χθες τον αρμόδιο Υπουργό να κάνει ένα σόου με φακέλους. Στην ουσία, παραδέχθηκε την αδυναμία του να αντιμετωπίσει το πρόβλημα. Ομολόγησε, ουσιαστικά, την αποτυχία των διωκτικών αρχών και προσπάθησε να μεταφέρει όλη την ευθύνη στη δικαιοσύνη. Είναι ένα απαράδεκτο επικοινωνιακό παιχνίδι για το ποιος θα κρατήσει τελικά τον «μουτζούρη».

Είναι φανερό ότι η Κυβέρνηση και ο αρμόδιος Υπουργός Προστασίας του Πολίτη προτιμούν να ασχολούνται με τις διαδηλώσεις και τα πανεπιστήμια παρά με την ενίσχυση των αστυνομικών τμημάτων στις γειτονιές. Όμως, οι πολίτες απαιτούν να αισθανθούν επιτέλους ασφαλείς για τη ζωή τους, για την παρουσία τους, για τη δυνατότητά τους να εργάζονται με ασφάλεια, όπου και αν βρίσκονται στην Ελλάδα.

Σας καταθέσαμε χθες δέκα πολύ συγκεκριμένες προτάσεις. Επιτέλους, αξιοποιήστε τις και αφήστε στην άκρη τα επικοινωνιακά τρικ!

Και ένα δεύτερο πολύ σημαντικό θέμα. Ακούμε κάθε μέρα για εξαφανίσεις ανηλίκων. Θα θέλαμε, με την πρώτη ευκαιρία, να μας ενημερώσετε και να μας δώσετε στοιχεία σε βάθος πενταετίας για το αν εκτιμάτε ότι υπάρχει οργανωμένο δίκτυο trafficking στη χώρα μας, αλλά και στοιχεία σε σχέση με την ενδοοικογενειακή βία. Διότι ξέρουμε σίγουρα ότι έχει αυξηθεί μετά από τον ενάμιση χρόνο καραντίνας και σίγουρα είναι ένα στοιχείο που οδηγεί ανήλικα παιδιά στο να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους. Είναι ένα θέμα που πρέπει να μας απασχολήσει και θέλουμε συγκεκριμένα στοιχεία από εσάς.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, στο θέμα του οικογενειακού δικαίου στηρίζομαστε σε δύο βασικές αρχές. Η πρώτη είναι να εξασφαλίζονται τα δικαιώματα του παιδιού και η δεύτερη είναι η ισότητα των δύο φύλων. Το συμφέρον και η ανάπτυξη του παιδιού σχετίζονται με το περιβάλλον μέσα στο οποίο ζει και αυτό το περιβάλλον διαμορφώνεται σίγουρα από τους γονείς του, αλλά και από την πολιτεία και τους νόμους που θεσπίζει. Η πολιτεία οφείλει να δημιουργεί ένα ασφαλές πλαίσιο, όπου τα παιδιά, αλλά και ο καθένας από τους δύο γονείς, θα μπορούν να ζουν με ασφάλεια, δεν θα αποκλείονται και, βεβαίως, δεν θα κακοποιούνται.

Η παράταξή μας στον τομέα αυτό υπήρξε πρωτοπόρα. Κινήθηκε πάντα με αυτές τις βασικές αρχές. Είμαστε εμείς που προχωρήσαμε στις πολύ μεγάλες τομές, στις μεγάλες μεταρρυθμίσεις στο οικογενειακό δίκαιο. Πρώτα με το ν.1329/1983, με τον οποίο αντικαταστάθηκε η πατρική εξουσία με τη γονική μέριμνα. Ήρθε επιτέλους, κύριε Υπουργέ, το παιδί στο προσκήνιο. Από περιουσιακό στοιχείο των γονιών, και κυρίως του πατέρα, αναγορεύτηκε σε κεντρικό στοιχείο της φιλοσοφίας της νομοθεσίας, και έτσι πρέπει να παραμείνει, να μην υπάρχει αυτή η τεράστια οπισθοδρόμηση, που θα υπάρξει αν δεν αλλάξετε τίποτα σε αυτό που μας έχετε φέρει να ψηφίσουμε.

Στη συνέχεια, ήρθε η μεταρρύθμιση με τον ν.2247/1996, που εισήγαγε σε ειδικά τμήματα των δικαστηρίων τις υποθέσεις οικογενειακού δικαίου, προσπάθεια που, όμως, δεν ολοκληρώθηκε με ευθύνη και της ίδιας της δικαιοσύνης, αφού δεν στελεχωθήκε αυτό με ειδικά εκπαιδευμένους δικαστές.

Είναι μεταρρυθμίσεις που φέρουν την υπογραφή του ΠΑΣΟΚ και για τις οποίες είμαστε απολύτως υπερήφανοι σήμερα και παρά το κλίμα που επικρατούσε όταν ψηφίζονταν, όπου στην πραγματικότητα ήμασταν σχεδόν μόνοι, σήμερα όλες οι πτέρυγες της Βουλής αναγνωρίζουν ότι είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό κεκτημένο για την ελληνική οικογένεια, για την ελληνική κοινωνία.

Το πρώτο ερώτημα, λοιπόν, που πρέπει να απαντήσουμε σήμερα είναι αν υπάρχει ανάγκη αλλαγών στο οικογενειακό δίκαιο και αν ναι, σε ποια κατεύθυνση πρέπει να είναι αυτές οι αλλαγές. Ποια είναι τα συμπεράσματα από την εφαρμογή τού μέχρι σήμερα νομικού πλαισίου; Υπάρχουν προβλήματα στην πράξη;

Η δική μας απάντηση, λοιπόν, είναι απολύτως ξεκάθαρη: Πρώτον, το ισχύον οικογενειακό δίκαιο είναι από τα πλέον προοδευτικά στην Ευρώπη, ακόμη και σήμερα, τόσα χρόνια μετά, με παιδοκεντρικό χαρακτήρα και υπέρ της ισότητας των φύλων.

Είναι απόλυτα σύμφωνο με το Σύνταγμά μας αλλά και το Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο.

Κατοχυρώνει πλήρως τα δικαιώματα των γονιών σε από κοινού επιμέλεια των παιδιών, μετά από δική τους συμφωνία. Στο κομμάτι αυτό δεν υπάρχει κανένα απολύτως πρόβλημα. Απαιτείται, όμως, να συμπληρωθεί το δίκαιο για τις περιπτώσεις διαφωνίας του ζευγαριού, σε σχέση με το παιδί -εκεί εντοπίζονται τα προβλήματα-, για να αποφευχθούν αδικίες, συγκρούσεις, αποκλεισμοί και δύσκολες καταστάσεις, που, πράγματι, υπάρχουν. Διότι υπάρχουν και ανεπιεικείς ή και εσφαλμένες δικαστικές αποφάσεις, που επιτείνουν, αντί να απαλύνουν, τα προβλήματα μεταξύ των γονέων, που πάντα στο τέλος έχουν αρνητικές επιπτώσεις και αρνητικό αντίκτυπο στο ίδιο το παιδί.

Γι' αυτές τις περιπτώσεις, λοιπόν, χρειάζεται μία ολοκληρωμένη προσέγγιση και ένας έμπειρος και αξιόπιστος κριτής.

Για να αντιμετωπιστεί αυτό το θέμα προτείνουμε την καθιέρωση του σύγχρονου θεσμού του οικογενειακού δικαστηρίου, αξιοποιώντας τη σχετική εμπειρία από χώρες που ο θεσμός αυτός ήδη εφαρμόζεται, όπως στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, στη Γερμανία, στην Αυστραλία, στην Ιαπωνία και σε πολλές άλλες χώρες.

Τα δικαστήρια αυτά επιβάλλεται να στελεχωθούν με δικαστές εξειδικευμένους σε θέματα οικογενειακού δικαίου, με ειδικά προγράμματα επιμόρφωσης που θα γίνονται σε συνεργασία της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών με τις νομικές σχολές της χώρας και θα λειτουργούν με τη συμβολή πιστοποιημένου επιτελείου ειδικών. Χρειαζόμαστε ψυχολόγους, γιατρούς, παιδαγωγούς, κοινωνιολόγους που θα στηρίξουν τους εξειδικευμένους δικαστές. Θα έχουν, δηλαδή, όλα τα εχέγγυα για να εφαρμόζουν τον νόμο με τρόπο τεκμηριωμένο, στηριγμένο στα πορίσματα αυτών των ειδικών και πάντοτε προς το συμφέρον του παιδιού.

Εμείς αυτό προτείνουμε. Η Κυβέρνηση το απορρίπτει, αλλά επιμένουμε και θα επιμένουμε. Όλο αυτό το διάστημα επεξεργαζόμαστε με ειδικούς -όχι μόνοι μας- και σύντομα θα καταθέσουμε ολοκληρωμένη πρόταση για το πώς μπορεί να λειτουργήσει, επιτέλους, και να καθιερωθεί και στην Ελλάδα το οικογενειακό δικαστήριο, γιατί αυτό είναι το κενό, αυτό είναι το πρόβλημα, αυτό πρέπει να διορθωθεί και να καλυφθεί.

Το ερώτημα, λοιπόν, που προκύπτει στη συνέχεια όλων αυτών, είναι αν ικανοποιούνται οι ανάγκες, που περιέγραψα, από το νομοσχέδιο το οποίο συζητούμε. Η απάντησή μας και εδώ είναι ένα σαφές «όχι». Αντίθετα, χάνουμε μία ακόμα ευκαιρία.

Οι ρυθμίσεις που φέρνει η Κυβέρνηση όχι μόνο δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες αλλά κατάφερε με αυτές να προκαλέσει συγκρούσεις και να διχάσει την ελληνική κοινωνία. Και αυτό είναι απαράδεκτο! Αυτό το νομοσχέδιο δεν αποτελεί μεταρρύθμιση. Οδηγεί σε απορρύθμιση. Θα οδηγήσει σε πολύ μεγαλύτερες διενέξεις -και δικαστικές- από αυτές που υποτίθεται ότι προσπαθεί σήμερα να επιλύσει.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης αγνόησε προκλητικά ακόμα και το σχέδιο που ετοίμασε η νομοπαρασκευαστική επιτροπή που είχε συστήσει ο ίδιος, με έγκριτους, μάλιστα, νομικούς και καθηγητές υπό την προεδρία του κ. Τέντε. Γιατί την κάνετε τη νομοπαρασκευαστική επιτροπή, αφού δεν είχατε καμμία πρόθεση να ακούσετε τις εισηγήσεις τους και τις πετάξατε στο καλάθι των αχρήστων; Υιοθετήσατε, μάλιστα, απαράδεκτες ρυθμίσεις που είχαν απορριφθεί με μεγάλη πλειοψηφία από την επιτροπή.

Δεν προχώρησε η Κυβέρνηση στον αναγκαίο διάλογο, ούτε με τις γυναικείς οργανώσεις ούτε με την κοινωνία των πολιτών. Δεν ξέρω με ποιους ακριβώς συζητήσατε, κύριε Υπουργέ, και καταλήξατε σε αυτές τις προτάσεις που έχουν απορρίψει οι νομικοί που εσείς καλέσατε να σας συμβουλευθούν. Προφανώς κάποιους ακούσατε. Θα μπορούσατε να μας πείτε με ποιους, τελικά, συνομίλησατε, για να καταλήξετε σε αυτές τις συγκεκριμένες προτάσεις που φέρατε.

Οι ρυθμίσεις, λοιπόν, δημιουργούν νέους σοβαρούς κινδύνους, γιατί αφήνουν εκτεθειμένο το παιδί -και κατά κανόνα και τη γυναίκα- ακόμα και σε ενδοοικογενειακή βία.

Εμείς δεν παγιδευόμαστε στο ψεύτικο δίλημμα που η Κυβέρνηση δημιούργησε «με τις μαμάδες ή με τους μπαμπάδες». Εκείνο που μας ενδιαφέρει είναι το συμφέρον του παιδιού. Τα

παιδιά σε καμμία περίπτωση δεν πρέπει και δεν μπορεί να εργαλειοποιηθούν ούτε από τις μανάδες τους ούτε από τους πατεράδες τους.

Τέλος, επισημαίνω ότι θεωρώ απόλυτα λανθασμένες τις ρυθμίσεις που ανατρέπουν τον παιδοκεντρικό χαρακτήρα του οικογενειακού δικαίου. Το συμφέρον του παιδιού δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται με λογικές φασόν. Δεν είναι όλες οι περιπτώσεις ίδιες. Χρειάζεται εξατομικευμένη προσέγγιση.

Δεύτερον, οι διατάξεις του νομοσχεδίου εισάγουν στην πραγματικότητα από το παράθυρο τη λογική της εναλλασσόμενης κατοικίας. Οι αλλαγές που κάνατε σήμερα δεν διορθώνουν το πρόβλημα που δημιουργείται γι' αυτό και διαφωνούμε απόλυτα. Αυτό διαπιστώνουν και οι φορείς. Διότι αυτή η λογική βλάπτει συναισθηματικά το παιδί, του στερεί το απαραίτητο σταθερό περιβάλλον, αλλά και τις σταθερές συνθήκες ζωής. Κινδυνεύετε να κάνετε το παιδί τουρίστα! Είναι απαράδεκτο αυτό.

Τρίτον, εισάγετε το οριζόντιο τεκμήριο, το ένα τρίτο του χρόνου, για το δικαίωμα επικοινωνίας των γονέων με τα παιδιά. Στην ουσία, κύριε Υπουργέ, αυτό που θέλετε να κάνετε είναι να ασκήσετε επιρροή για τυχόν δικαστικές αποφάσεις σε περιπτώσεις διαφωνίας των γονέων, να καθοδηγήσετε από τώρα τις αποφάσεις που θα πρέπει να πάρουν σε αυτές τις περιπτώσεις οι δικαστές.

Και εγώ αναρωτιέμαι: Έχετε, άραγε, σκεφτεί πώς ορίζεται αυτό το ένα τρίτο; Ακόμα και με τον χρόνο που αφιερώνει το παιδί στο σχολείο, τον χρόνο του ύπνου του; Τελικά, οι σχέσεις του παιδιού με τους γονείς του καθορίζονται με τη μεζούρα; Έχετε πάρει μια μεζούρα και μετράτε για να προσαρμόσετε αυτό το ένα τρίτο στις ζωές παιδιών και οικογενειών;

Και τέταρτον, θεωρώ ότι είναι εντελώς απαράδεκτη η πρόβλεψη για την ανάγκη οριστικής δικαστικής απόφασης, ώστε να ληφθούν μέτρα σε σχέση με την επιμέλεια του παιδιού κατά γονέων που ασκούν ενδοοικογενειακή βία. Ανατριχιάζω και μόνο που το σκέφτομαι. Όλοι κατανοούμε ότι η διάταξη αυτή εκθέτει το παιδί και τη γυναίκα, τους αφήνει απροστάτευτους για πολλά χρόνια σε φαινόμενα κάθε είδους βίας με τη δική σας υπογραφή και με την ψήφο των Βουλευτών σας. Σας παρακαλώ πάρα πολύ να το ξανασκεφτείτε και κυρίως οι Βουλευτές. Δεν είναι θέμα γυναικών μόνο. Είναι θέμα όλων μας. Έχουμε τεράστια ευθύνη.

Και, βεβαίως, όλο αυτό έρχεται σε ευθεία αντίθεση με τις σχετικές προβλέψεις των Διεθνών Συμβάσεων για τα Δικαιώματα του Παιδιού και την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, για τους λόγους αυτούς είναι φανερό ότι εμείς καταψηφίζουμε το σχέδιο νόμου που έφερε η Κυβέρνηση. Το σχέδιό σας δεν λύνει τα προβλήματα και δεν εξυπηρετεί τα δικαιώματα του παιδιού. Παραμερίζει το συμφέρον του παιδιού, που ως σήμερα είναι και πρέπει να παραμένει ο ακρογωνιαίος λίθος του οικογενειακού δικαίου.

Σε αυτή τη στείρα και αναποτελεσματική προσέγγιση εμείς αντιπαραβάλλουμε τη δική μας θετική μεταρρυθμιστική πρόταση για ένα οικογενειακό δίκαιο σύγχρονο, πραγματικά δίκαιο, με εφαρμόσιμες και ρεαλιστικές μεταρρυθμίσεις που έρχονται και λύνουν τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν τα τελευταία χρόνια, πάντα όμως με το παιδί στο επίκεντρο. Αυτή είναι η δική μας θέση.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε την κ. Γεννημάτα και για τη συνέντευξη στον χρόνο.

Παρακαλώ να τακτοποιηθεί το Βήμα υγειονομικά, προκειμένου να πάρει τον λόγο η πρώην Γενική Γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ: Όχι πια πρώην. Ό,τι είναι κανείς σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Καλώς, τον λόγο έχει η κ. Αλέκα Παπαρήγα. Εγώ σας τιμώ διαχρονικά και το λέω, διότι συνυπήρξαμε για πολλά χρόνια εδώ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ: Μου θυμίζει κάποιους που έγιναν Υπουργοί για τρεις-τέσσερις μήνες και μετά από δέκα χρόνια τους λένε «Υπουργέ μου»!

Το σημερινό νομοσχέδιο περιβλήθηκε από την Κυβέρνηση με ένα σύνθημα ότι στόχος της είναι να εξασφαλίσει την κοινή υποχρεωτική γονική μέριμνα στην περίπτωση που λύεται μια μορφή συμβίωσης που αντιστοιχεί σε κάποια μορφή, γάμος ή μη γάμος κ.λπ.. Δεν μας απασχολεί αυτό. Στην πραγματικότητα, αυτή η σωστή γενική θέση υπονομεύεται και υποσκάπτεται από ορισμένα άρθρα του νομοσχεδίου -τα είπαν και οι Βουλευτές του ΚΚΕ και τα άλλα κόμματα της Αντιπολίτευσης-, όπως είναι το «εξίσου», όπως είναι το «εν τρίτον», όπως είναι το γεγονός ότι δεν προβλέπεται τίποτα για την οικονομική στήριξη των διαζευγμένων γονέων, αυτών που διακόπτουν, εν πάση περιπτώσει, τη συμβίωση.

Και αν θέλετε, έγινε και πάρα πολλή εξιδανίκευση σε μια γκριζα -κυριολεκτικά- και αόρατη ζώνη που αφορά τη διαμεσολάβηση, τον εξωδικαστικό συμβιβασμό, που -απ' όσο μπορεί κανείς και άμα ενδιαφέρεται μπορεί να μάθει- έχει εφαρμοστεί βεβαίως όχι μόνο στη συγκεκριμένη περίπτωση αλλά ακόμα και σε βαριά ποινικά αδικήματα σε άλλες χώρες, με πρωταγωνιστή τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Στις Ηνωμένες Πολιτείες, εκεί γίνονται πιέσεις, αθέατοι εκβιασμοί. Και, μάλιστα, αν οι αντίδικοι έχουν ξεχωριστό δικηγόρο, ακόμα και στα διαζύγια, εκεί να δείτε τι γίνεται: εκβιασμοί, απειλές, κάτω από τον φόβο μη φτάσει η δίκη στο δικαστήριο. Είναι πολύ γκριζα ζώνη αυτή και εμείς είμαστε ριζικά αντίθετοι και στο συγκεκριμένο ζήτημα. Και το τονίζω, γιατί δεν άκουσα κανένα άλλο κόμμα της Αντιπολίτευσης, που έκρινε -και σε σωστή κατεύθυνση- ορισμένα άρθρα, να αναφέρεται.

Ας μου επιτραπεί να μπει ένα ερώτημα. Πολύ σωστά λέγεται ότι η γονική μέριμνα πρέπει να βασίζεται, να εδράζεται στο συμφέρον του παιδιού ή των παιδιών. Αυτό είναι πάρα πολύ σωστό. Όμως, από πάρα πολλές ομιλίες τις οποίες άκουσα, ακόμα και ομιλίες πολιτικών Αρχηγών, μου δημιουργήθηκε η εντύπωση -δεν ξέρω αν πέφτω έξω, μακάρι να πέφτω έξω- ότι κατά κάποιον τρόπο φαίνεται μια αποδέσμευση σχετική -δεν λέω απόλυτη, αλλά σχετική αποδέσμευση- της έννοιας, του περιεχομένου της γονικής μέριμνας με το συμφέρον του παιδιού. Βεβαίως, στο διαζύγιο πρέπει να παίρνεται υπ' όψιν όχι οι ιδιοτροπίες, ο εγωκεντρισμός, το εκδικητικό πνεύμα ανάμεσα στους δύο γονείς, όταν το διαζύγιο προέρχεται ύστερα από άγριες συνθήκες συμβίωσης, αλλά όταν γενικεύουμε και μιλάμε από θέση αρχών και κρίνουμε από θέση αρχών ένα νομοσχέδιο, που σωστά επικρίνεται στα συγκεκριμένα σημεία, μοιάζει σαν σκοπίμως η γονική μέριμνα να αποδεσμεύεται. Εδώ είναι η γονική μέριμνα, εδώ είναι και το συμφέρον του παιδιού ή υπάρχει κάποιος σχετικός συσχετισμός.

Και μπαίνει το ερώτημα και αυτό αφορά και την περίπτωση της συμβίωσης και, βεβαίως, πιο οξυμμένα εμφανίζεται στην περίπτωση του διαζυγίου: Αυτή η γονική μέριμνα που περιγράφηκε σαν αγάπη, σαν απόδοση των δικαιωμάτων του παιδιού, σαν ποιητικός χρόνος, αυτή η γονική μέριμνα είναι άσχετη από τις συνθήκες που ζει η οικογένεια και όταν δεν ήταν στη διαδικασία του διαζυγίου ή ακόμα ήταν σε πορεία απονέκρωσης του γάμου, αλλά ζούσαν μαζί κάτω από την ίδια στέγη; Είναι άσχετη από τις συνθήκες, τις οικονομικές, τις κοινωνικές, τις πολιτικές, εσωτερικές και διεθνείς; Γιατί αυτά πια δεν ξεχωρίζονται; Δηλαδή, η ικανότητα, η αφοσίωση στη γονική μέριμνα, στην ατομική υποχρέωση που έχει η μάνα και ο πατέρας που φέρνει το παιδί και, βεβαίως, έχει δική του υποχρέωση απέναντι στο παιδί, είναι εύκολο να ασκείται; Και δεν έχει καμμία σχέση με τη γενικότερη πολιτική κατάσταση, με τα μέτρα που παίρνονται;

Και δεν θέλω τώρα να κάνω αναδρομές, αλλά η ζωή της οικογένειας όχι μόνο την περίοδο της κρίσης -την περίοδο της κρίσης υπήρχε ταχύτατη επιδείνωση στη ζωή των εργατικών λαϊκών οικογενειών-, αλλά σταδιακά υποβαθμιζόταν, έχανε τις όποιες σχετικές κατακτήσεις είχαν ειδικά κατά κλάδο, κατά κλάδους κ.λπ..

Και φθάνουμε, μάλιστα, τώρα σε ένα πάρα πολύ σοβαρό μεταίχμιο που κρίνεται η γονική μέριμνα -επειδή μιλάμε για αυτό το συγκεκριμένο θέμα-, από ένα μείζον ζήτημα που έχει σχέση με τον εργάσιμο και μη εργάσιμο χρόνο. Καταλαβαίνετε ότι όλα αυτά τα πράγματα χειροτερεύουν τη ζωή της οικογένειας. Ακόμα και όταν ανάμεσα στα δύο φύλα ή στους δύο γονείς υπάρχει

απόλυτη σύμπτωση, οι σχέσεις επιδεινώνονται. Ας μη λέμε, λοιπόν, ότι η γονική μέριμνα, μέσω του νόμου, εξασφαλίζει το συμφέρον των παιδιών. Ξαναλέω, καταλαβαίνω νομικά ότι πρέπει να υπάρχει μια τέτοια έκφραση, χωρίς το «εξίσου», αλλά εν πάση περιπτώσει, εδώ ας μην κοροϊδευόμαστε.

Με την ευκαιρία, ακούσαμε εδώ για το επαναστατικό οικογενειακό δίκαιο του '83. Οπωσδήποτε το οικογενειακό δίκαιο του '83 είχε πολύ περισσότερα αναπτυξιακά και συγκρουσιακά άρθρα, σε σχέση με το σημερινό, από την κατάσταση που ίσχυε όλα τα προηγούμενα χρόνια. Εξασφαλίστηκε η ισότητα των δύο φύλων μέσα στην οικογένεια; Ε, δεν εξασφαλίστηκε. Υπάρχουν πράγματα που βελτιώθηκαν, που, αν θέλετε, επέδρασαν θετικά, αλλάξαν αναχρονιστικές αντιλήψεις για έναν φυλετικό καταμερισμό μέσα στην οικογένεια; Ναι. Αυτό βοήθησε και δεν το υποτιμά κανείς αυτό. Άλλωστε, το κόμμα μας πάλεψε για τέτοιες αλλαγές που ενσωματώθηκαν και κάτω από τη γενικότερη πίεση του κινήματος μέσα στο οικογενειακό δίκαιο.

Επετεύχθη η ισότητα μεταξύ των δύο φύλων; Μα εδώ ούτε οι γυναίκες μεταξύ τους δεν έχουν ισότητα. Ούτε οι άνδρες μεταξύ τους έχουν ισότητα. Δεν είναι άνισες οι συνθήκες, άνισα τα δικαιώματα ανάμεσα στους άνδρες και επίσης ανάμεσα στις γυναίκες; Και αν θέλετε, σε αυτή τη βάση καλλιεργείται και ένα έδαφος φυλετικών, ας το πω, συγκρούσεων, που στην πραγματικότητα δεν είναι αυτή η πρωταρχική αιτία της ανισότητας. Δηλαδή, να το πούμε καθαρά: Πού ανήκει ταξικά η κάθε οικογένεια; Ποια πολιτική ακολουθείται; Ποιες στρατηγικές; Αυτά δεν παίζουν ρόλο; Θα παίξουν ρόλο και στο διαζύγιο. Θα μου πείτε, μα κάνουμε νόμο. Ναι, βεβαίως, αλλά μέσα εδώ ακούστηκαν πάρα πολύ μεγάλα και -να μου επιτραπεί να πω- υποκριτικά λόγια, γιατί δεν νομίζω ότι μέσα εδώ υπάρχει ένας Βουλευτής -άνδρας ή γυναίκα- που έχει άγνοια.

Επομένως και στο διαζύγιο και μάλιστα με τα «εξίσου» και όλα αυτά και τις εξαιρέσεις και τα λοιπά και τα υπονομευτικά άρθρα στην κατανομή μπορεί να παίξουν ρόλο πολλά πράγματα που έχουν σχέση και με τα κριτήρια που διαμορφώνονται, πού θα ζήσει καλύτερα η γυναίκα. Και αν θέλετε, και ο ίδιος ο νόμος -το είπαν άλλωστε και οι Βουλευτές του ΚΚΕ- θα μπορεί πιο εύκολα να εφαρμοστεί με συναίνεση εκεί που υπάρχουν οι οικονομικές προϋποθέσεις. Γιατί να το πούμε. Αν αυτή τη στιγμή η μεγάλη πλειοψηφία μιας οικογένειας που συμβιώνει τα βγάζει πέρα δύσκολα, καταλαβαίνετε τι σημαίνει αυτή η οικογένεια να είναι στα δύο: δύο ξεχωριστά σπίτια, δύο ξεχωριστές κατασρόλες, όλα ξεχωριστά. Επομένως ούτε καινοτόμο είναι το νομοσχέδιο ούτε πρέπει να επαναπαυτούμε στον επαναστατικό νόμο του '83.

Επιπλέον, σε πάρα πολλές τοποθετήσεις έγινε μια προσπάθεια να διευρυνθεί το θέμα στο τι σημαίνει κοινωνική στήριξη. Δεν διαφωνούμε με αυτά που ειπώθηκαν. Είναι και δικές μας προτάσεις. Όσον αφορά το οικογενειακό δικαστήριο, το οποίο μάλιστα όχι με fast-food μαθήματα και σεμινάρια, θέλει μια ολόκληρη υποδομή ή δικαιοσύνη, κοινωνικούς λειτουργούς, ψυχολόγους κ.λπ., να μη λέω λεπτομέρειες. Είναι γνωστά αυτά και νομίζω πως όλοι έχουμε κοινή αντίληψη σε κάτι τέτοια. Ή άλλα συμβουλευτικά κέντρα, συμβουλευτική στήριξη των παιδιών και των γονιών μέσα στην οικογένεια και πολύ περισσότερο στη διάρκεια του διαζυγίου. Όλα αυτά είναι εύκολα να ειπωθούν, αν θέλετε, εύκολα και να γίνουν. Κάτι τέτοιοι θεσμοί υπάρχουν, κυβερνητικοί, εξωκυβερνητικοί, ΜΚΟ, φιλανθρωπικοί, των ιδιωτών, της Εκκλησίας, υπάρχουν πολλά τέτοια πράγματα. Η ουσία, όμως, ξεκινάει από τις συνθήκες ζωής και δουλειάς και τις γενικότερες συνθήκες της οικογένειας ή της οικογένειας που διαρρηγνύει τις σχέσεις της.

Από αυτή την άποψη, εμείς καταλαβαίνουμε πως ό,τι θετικό ή "μισοθετικό" περνάει μέσα στο νομοσχέδιο, χωρίς να αγνοούμε ότι υπάρχουν υπονομευτικά άρθρα σε βάρος του να ισχύσει σωστά η κοινή υποχρεωτική γονική μέριμνα, πρέπει να γίνει αντικείμενο πάλης, ενταγμένης -αν θέλετε- μέσα στο πλαίσιο πάλης των δικαιωμάτων των εργαζομένων για ζωή, δουλειά κ.λπ.. Διαφορετικά, θα είναι ένας νόμος, ο οποίος θα επιδράσει σε νοοτροπίες, θα διευκολύνει, μπορεί και να εξομαλύνει και κάποιες καταστάσεις, αλλά μετά από πέντε και δέκα χρόνια πάλι θα λέμε τα ίδια πράγματα.

Και με την ευκαιρία, έγινε πάρα πολύς λόγος για τη Σύμβαση του ΟΗΕ, για τον Χάρτη Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τη Συνθήκη της Κωνσταντινούπολης κ.λπ.. Όλα αυτά φαίνονταν ότι είναι ο κρίκος ή -αν θέλετε- το ότι η Κυβέρνηση δεν τα ενσωματώνει όλα αυτά στο νομοσχέδιο της.

Εμείς δεν έχουμε αντίρρηση να μπαίνουν σε νομοσχέδια διεθνείς συμβάσεις που τουλάχιστον διακηρυκτικά και φραστικά μπορούν να συμβάλουν στην καλλιέργεια μιας σωστής αντίληψης ή να αποτελέσουν ένα κίνητρο για μαζική, ταξική οργανωμένη πάλη και ανυποχώρητο αγώνα.

Όμως, δεν μας εξηγείτε: Σε αυτή τη διακήρυξη του ΟΗΕ ή στον Χάρτη Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης -και μη μου πείτε ότι αυτό είναι ευθύνη της κάθε κυβέρνησης, γιατί ξέρουμε ότι έχουμε ενιαία ευρωπαϊκή πολιτική και όποιο κόμμα πάει στην κυβέρνηση με το «καλημέρα» που λέει έχει δεσμευτεί, ανεξάρτητα τι λέει προεκλογικά, να τα εφαρμόσει- υπάρχει η γονική μέριμνα που ασκείται με βάση τις σημερινές ανάγκες; Υπάρχει η κοινωνική στήριξη της οικογένειας;

Για να τελειώσω, όχι, κύριοι Βουλευτές. Βεβαίως, η οικογένεια έχει τις ιδιαιτερότητες των ευθυνών της και από αυτές δεν μπορεί να απαλλαγεί, αλλά δεν κινείται, δεν είναι μία αποσπασμένη μονάδα, μια φούσκα που τα πάντα εξαρτώνται από τις σχέσεις των γονιών, από τις σχέσεις ανάμεσα στα παιδιά.

Δυστυχώς, η πολιτική, η κρατική παρέμβαση είναι έντονη και πολύ πιο διευρυμένη από ό,τι παλιότερα, αλλά κύριος στόχος της είναι η μαζική χειραγώγηση συνειδήσεων. Και μέσα σε αυτή τη μαζική χειραγώγηση συνειδήσεων της υποταγής και της μοιρολατρίας ο ατομικισμός -όχι τα ατομικά δικαιώματα στη βάση των κοινωνικών δικαιωμάτων- είναι ο δρόμος εκείνος που οδηγεί στην πλήρη παραίτηση και διεκδίκηση των σύγχρονων δικαιωμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε την κ. Παπαρήγα.

Τον λόγο έχει ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Αλέξης Τσίπρας.

Κύριε Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου, πριν αναφερθώ στο νομοσχέδιο για τη συνεπιμέλεια των τέκνων, να σταθώ σε κάτι που θεωρώ επίσης πολύ σοβαρό: στη συνεπιμέλεια της δημοκρατίας.

Χρησιμοποιώ αυτόν τον όρο, γιατί -υποθέτω- θα συμφωνείτε όλοι, ότι η δημοκρατία πρέπει να αποτελεί μέλημα όλων μας, της Κυβέρνησης, των κομμάτων, των κοινωνικών οργανώσεων, της κοινωνίας των πολιτών.

Η δημοκρατία είναι κοινή μας υπόθεση. Η υπεράσπιση, η ζωτικότητα, η σύνδεσή της με την κοινωνική πραγματικότητα και τις ανάγκες του πολίτη είναι ή θα έπρεπε να είναι κοινός τόπος για όλους μας, το κοινό πεδίο για τις διαφορές, τις διαφωνίες, τις αναμετρήσεις μας, αν θέλετε.

Όμως, δυστυχώς, το τελευταίο διάστημα, ιδιαίτερα από την έναρξη της πανδημίας στον τόπο μας, αυτό δεν συμβαίνει. Αυτό που συμβαίνει τον τελευταίο καιρό συστηματικά και απροσημάτιστα είναι ότι η Κυβέρνηση του κ. Μητσοτάκη έχει αναδειχθεί συνειδητά, θα έλεγα, σε κακοποιητή της κοινοβουλευτικής διαδικασίας και της ίδιας της δημοκρατικής λειτουργίας.

Και ομιλώ μετά λόγου γνώσεως, γιατί είναι κακοποίηση της δημοκρατίας ο τρόπος που εδώ και μήνες, με απόλυτη ευθύνη του Πρωθυπουργού, με εντολές, θα έλεγα εγώ, του Πρωθυπουργού, ασκείται η κοινοβουλευτική διαδικασία.

Η Βουλή ασκεί τις συνταγματικές της εξουσίες χωρίς την παρουσία Βουλευτών, με ονομαστικές ψηφοφορίες που διεξάγονται -πρωτοφανώς στα χρονικά της κοινοβουλευτικής μας δημοκρατίας- χωρίς την αυτοπρόσωπη παρουσία των Βουλευτών διά της εξουσιοδότησης της ψήφου στους εντεταλμένους των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και με μυστικές ακόμα ψηφοφορίες που δεν τηρούν το κριτήριο της μυστικότητας, τις εγγυήσεις της μυστικότητας.

Και είναι κακοποίηση της δημοκρατίας η χρήση ενός Κοινο-

βουλίου σε καταστολή, προκειμένου να περάσουν με διαδικασίες «ψεκάστε, σκουπίστε, τελειώσαμε» νομοθετήματα κρίσιμα για την κοινωνία, κρίσιμα για τη χώρα, κρίσιμα για τη ζωή εκατομμυρίων πολιτών.

Όπως, επίσης, είναι κακοποίηση της δημοκρατίας η καταιγίδα των απ' ευθείας αναθέσεων που καταργούν κάθε κανόνα χρηστής διαχείρισης, που αφήνουν τα δημόσια ταμεία εκτός διαφάνειας και ελέγχου, που επιτρέπουν, αν δεν προκαλούν κιάλας, τη διαφθορά, που δημιουργούν μια αποπνικτική ατμόσφαιρα στην πολιτική και στην κοινωνία.

Και σας ερωτώ: Αλήθεια, έτσι όπως διαχειριστήκατε δημόσια κονδύλια, δημόσιο χρήμα με πρόσχημα την πανδημία, έτσι σχεδιάζετε να διαχειριστείτε και τα δισεκατομμύρια του Ταμείου Ανάκαμψης, τα χρήματα, δηλαδή, που ανήκουν στον ελληνικό λαό; Δημόσιο χρήμα είναι το ευρωπαϊκό χρήμα. Έτσι θα τα διαχειριστείτε; Έτσι σχεδιάζετε; Με τη μέθοδο της κ. Νικολάου ή με τη μέθοδο του κ. Πέτσα, να μοιράζετε χρήμα σε «ημέτερους» χωρίς κριτήρια, χωρίς λογοδοσία και να στήνεται διαρκώς απ' ευθείας αναθέσεις; Πολύ φοβάμαι ότι σχεδιάζετε έναν συνδυασμό των δύο μεθόδων, της μεθόδου Νικολάου και της μεθόδου Πέτσα.

Και αυτό δεν είναι μόνο κακοποίηση της δημοκρατίας, αλλά είναι και μια θλιβερή ολισθηρή επιστροφή στο πελατειακό κράτος, στο πελατειακό κράτος της Δεξιάς που μας οδήγησε στη χρεοκοπία το 2009.

Απαξιώνετε τη Βουλή. Ακυρώνετε τον ελεγκτικό ρόλο σε μια δημοκρατία των μέσων ενημέρωσης μοιράζοντας άφθονο δημόσιο χρήμα, προκειμένου να διαμορφώσετε ένα καθεστώς μονοφωνίας και αφωνίας, ώστε να μπορείτε να μοιράζετε περαιτέρω ανενόχλητοι χρήμα σε «ημέτερους», την ίδια ώρα που υλοποιείτε μια πολιτική που συνθλίβει εργασιακά και κοινωνικά δικαιώματα, προκειμένου να ωφελήσει μια μικρή επιχειρηματική ελίτ.

Ε, ναι, αυτό είναι κακοποίηση της δημοκρατίας.

Όπως κακοποίηση της δημοκρατίας είναι ο Πρωθυπουργός να μην παρίσταται σε κρίσιμες συνεδριάσεις και να αποφεύγει να απαντά σε κρίσιμα ερωτήματα που του θέτει ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, να περιφρονεί τη Βουλή και τα κόμματα, να βολεύεται με τη μονοφωνία των μονολόγων και των διαγγελμάτων, αντί της πολυφωνίας και του πλουραλισμού του δημοκρατικού διαλόγου.

Και βλέπω στα έδρανα και τον Πρόεδρο της Βουλής, που γνωρίζει την εκτίμηση που του τρέφω σε προσωπικό επίπεδο. Εδώ είναι πολιτικά τα θέματα και γνωρίζω ότι δεν είναι θέμα Προέδρου της Βουλής. Το αλεξικέραυνο είναι των επιλογών και των εντολών του Πρωθυπουργού και της Κυβέρνησης. Όμως, σας ερωτώ: Από πότε έχω ζητήσει τη διεξαγωγή προ ημερησίας διατάξεως συζήτησης στη Βουλή ακριβώς γι' αυτά τα θέματα που θέτω τώρα, τα θέματα της δημοκρατίας, για την κακοποίηση της δημοκρατίας στην περίοδο της πανδημίας;

Θα σας απαντήσω από πότε έχω ζητήσει: από τον Δεκέμβριο του προηγούμενου χρόνου. Αρνείστε να την διεξάγετε αυτή τη συζήτηση. Έχετε αποδεχθεί δύο προ ημερησίας διατάξεως συζητήσεις στη Βουλή, αιτήματα της κ. Γεννηματά και τα δύο για το ίδιο θέμα, για την πανδημία. Την πρόταση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης αρνείστε. Έχετε το δικαίωμα; Με βάση τον Κανονισμό, δεν έχετε αυτό το δικαίωμα.

Αποτελεί κακοποίηση της κοινοβουλευτικής λειτουργίας και της δημοκρατίας Υπουργοί να μην έρχονται εδώ να λογοδοτούν για τα έργα τους, οι άριστοι να μη λογοδοτούν για τις δηλώσεις και τις πράξεις τους.

Έχουμε καταθέσει -ούτε μία, ούτε δύο, ούτε τρεις- δεκατέσσερις επίκαιρες επερωτήσεις, για την ακρίβεια δέκα επίκαιρες επερωτήσεις και τέσσερις επερωτήσεις, τις οποίες αρνείστε να διεξαγάγετε. Αυτό είναι πρωτοφανές! Με ποιο σκεπτικό; Έχετε το δικαίωμα αυτό; Προφανώς όχι.

Όμως, έγνοια σας είναι πώς θα φιμώσετε και πώς θα εξαφανίσετε κάθε φωνή ελέγχου και κριτικής από τον δημόσιο διάλογο και από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης με τον πακτωλό των χρημάτων, αλλά και από τη Βουλή. Και αυτό είναι πρωτοφανές στην κοινοβουλευτική λειτουργία.

Διότι όλοι κατανοούμε τι θα γίνει αν έρθουν οι αρμόδιοι Υπουρ-

γοί και θα πάρω το παράδειγμα της τελευταίας επίκαιρης επερωτήσεως που ζητήσαμε, την επερωτήση που αφορά το Κέντρο Εκπαίδευσης της Πολεμικής Αεροπορίας στην Καλαμάτα, που το διαχειριστήκαμε εμείς και γνωρίζουμε ότι εδώ γίνεται υπέρβαση με ζημία του ελληνικού δημοσίου για ένα δισεκατομμύριο ευρώ και σας προκαλούμε να μην το προχωρήσετε αυτό. Όμως, ξέρετε ότι αν διεξαχθεί αυτή η επίκαιρη επερωτήση, θα εκτεθείτε ανεπανόρθωτα και θέλετε να το αποφύγετε, διότι θέλετε το κουκούλωμα.

Όπως επίσης δεν θέλει να έρθει να δώσει απαντήσεις ο κ. Μητσοτάκης -δεύτερη συνεχόμενη εβδομάδα τον ερωτώ και δεν πρόκειται να έρθει- για το μέγα ζήτημα που απασχολεί χιλιάδες ελληνικές οικογένειες, που τα παιδιά τους σήμερα προετοιμάζονται για να δώσουν πανελλαδικές εξετάσεις και με βάση τον νόμο Κεραμέως, που περάσατε στη ζούλα της πανδημίας -εννοώ με τη Βουλή σε λειτουργία έκτακτης ανάγκης- το ένα τρίτο των εισακτέων θα κοπεί. Είκοσι πέντε χιλιάδες οικογένειες θα κλάψουν με μαύρο δάκρυ. Και ζητώ να έρθει να απαντήσει γιατί την περίοδο της πανδημίας θέλετε να αλλάξετε τον τρόπο εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και αρνείται να έρθει!

Η απάντηση είναι γιατί θέλετε να δώσετε πελατεία στα κολλέγια εσωτερικού και εξωτερικού, αλλά αρνείται να έρθει ο Πρωθυπουργός να απαντήσει. Τη μία έχει να πεί τριήμερο στην Τήνη, την άλλη δεν ξέρω πού έχει να πάει τριήμερο, με πλοία και με ελικόπτερα, αλλά αρνείται να έρθει στη Βουλή.

Όμως, αυτό δεν συνάδει σε μία δημοκρατία. Η μνιιακή μονοφωνία και η κοινοβουλευτική αφωνία δεν είναι χαρακτηριστικά της δημοκρατίας. Αυτά γίνονται σε άλλα καθεστώτα.

Όπως, βεβαίως, δεν συνάδει και να μας κοροϊδεύετε και από πάνω, να μας λέτε ότι μπορεί ο Βουλευτής να μιλά διαδικτυακά στην Ολομέλεια, αλλά δεν μπορεί να ψηφίζει στις ονομαστικές ψηφοφορίες διαδικτυακά στην Ολομέλεια με την αυτοπρόσωπη παρουσία του, έστω και μέσω διαδικτύου. Γιατί; Γιατί μας λέτε ότι δεν υπάρχει η τεχνική δυνατότητα τάχα. Σε ποιους νομίζετε ότι απευθύνεστε; Σε ποιους νομίζετε ότι απευθύνεστε;

Και είναι ντροπή την εσωκομματική σας αδυναμία να στοιχίσετε τους Βουλευτές σας πίσω από την κομματική γραμμή στις ψηφοφορίες να τη μετατρέπετε σε αδυναμία της κοινοβουλευτικής λειτουργίας! Είναι ντροπή το εσωκομματικό σας πρόβλημα να το μετατρέπετε σε πρόβλημα της δημοκρατίας!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Με όλη την ευθύνη, λοιπόν, της θέσης μου είμαι υποχρεωμένος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να δηλώσω σήμερα στο Σώμα ότι ως κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και ως μια παράταξη που αγωνίζεται για τη δημοκρατία και τη λειτουργία των θεσμών και του Κοινοβουλίου δεν πρόκειται να ανεχθούμε άλλο αυτή την κατάσταση! Δεν θα ανεχτούμε άλλο να συμμετέχουμε σε μια Βουλή με κανόνες σιωπής, σε μια Βουλή των σκιών, σε μια σκιώδη Βουλή!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Και καλώ τον Πρωθυπουργό, τον κ. Μητσοτάκη, να βάλει εδώ και τώρα ένα τέρμα στην καραντίνα της δημοκρατίας και στο lockdown της Βουλής. Είναι αντιδημοκρατικό και απαράδεκτο να έχουν ανοίξει όλα τα καταστήματα, να έχει ανοίξει η εστίαση, τα σχολεία, ο τουρισμός, τα νηπιαγωγεία και να παραμένει σε καθεστώς εγκλεισμού το Κοινοβούλιο.

Αν πραγματικά αυτό που σας απασχολεί είναι η υγεία των Βουλευτών, με τη μειοψηφία πλέον των Βουλευτών να μην έχει εμβολιαστεί, γιατί δεν ανοίξατε τόσο καιρό ένα εμβολιαστικό κέντρο, να ολοκληρωθούν πενήντα, εκατό εμβολιασμοί να τελειώσουμε;

Όμως, δεν σας απασχολεί αυτό. Κακά τα ψέματα, αυτό που έχει στο μυαλό του ο κ. Μητσοτάκης είναι πώς θα γλιτώσει από την κοινοβουλευτική διαδικασία με ρυθμούς κανονικότητας για να περάσει κρίσιμα νομοσχέδια για τα οποία ξέρει ότι η Κοινοβουλευτική του Ομάδα διαφωνεί, όπως αυτό της συνεπιμέλειας, όπως το αυριανό για τη φαρμακευτική κάνναβη, όπως τα τρία μνημόνια συνεργασίας με τη Βόρεια Μακεδονία, αυτή τη χώρα που ξαφνικά δεν έχει όνομα και δεν μπορείτε να προφέρετε το όνομα και καλείτε εδώ τον Πρωθυπουργό της και τον ονομάζετε «κ. Ζάεφ».

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Εξευτελίζετε τη χώρα διεθνώς, διότι δεν έχετε τα κότσια να φέρετε εδώ στη Βουλή τα μνημόνια που είναι προς το συμφέρον της χώρας, διότι φοβάστε, φοβάται ο κ. Μητσοτάκης την Κοινοβουλευτική σας Ομάδα, διότι υπάρχουν κάποιοι Βουλευτές που αρνούνται να δεχθούν ότι πρέπει να ζητήσουν μια συγγνώμη και αυτοί για την κωλοτούμπα του 2018 μέχρι το 2021, για την αθλιότητα σας στα θέματα της εξωτερικής πολιτικής και τις διαδηλώσεις που κάνατε με ακραία στοιχεία, ενώ τώρα τιμάτε και τηρείτε μια συμφωνία επωφελή για τη χώρα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Γι' αυτό, λοιπόν, κρατάτε την κοινοβουλευτική διαδικασία σε lockdown και σε καραντίνα, αλλά είναι ντροπή αυτό.

Εμείς, λοιπόν, δεν θα δεχθούμε άλλους περιορισμούς της δημοκρατικής λειτουργίας. Ψηφίσατε με τον τρόπο που ψηφίσατε τον νόμο Κεραμέως, επιβάλατε την ειδική αστυνομία στα πανεπιστήμια, την ασυλία των τραπεζιτών, το πτωχευτικό της κατάσχεσης της πρώτης κατοικίας. Δεν θα επιβάλετε και άλλα κρίσιμα νομοσχέδια και ιδίως το εργασιακό με αυτόν τον τρόπο. Ως εδώ!

Και έχω την τιμή, κύριε Πρόεδρε της Βουλής, κύριε Πρόεδρε και κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να σας ενημερώσω ότι από σήμερα και στο εξής οι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ στο σύνολό τους θα προσέρχονται κανονικά στην Ολομέλεια, τηρώντας όλα τα μέτρα υγειονομικής προστασίας! Όμως, θα προσέρχονται κανονικά στις συνεδριάσεις, είτε το θέλετε είτε όχι!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Όταν ο εργαζόμενος, ο μικρομεσαίος, ο νέος, ο πολίτης χρειάζεται τη συνδρομή του Βουλευτή, εμείς δεν πρόκειται να αφήσουμε μία Κυβέρνηση να νομοθετεί εις βάρος της κοινωνίας χωρίς εδώ μέσα να υπάρχει ο ανάλογος αντίλογος. Και μέσα και έξω από τη Βουλή δίνονται αγώνες σε μια δημοκρατία!

Και όταν εσείς θα επιχειρείτε από εδώ και στο εξής να μετατρέψετε τη δημοκρατία σε «θεραπαινίδα» σας και τη Βουλή σε «θέατρο σκίων», εμείς να ξέρετε δεν θα μένουμε απαθείς. Θα είμαστε εδώ με την παρουσία μας και με τα οφειλόμενα μέτρα προστασίας, αλλά θα είμαστε εδώ για να δίνουμε απαντήσεις, διότι είναι καθήκον μας! Κι εσείς αν θέλετε, μπορείτε να συνεχίσετε αυτόν τον αυτοξευτελισμό.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Έρχομαι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σημερινό θέμα και απολογούμαι γιατί ξεκίνησα την ομιλία μου και δεν ασχολήθηκα από την αρχή με αυτό, αλλά, ξέρετε, η δημοκρατία δεν είναι ποτέ εκτός θέματος. Η ποιότητα της δημοκρατίας είναι πάντοτε παρούσα στην ποιότητα όλων των νομοθετημάτων. Αυτό συμβαίνει και με το σχέδιο νόμου που συζητάμε σήμερα και με τον τρόπο που το συζητάμε. Διότι ο τρόπος που το συζητάμε είναι η επιτομή, θα έλεγα, της «ενός ανδρός αρχής» που επικρατεί σήμερα στο πολιτικό σύστημα της χώρας.

Ο κ. Μητσοτάκης αποφάσισε να ρυθμίσει εν μέσω κοινοβουλευτικής «καραντίνας» και το θέμα της συνεπιμέλειας. Και ερωτώ: Αλήθεια, ποιος είναι ο ηθικός αυτουργός του για να μας φωτίσει γιατί ο Πρωθυπουργός αποφάσισε και διέταξε τις σημερινές ρυθμίσεις για ένα τόσο ευαίσθητο θέμα; Ποιος είναι ο ηθικός αυτουργός του νομοθετήματος; Πού είναι ο ίδιος ο κ. Μητσοτάκης να έρθει εδώ στο Κοινοβούλιο και να υπερασπιστεί αυτό το νομοθέτημα; Όλοι γνωρίζουμε ότι αυτό το νομοθέτημα έρχεται από την κορυφή του επιτελικού κράτους. Πού είναι για να έρθει να μας εξηγήσει; Δεν θέλει να εξηγήσει σε εμάς. Ωραία! Ας εξηγήσει στους Βουλευτές σας, στους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας. Ας απαντήσει αν όχι σε εμάς, τουλάχιστον στην κ. Κεφαλογιάννη, η οποία μίλησε για σοβαρές αστοχίες. Όπως είπε, σοβαρές αστοχίες προσκρούουν στον πυρήνα της προστασίας του συμφέροντος του παιδιού.

Επίσης, πού είναι για να απαντήσει στην κ. Γιαννάκου με την τόσο μακρά και αξιοπρεπή παρουσία στα έδρανα της Βουλής και στην πολιτική ζωή, η οποία, όπως άκουσα χθες και διάβασα την ομιλία της, καταγγέλλει; Επιτρέψτε μου να διαβάσω από τα Πρακτικά της Βουλής: Είδαμε, λέει, απίθανες οργανώσεις, γονείς, συνεπιμέλεια, ενεργούς μπαμπάδες, τρομερές διαφημίσεις υπέρ του νομοσχεδίου, που σημαίνει χρήμα πολύ και μια πανομοιότυπη επιστολή η οποία αποστέλλεται σε εμάς με e-mail με διά-

φορα ονόματα, χωρίς πραγματικά στοιχεία, δηλαδή ψευδή. Και αναρωτιέται: Τόσο πολύ αγαπούν τα παιδιά τους αυτοί, ώστε δεν μπορούν να συντάξουν μια επιστολή να μας στείλουν για το συγκεκριμένο θέμα; Ή μήπως είναι ένα γραφείο το οποίο διαθέτει και το χρήμα και στέλνει όλα αυτά με ψευδή ονοματολογία; Αυτά τα είπε η κ. Γιαννάκου, δεν τα λέω εγώ.

Κι εγώ έρχομαι εδώ να ρωτήσω, με ειλικρίνεια και με ευθύτητα, όλους εσάς, κύριε Υπουργέ, κύριοι της Κυβέρνησης, κύριοι της Συμπόλιτευσης, που φέρνετε αυτό το νομοσχέδιο, ποιοι είναι αυτοί που διαθέτουν το χρήμα και επιβάλλουν νομοθετήματα στην Κυβέρνηση και στον κ. Μητσοτάκη σε ένα τόσο ευαίσθητο θέμα; Ποιοι είναι αυτοί και πώς είναι δυνατόν οι έχοντες το χρήμα και τη δύναμη να επιβάλλουν νομοθετήματα σε τόσο κρίσιμα και ευαίσθητα κοινωνικά θέματα;

Και γιατί δεν έρχεται εδώ ο κ. Μητσοτάκης, γιατί φυγομαχεί, να έρθει να δώσει απαντήσεις; Γιατί δεν τολμά να διαψεύσει τις σοβαρές αυτές κατηγορίες της κ. Γιαννάκου; Γιατί επιμένει και επιμένετε να μεταφέρετε την κουλούρα της αντιπαράθεσης μεταξύ σχετικά λίγων διαζευγμένων γονέων, ζευγαριών -ευτυχώς δεν είναι όλα τα διαζευγμένα ζευγάρια σε τροχιά σύγκρουσης- να τη μεταφέρετε στον πυρήνα του οικογενειακού δικαίου; Γιατί -πράγμα ακόμα πιο σοβαρό- επιμένει να μεταφέρει τα παιδιά ανάμεσα στα διασταυρούμενα πυρά αυτής της αντιπαράθεσης;

Γιατί, αντί να προωθήσει με συναινετικό τρόπο, να γεφυρώσει τις διαφωνίες που έχει προκαλέσει αυτό το σχέδιο νόμου, συνεχίζει με εμμονή να ακούει μόνο τη μία πλευρά και να προσβάλλει τον παιδοκεντρικό χαρακτήρα του δικαίου μας, να προσβάλλει τις γυναικείες οργανώσεις, αλλά εγώ θα πω ακόμα και όσους μπαμπάδες περίμεναν από την πολιτεία να αντιμετωπίσει σοβαρά τα προβλήματα τους, αφού το παρόν νομοσχέδιο δεν πρόκειται τελικά να δώσει καμμία λύση στα προβλήματά τους;

Διότι, ξέρετε, προφανώς, πέραν από τα μεγάλα πορτοφόλια, που υπαινίχθηκε ή μάλλον που ευθέως ανέφερε η κ. Γιαννάκου, υπάρχουν και οι μπαμπάδες εκείνοι που δεν ανήκουν σε αυτή την κατηγορία και έχουν ενδεχομένως ένα, θα το πω εγώ, έντιμο και ειλικρινές ενδιαφέρον. Ούτε αυτοί θα ωφεληθούν.

Ας πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή. Το ελληνικό οικογενειακό δίκαιο διαμορφώθηκε με τη μορφή που έχει σήμερα το 1983 από τους κορυφαίους Έλληνες νομικούς, με Υπουργό Δικαιοσύνης τότε τον αείμνηστο Γεώργιο Μαγκάκη. Αποτέλεσε υπόδειγμα για την εποχή του και χαρακτηρίστηκε ως το πιο προοδευτικό οικογενειακό δίκαιο της Ευρώπης, εξ ου και το μιμήθηκαν άλλες έννομες τάξεις και εμπνεύστηκαν από αυτό διεθνή κείμενα, ακόμα και του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Και έρχεστε σήμερα, κύριε Υπουργέ, να το αλλάξετε. Μάλιστα. Ενδεχομένως, θα πω εγώ, ακόμα και τα καλύτερα νομοθετήματα στο πέρασμα του χρόνου να χρειάζονται αλλαγές. Αλλά πώς; Αγνωώντας ειδικές νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, επιστημονικούς φορείς, δικηγόρους και δικαστές, καθηγητές πανεπιστημίων, φορείς της κοινωνίας των πολιτών, ακόμα και την Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής;

Εντάξει, δεν είστε νομικός. Δεν χρειάζεται όμως να είστε νομικός για να έχετε επίγνωση της θεσμικής διαδικασίας. Και θα το πω ευθέως, όχι προσωπικά εσάς, αλλά την Κυβέρνησή σας διακατέχει ένας ιδιότυπος θεσμικός πρωτογονισμός. Αυτή είναι η πρακτική των αρίστων, να γράφετε στα παλαιότερα των υποδημάτων σας όλες τις θεσμικές διαδικασίες εκείνες που προβλέπουν τις αλλαγές τις οποίες επιχειρείτε;

Αλλά εγώ θέλω να επανέλθω στα «γιατί». Γιατί το κάνει αυτό ο Πρωθυπουργός; Γιατί με το νομοσχέδιο μεταχειρίζεστε το παιδί σαν να είναι οικόπεδο προς διανομή μεταξύ των γονέων; Γιατί ενώ ο νομοθέτης διεθνώς θέλει να είναι ο δικαστής αυτός που θα αναζητά, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, που κάθε συγκεκριμένη περίπτωση είναι και διαφορετική, ποιο είναι το πραγματικό συμφέρον του συγκεκριμένου παιδιού, έρχεται ο νομοθέτης του κ. Μητσοτάκη να τον δεσμεύσει και να του πει τι πρωτίστως ή ιδίως θα θεωρεί ως συμφέρον του παιδιού;

Γιατί, εφόσον το σωματικό, υλικό, πνευματικό, ψυχικό και ηθικό συμφέρον του τέκνου το επιβάλλουν, να μην μπορεί ο δικαστής να εκδώσει την ανάλογη κρίση του και να δεσμεύεται με βάση τον νόμο σας από απαράδεκτες επιταγές;

Και γιατί το «από κοινού» της γονικής μέριμνας που υποδηλώνει μια κοινότητα φροντίδων για το παιδί διαστρεβλώνεται σε «εξίσου», λες και έχουμε να κάνουμε με κάποια περιουσιακή διαφορά που θέλουμε να χωρίσουμε;

Γιατί ο νομοθέτης αγνοεί ότι οι γυναίκες δεν είναι ακόμα μισθολογικά και εργασιακά στη θέση που θα τους επέτρεπε να συμβάλλουν εξίσου σε πολλές ανάγκες του παιδιού, αλλά και οι ανάγκες του παιδιού δεν είναι όλες μετρήσιμες για να μπορεί να βρεθεί το ένα δεύτερο και να μοιραστεί το ένα δεύτερο που θα έπρεπε να συμβάλλει ο καθένας; Ισότητα, ναι, θα πρέπει να ασκείται η γονική μέριμνα, αλλά όχι εξίσου.

Γιατί, εισάγοντας αυτόν τον όρο, εισάγετε την υποχρεωτική ίση χρονική κατανομή της γονικής μέριμνας. Επαναλαμβάνω: την υποχρεωτικά ισόχρονη κατανομή. Με αυτόν τον τρόπο, επιβάλλετε την εναλλασσόμενη κατοικία.

Αυτό, όμως, που θα αντιμετωπίσει ένα παιδί, εννοώ τους ψυχικούς, ψυχολογικούς κινδύνους, τούς μετράτε ή αντιμετωπίζετε το παιδί σαν να είναι μια βαλίτσα που μεταφέρεται εβδομάδα σε εβδομάδα από τον έναν γονιό στον άλλον, σε μια αέναη και καταστροφική για τη διαμόρφωση του παιδιού μετακίνηση σε μια πολύ ευαίσθητη ηλικία;

Στην ίδια λογική ακριβώς στηρίζεται και η διάταξη που επιβάλλει το τεκμήριο επικοινωνίας για ίσο χρόνο κατ' ελάχιστο με το ένα τρίτο. Ένα τρίτο τίνος; Του εικοσιτετράωρου, της εβδομάδας, των ωρών αναψυχής, με γονέα του Σαββατοκύριακου και γονέα των καθημερινών υποχρεώσεων; Και τι θα συμβεί με ένα σωρό πρακτικά ζητήματα, όπως συμβαίνει όταν γονείς μένουν μακριά ο ένας από τον άλλον ή όταν αναγκάζονται να μετακινούνται σε άλλες περιοχές για να εργαστούν;

Τι θα γίνει με τους γονείς που θα αναγκάζονται να δουλεύουν τις υπερωρίες που θέλουν να επιβάλουν ο κ. Χατζηδάκης με τον κ. Μητσοτάκη; Εκεί πια το τοπίο θα είναι εφιαλτικό, αφού στη διελκυστίνδα που θα διαμορφώνεται θα επικρατεί μόνο ο ισχυρός γονέας. Και όταν λέω ισχυρός, εννοώ ο ισχυρός οικονομικά, κοινωνικοοικονομικά. Έτσι θα ανακυκλώνεται ένας πόλεμος με θύμα, όμως, πάντα το παιδί.

Ξέρετε κάτι; Δεν μπορεί ούτε ο ένας ούτε ο άλλος γονέας να είναι ευτυχημένοι, αν το παιδί είναι δυστυχισμένο. Εδώ, λοιπόν, δεν έχουμε να κάνουμε -το επαναλαμβάνω- με μια σύγκρουση ανάμεσα σε μπαμπάδες και μαμάδες. Εδώ έχουμε μια επιλογή που ισοπεδώνει το παιδί. Το αντιμετωπίζετε σαν να είναι ένα κοινό υλικό απόκτημα, ένα παράρτημα των γονιών του. Το παιδί θα πρέπει να προσαρμόζεται στις ανάγκες των γονιών του και όχι οι γονείς στις ανάγκες του παιδιού. Αυτό ψηφίζεται σήμερα.

Και ακόμη χειρότερα, παραγνωρίζοντας όσα προβλέπονται στη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης που κυρώθηκε επί της διακυβέρνησής μας, το σχέδιο νόμου δεν περιλαμβάνει τις αναγκαίες προβλέψεις για να διασφαλίσει ότι ο ένας γονέας -συνήθως η μητέρα, κακά τα ψέματα- και το τέκνο θα προστατεύονται απόλυτα και χωρίς κανενός είδους νομικούς αστερίσκους σε σχέση με τον κακοποιητή γονέα.

Εδώ τολμώ να πω ότι διαπράττετε ένα λάθος που είναι χειρότερο και από έγκλημα. Και φοβάμαι ότι πίσω απ' αυτή την εμμονή σας κρύβεται μεταξύ άλλων και ένας ιδιότυπος μισογυνισμός, αφού δεν λαμβάνετε υπ' όψιν σας καθόλου τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στον εργασιακό χώρο, αλλά και στο πλαίσιο της ίδιας της οικογένειας και κυρίως αγνοείτε τον αφανή χαρακτήρα πολλών κακοποιητικών συμπεριφορών σε βάρος των γυναικών.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Και παρά το γεγονός ότι, κύριε Τσιάρα, δεν έχω κάτι μαζί σας, θα το πω. Εξέπεμπε και έναν μισογυνισμό η αναφορά σας απέναντι στις δύο Βουλευτίνες συναδέλφους σας, της Νέας Δημοκρατίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Μπορείτε να αντικρούσετε τα επιχειρήματα τους πολιτικά, να διαφωνήσετε. Όχι να μιλήσετε για δήθεν βιωματικές εμπειρίες που τις οδηγούν σε αυτά τα πολιτικά συμπεράσματα. Ήταν λάθος σας.

Εν κατακλείδι, το νομοσχέδιό σας δεν είναι πρόοδος. Το νομοσχέδιό σας είναι αναχρονισμός και είναι επικίνδυνο για το παιδί κυρίως, αλλά και για τη σύγχρονη οικογένεια. Αν κάτι θα

έπρεπε σήμερα να συζητάμε, είναι πώς θα κάνουμε πιο αποτελεσματικά προσαρμοσμένα στις πραγματικές ανάγκες τα εργαλεία που έχει στα χέρια του ο δικαστής, όταν σε κάθε ξεχωριστή περίπτωση αναζητά το συμφέρον των παιδιών.

Όταν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιβραβεύετε -αντίθετα με τον δικαστή στον «Κύκλο με την κιμωλία» του Μπρεχτ- τον γονέα που τραβάει βία το παιδί, αντί εκείνου που το αφήνει για να μην το πληγώσει, τότε κάτι σάπιο υπάρχει στη λογική, τις προθέσεις και τα κίνητρά σας, κύριοι της Κυβέρνησης και κύριε Μητσοτάκη, θα πω εγώ, παρ' ότι απουσιάζει ο Πρωθυπουργός από την Αίθουσα. Κακά τα ψέματα. Ο κ. Τσιάρας απλά εκτελεί χρέη «αυτοφωράκια». Είναι προσωπική επιμονή και δέσμευση του κ. Μητσοτάκη αυτό το νομοσχέδιο σε ισχυρές μειοψηφίες ενδιαφερομένων. Αυτή είναι η αλήθεια.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Το λιγότερο που θα περίμενα είναι σήμερα να έχει το πολιτικό σθένος να μην κρυφτεί και να έλθει σε αυτό εδώ το Βήμα, στην Αίθουσα, να υπερασπιστεί τις αποφάσεις του, να αναλάβει την πολιτική ευθύνη.

Αλλιώς, να τροποποιήσετε ριζικά τον νόμο, κύριε Τσιάρα, όπως ζητούν Βουλευτές όλων των κομμάτων.

Σε κάθε περίπτωση, εμείς αυτό θα πράξουμε όταν ο ελληνικός λαός μάς δώσει την εντολή.

Σας ευχαριστώ.

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Πριν πάρει τον λόγο ο Πρόεδρος του ΜέΡΑ25, ζήτησε τον λόγο, για ένα θέμα που έθεσε ο κ. Τσίπρας, ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Τασούλας.

Κύριε Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι εύκολη η διαχείριση των κοινοβουλίων σε εποχή πανδημίας. Δεν ήταν κανείς μας προετοιμασμένος για τέτοια διαχείριση, με πρώτον εμένα. Ενώ όμως, ομολογουμένως δεν ήμουν προετοιμασμένος, η επιδίωξή μου ήταν να μην αποδειχθώ και απροσάρμοστος. Ούτε φιλοδοξούσα να διοικήσω τη Βουλή, μετά την τιμητική σας ψήφο του καλοκαιριού του 2019, συνεργαζόμενος καθημερινώς με τους γιατρούς της Βουλής και όχι με τους Διευθυντές Κοινοβουλευτικού Ελέγχου, Νομοθετικού Έργου και όλων των άλλων διευθύνσεων. Δεν είναι σύνηθες αυτό, αλλά το επέβαλε η ανάγκη.

Εντός του Κοινοβουλίου από τις αρχές Σεπτεμβρίου νόσησαν από COVID-19 ή ήταν θετικοί στον κορωνοϊό εκατόν επτά άτομα. Ο Μάρτιος παρουσιάζει τον μεγαλύτερο αριθμό κρουσμάτων. Είχαμε είκοσι έξι κρούσματα τον Μάρτιο, είκοσι δύο τον Απρίλιο και δεκατέσσερα το πρώτο εικοσιήμερο του Μαΐου, οπότε κι έχει σημειωθεί αύξηση του ποσοστού φυσικής παρουσίας των υπαλλήλων στη Βουλή.

Τα κρούσματα αυτά αφορούν σε Βουλευτές, υπαλλήλους, αστυνομικούς, συστεγαζόμενους φορείς, συνεργάτες, που περιήλθαν σε γνώση της Υγειονομικής Υπηρεσίας. Οπότε, μπορεί ο πραγματικός αριθμός να είναι ελαφρώς μεγαλύτερος.

Δεν φιλοδοξούσα να διαβάζω τέτοιες εκθέσεις όταν με την τιμητική, σχεδόν ομόφωνη, ψήφο σας ανέλαβα την Προεδρία της Βουλής. Δεν φιλοδοξούσα να χειριστώ θέματα επιπολασμού του κορωνοϊού στο Κοινοβούλιο, θέματα rapid-test, self-test ή και μοριακών τεστ στο Κοινοβούλιο ούτε φιλοδοξούσα να μη βλέπω εσάς την ώρα που σας μιλάω ή εσείς εμένα και να βλέπω μία μασκοφορεμένη Βουλή. Ούτε φιλοδοξούσα να μιλάω αφού απολυμάνουν τον χώρο από τον προηγούμενο ομιλητή. Είμαι βέβαιος ότι καμμία ή κανείς σας δεν φιλοδοξούσε κάτι τέτοιο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να πω, με κάθε σεβασμό σε όλες και όλους και προφανώς στον προλαλήσαντα Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως και τώως Πρωθυπουργό ότι όλα αυτά δεν είναι ζητήματα δημοκρατίας, είναι ζητήματα αυτοπροστασίας, είναι ζητήματα παραδείγματος, είναι ζητήματα αγωνιώδους προσπάθειας να περάσουμε μέσα απ' αυτή τη δαιμονική κατάσταση όσο το δυνατόν περισσότερο αλώβητοι μέχρι την οριστική -με κάποια επιφύλαξη το «οριστική», γιατί ποτέ δεν θα είμαστε ασύδοτοι στον υγειονομικό τομέα- έξοδο από την κρίση.

Και προς θεού, δεν αντιλαμβάνομαι ότι μπορεί η Βουλή εν μέσω της Αθήνας, εν μέσω της Αττικής, εν μέσω της Στερεάς Ελλάδας, εν μέσω της Ελλάδας, της Ευρώπης, του κόσμου, να αποτελεί μία όαση διαφορετικότητας και λειτουργίας και τύχης από ό,τι συμβαίνει γύρω μας.

Όλα, λοιπόν, αυτά τα μέτρα που έχουμε πάρει είναι μέτρα αυτοπροστασίας και παραδείγματος και απέδωσαν, γιατί κανένα από τα κρούσματα που είχαμε στη Βουλή δεν προήλθε ενδογενώς, προήλθε είτε οικογενειακώς είτε κοινωνικώς. Και αυτά τα μέτρα, αν έχετε προσέξει, εδώ και μία βδομάδα, ίσως και περισσότερο, έχουν χαλαρώσει.

Το νομοσχέδιο αυτό συζητείται σε δύο μέρες, γιατί είπαμε με απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων να εγγραφούν όσοι ομιλητές θέλουν και ενεγράφησαν γύρω στους εβδομήντα. Διατέθησαν δύο μέρες για τους εβδομήντα. Αν είχαν γραφτεί τριακόσιοι, θα διατίθεντο πέντε μέρες για το νομοσχέδιο.

Η άλλη λύση, να είναι και οι τριακόσιοι παρόντες για να τελειώνουμε σε μια μέρα, είναι μια υγειονομική βόμβα, είναι μία αυτοκτονία, είναι ένα παράδειγμα αποτρόπαιο σε όλους. Και έχουμε πει ότι αυτό το άνοιγμα που κάνουμε με τη διεύρυνση του χρόνου εξέτασης των νομοσχεδίων σύντομα θα συνοδευθεί από αύξηση του ποσοτικού αριθμού της ελάχιστης παρουσίας των Βουλευτών στην Αίθουσα.

«Με βάση όλα τα παραπάνω», μου λέει σε χθεσινό έγγραφο η Υγειονομική Υπηρεσία, «και έχοντας υπ' όψιν τη σχετική βιβλιογραφία που συνεχώς επικαιροποιείται και οδηγίες του ΕΟΔΥ και των αντίστοιχων οργανισμών της Ευρώπης και τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, προτείνουμε ο μέγιστος αριθμός ατόμων στην Ολομέλεια να μείνει ο ίδιος επί του παρόντος και να επανεκτιμηθεί σε μία ή το πολύ δύο εβδομάδες το ενδεχόμενο τροποποίησής του με βάση τα νέα δεδομένα».

Με βάση τα νέα δεδομένα, όχι της δημοκρατίας, αλλά της καταστάσεως που αντιμετωπίζουμε. Ποια είναι η κατάσταση που αντιμετωπίζουμε; Ο επιπολασμός του νέου κορωνοϊού στον γενικό πληθυσμό της Ελλάδας είναι ακόμη αξιόλογος και επί του παρόντος παρουσιάζει τάση μόνο επιπέδωσης της καμπύλης και όχι αξιοσημείωτης μείωσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Παρακαλώ, παρακαλώ! Μη διακόπτετε τον Πρόεδρο της Βουλής.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Παρακαλώ, ησυχία! Κύριε Φάμελλε, μη δίνετε εξετάσεις και είστε ο ζωρότερος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Αυτή την κατάσταση καλούμεθα και καλούμαι να διαχειριστώ. Και, πιστέψτε με, θα τη διαχειριστώ μέχρι το τέλος με βάση την προστασία της υγείας σας, την προστασία της ζωής σας, η οποία είναι ένα από τα πρώτα αγαθά της δημοκρατίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

(Διαμαρτυρίες από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΙΟΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Σας παρακαλώ!

Κύριε Σαντορινιέ, σας παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Επίσης, θέλω να σας πω κάτι. Δεν υπεισέρχομαι στο πολιτικό σκέλος. Ο κ. Τσίπρας απέδωσε πάρα πολλές ευθύνες στον κ. Μητσοτάκη, οι οποίες όμως είναι δικές μου ευθύνες δεν είναι του κ. Μητσοτάκη. Εγώ είμαι υπεύθυνος γι' αυτή τη λειτουργία της Βουλής και όχι ο κ. Μητσοτάκης. Και διαχειριζόμαστε τη λειτουργία της Βουλής κάθε εβδομάδα βήμα-βήμα με αγωνία στη Διάσκεψη των Προέδρων. Η Βουλή έχει ήδη ανοίξει. Η Βουλή ανοίγει σιγά-σιγά, αλλά ανοίγει προσεκτικά, ανοίγει με βάση την υγειονομική κατάσταση και δεν υπάρχει περίπτωση να κάνουμε κάτι διαφορετικό.

Κι εσείς δεν το κάνετε, γιατί απ' ό,τι βλέπω σήμερα εδώ βρίσκεται το ένα τρίτο της Κοινοβουλευτικής σας Ομάδος κι όχι και οι ογδόντα έξι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ.

Έτσι θα προχωρήσουμε από εδώ και πέρα. Και να είστε βέβαιοι ότι προσεκτικά και με το σωστό παράδειγμα σύντομα η Βουλή θα μπορέσει να λειτουργήσει με πολύ μεγαλύτερη παρουσία.

Όσον αφορά, τέλος, στους εμβολιασμούς, θέλω να πω το εξής. Οι Βουλευτές δεν μπήκαν σε καμία χώρα, από όσες έψαξα και της Ευρώπης και άλλων ηπείρων, σε προτεραιότητα έναντι κατηγοριών άλλων πολιτών. Σε καμία. Προηγήθηκαν παντού ευπαθείς ομάδες, ηλικιωμένοι. Έχουμε φτάσει σε υψηλό σημείο εμβολιασμού των Βουλευτών χωρίς να παραβιάσουμε καμία προτεραιότητα. Οι Βουλευτές εμβολιάστηκαν ως πολίτες.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κι έχουμε φτάσει σε υψηλό σημείο εμβολιασμού, το οποίο μέρα στον Ιούνιο θα είναι ακόμη υψηλότερο.

Συνεπώς η Βουλή θα συνεχίσει να λειτουργεί όπως επιβάλλουν οι υγειονομικοί κανόνες, γιατί αυτό επιτάσσει το δημοκρατικό μας χρέος.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ο Πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ κ. Τσίπρας θα πάρει τον λόγο για λίγο.

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πέρα από το εμβόλιο κατά του κορωνοϊού θα ήταν χρήσιμο κι ένα εμβόλιο κατά της υποκρισίας. Διότι αυτό που γίνεται εδώ σήμερα είναι προφανές ότι είναι υποκρισία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Είναι πρόσχημά σας ο κορωνοϊός προκειμένου να διατηρήσετε σε καταστολή την κοινοβουλευτική διαδικασία.

Και λυπάμαι γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε. Αναφερθήκατε με υγειονομικούς όρους στον επιπολασμό του ιού. Λέτε εμείς να έχουμε έγνοια γι' αυτό; Ποιες είναι οι αποφάσεις της Κυβέρνησης; Οι αποφάσεις της Κυβέρνησης ήταν να κάνει lockdown με διακόσια κρούσματα και να ανοίξει τα πάντα με τρεις χιλιάδες κρούσματα, τα πάντα, εκτός από το Κοινοβούλιο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Αν έγνοια σας ήταν ο επιπολασμός του ιού, δεν θα αίρατε το lockdown μονάχα για να έρθουν οι τουρίστες, εκτός και αν φέρουμε τουρίστες και στη Βουλή, μπας και κάνουμε κανονικές διαδικασίες. Μόνον έτσι θα είχαμε κανονικές διαδικασίες.

Κι έρχομαι στον πυρήνα της υποκρισίας.

Κύριε Πρόεδρε, ακόμα και αν το επιχείρημά σας ότι η ταυτόχρονη παρουσία των τριακοσίων Βουλευτών σε μια κλειστή αίθουσα μπορεί να είναι υγειονομικά προβληματική, το οποίο μπορώ να το δεχτώ, η σταδιακή παρουσία Βουλευτών προκειμένου να ψηφίζουν αυτοπρόσωπα σε ονομαστικές ψηφοφορίες είναι υγειονομική βόμβα;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Η δυνατότητα του Βουλευτή, που σας το ζητώ έξι μήνες τώρα, όπως μιλάει με Webex να ψηφίζει και με Webex στη διαδικασία της ονομαστικής ψηφοφορίας είναι υγειονομική βόμβα;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Οι δεκατέσσερις επερωτήσεις που καταθέσαμε και δεν έχουν συζητηθεί, δεν συζητήθηκαν γιατί είναι υγειονομική βόμβα η συζήτηση; Η προ ημερησίας διάταξης συζήτηση που έχω ζητήσει έξι μήνες και δεν την θέτετε σε διαδικασία, δεν το κάνετε επειδή είναι υγειονομική βόμβα; Προφανώς και όχι.

Η βούλησή σας, λοιπόν, είναι να αξιοποιήσετε μία πολύ δύσκολη συνθήκη για όλους μας ως ευκαιρία για να περιστείτε τις κοινοβουλευτικές διαδικασίες και την ίδια τη δημοκρατική λειτουργία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Και αυτό, κύριε Πρόεδρε, θα είναι ένα στίγμα για την Κυβέρνηση Μητσοτάκη και στον βαθμό που σπεύσατε να αναλάβετε πλήρως την ευθύνη λυπάμαι και φοβάμαι ότι θα είναι και ένα στίγμα και για εσάς.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Σας ευχαριστούμε.

Εκ μέρους της Κυβερνήσεως έχει ζητήσει τον λόγο για μια σύντομη παρέμβαση ο Υπουργός Δικαιοσύνης. Αμέσως μετά τον λόγο θα πάρει ο Πρόεδρος του ΜέΡΑ25 κ. Βαρουφάκης.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο όχι για την ομιλία σας, αλλά για μια πολύ σύντομη παρέμβαση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε, για πολύ λίγο, για να απαντήσω σε κάποια θέματα που ετέθησαν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Μισό λεπτό, κύριε Υπουργέ.

Κύριε Σκανδαλίδη, μετά τον κ. Βαρουφάκη θα πάρετε τον λόγο. Οπωσδήποτε το ίδιο ισχύει και για όποιον άλλον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο το ζητήσει.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο και σας παρακαλώ όσο γίνεται συντομότερα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν περιμένα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης να παραμείνει. Είναι κατά κάποιον τρόπο γνωστό ότι μετά την ομιλία του φεύγει, γιατί δεν θέλει να ακούσει τίποτα από εκεί και πέρα. Και η αλήθεια είναι ότι τον κατανοώ. Το να έρχεται σήμερα εδώ ανεβάζοντας θέματα τα οποία ξέρουμε ότι αφορούν στη γενικότερη υγειονομική κρίση και ξέρουμε ότι χρειάζονται αυτή την πολύ ιδιαίτερη διαχείριση, προκειμένου να μην υπάρχουν ζητήματα που αφορούν στη δημόσια υγεία, προφανώς υπαγορεύεται από αυτό που γενικότερα συμβαίνει το τελευταίο χρονικό διάστημα και είναι πρώτο ενδεχομένως στην επικαιρότητα του πολιτικού σκηνικού.

Και δεν μπορώ να αποφύγω να πω ότι η δυσκολία στην οποία βρίσκεται η παράταξη της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης με όσα ακούμε αυτές τις μέρες στην προανακριτική επιτροπή αντιλαμβάνομαι ότι δικαιολογεί και τον τρόπο με τον οποίο βρίσκεται σήμερα εδώ, προκειμένου να θέσει διάφορα ζητήματα, γιατί προφανώς γι' αυτά τα θέματα δεν θα μπορούσε σε καμμία περίπτωση να μιλήσει ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Το κατανοώ απολύτως.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Εσείς πού τα ακούτε αυτά;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Για το θέμα της λειτουργίας της Βουλής νομίζω ότι τα θέματα έχουν τεθεί πολύ συγκεκριμένα από τον Πρόεδρο της Βουλής, οι απαντήσεις έχουν δοθεί.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Είστε μέλος της προανακριτικής;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Ραγκούση, θα τα πούμε μετά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Ραγκούση, σας παρακαλώ, μη διακόπτετε. Όταν ζητήσετε τον λόγο, θα τον πάρετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει δυσκολία, το καταλαβαίνω. Όταν ακούτε το τι λέγεται για την περίοδο διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ, ποιος ήταν πού, ποιος έκανε τι, ποιος ήταν μπροστά για ποιον, αντιλαμβάνομαι ότι δημιουργεί μια μεγάλη δυσκολία σε εσάς. Το καταλαβαίνω. Μην επιμένετε. Δεν χρειάζεται. Δεν υπάρχει τέτοιος λόγος.

Το ζήτημα όμως είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η λειτουργία της Βουλής, όπως όλη ουσιαστικά η κοινωνική μας ζωή και η κοινωνική δραστηριότητά μας, μπήκε σε κάποιους κανόνες με έναν και μόνο στόχο. Σε ποιον, αλήθεια, φαντάζει το να ζει κανείς κάτω από τέτοιες συνθήκες ως πραγματικά ιδανικό ή αυτό που, εν πάση περιπτώσει, θέλει; Τουλάχιστον άνθρωποι οι οποίοι έχουν κάποια επίγνωση του τι σημαίνει διασφάλιση της δημόσιας υγείας δεν βρίσκονται στο Βήμα της Βουλής με επιχειρήματα λαϊκισμού να δημιουργήσουν μια άλλη εντύπωση και μια άλλη εικόνα. Οι Έλληνες πολίτες που μας παρακολουθούν νομίζω ότι μας κρίνουν για όλα αυτά τα οποία ακούγονται.

Θα απαντήσω σε δύο-τρία ζητήματα τα οποία αφορούν στο νομοσχέδιο. Μου έκανε εντύπωση η θέση του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Μάλιστα θα έλεγα ότι ήταν και σχεδόν αντίθετη με αυτό που παραδεχόταν η πλειοψηφία των Βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ, άσχετα με το αν έκανε κριτική στο νομοσχέδιο. Δεν αναγνώρισε καν ότι υπάρχει πρόβλημα. Για τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης δεν ερχόμαστε να αντιμετωπίσουμε ένα κοινωνικό πρόβλημα, ερχόμαστε απλά για να δημιουργήσουμε μια επιπλέον φασαρία κοινοβουλευτική.

Λυπάμαι. Πραγματικά λυπάμαι.

Αν δεν προσβάλλει τουλάχιστον εσάς, εννοώ την πλειοψηφία των συναδέλφων του ΣΥΡΙΖΑ, που βρέθηκαν σε αυτό το Βήμα, που είπαν ότι αρνούνται το νομοσχέδιο, αλλά αναγνώρισαν ότι

υπάρχει ένα πρόβλημα το οποίο πρέπει να λυθεί, είναι βέβαιο ότι προσβάλλει χιλιάδες ανθρώπων οι οποίοι περιμένουν από τη σημερινή Κυβέρνηση, από την ελληνική πολιτική σκηνή να δώσει μια λύση σε ένα πρόβλημα δεκαετιών. Είναι πραγματικά κρίμα.

Είναι πραγματικά κρίμα να προσέρχεται εδώ ένας άνθρωπος ο οποίος υπήρξε Πρωθυπουργός και ο οποίος εμμέσως αναγνώρισε το πρόβλημα. Ξέρετε πώς το αναγνώρισε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ; Το αναγνώρισε όταν κάνατε εσείς νομοπαρασκευαστική επιτροπή για να το αντιμετωπίσετε. Γιατί δεν το αντιμετωπίσατε αλήθεια; Πού βρέθηκε το δικό σας πόρισμα της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής του 2016; Σε ποιο συντάρι;

Ξέρετε γιατί δεν το κάνατε; Γιατί τα ευαίσθητα κοινωνικά ζητήματα προϋποθέτουν, κατά βάση, μια μεγάλη κοινωνική ένταση και θέλατε κι αυτή να την αποφύγετε με τη γνωστή τακτική που υιοθετήσατε σε όλη την προηγούμενη κυβερνητική σας περίοδο, βαφτίζοντας το κρέας - ψάρι και κάνοντας οτιδήποτε ενδεχομένως θα μπορούσε να μη σας φέρει αντιμέτωπους με οποιαδήποτε κοινωνική ένταση.

Θέλετε να ρωτήσετε τους πρώην Υπουργούς Δικαιοσύνης του ΣΥΡΙΖΑ τι άποψη είχαν για το συγκεκριμένο ζήτημα; Αλήθεια, αν αυτή δεν είναι η μέγιστη υποκρισία, πείτε μου πού βρίσκεται η υποκρισία; Το να έρχεστε σήμερα και να λέτε ότι ανεβάζουμε ένα θέμα το οποίο δεν υπάρχει -διότι αυτά ακούσαμε από τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης- όταν εσείς οι ίδιοι προσπαθήσατε να το λύσετε σε προηγούμενη περίοδο, αλλά δεν είχατε την τόλμη, δεν είχατε το θάρρος να το προχωρήσετε, αντιλαμβάνεστε ότι σας καθιστά αδιανόητα εκτεθειμένους στην ελληνική κοινωνία.

Ξέρω πολύ καλά από την πρώτη στιγμή όταν είδαμε το συγκεκριμένο πρόβλημα ότι είναι ένα πολύ ευαίσθητο ζήτημα, ότι μπορεί να δημιουργήσει πολλές κοινωνικές εντάσεις. Γι' αυτό και ζήτησα ουσιαστικά τη συμφωνία και τη συναίνεση των κομμάτων. Είναι κρίμα πραγματικά που μια μεγάλη, ιστορική ευκαιρία συμφωνίας για ένα ζήτημα το οποίο θα μπορούσε να μας βοηθήσει να εκπέμψουμε ένα σταθερό μήνυμα στην ελληνική κοινωνία, δυστυχώς αυτή η ευκαιρία χάθηκε. Και αυτό, προφανώς, τουλάχιστον το ξέρουν οι εισηγητές των κομμάτων. Σε καμμία περίπτωση δεν είναι δική μου ευθύνη και δεν είναι ευθύνη της Κυβέρνησης.

Ακούστηκαν ανακρίβειες ότι δεν έχουμε διασφαλίσει, ουσιαστικά, την εφαρμογή της Συνθήκης της Κωνσταντινούπολης. Τι άλλο θέλετε να πούμε; Ακόμη και με την τελευταία νομοτεχνική παρέμβαση, πέραν της εμβληματικής αναφοράς, πέραν του ότι υπάρχει σε όλα τα επίμαχα άρθρα η παραπομπή στη Συνθήκη της Κωνσταντινούπολης, το τελευταίο παράθυρο, που θα μπορούσε κανείς να δει και πάντα μετά τη σύσταση της Επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής, που φροντίσαμε να κλείσουμε, αφορούσε στο γεγονός ότι ακόμη και στη διαμεσολάβηση, όταν υπήρχε ένα τέτοιο ζήτημα δεν συζητάμε από εκεί και πέρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Υπουργέ, σας παρακαλώ, ολοκληρώστε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δύο λεπτά, κύριε Πρόεδρε, και θα ολοκληρώσω.

Πέραν, όμως, όλων αυτών, ωραία κρύφτηκε ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, υποτίθεται, πίσω από μία φράση που ακούστηκε γενικότερα, ότι υπάρχουν μεγάλα συμφέροντα και γι' αυτόν τον λόγο φέρνουμε αυτή τη νομοθετική πρόταση εδώ.

Αλήθεια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Το πιστεύετε αυτό; Πιστεύετε ότι αυτή η συζήτηση γίνεται γιατί το θέλουν ένας ή δύο άνθρωποι που μπορεί να εκπροσωπούν μεγάλα συμφέροντα. Αλήθεια, αυτό πιστεύετε; Δεν έχετε ιδέα ποιοι είναι οι περισσότεροι από αυτούς που πλήττονται; Αν και η πραγματικότητα είναι ότι μιλάμε για το συμφέρον του παιδιού, δεν μιλάμε για τα συμφέροντα των γονέων. Η αλήθεια, όμως, είναι ότι αν μιλήσουμε για γονείς, δεν ξέρετε ποιοι είναι αυτοί; Είναι φτωχοί άνθρωποι. Είναι αγωνιστές. Είναι άνθρωποι οι οποίοι παλεύουν κάθε μέρα στη ζωή και θέλουν να στηρίξουν τα παιδιά τους, θέλουν να τα βλέπουν, θέλουν να επικοινωνούν μαζί τους.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αυτό πιστεύετε; Βγείτε και πείτε το δημόσια! Αν είναι αυτή η πεποίθησή σας, λυπάμαι πραγματικά πολύ.

Κάνω ένα τελευταίο σχόλιο και θα επανέλθω επί του νομοσχεδίου, κύριε Πρόεδρε. Άκουσα να με χαρακτηρίζει με έναν συγκεκριμένο όρο ο τέως Πρωθυπουργός. Του επιστρέφω αυτόν τον χαρακτηρισμό. Και το λέω διότι, προσωπικά, σε όλη μου την πολιτική διαδρομή, η οποία κοινοβουλευτικά ενδεχομένως είναι και λίγο μακρύτερη του τέως Πρωθυπουργού, δεν έκανα ποτέ κάτι το οποίο δεν πίστευα.

Εγώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προτείνω στην Εθνική Αντιπροσωπεία το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου γιατί ακριβώς το πιστεύω. Γιατί πιστεύω ότι είναι ένα γενναίο μεταρρυθμιστικό βήμα, γιατί πιστεύω ότι θα δώσει λύση σε ένα μεγάλο πρόβλημα που απασχολεί πολλούς ανθρώπους στην ελληνική κοινωνία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και με αυτό κλείστε, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Γιατί πιστεύω ότι με αυτόν τον τρόπο θα στηρίξουμε το πραγματικό συμφέρον του παιδιού.

Γιατί πιστεύω ότι πέρα από αυτά τα οποία μπορεί ο καθένας μας εδώ να αντιπαραθέτει ή να επιχειρηματολογεί στη λογική της πολιτικής αντιπαράθεσης, κάποια στιγμή έπρεπε να δούμε και κάτι το οποίο είναι πραγματικό και δεν έχει σχέση ούτε με ιδεολογική ούτε με πολιτική τοποθέτηση.

Είναι κρίμα πραγματικά -λυπάμαι!- και για τον Αρχηγό της Αξωματικής Αντιπολίτευσης αλλά και για όλους εσάς που υιοθετείτε μια τέτοια στάση και μια τέτοια τακτική απέναντι σε ένα ζήτημα το οποίο θα έπρεπε να μας ενώνει.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Αφού του ζητήσω συγγνώμη, καλώ στο Βήμα τον κ. Βαρουφάκη προκειμένου να λάβει τον λόγο.

Μετά τον κ. Βαρουφάκη τον λόγο θα πάρει ο κ. Παφίλης, που δεν μίλησε καθόλου ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, και όσοι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι ζητήσατε, με τη σειρά της δύναμης των κομμάτων. Αυτή θα είναι η διαδικασία.

Κύριε Πρόεδρε, έχετε τον λόγο. Ζητώ συγγνώμη, αλλά σε αυτές τις περιπτώσεις υπάρχουν και διαδικασίες που μακραίνουν τον χρόνο.

ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΣΚΟΥΦΑ: Οι Βουλευτές, κύριε Πρόεδρε, τότε θα μιλήσουν;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κοιτάξτε, όταν μιλούν οι Αρχηγοί σας, είναι προσβολή. Θα μιλήσουν μετά.

ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΣΚΟΥΦΑ: Σε ποια σειρά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Εδώ είμαστε. Εγώ κάθομαι από τις 10.00' η ώρα εδώ και δεν φεύγω, όπως και εσείς. Κύριε Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΓΙΑΝΗΣ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ (Γραμματέας του ΜέΡΑ25): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουν περάσει δεκαέξι χρόνια από τότε που είδα για πρώτη φορά το πώς η συνεπιμέλεια μπορεί να κάνει τη διαφορά, πώς μπορεί να αμβλύνει τον πόνο στη διαδικασία ενός διαζυγίου, ενός χωρισμού, να στηρίξει τους γονείς ώστε οι γονείς να στηρίξουν τα παιδιά.

Το 2005 -και θα μου επιτρέψετε να μιλήσω επί προσωπικού, γιατί το προσωπικό είναι πολιτικό, όπως μας έμαθαν οι φεμινίστριες της δεκαετίας του '70- ήταν μία περίοδος που η κόρη μου, δεκαπέντε μηνών τότε, αποδόμησε, με τη μητέρα της βεβαίως, στην Αυστραλία. Εκείνη την περίοδο είχα γνωρίσει ένα ζευγάρι το οποίο έκανε πράξη τη συνεπιμέλεια, συναινετικά βέβαια. Ήταν ένα ευκατάστατο ζευγάρι, το οποίο «περπατούσε» το μονοπάτι το δύσκολο του χωρισμού, με τον πόνο που αυτό σημαίνει. Ήταν, όμως τυχεροί, γιατί είχαν τις δυνατότητες. Είχαν δύο σπίτια κοντά το ένα στο άλλο και ο ένας γονιός και ο άλλος μπορούσαν να προσφέρουν υποδωμάτια στα δύο παιδιά τους και το σχολείο ήταν κοντά. Πρέπει να σας πω ότι, πραγματικά, τους ζήλεψα πάρα, πάρα πολύ.

Η σύγκριση με εκείνο που βίωνα εκείνη την περίοδο, ήταν συντριπτική. Μόλις είχα συμφιλιωθεί με την ιδέα -που είμαι σίγουρος

ότι συνθλίβει τόσους πατεράδες εκεί έξω- ότι πρέπει να μάθουμε να ζούμε χωρίς το παιδί μας. Αν και η δική μου περίπτωση, βέβαια, ήταν ακραία, γιατί πιο μακριά δεν θα μπορούσε να πάει η κόρη μου. Αν συνέχιζε, θα γύρναγε πίσω. Δεν έχω αμφιβολία ότι εκείνος ο πόνος, εκείνη η απώγνωση είναι κάτι το οποίο ζουν χιλιάδες άνθρωποι εκεί έξω.

Από αυτό, λοιπόν, το Βήμα, της Βουλής, κοιτώ στα μάτια εσάς τους πατεράδες που και εσείς αναγκαστήκατε να πιείτε το δηλητήριο αυτής της συμφιλίωσης με την απάνθρωπη ιδέα ότι δεν μπορείτε να ζείτε με τα παιδιά σας. Και σας λέω ότι ναι, από προσωπική εμπειρία ξέρω τον πόνο τού να είσαι στο αυτοκίνητο, παρκαρισμένος απ' έξω και να μην μπορείς να δεις το παιδί. Ξέρω τον θυμό που φουντώνει μέσα σου με τη σκέψη -που μπορεί να είναι αληθινή ή να μην είναι αληθινή- ότι κάποιος ή κάποια χρησιμοποιεί το παιδί εναντίον σου, την αδικία τού να σου λένε ότι είναι προς το συμφέρον του παιδιού να μη μεγαλώνει με εσένα. Ξέρω τη στεναχώρια τού να πρέπει να υποχωρείς συστηματικά σε πράγματα που εσύ θεωρείς ότι είναι ουσίας, για να μην ξαναπιαστεί σε διασταυρούμενα πυρά το παιδί, την ανημποριά να μαθαίνεις στο παιδί σου πράγματα που ξέρεις και που πιστεύεις ότι θα πρέπει να ξέρει, αλλά που δεν προλαβαίνεις να του τα μάθεις σε ένα Σαββατοκύριακο, στις διακοπές που είστε μαζί και την αίσθηση ότι παίρνονται μεγάλες αποφάσεις πίσω από την πλάτη σου. Θυμάμαι την ασφυξία που προκαλούσε η σκέψη ότι αν θα πήγαινα στο δικαστήριο, για να ζητήσω την επιμέλεια του παιδιού ή τη συνεπιμέλεια, θα έχανα.

Θα είμαι ειλικρινής μαζί σας. Εάν είχα ένα κουμπί να το πατήσω για να έχω την κόρη μου 100% του χρόνου μαζί μου, θα το πατάγα.

Αν είχα ένα άλλο κουμπί που μου την έδινε 50% του χρόνου, θα το πατάγα. Αν είχα ένα κουμπί που μου την έδινε για το ένα τρίτο του χρόνου, θα το πατάγα χωρίς δεύτερη σκέψη. Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, άλλο τι θα ήθελα και άλλο τι θέλω να μπορεί ή να μην μπορεί το κράτος να κάνει στο όνομά μου.

Θυμάμαι μια συζήτηση τότε που ζούσαμε στο Τέξας, στην πολιτεία πρωταθλήτρια στις εκτελέσεις, με κάποιον ο οποίος ήταν υπέρμαχος της θανατικής ποινής και μου λέει: «καλά, εσένα αν την κόρη σου ή τη γυναίκα σου τη βίαζαν και τη σκοτώναν, δεν θα ήθελες να σκοτώσεις τον δολοφόνο, τον βιαστή;» Και χωρίς να το σκεφτώ του λέω: «θα τον έπινα με τα χέρια μου». Αλλά αμέσως πρόσθεσα: «αλλά δεν θα ήθελα να ζω σε μια οργανωμένη κοινωνία που να μου το επιτρέπει, δεν ήθελα να ζω σε μια οργανωμένη κοινωνία που να τον σκοτώσει εκ μέρους μου».

Το ίδιο ισχύει και με τη συνεπιμέλεια. Ναι, την ήθελα για εμένα διακαώς, όπως τη θέλουν και τόσο άλλοι. Αλλά αν δεν είναι δυνατόν να συμφωνηθεί συναινετικά, όχι, δεν θα ήθελα την οργανωμένη κοινωνία να την επιβάλλει για πάρτη μου. Ποτέ δεν θα ήθελα ένα κράτος να νομοθετεί αυτά που θα ήθελα να γίνουν πάνω στον θυμό και στην απελπισία μου.

Άλλο, κύριε Υπουργέ, μία ευχή και άλλο η επιβολή μέσω της βίας, ιδιωτικής ή κρατικής, αυτής της ευχής. Τα πιο όμορφα πράγματα όταν επιβάλλονται μεταμορφώνονται σε τερατουργήματα. Πάρτε την αγάπη, τον έρωτα. Όταν έρθει αβίαστα δεν υπάρχει πιο ωραίο πράγμα στον κόσμο. Όταν όμως επιβάλλεται διά της βίας, γίνεται βιασμός. Αυτό ισχύει με τη συνεπιμέλεια των παιδιών μετά από έναν χωρισμό. Αν προκύψει συναινετικά, η συνεπιμέλεια είναι μία όαση στη δυστυχία του χωρισμού. Αν όμως τη συνεπιμέλεια την επιβάλλει το κράτος, μετατρέπεται σε τραγέλαφο, μετατρέπεται σε σχήμα οξύμωρο με θύμα το παιδί.

Το ξαναλέω: ήθελα διακαώς τη συνεπιμέλεια, όμως ταυτόχρονα καταλάβαινα με πόνο και ίσως και με οργή, δεν το κρύβω, ότι σωστά δεν είχα δικαιώματα ως πατέρας. Δικαιώματα είχε μόνο η κόρη μου. Η συνεπιμέλεια ισούται με συνεργασία και η συνεργασία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν επιβάλλεται με νόμο.

Ευχής έργον είναι το παιδί να έχει δύο ισότιμα σπίτια. Να περνά, όπως είπα στο προηγούμενο παράδειγμα που σας παρέθεσα, μία εβδομάδα με τον έναν γονιό και μια εβδομάδα με τον άλλον γονιό. Και όταν μεγαλώσει -όχι πολύ μεγάλο, δώδεκα ή δεκατριών, αυτή είναι προσωπική μου άποψη- να επιλέγει μόνος του ή μόνη της τις εβδομάδες και τις ώρες που περνάει με τον έναν γονιό ή με τον άλλον γονιό.

Ναι, αλλά αυτό προϋποθέτει πράγματα που κανένας νομοθέτης, κανένας δικαστής, κανένας κρατικός λειτουργός δεν μπορεί να επιβάλει ή να εποπτεύσει καν: Σπίτια που να είναι κοντά, ώστε το παιδί να μπορεί να πηγαίνει στο ίδιο σχολείο. Οικονομική δυνατότητα των γονιών, ώστε να προσφέρουν ο κάθε γονιός αντίστοιχες συνθήκες στο σπίτι το οποίο είναι δίπλα ή κοντά το ένα με το άλλο. Συνθήκες ζωής και δουλειάς που να δίνουν τα πρόνοια στους γονείς να μπορούν να σηκώσουν το βάρος, την ευθύνη του πήγαινε-έλα μία εβδομάδα ο ένας και μία εβδομάδα ο άλλος ή τρεις εβδομάδες ο ένας και μία ο άλλος.

Θέλω να έρθω στον φόβο της λεγόμενης και αναφερόμενης στο νομοσχέδιό σας αποξένωσης του παιδιού από τον χωρισμένο πατέρα. Δεν το κρύβω ότι τον είχα αυτόν τον φόβο. Όταν είδα την κόρη μου να φεύγει, ιδίως τόσο μακριά, τον είχα αυτόν τον φόβο. Ευτυχώς απεδείχθη, όπως συμβαίνει είμαι σίγουρος πάντα σε αυτές τις περιπτώσεις, ότι ήταν ανόητος αυτός ο φόβος. Τα παιδιά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν αποξενώνονται από γονιούς που τα αγαπάνε, ανεξάρτητα από το πόσο χρόνο περνάνε μαζί τους.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ**)

Προχθές η κόρη μου η Ξένια έγινε δεκαεπτά χρόνων. Δεκαεπτά χρόνια απόστασης, δεκαεπτά χρόνια. Θυμάμαι από μικρό παιδί, πριν εσείς ακούσετε το «SKYPE», εγώ της διάβαζα παραμύθια από το «SKYPE» και την έβλεπα στην οθόνη να αποκοιμάται, από το 2005. Δεν σας κρύβω ότι ήταν πολύ δύσκολο να κρατήσουμε επικοινωνία ιδίως όταν μεγάλωνε. Τρεις-τέσσερις φορές τον χρόνο βρισκόμασταν, ξέρετε τι σημαίνει αυτό, από απόσταση, έξοδα, κούραση. Τα καταφέραμε. Να πω κιόλας ότι ο καιρός της πανδημίας είναι πολύ σκληρός για εμάς. Γιατί είναι η πρώτη φορά που για πάνω από έναν χρόνο δεν έχουμε βρεθεί και δεν ξέρουμε πότε θα ξαναβρεθούμε. Τα σύνορα της Αυστραλίας είναι κλειστά μέχρι τα μέσα του 2022 σύμφωνα με τον Πρωθυπουργό της χώρας. Αλλά πρέπει να σας πω ότι, παρ' όλα αυτά, είμαστε πιο κοντά, πιο δεμένοι απ' ό,τι θα ήμασταν αν ζούσαμε μαζί. Με απώλειες, βέβαια. Δεν υπάρχει μέρα αυτά τα δεκαεπτά χρόνια, όταν δεν είμαστε μαζί, που να μη χαρακτηρίζονται «άλλη μια μέρα χωρία». Μετρούσαμε τις μέρες, για να βρεθούμε, και όταν βρισκόμασταν, μετρούσαμε τις μέρες μέχρι τον χωρισμό.

Κυρίες και κύριοι, άλλο αυτό κι άλλο ο φόβος της αποξένωσης, άλλο η ψευτοθεωρία της αποξένωσης των μπαμπάδων.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, όταν δεν υπάρχει η συναινετική οδός προς τη συνεπιμέλεια, πρέπει να υπάρχουν οικογενειακά δικαστήρια, με εξειδικευμένους δικαστικούς, μακριά από την Ευελπίδων, μακριά από τα συμβατικά δικαστήρια, σε χώρους ειδικά διαμορφωμένους, με ψυχολόγους, με κοινωνικούς λειτουργούς, έτσι ώστε να μεγιστοποιείται η πιθανότητα συναίνεσης ή μιας επιμέλειας των παιδιών που να είναι προς όφελός τους, με βασικό και μοναδικό κριτήριο την προστασία των δικαιωμάτων τους. Αντί για αυτά τα ακριβά οικογενειακά δικαστήρια, εσείς αλλάζετε τον νόμο, το οικογενειακό δίκαιο του 1983, που παραμένει μέχρι και σήμερα παράδειγμα προς μίμηση, ένα μνημείο προοδευτικής νομοθέτησης και ορθού λόγου.

Θέλω εδώ στο Βήμα αυτό της Βουλής να αποτίσω φόρο τιμής στις γυναικείες οργανώσεις που κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '70 δούλεψαν σκληρά, για να γίνει πραγματικότητα το οικογενειακό δίκαιο του 1983. Θα αναφερθώ στην Ομοσπονδία Γυναικών Ελλάδας, στην Κίνηση Δημοκρατικών Γυναικών, στην Ένωση Γυναικών Ελλάδας και ιδίως στη Μαργαρίτα Παπανδρέου -που αξίζει μία αναφορά, γιατί ξέρω προσωπικά τη δουλειά που είχε κάνει γι' αυτό-, στις ανεξάρτητες, αυτόνομες κινήσεις γυναικών, στον τρόπο με τον οποίο κινήθηκε όλο το πολιτικό σύστημα το προοδευτικό, όχι εσείς. Ποτέ δεν ήσασταν κομμάτι αυτού. Πάντα ήσασταν μέρος του σκοταδισμού της Δεξιάς. Απόδειξη ότι το 1983 εκείνο το εξαιρετικό νομοθέτημα το καταψηφίσατε υποστηρίζοντας ακόμα και τότε την προίκα!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

Μην το ξεχνάτε αυτό, ποιοι είστε. Να έχετε συναίσθηση του εγκλήματος, της ενοχής σας. Αυτό, λοιπόν, το νομοθέτημα το προοδευτικό ενός Μαγκάκη, μιας Μαραγκοπούλου, ενός Μά-

νηση, ενός Κασσιμάτη, που τότε είχατε καταψηφίσει, σήμερα έρχεστε να το αλλάξετε.

Κύριε Υπουργέ, θέσατε το ερώτημα και πολύ σωστά: Δεν υπάρχουν προβλήματα; Βέβαια υπάρχουν, άπειρα. Δεν είναι τα προβλήματα, όμως, με τον νόμο. Τα προβλήματα είναι με την εφαρμογή του νόμου, είναι με τη δικαστηριακή πρακτική και τη διαδικασία. Αλλά εσείς τι επιλέγετε να κάνετε; Επιλέγετε να μην αντιμετωπίσετε αυτά τα υπάρχοντα άπειρα προβλήματα. Αντίθετα, επιλέγετε να δημιουργήσετε νέα με αυτό το αισχρό νομοσχέδιο, που συνειδητά μετατρέπει μια όμορφη ευχή σε μία άσχημη κρατική επιβολή.

Σε αυτό θυμίζετε τους εξτρεμιστές προτεστάντες Αμερικανούς πολέμιους των αμβλώσεων. Το μέγα παράδοξο στην περίπτωση των συγκεκριμένων κυρίων και κυριών είναι το εξής. Οι ίδιοι άνθρωποι που υπερθεματίζουν για το δικαίωμα του εμβρύου στη ζωή, ακόμα και όταν είναι προϊόν βιασμού, αντιτίθενται σε όλα εκείνα που μπορούν να απαλύνουν τη ζωή ενός παιδιού που γεννιέται σε μη προνομιούχα οικογένεια, είτε αυτό είναι δωρεάν παιδεία είτε είναι δωρεάν υγεία είτε είναι ένας αξιοπρεπής μισθός στον τόπο εργασίας, όταν θα μεγαλώσει και θα δουλεύει. Έτσι κι εσείς. Το ίδιο παράδοξο περίπου. Οι ίδιοι που υπερθεματίζετε για τη συνεπιμέλεια δεν ενδιαφέρεστε για τη δημιουργία και στελέχωση των οικογενειακών δικαστηρίων που μεγιστοποιούν τις πιθανότητες ουσιαστικής συνεπιμέλειας.

Επιστρέψτε κοιτώντας την κάμερα, γιατί θέλω να κοιτάξω στα μάτια τους χωρισμένους μπαμπάδες. Να σας πω και τούτο. Ο πόνος μας ως χωρισμένοι μπαμπάδες είναι αβάσταχτος, το ξέρω. Αλλά κακά τα ψέματα -πάλι απευθύνομαι στους χωρισμένους μπαμπάδες- πληρώνουμε κι εμείς οι αρσενικοί το τίμημα του να ζούμε σε μία βαθιά σεξιστική πατριαρχική κοινωνία, κάτι που οι περισσότεροι άνδρες αρνούμαστε να το καταλάβουμε.

Ο φεμινισμός δεν αφορά τη γυναίκα και τη χειραφέτησή της. Ο φεμινισμός αφορά την κατάργηση ενός εξουσιαστικού συστήματος, του οποίου θύματα είναι και οι άνδρες, ιδίως οι ευαίσθητοι άνδρες.

Η λύση, συνεπώς, δεν είναι να συνταχθούμε με τον νέο αντιφεμινισμό της Κυβέρνησης Μητσοτάκη. Η λύση είναι να οικοδομήσουμε μια πολιτεία που υποστηρίζει την εξεύρεση συναινετικών λύσεων, όχι μία που εφαρμόζει τον ρεβανσισμό της πατριαρχίας που, όπως έχουμε δει, όπως στηλίτευσε και η κ. Γιαννάκου και προς τιμήν της, έχει επιστρατεύσει βαθιά πορτοφόλια, βαθιά ολιγαρχικά πορτοφόλια για την προώθηση του νομοσχεδίου σας, κύριε Τσιάρα, ανεξάρτητα αν το πιστεύετε. Εγώ πιστεύω ότι το πιστεύετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Το πιστεύετε;

ΓΙΑΝΗΣ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ (Γραμματέας του ΜέΡΑ25): Είμαι σίγουρος ότι το πιστεύετε το νομοσχέδιό σας, αλλά ότι τα πορτοφόλια είναι βαθιά, το βλέπουμε στις στάσεις των λεωφορείων, κύριε Υπουργέ!

Η λύση για εμάς, για το ΜέΡΑ25, είναι ο νέος φεμινισμός που διέπει το κόμμα μας. Ο νέος φεμινισμός που συνεχίζει στα βήματα του πρότερου φεμινιστικού γυναικείου κινήματος της δεκαετίας του '70 που γέννησε το οικογενειακό δίκαιο του 1983. Ένας νέος αντιφεμινισμός σήμερα θα ενταθεί με το δικό σας νομοσχέδιο, κύριε Τσιάρα.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν θα έπρεπε να θυμίσω στο Σώμα ότι οι νόμοι δεν γράφονται για τους καλούς κ' αγαθούς. Δεν γράφονται για ανθρώπους, για πολίτες που θα πράξουν σωστά και έτσι δεν θα χρειαστεί να πάνε στα δικαστήρια. Το οικογενειακό δίκαιο γράφεται για τα χωρισμένα ζευγάρια που δεν μπορούν να συνεννοηθούν μεταξύ τους. Γράφεται ακόμη και για τα ζευγάρια που δεν μπορούν να τα βρουν, γιατί έχουν και πρόβλημα επιβίωσης, και προσωπικής και ψυχολογικής και βεβαίως και οικονομικής.

Η συνεπιμέλεια, που είναι κάτι το ιερό και μακάρι να υπήρχε, μακάρι να ίσχυε σε όλα τα χωρισμένα ζευγάρια και το λέω με όλη μου την ψυχή, απαιτεί αгаστή συνεργασία. Απαιτεί συνεννόηση. Αλλά η συνεργασία και η συνεννόηση δεν μπορούν να επιβληθούν ούτε από νομοθέτες ούτε από δικαστή. Καλλιεργούνται και η συνεννόηση και η συνεργασία με τη βοήθεια δημόσιων θεσμών

που εσείς δεν θέλετε να ιδρύσετε. Πάει ενάντια στο DNA σας η ίδρυση αυτών των δημόσιων θεσμών.

Να σας θυμίσω κάτι, αν και δεν χρειάζεται να σας το θυμίσω, είμαι σίγουρος ότι το θυμάστε, αλλά έχει σημασία, ότι στο μυθιστόρημά του «Αννα Καρένινα» ο Λέων Τολστόι ξεκίνησε λέγοντας ότι όλες οι ευτυχισμένες οικογένειες μοιάζουν, αλλά όλες οι δυστυχισμένες οικογένειες είναι δυστυχισμένες η καθεμία με τον δικό της τρόπο. Έτσι και με τα χωρισμένα ζευγάρια που αποτυγχάνουν να συνεργάζονται. Δημιουργούν το καθένα από αυτά διαφορετικές μορφές δυστυχίας για τα παιδιά τους, τις οποίες η πολιτεία έχει υποχρέωση να τις αντιμετωπίζει την καθεμία διαφορετικά, χωρίς καλούπια, χωρίς να επιβάλλονται ad hoc περιορισμοί στους δικαστές.

Το νομοσχέδιό σας έρχεται να βαθύνει τη δυστυχία των δυστυχισμένων ζευγαριών και βέβαια των παιδιών τους, μόνο και μόνο για να ικανοποιηθεί ο ρεβανσισμός της Δεξιάς εναντίον του εμβληματικού οικογενειακού δικαίου του 1983, το οποίο πολεμήσατε λυσσασμένα τότε, το πολεμάτε λυσσασμένα και σήμερα.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, σήμερα γράφετε άλλη μία μαύρη σελίδα στα απομνημονεύματα της μαύρης κι άραχνης ιστορίας της παράταξής σας, χωρίς να νοιάζεστε καν ότι το κόστος του ρεβανσισμού και της μισογυνικής αφροσύνης σας θα το πληρώσουν αθώες ψυχές παιδιών.

Καληνύχτα σας, κύριε Υπουργέ!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜΕΡΑ25)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει τώρα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, ο Θανάσης Παφίλης.

Θα ακολουθήσει ο Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Αθανασίου και μετά θα πάμε στον κατάλογο των ομιλητών με τον κ. Μουζάλα και την κ. Τζάκρη.

Έχετε τον λόγο, κύριε Παφίλη.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Θα αποφύγω, στην αρχή τουλάχιστον, σχόλια για την αντιπαράθεση που υπάρχει, αλλά στη συνέχεια θα δώσουμε τη δική μας οπτική γωνία και άποψη.

Το πρώτο ερώτημα είναι αν χρειάζονται αλλαγές στο οικογενειακό δίκαιο αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων. Όλοι απαντάνε ότι χρειάζονται. Δεν έχω χρόνο να εξηγήσω γιατί, αλλά χρειάζονται. Εξελίσσεται η κοινωνία. Δυστυχώς η κατάσταση που δημιουργείται είναι χειρότερη από την προηγούμενη με ευθύνη όλων των κομμάτων που κυβέρνησαν και επομένως με βάση αυτή την πραγματικότητα και τα προβλήματα που βγαίνουν, χρειάζονται κάποιες αλλαγές.

Αναμφισβήτητα εμείς υποστηρίζουμε την κοινή άσκηση γονικής μέριμνας που πρέπει να έχει σκοπό τις ανάγκες και το συμφέρον του παιδιού, όχι αποκομμένο όμως και από τους γονείς. Τα είπε η Αλέκα Παπαρήγα, δεν θέλω να τα επαναλάβω.

Συμφωνούμε πως υπάρχει υποχρέωση και των δύο γονιών απέναντι στα παιδιά, στους εντός γάμου, στους εκτός ή σε αυτούς που έχουν κάνει σύμφωνο συμβίωσης. Ασφαλώς, οι αποφάσεις για όλα τα σοβαρά ζητήματα πρέπει να λαμβάνονται από κοινού. Και, βέβαια, το παιδί, που διαμένει κυρίως στον έναν γονέα, θα πρέπει να έχει κατά το δυνατόν ευρύτερη επικοινωνία με τον άλλον.

Έκανα και ένα μικρό σχόλιο. Έφυγε και ο κ. Βαρουφάκης. Τι ώρα είναι όταν έχεις 20.000 μισθό τον μήνα και μπορείς να εξασφαλίσεις και τα σπίτια να είναι διπλά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Πας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Θα έρθει και η σειρά σας. Μη χαίρεσαι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Δεν χαίρομαι, αλλά είναι λογικό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Η κοινή ευθύνη, λοιπόν, των δύο γονέων προϋποθέτει πως οι γονείς είναι διατεθειμένοι να παρακάμψουν τις διαφορές τους και να συνεργαστούν αρμονικά. Θα μπορούσαμε να πούμε και πολλές άλλες ευχές, γιατί αυτή είναι μια πολύ ωραία ευχή. Και θα εξηγήσω το γιατί.

Όμως, μπορούμε να αποκόψουμε τα σύνθετα κοινωνικά ζητήματα και ευαίσθητα, όπως είναι αυτό, από τα χαρακτηριστικά του υπάρχοντος κοινωνικοοικονομικού συστήματος από το σύμπλεγμα των κοινωνικών και οικονομικών σχέσεων της καπιταλιστικής κοινωνίας; Εμείς λέμε «όχι». Και όποιος το κάνει,

κοροϊδεύει τον κόσμο. Σε αυτό το σύστημα ζούμε. Τα άλλα κόμματα δεν βγάζουν κουβέντα μέχρι τώρα. Κανένας δεν είπε τη λέξη «καπιταλισμός» και δεν μίλησε για το πώς επιδρούν οι αξίες και μια σειρά από πράγματα που καλλιεργεί.

Εμείς, λοιπόν, λέμε ότι πρέπει να εξετάζεται και ότι παίζει αποφασιστικό ρόλο το επίπεδο ανάπτυξης της κοινωνικής συνειδησίας και το επίπεδο της σχέσης του ζευγαριού όταν είναι στον γάμο, αλλά και όταν περνάει στο διαζύγιο. Ας το πω έτσι απλά.

Και ποιες είναι αυτές οι επιπτώσεις της λειτουργίας του ίδιου του συστήματος; Είναι ή δεν είναι ο ατομισμός; Ζήσε και άσε τους άλλους να πεθάνουν. Αυτό δεν μπορεί να ισχύει μόνο στην οικονομία ή μόνο στο σχολείο, παραδείγματος χάριν, ισχύει και επιδρά και στην ίδια τη ζωή των ζευγαριών. Είναι ο εγωκεντρισμός, το δικό μου το συμφέρον. Είναι ο ανταγωνισμός, που είναι και η λέξη-κλειδί για όλους σας μέχρι τώρα, άσχετα από το τι λέγατε ορισμένοι πριν.

Κύριε Πλεύρη, η προσωπικότητα του παιδιού δεν διαμορφώνεται από την οικογένεια. Διαμορφώνεται και από την κοινωνία. Κυρίως, όμως, διαμορφώνεται από το κοινωνικό περιβάλλον. Και αν θέλετε, έχετε χίλια παραδείγματα. Αυτό είναι ένα κόλπο των υπερασπιστών του συστήματος που μεταφέρουν όλες τις ευθύνες πια σε αυτή την οικογένεια. Σε ποια οικογένεια, όμως, μεταφέρουν όλες τις ευθύνες; Είναι ίδια η οικογένεια -αυτά που είπα πριν- των πλουτοκρατών και ίδια των εργατικών λαϊκών στρωμάτων; Ίδιες δυνατότητες έχουν οι μεν και οι δε; Είναι σκληρή ταξική κοινωνία.

Επομένως, εμείς, το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, μιλάμε για τις εργατικές λαϊκές οικογένειες και όχι για τους σελέμπριτις και τους μεγιστάνες του χρήματος, που προβάλλονται υπερβολικά από τα μέσα μαζικά ενημέρωσης, ενώ οι αγώνες αυτού του λαού που παράγει τον πλούτο είναι θαμμένες, με επιλογή βέβαια γιατί ξέρουμε ποιος έχει αυτά τα κανάλια. Είναι άλλο πράγμα να είσαι αντιμέτωπος με την ανεργία, με εργασιακές σχέσεις «λάστιχο», που όλοι σας έχετε δημιουργήσει, και το ΠΑΣΟΚ και ο ΣΥΡΙΖΑ και η Νέα Δημοκρατία τώρα που τις απογειώνει, κυριολεκτικά. Και δεν λέτε κουβέντα γι' αυτό.

Τι λέτε τώρα, όταν υπάρχουν οι μισθοί πείνας; Μια οικογένεια με 1.000 ευρώ τον μήνα, με δύο παιδιά τι αντιμετωπίζει; Αυτή είναι η πλειοψηφία του λαού. Η πλειοψηφία του λαού δεν έχει ούτε πέντε, ούτε δέκα, ούτε είκοσι ούτε εκατομμύρια, για να μπορεί να αντιμετωπίσει και τέτοιου είδους ζητήματα. Γιατί τα προβλήματα των άλλων είναι οι διεκδικήσεις της τάδε από το τάδε των 5 εκατομμυρίων ή των 10 εκατομμυρίων, που γίνεται και ένας χαμός και που δημιουργεί ένα virtual reality στον κόσμο «ζήσε τον μύθο σου», όπως είναι και τα περισσότερα σίριαλ, που κανένας δεν έχει πρόβλημα δουλειάς, δεν έχει πρόβλημα ανεργίας και έχει βίλες με πισίνες και όλη την ημέρα δεν κάνει τίποτε άλλο, παρά μόνο να ασχολείται με τα προσωπικά του ζητήματα.

Να επανέλθουμε, λοιπόν. Εμείς γι' αυτούς ενδιαφερόμαστε και σ' αυτό το νομοσχέδιο. Φυσικά, υπάρχουν εξαιρέσεις. Δεν μπορείς να τα πεις όλα. Οι άλλοι μπορούν να τα λύσουν με άλλον τρόπο. Αυτούς υπηρετείτε, άλλωστε.

Να έλθουμε στο νομοσχέδιο. Ερώτημα: μπορούν να αντιμετωπιστούν αυτά τα σοβαρά, κρίσιμα και ευαίσθητα ζητήματα της γονικής μέριμνας και των παιδιών μόνο με νομοθετικές ρυθμίσεις, χωρίς μέτρα, υποδομές και θεσμούς κρατικούς που θα τα στηρίξουν ή όπως σε όλα, ακόμα και στην πανδημία, είναι θέματα ατομικής ευθύνης; Γιατί αυτή είναι όλη η ιστορία και όλη η φιλοσοφία.

Εμείς υποστηρίζουμε ότι δεν αρκεί η νομοθετική παρέμβαση. Διεκδικούμε και καλούμε τους εργαζόμενους να κάνουν το ίδιο, να διεκδικήσουν, δηλαδή, την υποχρέωση του κράτους να συμβάλει στην οικονομική και κοινωνική στήριξη της εργατικής λαϊκής οικογένειας.

Επαναλαμβάνουμε: Δωρεάν στήριξη, γιατί και στη Βρετανία υπάρχουν τέτοια, αλλά πληρώνεις τα μαλλιά της κεφαλής σου. Και ποιος σήμερα από τις εργατικές λαϊκές οικογένειες μπορεί να πληρώνει ψυχολόγους και άλλους με δεδομένη την οικονομική κατάσταση που υπάρχει; Λέμε, λοιπόν, ότι πρέπει να υπάρχει από την αρχή στήριξη, αλλά και κατά τη διάρκεια του γάμου για την ανατροφή του παιδιού.

Και μιλάτε για το παιδί και τα δικαιώματά του. Λίγο φιλότιμο θα χρειαζόταν. Για ποια δικαιώματα μιλάμε; Για να δούμε ποια είναι. Υγεία. Υπάρχει δωρεάν και δημόσια; Όχι. Παιδεία. Υπάρχει δωρεάν και δημόσια; Αν δεν πας φροντιστήριο για αγγλικά και άλλα, μπορείς να μάθεις τίποτα; Όχι. Αθλητισμός; Όπου να πας να γραφτείς, πληρώνεις.

Πώς λειτουργούν όλα αυτά, που είναι δικαιώματα του παιδιού σύγχρονα και πώς μπορούν να καλυφθούν; Δημιουργούν εκρηκτική κατάσταση στην ίδια την οικογένεια, αιμορραγία, άγχος.

Όταν δεν υπάρχει δίκτυο κοινωνικής προστασίας των παιδιών, τολμάτε και μιλάτε τώρα για τα δικαιώματα του παιδιού; Πού θα τα πάει τα παιδιά; Έχετε αίσθηση πώς ζει ο λαϊκός κόσμος; Ποιος θα πάει να τα πάρει; Ποιος θα πάει και με δεδομένη την κατάσταση που υπάρχει, ειδικά στις μεγάλες πόλεις; Ποιος θα τα κρατήσει; Θα μείνουν μόνο τους παιδιά πέντε, έξι χρονών, γιατί δεν προλαβαίνουν οι γονείς τους με τις δουλειές που έχουν και με την οικονομική ανέχεια που δεν μπορούν να πάρουν γυναίκα για να τα κρατάει ή γυναίκες για να τα κρατάνε, ενώ οι άλλοι μπορεί να έχουν και δέκα κουβερνάντες, από οικονόμο μέχρι και εγώ δεν ξέρω τι μέσα στο σπίτι.

Επομένως τα δικαιώματα του παιδιού και η εξασφάλιση των σύγχρονων αναγκών ποια είναι; Μόνο για το διαζύγιο και μετά μιλάμε; Τι έχετε κάνει όλες οι κυβερνήσεις για όλα αυτά τα πράγματα; Τίποτα. Ακολουθείτε τη βαρβαρότητα την καπιταλιστική και θα πω και ορισμένα πράγματα παρακάτω.

Αυτό αφορά, λέμε εμείς, και τα ζευγάρια που είναι έγγαμα και πολύ περισσότερο -λέω γι' αυτές τις υποδομές που πρέπει να υπάρχουν- και τα διαζευγμένα.

Και να πούμε και κάτι ακόμα. Είναι βαθιά ταξική η πολιτική σας. Η κοινωνία η καπιταλιστική χωρίζεται σε δύο τάξεις κυρίαρχες, σε αυτούς που παράγουν τον πλούτο και είναι πάνω από το 60%-70% και σε αυτούς που τον κλέβουν. Επομένως δεν μπορεί να μιλάμε γενικά και αφηρημένα για τα προβλήματα και των διαζυγίων ακόμα, είτε αφορούν τα δικαστήρια είτε οτιδήποτε άλλο και θα τα αναλύσω.

Όσον αφορά τις εργασιακές σχέσεις, για τι μιλάτε; Πείτε μας απλά για δύο γονείς οι οποίοι χωρίζουν -να πω πρώτα που ζουν μαζί και έχουν τα παιδιά- με το δεκάωρο που φέρνεται. Και τον δρόμο τον ανοίξατε εσείς του ΣΥΡΙΖΑ και μη μιλάτε. Δωδεκάωρα στους γιατρούς. Ναι ή όχι; Πριν άρχισε το ΠΑΣΟΚ. Εννιά ώρες στους σιδηροδρομικούς. Ναι ή όχι; Διαπραγματεύσεις για αύξηση του οκταώρου. Τώρα πού έχετε εστιάσει τη διαφορά; Ότι εμείς λέγαμε με συλλογικές, του σωματείου. Και αν το σωματείο είναι εργοδοτικό, τους υποχρεώνει τους εργαζόμενους, ναι ή όχι;

Πείτε μας, λοιπόν, πώς ένα ζευγάρι θα μεγαλώσει και αργότερα θα λύσει και τα προβλήματα της συνεπιμέλειας με ένα ωράριο που δεν βρίσκεις άκρη; Και αν το ωράριο θα είναι δεκάωρο, δεν το καθορίζει ο εργαζόμενος, το καθορίζει εργοδότης, γιατί αν δεν του χρειάζεται, θα του πει: «Φύγε». Αν το χρειάζεται, όμως, δεν πάει να δει τα δύο και τρία παιδιά του, θα του πει: «Δεν πας πουθενά».

Με αυτές τις εργασιακές σχέσεις γίνεται και θα γίνει κόλαση. Και δεν είναι μόνο το νομοσχέδιο, είναι η συνολική πολιτική την οποία αποφεύγουν να θίξουν τα υπόλοιπα κόμματα.

Και να κάνω και ένα σχόλιο ακόμα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δύο λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

Ο κ. Κώτσηρας -λείπει- μίλησε για τα δικαιώματα του παιδιού, τις διεθνείς συμβάσεις κ.λπ.. Εμείς, αναμφισβήτητα, ότι θετικό υπάρχει λέμε να ενσωματωθεί.

Όμως, για πείτε μας, κυρίες και κύριοι, τα παιδιά των Παλατινών -κοντεύουν εκατό τα σκοτωμένα- έχουν δικαιώματα; Γιατί δεν βγάξετε κουβέντα; Άχνα! Το δικαίωμα της αυτοάμυνας; Αλήθεια, τα παιδιά πέντε χρονών; Σκοτώθηκε χθες γυναίκα έγκυος με δύο χρονών παιδί! Αυτή είναι τρομοκρατία; Απειλεί το Ισραήλ, τον φονιά της περιοχής, την αιχμή του δόρατος του ιμπεριαλισμού, τον στρατηγικό σας σύμμαχο, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, πρώτα απ' όλα -γιατί εσείς λέγατε ότι είστε αριστεροί- και όλων των υπολοίπων; Αυτοί δεν έχουν δικαιώματα; Για πείτε μας.

Πείτε μας για την ανήλικη εργασία που τη θεσμοθέτησε η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι κυβερνήσεις σας. Πείτε μας για τα παιδιά των δεκατριών, των δώδεκα, των εννέα, των δέκα ετών στα ορυχεία της Αφρικής, που δουλεύουν από το πρωί μέχρι το βράδυ και πεθαίνουν, τι κάνει η Ευρωπαϊκή Ένωση; Ποιος τα κάνει αυτά; Οι πολυεθνικές που εκμεταλλεύονται την παιδική εργασία. Αυτά δεν είναι δικαιώματα των παιδιών; Ποια είναι; Μόνο στο διαζύγιο; Για να μην πω και για πάρα πολλά άλλα.

Εμείς, λοιπόν, λέμε ότι για να στηριχθούν οι λαϊκές οικογένειες, χρειάζεται δημιουργία ενιαίου κρατικού δικτύου κοινωνικών υπηρεσιών, που θα παρέχει -τα επαναλαμβάνω, η επανάληψη είναι μήτηρ της μαθήσεως- τα εξής:

Πρώτον, δωρεάν κοινωνικές υπηρεσίες πρόληψης, θέματα οικογενειακού προγραμματισμού, σεξουαλικής αγωγής, προγράμματα θεραπείας της οικογένειας, του ζεύγους -εννοώ, για να μπορούν να συνεννοούνται καλύτερα-, υπηρεσίες στελεχωμένες με κατάλληλο επιστημονικό προσωπικό, ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς, παιδαγωγούς και λοιπά, που θα παρακολουθούν τις οικογένειες κατά τη διάρκεια του έγγαμου βίου, αλλά πολύ περισσότερο θα βοηθούν κατά τη διάρκεια του διαζυγίου.

Κι εδώ, με συγχωρείτε, αλλά ποιος κυβέρνησε αυτόν τον τόπο; Γιατί μερικοί βγαίνουν τώρα και ζητάνε κοινωνικές υποδομές. Εσείς δεν ήσασταν; Εσείς του ΠΑΣΟΚ, γιατί δεν τις κάνατε; Ο ΣΥΡΙΖΑ γιατί δεν έκανε τίποτα, που έφτιαξε νομοπαρασκευαστική και την έθαψε; Γιατί; Σε αυτόν τον τομέα τουλάχιστον. Πείτε μας ένα μέτρο. Κανένα. Δεν υπήρχαν κοινωνικές υποδομές.

Δεύτερον, δημιουργία οικογενειακών δικαστηρίων, με την ουσιαστική έννοια. Οι δικαστές -και το ξέρετε καλύτερα όσοι είστε και μάχιμοι δικηγόροι- έχουν νομική επάρκεια. Φτάνει αυτή; Όχι. Τι πρέπει να γίνουν; Σεμινάρια; Μα δεν γίνονται αυτά. Πρέπει να στελεχωθεί αυτή η υπηρεσία των οικογενειακών δικαστηρίων και με ανάλογους επιστήμονες ειδικούς, ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς, παιδοψυχιάτρους -τα ξέρετε, να μην τα ξαναλέω- ενταγμένους σε αυτό το δίκτυο, που να είναι δημόσιο και δωρεάν.

Απορρίπτουμε τη διαμεσολάβηση. Είναι, πρώτον, ιδιωτικοποίηση, δεύτερον, κόστος -όποιος έχει χρήμα, μπορεί να κάνει καλύτερα τη δουλειά- και, τρίτον, συναλλαγές και βρωμιές κάτω από το τραπέζι που γίνονται και αυτή είναι και η εμπειρία και από την Αμερική.

Όμως και αυτά να γίνουν, φτάνει; Κατά τη γνώμη μας, όχι. Χρειάζεται οικονομική στήριξη, προστατευτικά μέτρα, οικονομικά στο ζευγάρι. Έχουμε κάνει προτάσεις που μιλάμε για οικονομική στήριξη, χωρίς προϋποθέσεις, επίδομα ανεργίας σε όλους χωρίς προϋποθέσεις, προστασία λαϊκής σπουδαιότητας, ελάφρυνση από χρέη, οικονομική στήριξη των διαζευγμένων γονιών. Έχουμε κάνει και τροπολογίες, να έχει δηλαδή τη δυνατότητα ο γονιός κ.λπ..

Έχουμε κι άλλες προτάσεις -δεν θέλω να τις επαναλάβω, γιατί έχω φάει πάρα πολύ χρόνο- τις οποίες έχουμε πει με λεπτομέρειες. Σε αυτές τις προτάσεις γιατί δεν παίρνει θέση κανένας σας από τα κόμματα; Απλά, γιατί δεν κάνατε τίποτα και δεν συμφωνείτε. Γιατί στον καπιταλισμό το αξιακό σας -να το πω έτσι- είναι το κέρδος, είναι οι επενδύσεις, τα δισεκατομμύρια που δίνετε όλοι σας σε αυτούς που κάνουν τις επενδύσεις και φυσικά όλα τα υπόλοιπα είναι κόστος. Είναι η φιλοσοφία του ίδιου του καπιταλιστικού συστήματος.

Εμείς έχουμε άλλη φιλοσοφία: Κέντρο είναι ο άνθρωπος και οι ανθρώπινες ανάγκες και ο πλούτος που παράγεται ανήκει στους παραγωγούς. Και έχει τέτοιες δυνατότητες η κοινωνία σήμερα που μπορεί να αντιμετωπίσει πέρα από τα οικονομικά και άλλα προβλήματα και τέτοια προβλήματα, που πάντα θα υπάρχουν. Όμως, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά αυτό τον τομέα, αλλά και τον τομέα της διαπαιδαγώγησης, μπορεί να τα αντιμετωπίσει. Γι' αυτή δεν μιλάει κανένας.

Δεν βλέπετε; Όλα είναι στον τζόγο του κέρδους. Εδώ πεθαίνουν εκατομμύρια άνθρωποι και πλακώνονται οι πολυεθνικές και μετά μας λέτε ποιος θα πουλήσει περισσότερο, κάνουν εκβιασμούς, για να μιλήσουμε για την πανδημία.

Εμείς, λοιπόν, λέμε ότι τα περισσότερα από αυτά μπορούν και θα λυθούν μόνο στον σοσιαλισμό και σε μια πορεία, γιατί είναι

δύσκολο να εξαλείψεις τη διαπαιδαγώγηση μέσα στον καπιταλισμό πολλά χρόνια και θα τα λύσουμε, γιατί παίρνουμε υπ' όψιν και τις θετικές και τις αρνητικές εμπειρίες. Και σε αυτόν τον τομέα, παρά τα προβλήματα και τις δυσκολίες, η Σοβιετική Ένωση και οι σοσιαλιστικές χώρες είχαν μεγαλουργήσει. Τώρα θα είναι καλύτερα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ναι, σας βλέπω, κύριε Σκανδαλίδη.

Είχα ανακοινώσει τον κ. Αθανασίου, τον Αντιπρόεδρο, μετά τον κ. Παφίλη, γιατί θέλει να πάει και στη Διάσκεψη των Προέδρων.

Κύριε Σκανδαλίδη, γνωρίζω επίσης από τον προηγούμενο Προεδρεύοντα ότι είχατε ζητήσει τον λόγο για μία παρέμβαση. Αν συμφωνείτε, να δώσουμε τον λόγο στον κ. Αθανασίου, για να μπορέσει να πάει μετά στη διάσκεψη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Έχω ζητήσει τον λόγο νωρίτερα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Εάν επιμένετε, να σας δώσω τον λόγο, δεν υπάρχει κάποιο ζήτημα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Πέντε λεπτά θα κάνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Μα, δεν υπάρχει πρόβλημα. Εγώ σας εξηγώ και από εκεί και πέρα είναι θέμα δικής σας συνεννόησης ή συναίνεσης, όπως θέλετε πείτε το.

Ορίστε, έχετε τον λόγο για πέντε λεπτά, όπως είπα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Πέντε λεπτά, κύριε Πρόεδρε, θέλει ο κ. Σκανδαλίδης για μια διαδικαστική παρέμβαση.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Έχω ζητήσει και εγώ τον λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ε, καλά, κύριε Ραγκούση, τώρα, ας δώσουμε τον λόγο στον κύριο Αντιπρόεδρο. Εντάξει, σεβαστείτε το! Είναι μια παράκληση του Προεδρείου να διευκολύνουμε τον Αντιπρόεδρο να πάει στη Διάσκεψη των Προέδρων, όπως διευκολύνουμε και συναδέλφους που πηγαίνουν σε επιτροπές, αλίμονο!

Ορίστε, κύριε Σκανδαλίδη, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Θέλω πολύ να τον διευκολύνω, αλλά απομακρυνόμαστε πολύ από το θέμα.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Εγώ ζήτησα τον λόγο αμέσως μετά τον κ. Τσίπρα και τον Υπουργό, αλλά παρεμβλήθησαν δικαιολογημένα Αρχηγοί, γιατί ήθελα να τοποθετηθώ πάνω στη σκηνή που ζήσαμε για άλλη μια φορά στο Κοινοβούλιο. Νομίζω ότι ξαναγυρίσαμε στο ίδιο έργο θεατές σε μια αντιπαράθεση μονομάχων.

Ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης έθεσε ένα σημαντικό ζήτημα που επανειλημμένα και με ένταση θέτουμε εμείς σχεδόν σε καθημερινή βάση -τόσο η Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής όσο και εγώ σε κάθε πολιτική μου τοποθέτηση- το μεγάλο ζήτημα της δημοκρατίας που βιώνει η χώρα, που είναι ευρύτερο και μέγιστο και πώς αυτό αποτυπώνεται και λειτουργεί στη λειτουργία του Κοινοβουλίου.

Η Κυβέρνηση, πράγματι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομοθετεί κακότερο. Εκμεταλλεύεται τη συγκυρία, φέρνει γονατογραφάκια, εμφανίζει συρροή κρίσιμων νομοσχεδίων που συζητιούνται ελάχιστες ώρες και σε ελάχιστες μέρες. Έχει γενικά μια τακτική να περάσει κάθε θέμα που έχει σχέση με τις βασικές της επιλογές, χωρίς να υπάρχει ουσιαστική συζήτηση και χωρίς να υπάρχει ουσιαστική συνδιαμόρφωση από τα κόμματα στη βάση της λειτουργίας του Εθνικού Κοινοβουλίου. Υπάρχει πράγματι μέγα ζήτημα υποβάθμισης του Κοινοβουλίου με την πρακτική της Κυβέρνησης και της κεντρικής εξουσίας.

Δυστυχώς αυτή είναι η μια όψη του νομίσματος, γιατί υπάρχει και η άλλη όψη του νομίσματος, που είναι η διακωμώδηση των κοινοβουλευτικών διαδικασιών, εξίσου βλαβερή για την πορεία των θεσμών και της δημοκρατίας.

Όταν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τέθηκε στη Βουλή το θέμα της επιστολικής ψήφου στις ονομαστικές ψηφοφορίες, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ πήρε μια απόφαση μέσα από τις κατοχυρωμένες διαδικασίες της να αποσχει από τις ψηφοφορίες. Είναι μια δικαιολογημένη κατά την κρίση της απόφαση

αντίστασης στην κακή λειτουργία του Κοινοβουλίου. Είναι δικαίωμά της.

Σήμερα, όμως, απειλεί να αποσχει από την ονομαστική ψηφοφορία που η ίδια η Κοινοβουλευτική Ομάδα προκάλεσε με το αιτιολογικό ότι η Βουλή δεν θα ανατρέψει την αρχική της απόφαση, δηλαδή να υπάρχει αυτοπρόσωπη παρουσία.

Ελπίζω ότι η απειλή σας δεν θα εφαρμοστεί, γιατί θα πρόκειται για μια πράξη που εκχυδαίζει την κοινοβουλευτική διαδικασία και προσβάλλει το Εθνικό Κοινοβούλιο, το οποίο ισχυρίζεστε ότι θέλετε να αναβαθμίσετε.

Επίσης, θέλω να σας παρακαλέσω, αγαπητοί συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ, να το ξανασκεφτείτε και να μην το πράξετε, γιατί θα περιμένουμε να δούμε πόσο θα υποστηρίξετε στην πράξη τη δικαιολογημένη ευαισθησία που έχετε για το συμφέρον του παιδιού και γι' αυτό το ζήτημα που συζητάμε σήμερα και το οποίο είναι κρίσιμο και ισόβαθμο με τη δημοκρατία -όχι ισόβαθμο της δημοκρατίας συνολικά, αλλά ένα εξίσου κρίσιμο ζήτημα- και αφορά τις επόμενες γενιές και την ομαλή διεξαγωγή του κοινωνικού μας βίου. Επαναλαμβάνω, πριν το πράξετε, ξανασκεφτείτε το.

Σε ό,τι αφορά τη δική μας θέση, επί της ουσίας και για να μην υπάρχει καμμία παρανόηση, καταψηφίζουμε, όπως ευθαρσώς και με παρησία αναφέραμε όλοι μας, με πρώτη την εισηγήτριά μας, τα άρθρα 7 και 13 που έχει και ο ΣΥΡΙΖΑ στην κατάθεση της πρότασης για ονομαστική ψηφοφορία. Όμως, θέλω να σας πω ότι αρνούμαστε να συμμετάσχουμε και να συμπράξουμε σε μια παράδια που ακυρώνει κάθε έννοια κοινοβουλευτικής διαδικασίας, διότι θα πρόκειται κυριολεκτικά για έναν τραγέλαφο που προσβάλλει τη Βουλή και τη λειτουργία της.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κ. Σκανδαλίδη.

Κύριε Ραγκούση, ζητήσατε τον λόγο για να κάνετε μία παρέμβαση;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Κι εγώ, κύριε Πρόεδρε, θέλω τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Πλεύρη, να σημειώσω ότι θα πάρετε τον λόγο μετά τον κ. Ραγκούση;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ορίστε, κύριε Αντιπρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ (Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, όπως και τον κ. Ραγκούση για την κατανόηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο εισηγείται την εισαγωγή της αρχής της από κοινού άσκησης της γονικής μέριμνας -συνεπιμέλεια είναι ο όρος που επικράτησε στον κοινωνικό διάλογο- μετά τη διάσταση των συζύγων ή το διαζύγιο. Τούτο εμφανίζεται ως δικαιοπολιτικά ορθό, αφού δεν είναι ανεκτό να αποκλειστεί ο ένας γονέας από τη λήψη αποφάσεων που αφορούν τη ζωή του παιδιού του, αλλά και ως αναγκαίο για την προσαρμογή του δικαίου μας στις σύγχρονες νομοθετικές εξελίξεις, αφού σε άλλα ευρωπαϊκά δίκαια ισχύει η συνεπιμέλεια ως νόμιμο σύστημα εδώ και αρκετά χρόνια.

Ειδικότερα, το νομοσχέδιο σέβεται τις βασικές αρχές, έννοιες και επιλογές του οικογενειακού δικαίου, όπως α) την αρχή ότι κυρίαρχο κριτήριο όσον αφορά στις σχέσεις γονέων-τέκνων είναι το συμφέρον του τέκνου. Μην ξεχνάμε ότι το οικογενειακό μας δίκαιο είναι παιδοκεντρικό.

Β) τον χαρακτήρα των οικογενειακών δικαιωμάτων ως λειτουργικών δικαιωμάτων. Προσπαθεί να περιορίσει τα εγγενή προβλήματα της συνεπιμέλειας, περιορίζοντας σε λογικό πλαίσιο τα θέματα για τα οποία απαιτείται κοινή απόφαση των συνασκούτων τη γονική μέριμνα γονέων. Δίδει ευρείες εξουσίες στο δικαστήριο χωρίς χρονικούς ή άλλους περιορισμούς.

Επιδίδει να προλάβει κατά τρόπο την επιβάρυνση του δικαστικού συστήματος με τους ακόλουθους τρόπους: Ενθαρρύνοντας την αυτόνομη ρύθμιση της άσκησης της γονικής μέριμνας, με συμφωνία δηλαδή μεταξύ των γονέων, προωθώντας τη διαμεσολάβηση ως εναλλακτικό τρόπο επίλυσης των οικογενειακών διαφορών, προβλέποντας υποστηρικτικά υποσυστήματα, σειρά

διατάξεων που εξειδικεύουν κατά τρόπο θετικό ή αρνητικό τις υποχρεώσεις των γονέων και εμμέσως ή αμέσως με την απειλή συνεπειών εξαναγκάζει αυτούς σε συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις αυτές. Προβλέπει ως μορφής συνεπιμέλειας την εναλλασσόμενη διαμονή του τέκνου με καθέναν από τους γονείς του ως δυνατότητα υπό προϋποθέσεις.

Τέλος, καθιερώνει την εκδίκαση των υποθέσεων από εξειδικευμένους δικαστικούς λειτουργούς. Λειτουργούν, βέβαια, στα μεγάλα δικαστήρια της χώρας τμήματα οικογενειακού δικαίου, αλλά δεν έχουμε αυτό που λέμε «οικογενειακό δικαστήριο» με εξειδικευμένους δικαστές.

Κύριε Υπουργέ, αναφέρθηκα στις θετικές παρεμβάσεις που επιχειρούνται με το νομοσχέδιο, οι οποίες εξάλλου ήταν απαραίτητες ύστερα από σαράντα χρόνια λειτουργίας του μέχρι τούδε δικαίου.

Θα ήθελα τώρα να κάνω μερικές παρατηρήσεις που νομίζω ότι θα βοηθήσουν τη λειτουργικότητα του νομοθετήματος, αν γίνουν οι σχετικές νομοτεχνικές βελτιώσεις.

Στο άρθρο 5 του νομοσχεδίου, που αντικαθιστά το άρθρο 1511 ΑΚ, το συμφέρον του τέκνου ορίζεται ότι εξυπηρετείται από την ουσιαστική συμμετοχή και των δύο γονέων, την ανατροφή και φροντίδα του καθενός και επίσης και από την αποτροπή διάρρηξης των σχέσεων του με καθέναν από αυτούς. Ο νομοθέτης, δηλαδή, ιεραρχεί τα κριτήρια διάγνωσης του συμφέροντος του τέκνου, προτάσσοντας και δίνοντας έμφαση σε ορισμένα από αυτά, ισχυροποιώντας τα έναντι άλλων κριτηρίων, χωρίς μάλιστα να μπορούμε να πούμε αν η βασιμότητα ή η ιεράρχηση είναι το ένα σπουδαιότερο από το άλλο, γιατί υπάρχουν κι άλλα δικαιώματα, όπως είναι η ανατροφή του παιδιού ή η δυνατότητα του γονέα να αφιερώσει περισσότερο χρόνο σε αυτό, η επιλογή του περιβάλλοντος και λοιπά. Εξάλλου, η ιεράρχηση αυτή αφαιρεί ένα μέρος της ευχέρειας του εφαρμοστή του δικαίου να κάνει αυτός την αξιολόγηση και τη στάθμιση εν όψει των συγκεκριμένων περιστάσεων, πράγμα που ανταποκρίνεται στη λογική των αόριστων νομικών εννοιών, και είναι επιλογή συνειδητή του νομοθέτη να ρυθμίζονται οι οικογενειακές σχέσεις μέσα από αόριστες νομικές έννοιες, η εξειδίκευση των οποίων σύμφωνα με τη μεθοδολογία του δικαίου γίνεται ελεύθερα από τον εφαρμοστή του δικαίου με αξιολογικά κριτήρια μεταβλητού περιεχομένου. Έτσι, καθίσταται δυνατό, αφ' ενός να λαμβάνονται υπ' όψιν οι εξελίξεις στα κοινωνικά ήθη και αφ' ετέρου, να επιτυγχάνεται η προσαρμογή των ζητούμενων λύσεων στις ανάγκες κάθε περίπτωσης.

Στο άρθρο 7 που αντικαθιστά το άρθρο 1513 ΑΚ, στο πρώτο εδάφιο ορίζεται ότι η γονική μέριμνα ασκείται από κοινού και εξίσου από τους δύο γονείς. Θεωρώ ότι αρκούσε η «από κοινού» άσκηση της γονικής μέριμνας, χωρίς το «εξίσου», διότι μπορεί η διατύπωση αυτή -και τα λέω αυτά για τα προβλήματα που μπορεί να δημιουργηθούν- που σημειωτέον δεν υπάρχει στη ρύθμιση της άσκησης της γονικής μέριμνας σε καθεστώς έγγαμης συμβίωσης, να δημιουργήσει παρανοήσεις και να χρησιμοποιηθεί για να εμφανιστεί η εναλλασσόμενη κατά χρόνο διαμονή του τέκνου ως επιβαλλόμενη εκ του νόμου. Η λύση, όμως, αυτή, αν σωστά έχω πληροφορηθεί, δεν είχε εξαγγελθεί από εσάς, κύριε Υπουργέ. Μπορεί, όμως, να έχω λάθος βέβαια ή να ήταν μια εκτίμησή σας. Αν με το «εξίσου» εννοείτε «ισοτιμώς», προτείνω να χρησιμοποιηθεί αυτός ο τελευταίος όρος, που δεν προσφέρεται για παρερμηνείες. Διότι το «ισοτιμώς» προσδίδει αξιακή συμμετοχή των γονέων, ενώ το εξίσου χρονική, αν και αυτό θα ήταν περιττό, αφού με άλλες διατάξεις εξασφαλίζεται η ισότητα των γονέων. Επομένως το «εξίσου» θα δημιουργήσει προβλήματα.

Στο δεύτερο εδάφιο, ορίζεται ότι ο γονέας με τον οποίο διαμένει το τέκνο επιχειρεί τις πράξεις που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο του 1516, κατόπιν προηγούμενης ενημέρωσης του άλλου γονέα. Νομίζω ότι η αρχική διατύπωση της επιτροπής, που πρότεινε το ρήμα «αποφασίζει» για τις πράξεις του 1516, ήταν πιο επιτυχής, γιατί η έκφραση «ενημέρωση του άλλου γονέα» θα τορπιλίζει τις σχέσεις των γονέων και θα εκτινάξει τις αντιδικίες. Διότι θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να ενημερώνεται και θα δημιουργηθεί πρόβλημα με ενδεχόμενες προσαγωγές στη δικαιοσύνη. Ενώ το «αποφασίζει» νομίζω ότι είναι πιο δόκιμο, εν όψει

τού ότι αν υπάρχει διαφορά θα μπορούσε κάλλιστα να επιλύεται και από το δικαστήριο, πράγμα που και σε αυτή την περίπτωση πάλι θα μπορούσε να γίνει και φοβάμαι ότι θα δημιουργήσει νομολογιακά προβλήματα. Απλώς σκεφτείτε τα αυτά τα δύο θέματα, το «εξίσου» και το «ισοδυναμώς».

Επίσης, νομίζω ότι δεν πρέπει να διατηρηθεί στη διάταξη του 1520 το τεκμήριο για το ένα τρίτο του συνολικού χρόνου, όσον αφορά το δικαίωμα επικοινωνίας με το τέκνο. Και αυτό, γιατί παρά την αδόκιμη διατύπωση, δεδομένου ότι δεν νοείται να τεκμαίρεται ο χρόνος, θα μπορούσαμε να υποθέσουμε είτε ότι θεσπίζεται κανόνας ότι ο χρόνος επικοινωνίας δεν πρέπει να είναι μικρότερος του ενός τρίτου είτε ότι εισάγεται τεκμήριο, μαχητό τεκμήριο, αν θέλετε, δικαιώματος του γονέα να απολαμβάνει επικοινωνία με το τέκνο, εκτεινόμενη τουλάχιστον στο ένα τρίτο του συνολικού χρόνου.

Εν όψει, όμως, της αρχής ότι κάθε απόφαση σχετικά με την άσκηση της γονικής μέριμνας πρέπει να αποβλέπει στο συμφέρον του τέκνου, πρέπει μάλλον να υποθέσουμε ότι πρόκειται, όχι για κανόνα, αλλά περί μαχητού τεκμηρίου, που περιορίζει την αρχή αυτή, ορίζοντας στην ουσία τον χρόνο που έχει συμφέρον το παιδί να επικοινωνεί με έναν γονέα.

Με άλλα λόγια, προβαίνει ο νομοθέτης, εκφράζοντας προφανώς δυσπιστία προς τον δικαστή, σε συγκεκριμενοποίηση της έννοιας του συμφέροντος του τέκνου, η οποία κατά την αρχική επιλογή αυτή είχε διαπλαστεί ως αόριστη νομική έννοια. Εξάλλου, η έννοια του συνολικού χρόνου, με δεδομένο ότι πρόκειται για χρόνο επικοινωνίας προσώπων, κάθε άλλο παρά είναι σαφής.

Παραδείγματος χάριν, μια απογευματινή συνάντηση του ενός γονιού που δεν ζει μαζί του ως τι θα χρεωθεί αυτή, ως επικοινωνία ημέρας ή ως κλάσμα ημέρας;

Τέλος, να παρατηρήσω ότι η συνέπεια της ιεράρχησης κριτηρίων και των νομοθετικών παρεμβάσεων στην έννοια του συμφέροντος, παραδείγματος χάριν, στο τεκμήριο του 1/3 που ενισχύουν τη θέση ορισμένης κατηγορίας γονέων, φοβάμαι ότι θα είναι η υπονόμευση του συναινετικού πνεύματος και της διαμεσολάβησης.

Ξέρω πολύ καλά ότι και προσωπικά δίνετε αγώνα για το συναινετικό πνεύμα αλλά και για τη διαμεσολάβηση, που προωθεί το νομοσχέδιο. Είναι αναμενόμενο αυτός που έχει το πλεονέκτημα εκ του νόμου και δεν ξεκινά από ίση ουδέτερη βάση με τον άλλο, δεν έχει λόγο να καταβάλει συναινετική προσπάθεια για επίλυση του χρόνου επικοινωνίας και θα προσφύγει στο δικαστήριο. Έτσι φοβάμαι ότι θα έχουμε συνέχεια δικαστικές διενέξεις.

Θεώρησα, κύριε Υπουργέ, απαραίτητο να προβώ στις πιο πάνω παρατηρήσεις και ελπίζω μερικές από αυτές να σας προβληματίσουν και να προβείτε σε νομοτεχνικές βελτιώσεις -τουλάχιστον για τις δύο που είπα, οι άλλες δεν είναι τόσο ουσιαστικές- και αυτές είναι περισσότερο διαδικαστικού περιεχομένου για να μην έχουμε νομολογιακά προβλήματα, γιατί γνωρίζω πολύ καλά τις προθέσεις και την επιμέλεια που έχετε και έτσι δεν πρέπει να δημιουργείται η εντύπωση ότι κάποιες από τις πιο πάνω διατάξεις θεσπίστηκαν με αφορμή -όπως ειπώθηκε εδώ, πράγμα το οποίο είναι άστοχο και δεν γίνεται δεκτό- όχι για να εξυπηρετηθεί κάποιος -και πρέπει να το καταλάβουν αυτό και οι συνάδελφοι-, αλλά θεσπίζονται γιατί υπάρχουν συγκεκριμένες κακές εμπειρίες που έχουν βιώσει συγκεκριμένες κατηγορίες γονέων, είτε λόγω απαράδεκτων συμπεριφορών του άλλου γονέα είτε ακόμα λόγω κάποιων άστοχων δικαστικών κρίσεων.

Και εδώ είμαστε για να τα διορθώσει ο νομοθέτης, γιατί στο κράτος δικαίου, όπως είναι η χώρα μας, δεν χάνει τη νηφαλιότητα του.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κ. Αθανασίου.

Θα συνεχίσουμε με τον κατάλογο των ομιλητών.

Καλούμε στο Βήμα τον κ. Μουζάλα από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΟΥΖΑΛΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πριν μπω στο ζήτημα που είναι να συζητήσουμε σήμερα, να εκφράσω τη συμπάρασταση και την αγωνία μου σε αυτούς που πλήττονται από την πυρκαγιά στην Κορινθία, να εκφράσω και μαζί με όλους σας φαντάζομαι την υποστήριξή μας στα Σώματα

της Αστυνομίας και της Πυροσβεστικής που προσπαθούν να αντιμετωπίσουν την κατάσταση.

Και μιλώντας για φωτιές, θα ήθελα επίσης να ενημερώσω τους Βουλευτές και μέσα από τη Βουλή τον ελληνικό λαό ότι το πόρισμα της ανάκρισης για τη φωτιά στο Μάτι αθώνει την κ. Δούρου και καταδεικνύει μέσα από τις ευθύνες που δίνει στους υπηρέσιακούς παράγοντες που πήραν μετά προαγωγή, όταν γίνετε Κυβέρνηση, ότι μάλλον όλη αυτή η αγωνία που δείξατε, τότε δεν αφορούσε την αναζήτηση της αλήθειας, αλλά μια κανιβαλιστική προσπάθεια να κατακρεουργηθούν άνθρωποι, προκειμένου πατώντας πάνω στα πτώματα και σε ανθρώπους, να το χρησιμοποιήσετε αντιπολιτευτικά.

Τέλος, θέλω να ενημερώσω τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας που λείπουν από την Αίθουσα ότι υπάρχει ένα σοβαρό εσωκομματικό πρόβλημα στη Νέα Δημοκρατία. Δεν ξέρω πώς θα το αντιμετωπίσετε, αλλά οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας εχθές καταψήφισαν την πρόταση στο Ευρωκοινοβούλιο που υπερψηφίστηκε για την άρση της πατέντας, ερχόμενοι σε αντίθεση με τον κ. Μητσοτάκη, ο οποίος υπήρξε και αυτός που καθοδήγησε τον κ. Μπίαντεν -με βάση το αφήγημά σας- προκειμένου να απελευθερωθούν οι πατέντες. Αλλά αυτό είναι ένα δικό σας θέμα. Θα το λύσουμε.

Στο νομοσχέδιο τώρα. Νομίζω ότι το κύριο πρόβλημα, όπως πολύ σωστά επισήμαναν αυτοί που εναντιώνονται στο νομοσχέδιο, ξεκινάει από το ότι ένας νόμος προοδευτικός τότε με κάποια κενά σήμερα, όπου έβαζε πρώτο το παιδί -ήταν παιδοκεντρικός- μετατρέπεται σε γονεοκεντρικό. Αυτό στη σημερινή κατάσταση αντικειμενικά εξυπηρετεί την πατριαρχία. Πιθανώς σε κάποια χρόνια μετά, σε δέκα, είκοσι, εκατό, να εξυπηρετεί κάτι άλλο. Αλλά αυτή τη στιγμή αντικειμενικά εξυπηρετεί την πατριαρχία. Είναι λάθος, όμως, να μεταφέρουμε την αντίθεση από παιδοκεντρικό νόμο ενάντια σε γονεοκεντρικό σε αυτή τη γυναίκα ή αντρική ματιά γύρω από το πρόβλημα. Σε λάθος αντιλήψεις φέρνεται ένα λάθος νομοσχέδιο το οποίο θα καταταλαιπωρήσει την ελληνική κοινωνία και το οποίο θα δημιουργήσει πληθώρα προβλημάτων.

Συνήθως ξέρουμε γιατί φέρνεται αυτά τα νομοσχέδια. Ξέρουμε για παράδειγμα ότι για την παιδεία φέρατε το νομοσχέδιο για να εξυπηρετήσετε τους ιδιοκτήτες της ιδιωτικής εκπαίδευσης και των κολλεγίων. Για την εργασία, για τις δεσμεύσεις σας απέναντι στο Σύνδεσμο Ελλήνων Βιομηχάνων. Για τον πτωχευτικό κώδικα, για την άποψή σας ότι τα ζόμπι, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις πρέπει να πεθάνουν. Για την κλιματική αλλαγή γιατί ονειρεύεστε και εξυπηρετείτε τα τεράστια μονοπωλιακά συμφέροντα και όχι βασικά τον πυρήνα της κοινωνίας που είναι οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και οι απλοί άνθρωποι. Εδώ γιατί το κάνετε αυτό ειλικρινά υπάρχει ένα κενό. Εκτός αν έχει πέσει μια τέτοια φτήνια πια στη νομοθέτηση, που μπορεί να είναι προσωπικές δεσμεύσεις, προσωπικοί λόγοι ή οτιδήποτε άλλο, ικανοποίηση κάποιων προσωπικών συμφερόντων. Ποιοι είναι αυτοί οι τρυφεροί αγανακτισμένοι μπαμπάδες οι οποίοι απειλούν δικαστές, οι οποίοι απειλούν τις γυναίκες, οι οποίοι κρεμάνε πανό στις συνοικίες που υβρίζουν τις γυναίκες και που εσείς προσπαθείτε να εξυπηρετήσετε;

Δεν είναι αθώα η εκτίμησή σας και το νομοσχέδιο. Δεν είναι αθώα, γιατί κρύβεται σκόπιμα. Λέτε στην αιτιολογική έκθεση ότι συνομιλήσατε με φορείς και οι φορείς βγαίνουν και σας καταγγέλλουν ότι ουδέποτε τους καλέσατε να συνομιλήσετε. Δεν καλέσατε τους δικαστές, τους εισαγγελέες, τις νομικές σχολές στους οποίους, με βάση το νομοσχέδιο, περιορίζετε τη δυνατότητα προσωπικής κρίσης, βάζοντας αυτά τα οριζόντια μέτρα. Δεν μιλήσατε με τους κοινωνικούς λειτουργούς. Δεν μιλήσατε με σοβαρές οργανώσεις της ψυχιατρικής επιστήμης που ειδικεύονται στο παιδί. Δεν μιλήσατε με εκπροσώπους ευρωπαϊκών θεσμών.

Φέρνεται κάτι που είναι σε αντίθεση με την ευρωπαϊκή σύμβαση για τα δικαιώματα του ανθρώπου, με τη σύμβαση για την εξάλειψη των διακρίσεων κατά των γυναικών, με τη σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού, με τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης. Έχετε όλους τους σοβαρούς φορείς αντίθετους με αυτό το νο-

μοσχέδιο. Αναφέρω σαν στοιχείωδες επιχείρημα που δεν μπορείτε να καταρρίψετε ότι η νομοπαρασκευαστική επιτροπή που φτιάξατε δεν συμφώνησε και αποκρύψατε, όχι με αθωότητα, το δικό της πόρισμα. Η Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων διαφώνησε. Η νομοπαρασκευαστική επιτροπή της Βουλής διαφώνησε.

Ανέφερα και πριν ότι η αντίθεση είναι παιδοκεντρικό ή γονεοκεντρικό. Το παιδί τρόπαιο ή το παιδί λάφυρο. Αυτό το πράγμα θα δημιουργήσει τεράστια προβλήματα στην ελληνική κοινωνία. Αυτή τη στιγμή έχουμε 80% συναινετικά διαζύγια που με μισή καρδιά βρίσκουν τρόπο να προχωρήσουν. Το 14% καταλήγουν δικαστικά. Το 5% καταλήγει σε μακροχρόνιες δικαστικές διαμάχες.

Μετά το νομοσχέδιό σας ανοίγει ο ασκός του Αιόλου, διότι με βάση την οριζόντια υποχρέωση που βάζετε, δεν θα υπάρχει καμία δυνατότητα ή διάθεση συνεννόησης ανάμεσα στους γονείς που χωρίζουν, μιας που ο νόμος δημιουργεί αυτή τη μέγγενη, η οποία αναγκάζει το παιδί έξι μήνες να είναι στην Πετρούπολη, έξι μήνες στην Αθήνα, να αλλάζει σχολείο κάθε έξι μήνες. Δεν ξέρω πώς οι νομοθέτες σας το είχαν φανταστεί.

Αντί να λύσετε ζητήματα, τα οποία οι συνάδελφοί μου του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και ο κ. Παφίλης, έβαλαν με ιδιαίτερη ένταση, όπως τα ζητήματα της φτώχειας, της ταξικότητας που δημιουργεί ένα διαζύγιο και που πρέπει κάποιος να το αντιμετωπίσει, δηλαδή την επίλυση των οικονομικών ζητημάτων που προκύπτουν από ένα διαζύγιο, την επίλυση του θέματος της διατροφής ή του μοιράσματος της περιουσίας, εάν υπάρχει, που πάρα πολύ συχνά είναι ο λόγος για τον οποίο χρησιμοποιείται κακώς το παιδί από τον έναν γονέα ενάντια στον άλλον, αντί να δημιουργήσετε δωρεάν παροχές και προς τους γονείς και προς τους δικαστές, όπως Σώμα Οικογενειακών και Κοινωνικών Λειτουργών, όπως Σώμα με εξειδικευμένους παιδοψυχιάτρους και παιδοψυχολόγους, αντί να κάνετε δωρεάν την πρόσβαση σε αυτά τα σώματα, λύνετε το πρόβλημα με σεμινάρια τα οποία θα κάνουν οι δικαστικοί και οι οποίοι θα πρέπει να είναι συγχρόνως κοινωνικοί λειτουργοί, παιδοψυχίατροι και όλα αυτά.

Έχετε ανοίξει τον ασκό του Αιόλου. Οδηγείτε την ελληνική κοινωνία σε μια επικίνδυνη οπισθοδρόμηση. Ενθαρρύνετε τις συγκρούσεις και την ενδοοικογενειακή βία. Και ξέρετε, αυτά είναι μετρήσιμα μεγέθη και σε ένα, δύο χρόνια από σήμερα θα τα μετρήσουμε. Μειώνετε τις συναινετικές διαδικασίες και αυξάνετε τις δικαστικές διενέξεις.

Και να σας πω κάτι; Όταν ψηφίζατε υπέρ της προίκας πριν από χρόνια, πάλι με την ίδια αμετροέπεια ψηφίζατε για ζητήματα του οικογενειακού δικαίου και η ιστορία δεν σας δικαίωσε. Σήμερα, πιθανώς, το αποδίδετε σε συγκυρίες ή σε τέτοιες αρνήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Μουζάλα, ολοκληρώστε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΟΥΖΑΛΑΣ: Τελειώνω, λέγοντας το εξής: Η Ελλάδα πέρα από τα προβλήματα της ελληνικής κοινωνίας για μία ακόμα φορά -και αυτό θα είναι μετρήσιμο και θα φανεί τα επόμενα ένα, δύο χρόνια, αλλά μπορεί και πιο γρήγορα-, θα είναι και διεθνώς υπόλογη γι' αυτό το νομοσχέδιο που κάνει τον παιδοκεντρικό χαρακτήρα που πρέπει να έχει γονεοκεντρικό και κάνει το παιδί από αυτόνομο άτομο, παρακολούθημα του γονέα και άτομο το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν τρόπαιο ή σαν λάφυρο.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει τώρα η κ. Θεοδώρα Τζάκρη από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Θα ήθελα να καταθέσω τις τελικές νομοτεχνικές βελτιώσεις.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Κωνσταντίνος Τσιάρας καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

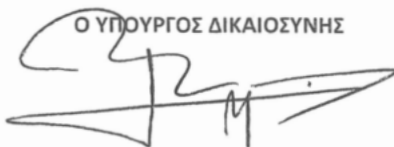
ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

«ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ»

1. Ο τίτλος του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται ως εξής «Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων, άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίου και λοιπές επείγουσες διατάξεις».
2. Στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 1 του σχεδίου νόμου, μετά τις λέξεις «ιδίως με» προστίθενται οι λέξεις «τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, που κυρώθηκε με τον ν. 2101/1992 (Α' 192) και».
3. Στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 3 του σχεδίου νόμου, μετά τις λέξεις «με τον οποίο» διαγράφεται η λέξη «συνήθως».
4. Στο δεύτερο εδάφιο της εσωτερικής παρ. 4 του άρθρου 4 του σχεδίου νόμου μετά τις λέξεις «πράξη υπογράφουν» προστίθενται οι λέξεις «ή εγκρίνουν με ηλεκτρονικά μέσα».
5. Στο άρθρο 6 του σχεδίου νόμου, μετά τις λέξεις «αποδεκτών λύσεων» διαγράφονται οι λέξεις «, προσφεύγοντας, εάν είναι απαραίτητο, σε διαμεσολάβηση».
6. Ο τίτλος του άρθρου 7 τόσο στον πίνακα περιεχομένων όσο και στο κείμενο του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται ως εξής: «Από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας - Τροποποίηση άρθρου 1510 ΑΚ - Αντικατάσταση τίτλου και άρθρου 1513 ΑΚ».
7. Στο άρθρο 7 του σχεδίου νόμου προστίθεται παρ. 1 ως εξής:
«1. Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 1510 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ., π.δ. 456/1984, Α' 164) μετά τις λέξεις «από κοινού» προστίθενται οι λέξεις «και εξίσου» και το εδάφιο διαμορφώνεται ως εξής: «Η μέριμνα για το ανήλικό τέκνο είναι καθήκον και δικαίωμα των γονέων (γονική μέριμνα), οι οποίοι την ασκούν από κοινού και εξίσου.»
8. Η παρ. 1 του άρθρου 7 του σχεδίου νόμου απαριθμείται σε παρ. 2.
9. Στο πρώτο εδάφιο της εσωτερικής παρ. 2 του άρθρου 8 του σχεδίου νόμου μετά τις λέξεις «σε διαμεσολάβηση», προστίθεται η φράση «εξαιρουμένων των περιπτώσεων ενδοοικογενειακής βίας, όπως ο νόμος ορίζει».
10. Στο πέμπτο εδάφιο του άρθρου 17 του σχεδίου νόμου μετά τις λέξεις «ιδίως δε» προστίθενται οι λέξεις «η Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού και».
11. Στα άρθρα 7, 8, 9 και 12 του σχεδίου νόμου αφαιρούνται οι λέξεις «του Α.Κ.».
12. Στον πίνακα περιεχομένων και στο κείμενο του σχεδίου νόμου η υπ' αρ. 890/69 18.5.2021 τροπολογία του Υπουργείου Δικαιοσύνης τίθεται ως Κεφάλαιο Ζ' με τίτλο «ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗ ΘΗΤΕΙΑ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΩΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΑΡΧΩΝ». Αντίστοιχα το Κεφάλαιο με τίτλο «ΈΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ», τρέπεται σε «ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'» με τον ίδιο τίτλο.
13. Στο υφιστάμενο άρθρο 23 με τίτλο «Έναρξη ισχύος» η φράση «και 22,» αντικαθίσταται ως εξής «, 22 και του Κεφαλαίου Ζ', ».

Αθήνα, 20 Μαΐου 2021

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΠΡΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ οι νομοτεχνικές βελτιώσεις να διανεμηθούν στις Κοινοβουλευτικές Ομάδες.

Μετά την κ. Τζάκρη, με βάση τον κατάλογο των ομιλητών υπολείπονται, για να ολοκληρωθεί ο κύκλος των ομιλητών με φυσική παρουσία, ο κ. Καλαματιανός, η κ. Σκούφα και η κ. Αμπατζίδου. Τρεις ομιλητές.

Στο μεταξύ έχουν ζητήσει οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι του ΣΥΡΙΖΑ και της Νέας Δημοκρατίας μια ολιγόλεπτη παρέμβαση. Το μόνο που μένει τώρα είναι το πότε θα επιλέξουν να παρέμβουν. Αν θέλετε να ολοκληρωθεί ο κύκλος των ομιλητών και μετά. Είναι μια πρόταση αυτή, μια σκέψη. Από εκεί και πέρα, εσείς αποφασίζετε.

Η κ. Τζάκρη έχει τον λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, σήμερα εν ψυχρώ και με πλήρη συνείδηση, η Κυβέρνηση με το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης με θέμα τις σχέσεις γονέων και τέκνων επιχειρεί να οδηγήσει τον πυρήνα της ελληνικής κοινωνίας, δηλαδή την οικογένεια, σε μια θεσμική οπισθοδρόμηση.

Η πολιτική απόφαση είναι ήδη ειλημμένη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρά τις αντιδράσεις σύσσωμης της επιστημονικής κοινότητας, της Επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής, της ακαδημαϊκής κοινότητας, εξειδικευμένων επαγγελματικών φορέων και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και παρά τις αντιδράσεις των Βουλευτών του ίδιου του κόμματος της Κυβέρνησης. Και αναφέρομαι στις αντιδράσεις της κ. Γιαννιά και της κ. Κεφαλογιάννη και πριν από λίγο -που τον διαδέχτηκα στο Βήμα-, του κ. Αθανασίου, που ζήτησαν, κύριε Υπουργέ, να γίνουν αλλαγές στο νομοσχέδιο αυτό. Και όπως μας καταγγέλλουν αυτοί οι Βουλευτές, το νομοσχέδιο αυτό έρχεται, προκειμένου να εξυπηρετηθούν τα συμφέροντα μιας συγκεκριμένης οικονομικής ελίτ.

Η Κυβέρνηση, λοιπόν, εξυπηρετώντας με φωτογραφικές διατάξεις αυτά τα συμφέροντα, φέρνει προς ψήφιση ένα ταξικό, τελικό, νομοσχέδιο, που μας γυρίζει αιώνες πίσω σε πατριαρχικές, συντηρητικές και εν τέλει τοξικές οικογένειες.

Επιπλέον, ο Υπουργός Δικαιοσύνης φαίνεται πως έχει γίνει αποδέκτης αιτημάτων κινημάτων υπέρ των ανδρών, που οι ίδιοι οι Βουλευτές της Κυβέρνησης καταγγέλλουν ότι πίσω από αυτά τα κινήματα υπέρ των ανδρών βρίσκονται ισχυρά οικονομικά συμφέροντα, που θεωρούν -αυτά τα κινήματα- ότι οι γυναίκες και το φεμινιστικό κίνημα έχουν κατοχυρώσει πολύ περισσότερα δικαιώματα από όσα θα έπρεπε. Έτσι εξηγείται το γεγονός ότι δεν επέτρεψε σε πλήθος φεμινιστικών οργανώσεων και επιστημονικών φορέων να διατυπώσουν γνώμη κατά την ακρόαση των φερέων, καθώς και διαφώνησαν με τη φιλοσοφία του νομοσχεδίου.

Αυτό δεν σημαίνει, βέβαια, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ότι δεν υπάρχουν σύζυγοι-πατέρες με δικαιολογημένα παράπονα απέναντι στις πρώην συζύγους τους, σε σχέση με την παρουσία τους στην ανατροφή των παιδιών τους. Απλά το νομοσχέδιο αυτό χρησιμοποιεί αυτά τα παράπονα ως πρόσχημα για σημαντική θεσμική οπισθοδρόμηση. Χαρακτηριστικό είναι το επιχείρημα ότι οι γυναίκες-μητέρες παίρνουν την επιμέλεια σε πολύ υψηλό ποσοστό, χωρίς να αναφέρεται, όμως, ότι σε πολύ μεγάλο ποσοστό οι σύζυγοι-πατέρες δεν διεκδικούν στα δικαστήρια την επιμέλεια των παιδιών τους, αλλά μόνο το δικαίωμα της επικοινωνίας μαζί τους.

Με επικοινωνιακή προπαγάνδα, όμως, όπως άλλωστε αρέσκειται αυτή η Κυβέρνηση καθ' όλη τη διάρκεια της διακυβέρνησής της, έχει δημιουργήσει μια μεταπραγματικότητα, όπου δήθεν η ελληνική κοινωνία φέρεται να αγαλιάζει αυτή τη δήθεν μεγάλη ψευδομεταρρύθμιση του οικογενειακού δικαίου. Πρόκειται προφανώς για κατάφωρα ψέματα.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, έντονη ανησυχία έχει ξεσπάσει επειδή το υπό ψήφιση νομοσχέδιο αφαιρεί τον παιδοκεντρικό χαρακτήρα του οικογενειακού μας δικαίου, φέρνοντας προς ψήφιση ένα γονεοκεντρικό νομοσχέδιο και, μάλιστα, του οικονομικά ισχυρού γονέα, στον οποίον δίνει δικαίωμα βέτο και οιοδήποτε δικαστικών αξιώσεων σε γονικές αποφάσεις επιμέλειας, απειλώντας με αυτόν τον τρόπο την οικονομική εξόντωση του οικονομικά αδύνατου γονέα, αλλά και την ίδια τη συνοχή της οικογένειας.

Το παιδί δεν αντιμετωπίζεται, πλέον, ως αυθύπαρκτη προσωπικότητα, όπως παγίως και διεθνώς έχει αναγνωριστεί, αλλά ως αντικείμενο ρύθμισης, ως ένας παθητικός αποδέκτης των προνοιακών σχέσεων και επιδιώξεων.

Η οπισθοδρομική αυτή θεώρηση του παιδιού ως η συνέχεια της πατρικής οικογένειας, που η γνώμη του θα συνεκτιμάται από το δικαστήριο μόνο αν κριθεί ότι δεν αποτελεί προϊόν καθοδήγησης ή υποβολής του άλλου γονέα, έχει προκαλέσει αντιδράσεις, όχι μόνο σε εθνικό επίπεδο, αλλά και σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Ήδη, ογδόντα μία οργανώσεις του εσωτερικού και του εξωτερικού απέστειλαν επιστολή προς τον Πρωθυπουργό για την απόσυρσή του, επιμένοντας στην αντίθεση του εν λόγω νομοσχεδίου με τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, που έχει κυρώσει η χώρα μας, με την ευρωπαϊκή οδηγία για τα Δικαιώματα των Θυμάτων και, βεβαίως, με τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Δηλαδή, κύριε Υπουργέ, κινδυνεύουμε για ένα κυβερνητικό ρουσφέτι να καταδικαστούμε από τα ευρωπαϊκά δικαστήρια.

Η οριζόντια, υποχρεωτική και εξίσου συνεπιμέλεια και η ισόχρονη εναλλαγή κατοικίας, που εκ πλαγίου εισχωρεί στο νομοσχέδιο, δεν μπορεί να θεωρείται ότι γίνεται επ' ωφελεία του παιδιού, ανεξαρτήτως συνθηκών, ανεξαρτήτως ηλικίας, αν είναι νήπιο, αν είναι παιδί σχολικής ηλικίας, αν είναι έφηβος. Με έναν άκριτο βερμπαλισμό επιχειρείται η καθοδήγηση της δικαστικής κρίσης από κρίση κατά περίπτωση και κατά υπόθεση σε μια οριζόντια ρύθμιση για όλα τα παιδιά, με το επιχείρημα του ψευδοσυνδρόμου της γονικής αποξένωσης.

Φτάνει, μάλιστα, στο σημείο να απειλεί τον γονέα που έχει την επιμέλεια ότι αυτή θα του αφαιρεθεί σε περίπτωση που δεν φροντίζει το τέκνο του να έχει επαφές με τους συγγενείς του έτερου γονέα. Και πέραν του ότι δεν προσδιορίζει ποιοι είναι αυτοί οι συγγενείς που ο έχων την επιμέλεια γονέας οφείλει να επιβάλλει κατ' ουσία στο τέκνο του να έχει σχέσεις -είναι οι παππούδες, είναι οι θείοι, είναι τα ξαδέρφια της πατρικής γραμμής-, δεν εξετάζει καν αν ο έτερος γονέας έχει οδηγήσει με τη συμπεριφορά του το τέκνο του σε αυτή την αποξένωση.

Οι παιδοψυχολόγοι κρούουν ήδη τον κώδωνα του κινδύνου ότι μια τέτοια πρακτική είναι ικανή να δημιουργήσει αγχώδεις διαταραχές σε εφήβους, οι οποίοι από φόβο μήπως βλάψουν τον άλλον γονέα, θα ανεχτούν συναναστροφές που δεν επιθυμούν να έχουν.

Το νομοσχέδιο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δημιουργεί επίσης γονείς δύο ταχυτήτων με ποσοτικοποιημένα κριτήρια. Τον γονέα του 1/3 του χρόνου του παιδιού, ο οποίος έχει μόνο δικαιώματα: Δικαίωμα να ενημερώνεται καθημερινά για τις αποφάσεις επιμέλειας του έτερου γονέα, δικαίωμα να περιορίσει τον χρόνο που περνάει με το παιδί του σε μικρότερο ποσοστό, δικαίωμα στο τεκμήριο αθωότητάς του, ακόμα και για περιπτώσεις καταγγελιών ενδοοικογενειακής βίας.

Και τον γονέα των 2/3 που είναι ο γονέας που έχει μόνο υποχρεώσεις, όπως την υποχρέωση για συνεχή λογοδοσία, την υποχρέωση να μην αποξενωθεί το τέκνο του με κανένα από τους συγγενείς της άλλης γραμμής, την υποχρέωση να ανεχτεί έναν κακοποιητικό γονέα ή σύντροφο ως την έκδοση οριστικής απόφασης, δηλαδή πρακτικά για μια επταετία, αφού τόσο χρόνο κάνει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για να φτάσει μια ποινική υπόθεση στα ακροατήρια των ποινικών δικαστηρίων. Είναι προφανές ότι στην ελληνική κοινωνία που η έμφυλη βία εκφράζεται κυρίως ως βία κατά των γυναικών, ένα τέτοιο νομοσχέδιο υπονομεύει την ασφάλειά τους και κατά συνέπεια την ασφάλεια της ίδιας της ελληνικής οικογένειας.

Επιπρόσθετα, πρέπει να σημειωθεί ότι το νομοσχέδιο επιβαρύνει τις γυναίκες δυσανάλογα και οικονομικά. Αυτό συντελείται επιπρόσθετα με την υποχρεωτική προσφυγή σε διαμεσολάβηση, η οποία ενισχύει θεσμικά και πάλι τον οικονομικά ισχυρό γονέα, σε μια κοινωνία με σημαντικές οικονομικές ανισότητες μεταξύ ανδρών και γυναικών και σε μια χώρα χωρίς οικογενειακά δικαστήρια, χωρίς κράτος πρόνοιας και στήριξης των οικογενειών και δη των μονογονεϊκών οικογενειών μια τέτοια αντιμετώπιση είναι αναμφίβολα κατακριτέα.

Ταυτόχρονα, δεδομένου ότι τα περιστατικά κακοποίησης και

ενδοοικογενειακής βίας, θύματα των οποίων στη συντριπτική τους πλειοψηφία αποτελούν γυναίκες και παιδιά υποκαταγγέλλονται, λίγα τελικά φτάνουν στο ακροατήριο και ακόμα λιγότερα δικάζονται, το νομοσχέδιο αυτό θωρακίζει θεσμικά τους ισχυρούς.

Ο ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία είναι αναμφίβολα υπέρ της συνεπιμέλειας και για τον λόγο αυτόν, άλλωστε, στη διάρκεια της κυβερνητικής του θητείας ανέλαβε σχετική νομοθετική πρωτοβουλία. Αναμφίβολα το επί ισχύ σαράντα ετών οικογενειακό μας δίκαιο απαιτεί μια αναμόρφωση και έναν περαιτέρω εκσυγχρονισμό για να αγκαλιάσει τις μονογονεϊκές οικογένειες. Το πόρισμα της επιτροπής Τέντε, που συλλήβδην εξαφάνισε αυτή η Κυβέρνηση, θα μπορούσε να αποτελεί μια βάση προς τη σωστή κατεύθυνση νομοθέτησης.

Ωστόσο, η Κυβέρνηση επιλέγει την οπισθοδρόμηση ως πολιτική θεώρηση και ως φιλοσοφική στάση και προσεγγίζει συγκριτικά και πατριαρχικά την ελληνική οικογένεια.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε, κυρία Τζάκρη.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Διονύσιος Καλαματιανός από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ - ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς, να ευχηθούμε όλοι να πάνε καλά τα πράγματα με τη φωτιά που από χθες καίει και επηρεάζει την Αττική και άλλες περιοχές. Να πάνε όλα καλά!

Βέβαια, δεν έχω ακούσει να σχολιάζεται έντονα και να έχει πάρει δημοσιότητα το πόρισμα που υπήρξε για τη φονική πυρκαγιά στο Μάτι, το οποίο ουσιαστικά αποδίδει τις ευθύνες στους υπηρεσιακούς παράγοντες και όχι στην πρώην περιφερειάρχη, την κ. Δούρου, η οποία πέρασε μια μεγάλη περιπέτεια.

Έρχομαι στο νομοσχέδιο κατευθείαν.

Περιμέναμε όλοι, κύριε Υπουργέ, όταν είπατε ότι θα φέρετε το νομοσχέδιο για το οικογενειακό δίκαιο, με μεγάλο ενδιαφέρον. Περιμέναμε ότι θα είναι ένα, πράγματι, μεταρρυθμιστικό και προοδευτικό νομοθέτημα. Περιμέναμε ένα νομοσχέδιο που θα έδινε νέα πνοή σε βάθος χρόνου στο ιδιαίτερο αυτό δίκαιο, γιατί πράγματι το οικογενειακό δίκαιο είναι ένα πολύ ιδιαίτερο δίκαιο, οι διατάξεις του οποίου που ισχύουν και σήμερα δεν θεωρούνται παρωχημένες.

Αντίθετα, οι ισχύουσες διατάξεις ανταποκρίνονται στη σπουδαία σημασία που έχουν και θεωρούνται σύγχρονες, ακόμα και σήμερα τριάντα οκτώ χρόνια μετά τη θέσπισή τους. Μάλιστα, είναι σύμφωνες οι διατάξεις αυτές και με όλες τις διεθνείς και ευρωπαϊκές συμβάσεις για τα δικαιώματα του παιδιού. Είναι ένα νομοθέτημα που έχει δείξει αντοχή και προσαρμοστικότητα από το 1983 έως και σήμερα.

Βεβαίως, συμφωνούμε ότι χρειάζεται βελτιώσεις και αλλαγές. Χρειάζεται βελτιώσεις που θα αντιμετωπίσουν προβλήματα τα οποία έχουν δημιουργηθεί. Δεν διαφωνούμε σε αυτό. Αντίθετα, ήμασταν και είμαστε έτοιμοι να προσέλθουμε σε διάλογο, σε έναν διάλογο, όμως, που θα έχει στόχο την πραγματική αναμόρφωση του οικογενειακού δικαίου, που θα ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας, που θα προωθεί την κοινή επιμέλεια των τέκνων από τους γονείς και μετά το διαζύγιο. Αυτή την κατεύθυνση είχε και το νομοσχέδιο το οποίο είχαμε έτοιμο και ήταν έτοιμο προς κατάθεση τον Ιούλιο του 2019 από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ.

Δυστυχώς διαπιστώνουμε ότι αρκετές από τις διατάξεις του νομοσχεδίου που ήρθαν δεν βελτιώνουν και δεν εκσυγχρονίζουν το οικογενειακό δίκαιο, δεν κάνουν βήματα προς τα εμπρός αλλά βήματα προς τα πίσω.

Κατ' αρχάς, δεν υπήρξε προϊόν εκτεταμένης διαβούλευσης και διαλόγου πρωτίτως με την κοινωνία. Σας ακούω, κύριε Υπουργέ, να λέτε ότι θέλετε συναίνεση και κοινή νομοθέτηση. Εδώ είμαστε να το κάνουμε. Αλλά πώς θα γίνει αυτό, όταν δεν ακούτε όχι μόνο εμάς αλλά ούτε τους Βουλευτές της Συμπολίτευσης, στελέχη και Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας; Δεν ακούτε την Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής που έχει θέσει

πολύ σοβαρές ενστάσεις στο νομοθέτημα αυτό σε συγκεκριμένες διατάξεις. Δεν ακούτε επιστήμονες. Δεν ακούτε νομικούς. Δεν ακούτε τον Συνήγορο του Πολίτη, συγκεκριμένες επισημάνσεις. Δεν ακούτε εγχώριους και διεθνείς οργανισμούς. Δεν ακούτε την κοινωνία. Πώς θα κάνουμε, λοιπόν, κοινή νομοθέτηση και πώς θα προχωρήσει αυτός ο διάλογος για να έχουμε κάτι θετικό που θα συμφωνήσουμε όλοι ότι προάγει τις διατάξεις του οικογενειακού μας δικαίου;

Επιμένετε, λοιπόν, να νομοθετήσετε, ενώ όλοι αυτοί φέρνουν τις αντιστάσεις τους και τις αντιδράσεις τους σε αυτό που φέρνετε. Είναι κοινή διαπίστωση όλων ότι αυτές οι συγκεκριμένες διατάξεις δεν θα λύσουν προβλήματα. Ίσα-ίσα θα εντείνουν τις διενέξεις, θα προκαλέσουν νέες δικαστικές διαμάχες, τις αντιδικίες των γονέων.

Το πιο σημαντικό, όμως, κύριε Υπουργέ, είναι αυτό που έχουμε επισημάνει από την πρώτη στιγμή: Μεταφέρεται το κέντρο ενδιαφέροντος από το παιδί, από την εστίαση στο παιδί. Γιατί η κατάρτηση του πρωτοποριακού για την εποχή του οικογενειακού δικαίου του 1983 ήταν ότι έθετε πολύ σωστά στο επίκεντρο το παιδί.

Τώρα τι κάνετε εσείς; Στο επίκεντρο είναι οι σχέσεις των γονέων. Αυτές προσπαθείτε να λύσετε και δεν το κάνετε με σωστό τρόπο. Το κάνετε με λάθος τρόπο. Δεν είναι το συμφέρον του παιδιού. Πρώτιστα πρέπει να είναι το συμφέρον του παιδιού. Και ξαναλέω, θα έρθουν πολλές αντιδικίες, δικαστικές διενέξεις, προβλήματα. Γι' αυτό κα στελέχη σας επισημαίνουν αυτά τα προβλήματα. Δεν το λέμε μόνο εμείς. Ακούστε τους δικούς σας.

Έρχομαι στις διατάξεις και στο θέμα της εξίσου άσκησης της γονικής μέριμνας. Αυτή η διάταξη ουσιαστικά εισάγει την εναλλασσόμενη κατοικία του τέκνου. Δηλαδή τι θα έχουμε; Μια διαρκή μετακίνηση του παιδιού από το σπίτι του ενός γονέα στο σπίτι του άλλου. Όλοι όμως συμφωνούμε, επιστήμονες, οι πάντες και εμείς ακόμα, ότι το παιδί χρειάζεται ένα σταθερό περιβάλλον. Και το ερώτημα είναι: πώς θα μπορεί με την εφαρμογή αυτής της διάταξης το παιδί να είναι νομικά με μια βαλίτσα στο χέρι, που θα πηγαίνει από το σπίτι του ενός γονέα στο σπίτι του άλλου και πού θα πηγαίνει σχολείο, πού θα ασκεί τις δραστηριότητές του, πού θα πηγαίνει για την άθλησή του; Αν οι γονείς μένουν σε διαφορετικές μακρινές περιοχές είναι μεγαλύτερο πρόβλημα. Αν μένουν σε άλλη πόλη, πώς θα γίνει;

Ο Αστικός Κώδικας, όπως ισχύει, δεν προβλέπει ακόμα και εντός γάμου την εξίσου άσκηση της γονικής μέριμνας, δεν χρησιμοποιεί αυτή τη λέξη. Εδώ χρειάζεται άλλη ρύθμιση. Εμείς προτείνουμε το «ισότιμα» που θα βοηθούσε. Ούτε αυτό ακούτε.

Άλλη διάταξη προβληματική είναι η νομοθέτηση του 1/3 της επικοινωνίας κατ' ελάχιστον. Πώς θα υπολογίζεται αυτό το ποσοστό; Ημερησίως; Εβδομαδιαίως; Μηνιαίως; Ετησίως; Πώς θα υπολογίζεται; Και κάποιος γονέας για να ικανοποιηθεί αυτή η διάταξη, που το βάζει υποχρεωτικά, μπορεί να παίρνει το παιδί Σαββατοκύριακα, διακοπές, Χριστούγεννα, Πάσχα, καλοκαίρι και ο άλλος γονέας μέσα στην εβδομάδα, στο πενήντημερο που θα ασκεί ουσιαστικά την επιμέλεια, αλλά δεν θα έχει ποιοτικό χρόνο με το παιδί, ενώ ο άλλος θα έχει. Πώς τα ρυθμίζετε αυτά τα πράγματα; Δηλαδή, ο νομοθέτης πρέπει να προβλέπει, πρέπει να βλέπει το μέλλον. Έρχονται αυτά τα προβλήματα, θα τα ζήσουμε. Εμείς οι νομικοί, οι δικηγόροι θα τα ζήσουμε στην πράξη. Είναι πολλά προβλήματα.

Το άλλο ζήτημα που θα δημιουργήσει πάρα πολλά προβλήματα είναι και η ενημέρωση του γονέα για συνήθεις πράξεις επιμέλειας ή πράξεις που έχουν επείγοντα χαρακτηριστικά. Δηλαδή, το παιδί θα έχει χτυπήσει και ο γονέας που θα είναι με το παιδί θα παίρνει τον άλλο τηλέφωνο και θα του λέει: «Α, χτύπησε το παιδί, να το πάω νοσοκομείο;» Τι θα κάνουμε στις επείγουσες περιπτώσεις; Δεν απαντάει το νομοθέτημα. Δεν απαντάτε σε αυτά τα κρίσιμα ζητήματα.

Άρα, λοιπόν, βλέπουμε εμείς ότι ακόμα και οι σχέσεις των γονέων που είναι καλές, με αυτά τα νομοθέτηματα μπορεί να διαταραχθούν. Είναι πολύ πιθανό. Αυτά πρέπει να λύσουμε.

Και έρχομαι στο θέμα της ενδοοικογενειακής βίας. Ξέρουμε όλοι ότι οι αποφάσεις βγαίνουν σε τέσσερα με έξι χρόνια στα ελληνικά δικαστήρια. Δυστυχώς, αλλά τόσο είναι. Και το παιδί που

θα είναι κακοποιημένο θα ζει με τον γονέα αυτόν μετά από τέσσερα με έξι χρόνια; Χρειάζεται άλλη ρύθμιση. Χρειάζεται ρύθμιση. Δείτε το. Έχετε χρόνο ακόμη, έστω και τώρα, να δούμε τι θα κάνουμε και με αυτό. Λύσεις υπάρχουν. Έχουν προταθεί και στις επιτροπές και παντού.

Κλείνοντας, με τις κοινωνικές αλλαγές όπως έχουν επέλθει όλοι συμφωνούμε ότι χρειάζεται εκσυγχρονισμός και προσαρμογή. Όμως, αυτό πρέπει να είναι προϊόν ενός εκτεταμένου διαλόγου. Εσείς δεν λάβατε υπ' όψιν σας ούτε καν το αποτέλεσμα της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής. Τη μειοψηφία υιοθετήσατε σε πολλά σημεία. Κλείσατε τα αυτιά στους επιστήμονες, στις γυναικείς οργανώσεις. Αποκλείσατε κάθε αντίθετη φωνή, ακόμα και αν ήταν η φωνή της λογικής και με επιχειρήματα. Υπάρχουν πάρα πολλές ενστάσεις από την Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής, πρώτα απ' όλα.

Πρέπει, λοιπόν, να γίνει κατανοητό ότι ακόμα και αν ψηφιστεί αυτό το νομοθέτημα, η ανάγκη για ενδελεχή και εκτεταμένη συζήτηση παραμένει και κυρίως συζήτηση με τους φορείς και με την κοινωνία. Πρέπει να αναληφθεί, λοιπόν, μια νέα νομοθετική πρωτοβουλία σε προοδευτική κατεύθυνση, η οποία θα επαναφέρει στο επίκεντρο το παιδί και τις ανάγκες του, θα προωθήσει την επίλυση των προβλημάτων και των διενέξεων.

Δεσμευόμαστε ότι αυτό θα είναι η προτεραιότητά μας, όταν μας εμπιστευτεί ξανά ο ελληνικός λαός. Αυτό έχει ανάγκη η κοινωνία. Αυτό έχουν ανάγκη οι γονείς. Αυτό πρωτίστως έχει ανάγκη το παιδί!

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Ραγκούση, έχετε τον λόγο. Μια σύντομη παρέμβαση, από ό,τι κατάλαβα, θέλετε να κάνετε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Θα έπαιρνα έτσι και αλλιώς τον λόγο μετά την τοποθέτηση του Υπουργού, σε απάντηση των όσων είπε ότι ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης κ. Τσίπρας, αλλά προέκυψε και ένα πολύ σοβαρό ζήτημα εν τω μεταξύ, κύριε Τσιάρρα, για το οποίο θα ακούσετε τώρα τι είμαστε υποχρεωμένοι να καταθέσουμε στη Βουλή.

Κατ' αρχάς, να πω το εξής. Δεν είναι δυνατόν μέσα στο ελληνικό Κοινοβούλιο ο Υπουργός Δικαιοσύνης, όταν εξελίσσεται μια μυστική διαδικασία, όπως είναι η διαδικασία της προανακριτικής επιτροπής, να ανεβαίνει σε αυτό το Βήμα και απευθυνόμενος στον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, να βάζει στο στόμα του λόγια τύπου «αυτά που ακούμε για την προανακριτική επιτροπή».

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Τα διαβάζω.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Τα διαβάζετε εσείς και βάσει αυτών, ως Υπουργός Δικαιοσύνης, που διαβάζετε για μία μυστική διαδικασία, που δεν είσατε μέλος -ο κ. Πλεύρης είναι μέλος και δεν έχει τολμήσει ούτε μία φορά, όπως και εγώ όταν ήμουν μέλος στην προανακριτική για τη «NOVARTIS», να ανοίξουμε το στόμα μας από το αυτό το Βήμα για την προανακριτική, για να τα χρησιμοποιήσετε για να κάνετε κριτική στον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης;

Δεν υπάρχει τίποτα που δεν έχετε αφήσει χωρίς να το παραβιάσετε, κύριε Υπουργέ της Δικαιοσύνης! Δεν υπάρχει τίποτα που δεν έχετε αφήσει στο να μην το σέβεστε! Επιτέλους, δεν μπορεί ο Υπουργός Δικαιοσύνης να λέει «ακούσαμε αυτά για την προανακριτική και άρα, κύριε Τσίπρα, το άλφα, το βήτα, το γάμμα...». Είναι ανεπίτρεπτο αυτό και τυπικά και ουσιαστικά και ηθικά και νομικά!

Δεύτερον, έχετε κάθε δικαίωμα και, προφανώς, η θέση σας είναι εξαιρετικά δυσχερής. Δεν είναι μόνο η κ. Γιαννάκου, δεν είναι μόνο η κ. Κεφαλογιάννη, δεν είναι μόνο ο κ. Βολουδάκης. Ακούσαμε προηγούμενους και τον κ. Αθανασίου. Το απογύμνωσαν το νομοθέτημα που εισηγήστε στους Βουλευτές της Πλειοψηφίας να ψηφίσουν. Υπό αυτή την έννοια, ναι, είναι λογικό να είσατε σε πάρα πολύ δύσκολη θέση, αλλά κάντε ό,τι άμυνα νομίζετε ότι πρέπει να κάνετε. Μη διαστρεβλώνετε.

Δεν μπορεί να ισχυρίζεστε, όταν όλοι το ακούσαμε -εκτός αν από την ταραχή σας δεν τη συγκρατήσατε, δεν τη καταλάβατε,

σεβαστό, ανθρώπινο αν συνέβη κάτι τέτοιο- δεν μπορεί να ισχυρίζεστε ότι ο κ. Τσίπρας δεν αναγνώρισε την ύπαρξη προβλήματος. Είναι ανακρίβεια αυτό που λέτε. Είναι διαστρέβλωση. Και έχει αναμεταδοθεί σε όλα τα μέσα ενημέρωσης ότι είπε ο Υπουργός Δικαιοσύνης πως δεν αναγνώρισε το πρόβλημα που υπάρχει ο κ. Τσίπρας. Δεν είναι αλήθεια αυτό. Δεν ηχούν ακόμη στα αυτιά σας οι φράσεις του ότι το πρόβλημα που έχουν χιλιάδες μπαμπάδες, που δεν ανήκουν σε αυτή την κατηγορία, που είναι πίσω από αυτούς που σας επέβαλαν αυτές τις ρυθμίσεις, θα εξακολουθήσουν να έχουν πρόβλημα, γιατί δεν τους λύνετε το πρόβλημα με αυτό που εισηγήεστε; Αυτό είπε ο κ. Τσίπρας. Δεν είπε ότι δεν υπάρχει πρόβλημα. Μη διαστρεβλώνετε, λοιπόν.

Και το τελευταίο που προέκυψε εν τω μεταξύ, κύριε Τσιάρρα, είναι το εξής: Στις 17 Μαΐου δύο ειδικές εισηγήτριες του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών που είναι αρμόδιες για την εξάλειψη των διακρίσεων σε βάρος των γυναικών και για τη βία κατά των γυναικών, παρενέβησαν με επιστολή τους στην Κυβέρνηση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, ένα λεπτό θέλω. Δεν θέλω παραπάνω.

Όπως προβλέπεται, μετά την παρέλευση σαράντα οκτώ ωρών, η επιστολή αυτή δόθηκε στη δημοσιότητα. Οι δύο εισηγήτριες ζήτησαν την κατάθεση της επιστολής τους στη Βουλή, κύριε Τσιάρρα.

Κύριε Τσιάρρα, κύριε Πρόεδρε της Βουλής, σας παρακαλώ. Είναι πάρα πολύ σοβαρό θέμα και πολύ λεπτό. Είναι, ουσιαστικά, μία μομφή, μία καταγγελία αυτό που γίνεται από εμάς αυτή τη στιγμή. Σας παρακαλώ ακούστε, για να απαντήσετε, όπως νομίζετε ότι πρέπει να απαντήσετε.

Σας ζήτησαν, λοιπόν, οι δύο εισηγήτριες από τον ΟΗΕ η επιστολή τους να κατατεθεί στη Βουλή. Σύμφωνα με την επιστολή τους εκφράζουν την αντίθεσή τους και με το άρθρο 5 του νομοσχεδίου, σχετικά με το συμφέρον του τέκνου και με το άρθρο 11, σχετικά με την υποχρέωση του γονέα να διαφυλάσσει τη σχέση με την οικογένεια του άλλου γονέα και σε σχέση με το άρθρο 13, δηλαδή με το τεκμήριο επικοινωνίας -το γνωστό και περιβόητο πια 1/3- και σε σχέση με το άρθρο 14, σχετικά με την εξάλειψη εγγυήσεων σε περίπτωση κακοποίησης και πρόβλεψη για την οριστική απόφαση που υπάρχει και για το άρθρο 7, για την από κοινού και εξίσου άσκηση της γονικής μέριμνας σε ό,τι αφορά το άρθρο 8 για τη διαμεσολάβηση.

Αυτή η επιστολή είναι εξασέλιδη. Δυστυχώς δεν προλάβουμε να τη μελετήσουμε -τώρα περιήλθε σε γνώση μας- γι' αυτό και δεν την ανέφερε και ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, ο Πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Τσίπρας, προηγούμενως.

Θα την καταθέσω για τα Πρακτικά.

Αυτό εδώ έχει -όπως αναφέρει η ίδια η επιστολή-...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Από πού είναι η επιστολή;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Είναι από δύο εισηγήτριες του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Ναι, η οποία είδε, όπως προβλέπεται, το φως της δημοσιότητας μετά από σαράντα οκτώ ώρες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Ραγκούση, καταθέστε...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Είναι αυτό που κρατάτε και εσείς στα χέρια σας τώρα μήπως, αυτό που σας έφεραν;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Άλλο κρατάω εγώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Η επιστολή είναι από δύο εισηγήτριες. Αυτό καταλαβαίνω εγώ από τα ονόματα που αναφέρονται στα αγγλικά. Τώρα ήρθε στα χέρια μας και δεν έχουμε προλάβει ούτε να τη μεταφράσουμε ούτε καλά-καλά να τη διαβάσουμε. Γι' αυτό και σας δίνουμε τη δυνατότητα να απαντήσετε σε αυτά, κύριε Τσιάρρα.

Δύο, λοιπόν, εισηγήτριες για την εξάλειψη των διακρίσεων -επαναλαμβάνω- σε βάρος των γυναικών εκφράζουν τη ρητή αντίθεση σε μια σειρά από άρθρα -μείζονα άρθρα- που έχει

επικεντρωθεί, άλλωστε, και όλη η κριτική, όλες οι επισημάνσεις που έχουν κάνει όλα τα κόμματα της Αντιπολίτευσης και οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας που διαφωνούν με το εν λόγω νομοσχέδιο ζητούν να έρθει στη Βουλή αυτή η επιστολή. Δεν ήρθε στη Βουλή.

Και το ερώτημα, κύριε Τσιάρα, είναι αυτή η επιστολή αν είναι σε γνώση σας, αν έχει αποσταλεί όντως προς τον αρμόδιο Υπουργό, που είστε εσείς, και τι ακριβώς έχετε κάνει με αυτή την επιστολή. Και αν την ξέρετε, προφανώς ανακύπτει το ερώτημα γιατί την αποκρύψατε από το ελληνικό Κοινοβούλιο.

Νομίζω ότι το συμπέρασμα μετά από αυτή την επιστολή, την οποία θα καταθέσω για τα Πρακτικά, είναι ότι, όπως καταλαβαίνει και ο πιο τελευταίος -απομακρυσμένης κατοικίας- από το ελληνικό Κοινοβούλιο Έλληνας και Ελληνίδα, το νομοσχέδιο αυτό έχει γίνει αφορμή η Ελλάδα να υπαχθεί στις στοχοποιημένες χώρες για την παραβίαση βασικών δικαιωμάτων και των παιδιών και των γυναικών.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Ραγκούσης καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα επιστολή, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δυστυχώς, κύριε Τσιάρα, από ό,τι φαίνεται, ούτε εμείς, που είμαστε από τους βασικούς επικριτές από την πρώτη στιγμή αυτής της νομοθετικής πρωτοβουλίας, δεν φανταζόμασταν το μέγεθος του κακού, το μέγεθος της ζημιάς που έχετε κάνει στην ελληνική κοινωνία, στις μανάδες, στα παιδιά, στις οικογένειες, στους μπαμπάδες και, τελικά, και στην ίδια τη χώρα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κ. Ραγκούση.

Τον λόγο έχει η κ. Σκούφα Ελισσάβετ από τον ΣΥΡΙΖΑ. Στη συνέχεια τον λόγο θα λάβει η κ. Απατζίδη Μαρία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα κι εγώ τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Πλεύρη, θέλετε να μιλήσετε τώρα; Δύο ομιλητές είναι για να ολοκληρωθεί και ο κύκλος.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Μετά τότε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ωραία. Τον λόγο θα λάβει τώρα η κ. Σκούφα, μετά η κ. Απατζίδη και στη συνέχεια ο κ. Πλεύρης.

Ορίστε, κυρία Σκούφα, έχετε τον λόγο.

ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΣΚΟΥΦΑ: Ακόμα δεν ψηφίστηκε το νομοσχέδιο και «άρχισαν τα όργανα» από τα διεθνή όργανα και τις διεθνείς επιτροπές, όπως ανέφερε και ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος κ. Ραγκούσης, με αυτή την επιστολή που αποκρύφθηκε, καθώς φαίνεται, από το Σώμα των Βουλευτών, την επιστολή των δύο εισηγητριών του ΟΗΕ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν ως Σώμα της Βουλής νομοθετούμε, καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε κοινωνικά προβλήματα και φυσικά στη βάση κάθε νομοθετικής προσπάθειας υπάρχει το ερώτημα αν όντως υφίσταται κοινωνικό πρόβλημα, σε τι βαθμό και αν τα νομοσχέδια επιλύουν ή δημιουργούν παραπάνω προβλήματα.

Σαφώς από καμμία πτέρυγα της Βουλής, από καμμία Κοινοβουλευτική Ομάδα δεν ακούστηκε ο ισχυρισμός ότι δεν υπάρχει κοινωνικό ζήτημα, ότι δεν υπάρχουν περιπτώσεις πρώην οικογενειών και νυν διαζευγμένων γονέων οι οποίοι δεν συναντούν, δεν επικοινωνούν με τα παιδιά τους όσο συχνά το επιθυμούν.

Προσωπικά, όμως, κύριε Υπουργέ, μου λείπει πρώτα απ' όλα το γεγονός ότι δεν κατατέθηκαν στο Σώμα της Βουλής συγκεκριμένα ποσοστιαία στοιχεία, ούτως ώστε να γνωρίζουμε σε τι βαθμό συναντάται το συγκεκριμένο πρόβλημα στη νεοελληνική κοινωνία. Επικαλεστήκατε αρχικώς και είπατε ότι το νομοσχέδιο θα λύσει το 90% της προβληματικής επικοινωνιακής σχέσης και γονεϊκής μέριμνας. Ποιο 90%, τη στιγμή που ευτυχώς τα σύγχρονα νεοελληνικά ζευγάρια σε ποσοστό 86% χωρίζουν συναινετικά; Δηλαδή οι δύο γονείς έρχονται σε πλήρη και λεπτομερειακή -τις περισσότερες φορές- συμφωνία σε θέματα που αφορούν την καθημερινή επιμέλεια και τη φροντίδα του τέ-

κνου τους. Αυτό είναι θετικότατο γεγονός. Άρα ισχυρίζεστε ότι το νομοθέτημα επιλύει τα προβλήματα που προκύπτουν στο 14%, στα λεγόμενα κατ' αντιδικία διαζύγια.

Εγείρεται όμως και το εξής ερώτημα και άκουσα με μεγάλη προσοχή καθηγητή Δικαίου στην επιτροπή να λέει τεκμηριωμένα: «εκτιμώ και εκτιμούμε ότι το πρόβλημα δεν έχει να κάνει με τον υπάρχοντα οικογενειακό κώδικα, αλλά το πρόβλημα έγκειται στην εφαρμογή του συγκεκριμένου κώδικα». Άρα οι παρεμβάσεις -το θέτω ως ρητορικό ερώτημα- μήπως θα έπρεπε να αφορούν την ίδια τη νομολογία, όπως λένε οι νομικοί, και όχι τους κώδικες οικογενειακού δικαίου;

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ**)

Υπάρχει και ένα άλλο ζήτημα το οποίο το συγκεκριμένο νομοσχέδιο δεν αντιμετωπίζει επ' ουδενί. Ποιο είναι αυτό το ζήτημα; Ότι τόσα χρόνια η ελληνική πολιτεία, που θέλει να εντάσσεται στις σύγχρονες ανεπτυγμένες ευρωπαϊκές κοινωνίες, από το 1983, που θεσπίστηκε ο οικογενειακός κώδικας, δεν έχει δημιουργήσει ολοκληρωμένο υποστηρικτικό, συμβουλευτικό δίκαιο κοινωνικών και ειδικών επιστημών και υπηρεσιών, οι οποίες ακριβώς καθ' ύλην είναι αρμόδιες για τη διερεύνηση πλήθους σημαντικών παραγόντων που αφορούν την πρώην οικογένεια και τον τρόπο διαβίωσης των γονέων, τον τρόπο διαβίωσης των παιδιών. Διερευνούν, δηλαδή, πλήθος ψυχοκοινωνικοοικονομικών συνθηκών και προβλημάτων ενδεχομένως που προκύπτουν μετά από ένα διαζύγιο.

Τι έπρεπε και τι πρέπει να κάνουν αυτές οι επιτροπές κοινωνικών επιστημών και ψυχολόγων; Θα πρέπει να συνδράμουν σε κάθε περίπτωση την κρίση του δικαστή.

Άρα κύριε Υπουργέ, μιλούμε για την επιτακτική ανάγκη επίτευξης στην Ελλάδα του 2021 να ιδρυθούν οικογενειακά δικαστήρια. Και συμφωνώ απολύτως με αυτό που ειπώθηκε προς το πρόσωπό σας ότι δεν επιτρέπεται Υπουργός Δικαιοσύνης να νίπτει τα χείρας του και να λέει ότι τα οικογενειακά δικαστήρια στην Ελλάδα του 2021 δεν μπορούν να ιδρυθούν. Δεν μας έχετε πείσει για τους λόγους που δεν μπορούν να ιδρυθούν. Ίσα-ίσα πιστεύουμε ότι είναι μία ικανή και αποτελεσματική πρόταση για την αντιμετώπιση των παιδιών διαζευγμένων γονέων.

Πάω παρακάτω. Υπάρχουν πολύ συγκεκριμένα προβληματικά σημεία του νομοσχεδίου. Το πρώτο και κύριο είναι ότι νομοθετείτε οριζόντια. Κι αυτή η οριζόντια νομοθέτηση αντιβαίνει ακόμη και στην επιταγή της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού για τον ΟΗΕ, η οποία λέει ότι το συμφέρον του παιδιού πρέπει να εξετάζεται κατά περίπτωση. Δεν μπορείτε δηλαδή, κύριε Υπουργέ, να λέτε ότι γενικά και σε όλες τις περιπτώσεις το βέλτιστο συμφέρον του τέκνου είναι να έχει επαφή και με τους δύο γονείς. Είναι μια θαυμάσια παιδαγωγική ενδεχομένης αρχή, η οποία, όμως, δεν μπορεί και δεν επιτρέπεται, όπως θα αποδείξω, να εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση.

Να πω, όμως, προκαταβολικά ότι δεν μπορείτε στο άρθρο 5 να λέτε ότι σε αυτή την αρχή πρέπει να αποβλέπει και η απόφαση του δικαστηρίου. Τελικά, ως Υπουργός Δικαιοσύνης εμπιστεύεστε το δικαστικό σώμα ή θέλετε να προκαταβάλετε την κρίση του;

Υπάρχει, όμως, και ένα σαφώς ηθικό αξιακό και περιεχομενικό πρόβλημα, κύριε Υπουργέ, το οποίο δεν καλύπτεται και ίσα-ίσα επιτείνεται με τη συγκεκριμένη νομοθέτησή σας. Ποιο είναι αυτό; Ότι σε πάρα πολλές περιπτώσεις δεν είναι κατάλληλοι -τολμώ να πω και πανθομολογείται κοινωνικά- και οι δυο γονείς, για να έχουν συνεχή επαφή και καθημερινή επικοινωνία με το τέκνο. Πότε συμβαίνει αυτό; Συμβαίνει ιδιαίτερα στην περίπτωση του κακοποιητικού γονέα, συμβαίνει δηλαδή στην περίπτωση που ο -συνηθέστερα- ή η σύζυγος απλώνει χέρι, προπηλακίζει, υποβάλλει την προσωπικότητα του έτερου γονέα και καθιστά το παιδί θεατή ατελείωτων σκηνών ενδοοικογενειακής βίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεύς Κωνσταντινίδης): Κυρία συνάδελφε, σας παρακαλώ.

ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΣΚΟΥΦΑ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Τι λέτε γι' αυτές τις περιπτώσεις, κύριε Υπουργέ; Και καθίστατε -λυπάμαι γι' αυτό που θα πω- ηθικά υπεύθυνος για το γεγονός ότι εκθέτετε τα θύματα, το παιδί και το ένα μέλος της

γονεϊκής σχέσης, ότι εξαναγκάζετε τα θύματα να είναι σε καθημερινή επικοινωνία και σε καθημερινή σχέση με τον κακοποιητή θύτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε.

ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΣΚΟΥΦΑ: Κύριε Υπουργέ, αποσύρτε το νομοσχέδιο. Θέστε ως βάση το πόρισμα της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής και καλέστε όλους τους φορείς και τις γυναικείες οργανώσεις, όλα τα κόμματα, προκειμένου με βαθιά και ευρεία κοινωνική συναίνεση να βρεθεί λύση στο τεράστιο κοινωνικό πρόβλημα των παιδιών των διαζευγμένων γονέων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Θα συνεχίσουμε τώρα με την κ. Μαρία Απατζίδου από το ΜέΡΑ25 και αμέσως μετά θα περάσουμε στις διαδικτυακές ομιλίες.

Κύριε Πλεύρη, θέλετε να πάρετε τον λόγο αμέσως μετά;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Αφού ολοκληρώσουν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Θα μιλήσετε πάλι;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Όχι. Παρέμβαση από εδώ θα κάνω. Τρία λεπτά θέλω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Εντάξει.

Ορίστε, κυρία Απατζίδη.

ΜΑΡΙΑ ΑΠΑΤΖΙΔΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλούμαστε ακόμα μια φορά να τοποθετηθούμε για ένα νομοσχέδιο που όχι μόνο δεν επιλύει προβλήματα που υποτίθεται ότι θέλει να επιλύσει αλλά, αντίθετα, δημιουργεί το ίδιο το νομοσχέδιο με τις διατάξεις του ακόμα περισσότερα. Επιχειρείτε με αυτή τη νομοθετική σας παρέμβαση τον κατ' ευφημισμό εκσυγχρονισμό του οικογενειακού δικαίου, εκσυγχρονισμό που κανένας δεν ζήτησε, παρά μόνο κάποιες συγκεκριμένες μειοψηφικές ομάδες, τα συμφέροντα των οποίων επιδιώκετε να εξυπηρετήσετε αποκλειστικά, κύριε Υπουργέ. Και αυτό μάλιστα δεν είναι δική μας αντιπολιτευτική άποψη. Τα ίδια ακούγονται και από στελέχη της δικής σας παράταξης.

Για ακόμα μια φορά δεν κλήθηκαν φορείς και οργανώσεις που επηρεάζονται άμεσα από τις διατάξεις του νομοσχεδίου. Έτσι, σε ένα τόσο ευαίσθητο θέμα που αφορά την ευημερία των παιδιών εσείς και μόνο εσείς νομοθετείτε ως να γνωρίζετε καλύτερα από τους ενδιαφερόμενους για το δικό τους καλό. Επιχειρείτε, δηλαδή, σήμερα, το 2021, να επαναφέρετε στην κοινωνία νοοτροπίες περασμένων δεκαετιών.

Όχι μόνο δεν κλήθηκαν στη διαβούλευση όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς, αλλά δεν διστάζετε να επικαλείστε ψευδώς τη συμμετοχή τους, αναγκάζοντάς τους να σας διαψεύσουν. Πολυάριθμες γυναικείες οργανώσεις και η Παιδοψυχιατρική Εταιρεία Ελλάδος αναφέρουν ότι βαφτίσατε συνεργασία την εθελούσια αποστολή των προτάσεων τους, τις οποίες προφανώς και δεν λάβατε υπ' όψιν σας.

Θεωρείτε, κύριε Υπουργέ, ότι είναι σοβαρά αυτά τα πράγματα που συμβαίνουν; Τέτοια συμπεριφορά δεν έχουν ούτε μικρά παιδιά και όλα δήθεν για το συμφέρον του παιδιού, γενικά και αόριστα, χωρίς αυτό να τεκμηριώνεται παρά μόνον από ψευδοεπιστημονικά στοιχεία και όρους που έχουν καταρριφθεί από την επιστημονική κοινότητα παγκοσμίως. Πώς εξυπηρετείται το συμφέρον του παιδιού, όταν το εγκλωβίζετε σε έναν διαρκή ανταγωνισμό μεταξύ των γονέων; Πώς αποκαθίστανται οι αδικίες με το εν λόγω νομοσχέδιο; Διαιωνίζοντας τις συγκρούσεις μεταξύ των γονέων;

Η πρόθεσή σας να εξυπηρετήσετε τις επιδιώξεις ορισμένων ομάδων φαίνεται ξεκάθαρα από το πρώτο κιάλας άρθρο του νομοσχεδίου. Εκεί ταυτίζετε αυθαίρετα και οριζόντια τη βέλτιστη εξυπηρέτηση του συμφέροντος των παιδιών με την ενεργό παρουσία και των δύο γονέων στην ανατροφή του, χωρίς ωστόσο να εξετάζετε ποιοι είναι αυτοί οι γονείς, ποια είναι η συνεισφορά τους στην ανατροφή του παιδιού ως τώρα, η σχέση τους με το παιδί, η στάση τους απέναντι στον άλλον γονέα, η ψυχική τους ισορροπία και πολλά άλλα.

Από τα πρώτα άρθρα, επίσης, σπεύσατε να μας ενημερώσετε

πως το συγκεκριμένο νομοσχέδιο είναι πλήρως συμβατό με τις διεθνείς συνθήκες που δεσμεύουν τη χώρα, με τη Συνθήκη της Κωνσταντινούπολης. Γιατί νιώσατε την ανάγκη αυτή, κύριε Υπουργέ, αλήθεια; Ποιος είναι ο λόγος της αναφοράς αυτής; Μήπως γιατί ουσιαστικά συμβαίνει το ακριβώς αντίθετο; Φαίνεται πως έτσι είναι, καθώς η παράγραφος 2 του άρθρου 8 έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τη συμμόρφωση προς τις προβλέψεις των διεθνών συμβάσεων που επικαλείστε από το πρώτο κιάλας άρθρο και συγκεκριμένα τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης όπου στο άρθρο 48 αναφέρεται ρητά πως απαγορεύεται η υποχρεωτική εναλλακτική επίλυση των συγκρούσεων, συμπεριλαμβανομένης και της διαδικασίας διαμεσολάβησης σε περιπτώσεις που υπάρχει ενδοοικογενειακή βία.

Θα μπορούσαμε να αναλύουμε με τις ώρες κάθε μία από τις ηθελιμένες αστοχίες του νομοσχεδίου, βρίσκοντας πληθώρα τέτοιων προβληματικών διατάξεων, όπως η υποχρεωτικότητα στην επικοινωνία με φυσική παρουσία του τέκνου κατά τεκμήριο ένα τρίτο του χρόνου, η εισαγωγή της έννοιας της εναλλασσόμενης κατοικίας και το άρθρο 14 για την κακή άσκηση επιμέλειας και λοιπά. Κατά περίεργο τρόπο, όμως, αγνοείται παντελώς η περίπτωση διαζυγίου λόγω κακοποιητικής συμπεριφοράς του ενός συζύγου, κακοποιητική συμπεριφορά που ακόμα και αν δεν έχει ως θύμα το παιδί, γίνεται πάντα αντιληπτή, να ξέρετε, από το παιδί, το οποίο τραυματίζεται ψυχικά διά βίου.

Σε αυτή την περίπτωση το νομοσχέδιο δεν μπορεί παρά να χαρακτηριστεί εγκληματικό, εφόσον στην ουσία επιβάλλει την παρουσία του κακοποιητικού γονέα στη ζωή του παιδιού, διότι για την οριστική απομάκρυνση του κακοποιητή χρειάζεται καταδίκη, που στην πράξη σημαίνει τέσσερα με πέντε χρόνια δικαστικού αγώνα, οικονομικής αφαίμαξης του καταγγέλλοντος γονέα και αδιανόητα τραυματικές καταστάσεις για τη ζωή των θυμάτων. Να θυμίσω εδώ ότι παλαιότερα ζητούσατε καταδίκη σε ανώτατο βαθμό, δηλαδή πάνω από δεκαετία. Τόσο το έχετε σκεφτεί και αναλύσει το νομοσχέδιο σας. Αλλά δεν θα αναλωθώ σε αυτά. Άλλωστε, πολλοί συνάδελφοι αναφέρθηκαν, καταδεικνύοντας το έκτρομα που φέρνεται προς ψήφιση.

Εγώ θα ήθελα να σταθώ περισσότερο στην πολιτική πρακτική σας, στην άρνηση να συμβουλευτείτε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς που τους αφορά το νομοσχέδιο και πιο συγκεκριμένα τις γυναικείες οργανώσεις, διαλέγοντας με αυτόν τον τρόπο πλευρά στον έμφυλο πόλεμο που εσείς κηρύξατε στο όνομα των παιδιών, αντιστρέφοντας μάλιστα τους ρόλους του θύτη και του θύματος, στις απίστευτες δικαιολογίες και επιχειρήματα που χρησιμοποιείτε για να υπερασπιστείτε, όπως η επίκληση στο πλήθος των παρεμβάσεων που καταγράφηκαν στη διαβούλευση ως απόδειξη της ορθότητας των προβλέψεών του.

Επαναλαμβάνω, είστε σοβαρός, κύριε Υπουργέ; Στην ανιστόρητη, αντιεπιστημονική και σε πλήρη αντίθεση με την πραγματικότητα αντίληψη πως η κουλτούρα συμβιβασμών ανάμεσα σε ανθρώπους, αν δεν υπάρχει, επιβάλλεται διά νόμου, στη γενική πρακτική νομοθέτησης της Κυβέρνησής σας που με γενικόλογες αοριστολογίες για έναν εκσυγχρονισμό που κανείς δεν κατάλαβε εδώ μέσα πιστεύω -πέρα από εσάς τους εκατόν πενήντα τέσσερις, θα πω εγώ, Βουλευτές- πως αυτός θα έρθει, νομοθετείτε καθαρά προς την κατεύθυνση εξυπηρέτησης συγκεκριμένων συμφερόντων.

Αυτό κάνατε πάντα, μόνο που σε αυτή την περίπτωση τα θύματα είναι πρωτίστως τα παιδιά και δευτερευόντως είναι κάποιοι δύσμοιροι γονείς, που ατύχησαν στον γάμο τους.

Δυστυχώς, έχουμε πάρα πολλές τέτοιες περιπτώσεις. Γιατί εθελουφλείτε; Γιατί οπισθοδρομείτε; Γιατί δεν σκύβετε με συμπόνια στα θέματα αυτά που αφορούν στη διατήρηση και την ευημερία της ελληνικής οικογένειας; Γιατί επιδεικνύετε τέτοια προχειρότητα και τόση μεροληψία;

Δυστυχώς μία είναι η απάντηση σε όλα αυτά: Είστε επικίνδυνοι, κυρίες και κύριοι της Συμπολίτευσης. Το νομοσχέδιό σας ζέχνει πατριαρχία και οπισθοδρόμηση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ζητήσει ο κ. Πλεύρης για μια μικρή παρέμβαση.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν θα κάνω κατάχρηση, σεβόμενος τους συναδέλφους που περιμένουν να μιλήσουν. Επειδή, όμως, τοποθετήθηκαν οι Κοινοβουλευτικοί, σε σύντομο χρόνο, σε τρία λεπτά, θα ολοκληρώσω την παρέμβασή μου.

Άκουσα με μεγάλη προσοχή τους πολιτικούς Αρχηγούς και πραγματικά, εάν κάποιος δεν έχει διαβάσει το νομοσχέδιο, θα νομίζει ότι απευθύνονται σε άλλο νομοσχέδιο.

Αυτό το οποίο λέτε, περί υποχρεωτικότητας, πείτε μου πού έρχεται εδώ να πει ότι κάτι είναι υποχρεωτικό και τελικά δεν αποφασίζει το δικαστήριο. Την κατεύθυνση δίνει ο νομοθέτης, σε κάτι το οποίο συμφωνείτε ότι είναι πρόβλημα. Γιατί το να λέμε ότι με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο μπορούν να λυθούν τα ζητήματα, όταν έχεις μια παγιωμένη νομολογία σαράντα ετών που δεν αλλάζει και έχει συγκεκριμένες αρχές, 95%, 5%, πρέπει να παρέμβεις στον νόμο. Και πώς παρεμβαίνουμε; Παρεμβαίνουμε δίνοντας την απόλυτη ευχέρεια στον δικαστή. Ο δικαστής θα αποφασίσει τελικά με βάση το συμφέρον του τέκνου, ποιο είναι το καλύτερο για αυτό. Η επικοινωνία λέμε ότι η ευχή και το τεκμήριο είναι να το ένα τρίτο, γιατί είναι καλό για το παιδί, αλλά πάλι ο δικαστής θα μπορέσει να αποφασίσει.

Κι εκεί, ειδικά, που γίνεται η τέλεια στρέβλωση είναι αυτό με την οριστική απόφαση, κύριοι συνάδελφοι. Σήμερα, ο δικαστής ελεύθερα κρίνει, με όποιο στοιχείο θέλει, αν υπάρχει κακοποιητική συμπεριφορά ή όχι. Αυτό παραμένει. Όμως, ενώ σήμερα θα μπορούσε να υπάρχει οριστική απόφαση και να ερχόταν ένα δικαστήριο να πει ότι παρ' όλο που υπάρχει οριστική απόφαση, εγώ κρίνω ότι μπορεί να συνεχίσει να έχει, του βάζει έναν θεμέλιο λίθο το νομοσχέδιο, ότι αυτό τουλάχιστον το θεωρώ ότι είναι κακή άσκηση και πρέπει να αιτιολογήσεις. Άρα είσαι ελεύθερος πάλι να αποφασίσεις ως δικαστής και με ένα απλό χαρτί που θα υπάρξει και με μία μοναδική καταγγελία, αν πειστεί ο δικαστής και να πει ότι παίρνω απόφαση, είτε προσωρινής διαταγής είτε ασφαλιστικών μέτρων είτε της οριστικής απόφασης. Αυτή η δυνατότητα υπάρχει, όπως υπήρχε και βάζουμε μια ασφαλιστική δικλίδα. Αν υπάρχει, όμως, οριστική απόφαση, αυτό είναι πιο ισχυρό.

Έρχομαι στο Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας. Είναι η βασική διαφορά που έχουμε για την οικογένεια. Εσείς πιστεύετε στην ταξική οικογένεια. Εμείς πιστεύουμε σε αυτό το οποίο λέει το Σύνταγμα, ότι η οικογένεια είναι θεμέλιο συντήρησης και προαγωγής του έθνους. Αυτό λέει ο συντακτικός νομοθέτης.

Εγκαλέσατε τον Υφυπουργό, κύριοι του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, ότι αναφέρεται στα δικαιώματα των παιδιών και δεν λέει τίποτα για τα παιδιά στη Γάζα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση λέει για προσασία για όλα τα παιδιά. Όμως, όπως υπάρχουν τα παιδιά στη Γάζα, υπάρχουν και τα παιδιά στο Ισραήλ, που βλέπουν τις ρουκέτες να έρχονται κατά πάνω τους.

Όταν, λοιπόν, σεβόμαστε τα παιδιά, τα σεβόμαστε συνολικά τα παιδιά και εγκαλούμε, κυρίως, αυτούς που βάζουν μπροστά τα παιδιά και από πίσω ρίχνουν τις ρουκέτες. Άρα όλα τα παιδιά και τα σεβόμαστε και όχι επιλεκτικά.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, με κάτι πολύ γρήγορα. Σας ζήτησα τρία λεπτά και είμαι στα τρία λεπτά.

Περιμένω να δω τι θα κάνει ο ΣΥΡΙΖΑ. Είπατε ότι υποβάλατε ονομαστική ψηφοφορία, αλλά δεν σας αρέσουν οι διαδικασίες που γίνονται. Θα ψηφίσετε στην ονομαστική ψηφοφορία; Το έχετε προσδιορίσει αυτό; Ή θα κάνετε ό,τι κάνατε την προηγούμενη φορά, που υποβάλλατε ονομαστική ψηφοφορία και σηκώνεστε και φεύγετε;

Κύριε Ραγκούση, πρέπει να πείτε: Θα μείνετε να ψηφίσετε στην ονομαστική ψηφοφορία; Εμείς δεν τις φοβόμαστε, γιατί σ' ένα φαινόμενο που είναι κοινωνικό θα υπάρχουν θέσεις παντού. Εσείς είστε οι εμμονικοί που φοβάσαστε.

Θα μείνετε, λοιπόν, μέσα να έρθουν να ψηφίσουν οι Βουλευτές σας το «όχι» και όλα αυτά που είπε ο κ. Τσίπρας ή θα επιλέξετε την τακτική «βάζω την ονομαστική και φεύγω»; Να το δούμε, γιατί και η απουσία κρίνεται.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Θα συνε-

χίσουμε τώρα με τον κ. Εμμανουήλ Κόνσολα από τη Νέα Δημοκρατία.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΟΝΣΟΛΑΣ: Καλησπέρα σας!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριες και κύριοι Βουλευτές, κύριε Υπουργέ, κύριε Υφυπουργέ, σήμερα έρχεται προς ψήφιση ένα σημαντικό νομοσχέδιο που έχει πυροδοτήσει ευρεία συζήτηση, αντιδράσεις θετικές, από την πλευρά της Αντιπολίτευσης ενδεχόμενα κάποιες αρνητικές, ενώ οδήγησε και σε έναν ευρύ κοινωνικό προβληματισμό.

Άρα η ρητορική έκφραση από μερίδα της Αντιπολίτευσης ότι δεν υπάρχει στόχος και δεν υπάρχει διακύβευμα, μάλλον έχει πέσει στο κενό, γιατί το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης για τις σχέσεις γονέων και τέκνων επιφέρει αλλαγές στο οικογενειακό δίκαιο σε ό,τι αφορά στα ζητήματα της γονικής μέριμνας που προκύπτουν μετά από διαζύγιο ή καθεστώς διάστασης μεταξύ των γονέων.

Άρα είναι εξαιρετικά σημαντικό και πάρα πολύ επίκαιρο στις μέρες μας που η κοινωνική συνοχή, η ευημερία των πολιτών είναι πρόταγμα και το έχει κάνει και πράξη ο κ. Τσίπρας και θέλω να του εκφράσω την απόλυτη ικανοποίησή μου που αυτή η μεταρρύθμιση βρίσκει, επιτέλους, μια διέξοδο και η ελληνική κοινωνία θα βρει τον βηματισμό της.

Η Κυβέρνηση οφείλει να ακούσει όλες τις πλευρές και όλες τις απόψεις και αυτό κάνει και η ηγεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, ιδιαίτερα, βέβαια, τις απόψεις των Βουλευτών που έχουν και την ευθύνη της ψήφισης του εν λόγω νομοσχεδίου.

Παρακολουθώ, κύριε Πρόεδρε, με ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρεμβάσεις που γίνονται από συναδέλφους που εκφράζουν άποψη, την υποστηρίζουν με επιχειρήματα και επιχειρούν να συμβάλουν στη νομοθετική λειτουργία της Εθνικής Αντιπροσωπείας.

Είναι σεβαστό το δικαίωμα των Υπουργών να αναλαμβάνουν νομοθετικές πρωτοβουλίες. Πιστεύω, όμως, ότι στην πορεία διαμόρφωσης των νομοθετικών πρωτοβουλιών πρέπει να ενισχυθεί η παρουσία και ο ρόλος των Βουλευτών εγκαίρως και εκ των προτέρων. Σε μεγάλο βαθμό το έχει κάνει η ηγεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης το προηγούμενο διάστημα. Ας μην ξεχνάμε ότι οι Βουλευτές είναι οι φορείς και οι εκφραστές της νομοθετικής εξουσίας.

Αυτές είναι πάγιες θέσεις σε ό,τι με αφορά και ως μέλος και του Υπουργικού Συμβουλίου το προηγούμενο διάστημα το έκανα πράξη και το γνωρίζουν και οι συνάδελφοι Βουλευτές που είχαμε αναλάβει σχετικές πρωτοβουλίες για αλλαγές.

Από εκεί και πέρα σε ό,τι αφορά το νομοσχέδιο, έχει αναπτυχθεί μια μεγάλη συζήτηση για τη συνεπιμέλεια. Η συνεπιμέλεια αποκτά ουσιαστικό νόημα όταν έχει ως κύριο και μοναδικό στόχο να διασφαλίσει την ψυχική ισορροπία και τη δημιουργία ενός ασφαλούς περιβάλλοντος για το παιδί.

Ακούσαμε τον εισηγητή μας, ακούσαμε και τον κύριο Υπουργό να επιχειρηματολογεί σε αυτή την κατεύθυνση, κάτι το οποίο έγινε κατανοητό σε όλες τις πτέρυγες της Βουλής.

Δεν αποτελεί παιχνίδι εξουσίας και άσκησης ισορροπιών ή ισχύος μεταξύ των γονέων. Αυτό είναι ένα συμπέρασμα, το οποίο έχει γίνει κατανοητό αυτές τις μέρες που συζητάμε στην Εθνική Αντιπροσωπεία. Προϋποθέτει καλή πίστη, συνεργασία, συνεννόηση μεταξύ των γονέων και συνδέεται με συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Η συνεπιμέλεια δεν έχει οριζόντια εφαρμογή και διάσταση, γιατί υπάρχουν περιπτώσεις που ένας γονέας να αδιαφορεί ή να θεωρείται επικίνδυνος ή ανίκανος γι' αυτό το έργο. Επομένως σε αυτές τις περιπτώσεις είναι σαφές ότι δεν υπάρχει συνεπιμέλεια ως κανόνας.

Συνεπιμέλεια, επίσης, δεν υπάρχει όταν ο ένας γονέας μένει σε μεγάλη απόσταση σε διαφορετική πόλη. Σε αυτή την περίπτωση πρέπει να διασφαλίζεται η επικοινωνία με το παιδί. Η εναλλαγή οικογενειακής στέγης για το παιδί με πρόσχημα τη συνεπιμέλεια μόνο θετικές επιπτώσεις δεν έχει.

Είναι θετική, λοιπόν, η νομοθετική διατύπωση που κατέθεσε ο κύριος Υπουργός, σύμφωνα με την οποία καθίσταται σαφές και ξεκάθαρο ότι αν τη γονική μέριμνα ασκούν και οι δύο γονείς χωρίς να έχουν την ίδια κατοικία, το παιδί θα έχει κατοικία την

κατοικία του γονέα με τον οποίο διαμένει.

Θα ήθελα, ωστόσο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να αναφερθώ και σε μια υπόθεση που μας συγκλόνισε όλους και αφορά την επικαιρότητα. Είναι ένα σημαντικό θέμα. Αναφέρομαι στη ληστεία και στη δολοφονία της νεαρής μητέρας στα Γλυκά Νερά, που αφήνει ένα βρέφος ορφανό, αλλά κυρίως μας αφήνει όλους εμβρόντητους με το μέγεθος αυτής της βαρβαρότητας.

Η Κυβέρνηση έφερε αλλαγές αμέσως μετά την ανάληψη της διακυβέρνησης της χώρας στον νόμο Παρασκευόπουλου. Ετοιμάζει, από ό,τι γνωρίζουμε, και άλλες. Και σε αυτή την κατεύθυνση επικροτούμε αυτή την προοπτική.

Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής έλεγε ότι όταν μιλάμε για ισόβια, εννοούμε ισόβια. Με την εφαρμογή του νόμου Παρασκευόπουλου είχαμε ένα νέο κανονιστικό πλαίσιο, που σε οριζόντια βάση μειώνει τις ποινές και προχωρούσε σε αποφυλακίσεις χωρίς να εξετάζονται κατά περίπτωση.

Θέλετε να δείτε ορισμένες από τις συνέπειες; Τον Αύγουστο 2015 -και γίναμε μάρτυρες όλοι- δολοφονήθηκε, αφού πρώτα βασανίστηκε απάνθρωπα και ληστεύτηκε, ένας εορτάζοντας στην Ύδρα. Ο αρχηγός και τα μέλη της εγκληματικής ομάδας που συνελήφθησαν είχαν αποφυλακιστεί λίγο καιρό πριν τη δολοφονία, κάνοντας χρήση των διατάξεων αυτού του νόμου.

Τον Σεπτέμβριο του 2015 δολοφονήθηκε, κατά τη διάρκεια ληστείας, ένας εικοσιεπτάχρονος κοσμηματοπώλης στη Θεσσαλονίκη. Θυμάστε όλοι από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης την αντίδραση αλλά και τις απόψεις της κοινωνίας γι' αυτό. Ο δράστης είχε αποφυλακιστεί έναν μήνα νωρίτερα, κάνοντας χρήση των ευνοϊκών διατάξεων του συγκεκριμένου νόμου.

Δεκάδες άλλα περιστατικά θα μπορούσα να παραθέσω. Πιστέψτε με ότι δεν έχω καμμία πρόθεση άσκησης μικροπολιτικής ή δημιουργίας κλίματος αντιπαράθεσης με την Αξιωματική Αντιπολίτευση -και τότε κυβέρνηση. Ωστόσο, η επίκληση της κοινής λογικής αλλά και τα τεκμήρια που υπάρχουν, επιβεβαιώνουν ότι ο νόμος αυτός ήταν ένα μεγάλο λάθος.

Ο ίδιος ο εμπνευστής, ο κ. Παρασκευόπουλος, δυόμισι χρόνια αργότερα παραδέχθηκε ότι ο νόμος αυτός έπρεπε να αλλάξει και αυτή η άποψη του Παρασκευόπουλου μεταγενέστερα, η οποία κατατέθηκε από τον ίδιο δημόσια, ήταν πρωτοσέλιδο σε όλες τις εφημερίδες και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Θα καταθέσω στα Πρακτικά της Βουλής τα σχετικά τεκμήρια.

Η κοινωνία δικαίως έχει αγανακτήσει από τη βαρβαρότητα και τη στυγερή αυτή δολοφονία μιας εικοσάχρονης μητέρας, ενός νέου ανθρώπου. Το αίσθημα δικαίου ικανοποιείται, όταν υπάρχει κράτος δικαίου που δεν κάνει εκπτώσεις απέναντι σε στυγερούς εγκληματίες. Αντίθετα, δείχνει επιείκεια μόνο σε αυτούς που την αξίζουν.

Έχουν ωριμάσει οι συνθήκες για αλλαγές στον Ποινικό Κώδικα. Τα ισόβια για στυγερούς και επικίνδυνους εγκληματίες πρέπει να είναι είκοσι χρόνια έκτισης της ποινής, να μην ισχύει η αποφυλάκιση με όρους και βραχίολι ηλεκτρονικής επιτήρησης για κρατούμενους που έχουν διαπράξει ανθρωποκτονία ιδιαιτέρως ειδική ή σεξουαλικά εγκλήματα με θύματα παιδιά.

Το δικαίωμα του πολίτη στην ασφάλεια είναι δημοκρατικό δικαίωμα. Η εγγύηση και η άσκησή του είναι ευθύνη όλων μας. Και εκφράζω την ικανοποίησή μου που με δημόσια δήλωσή του ο κύριος Υπουργός και στο σύνολο η ηγεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης σε αυτή την κατεύθυνση θα κινηθεί το επόμενο διάστημα.

Κύριε Πρόεδρε, και πάλι σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ευχαριστούμε πάρα πολύ για τον χρόνο και παρακαλώ πολύ να τηρηθεί και από τους άλλους συναδέλφους.

Τον λόγο έχει η κ. Νοτοπούλου από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΚΑΤΕΡΙΝΑ) ΝΟΤΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, επιλέγετε να φέρνετε και να φέρνετε διαρκώς στη Βουλή νομοσχέδια, χωρίς την αναγκαία διαβούλευση, με το Κοινοβούλιο να υπολείπεται στην πραγματικότητα, παρ' όλο που γνωρίζετε τις έντονες κοινωνικές αντιδράσεις, ακριβώς λόγω της έλλειψης διαβούλευσης.

Έπρεπε να είχατε κάνει εξαντλητική διαβούλευση με κόμματα, με φορείς, με την κοινωνία των πολιτών πριν τα φέρετε, δηλαδή

αυτά που είναι αυτονόητα σε μια δημοκρατία, αλλά όχι στη Νέα Δημοκρατία.

Όσον δε αφορά την ίδια τη λειτουργία του Κοινοβουλίου, εντάξει, ο τίτλος της τακτικής της Νέας Δημοκρατίας είναι πραγματικά «όταν το θράσος συναγωνίζεται την υποκρισία», διότι δεν ενισχύσατε το Εθνικό Σύστημα Υγείας, δεν ενισχύσατε τα μέσα μαζικής μεταφοράς, δεν ενισχύσατε τα σχολεία, δεν ανοίξατε τον τουρισμό με σχέδιο και μόνη σας αγωνία είναι να βάζετε την κοινοβουλευτική διαδικασία σε καραντίνα, να κρύβετε την αλήθεια, να φιμώνετε την κοινωνία.

Είναι πάρα πολύ συνειδητό εκ μέρους σας το ότι υποβαθμίσατε τις δημοκρατικές διαδικασίες και στην πραγματικότητα αυτό αποδεικνύεται από το ότι αρνείστε να απαντήσετε στις ερωτήσεις της Αντιπολίτευσης. Κι αυτό συμβαίνει γιατί δεν έχετε και απαντήσεις για την κοινωνία.

Επιλέξατε, λοιπόν, εν μέσω πανδημίας και χωρίς ουσιαστική διαβούλευση να φέρετε και το θέμα της συνεπιμέλειας, ένα τόσο κρίσιμο θέμα για τη ζωή της οικογένειας και του παιδιού. Ερήμην της κοινωνίας, μακριά από την κοινωνία έρχεστε να επιβάλετε, διότι άλλο είναι η συναινετική συνεπιμέλεια, άλλο η υποχρεωτική.

Έρχεστε να νομοθετήσετε οριζόντιες υποχρεωτικότητες για ένα τόσο κρίσιμο ζήτημα, το οποίο -κακά τα ψέματα- απαιτεί τη μέγιστη συναίνεση. Και εσείς καταφέρατε να το κάνετε ζήτημα αυταρχισμού, επιβολής και διχασμού. Προφανώς το ζήτημα της επιμέλειας των παιδιών δεν κρίνεται με μάχες εντυπώσεων και το θέμα είναι να παραμείνουμε όλοι και όλες μας σταθερά και ακλόνητα με το συμφέρον του παιδιού.

Δυστυχώς, όμως, είναι ο ίδιος ο Υπουργός που τορπιλίζει αυτή την ευκαιρία. Τον Γενάρη του 2020 η Κυβέρνησή σας σύστησε νομοπαρασκευαστική επιτροπή για το οικογενειακό δίκαιο, το πόρισμα της οποίας δεν έχει ληφθεί καν υπ' όψιν.

Φέρνετε, λοιπόν, προς συζήτηση ένα σχέδιο νόμου, τροποποιώντας κατά το δοκούν τα πορίσματα της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής -έχει ασάφειες, έχει αμφισβησίες, έχει αντινομίες- που σχεδόν το σύνολο των νομικών που τοποθετήθηκαν είπαν ότι περισσότερο προβλήματα δημιουργεί παρά λύνει. Για άλλη μία φορά, λοιπόν, δεν μπορείτε να νομοθετήσετε και έχετε καταπατήσει κάθε κανόνα καλής νομοθέτησης.

Επιλέξατε, λοιπόν, να κάνετε μονομερή διαβούλευση, συγκεκριμένες ομάδες, αλλά στην πραγματικότητα τι καταφέρατε; Να γυρίσετε τη χώρα σαράντα χρόνια πίσω. Πώς αλλιώς μπορούμε να δούμε το παρόν νομοσχέδιο πέραν από προϊόν υποβολής και μάλιστα έτοιμης καθοδήγησης από πολύ συγκεκριμένα συμφέροντα;

Και επικαλούμαι αντιδράσεις φορέων και συλλογικοτήτων, γυναικείες και φεμινιστικές οργανώσεις, την Εταιρεία Οικογενειακού Δικαίου, την Ελληνική Παιδοψυχιατρική Εταιρεία, τον Σύλλογο Ελλήνων Κοινωνιολόγων, την Ένωση Δικαστών-Εισαγγελέων. Συλλογικότητες κομμάτων, επίσης, έχουν σοβαρές αντιδράσεις με το εν λόγω σχέδιο νόμου -προσέξτε!- όχι με τη συνεπιμέλεια, με το σχέδιο νόμου σας. Επιπλέον, όλα τα κόμματα της Αντιπολίτευσης έχουν εκφραστεί δημόσια, σας δηλώνουν συγκεκριμένες παρατηρήσεις, μέχρι και η επιτροπή της Βουλής.

Μεταθέτετε την ευθύνη επίλυσης κοινωνικών προβλημάτων από τα δικαστήρια στον νομοθέτη. Και ποια είναι η στόχευσή σας; Να διορθώσετε τη νομολογία με άμεσες και αποσπασματικές νομοθετικές διατάξεις; Να μετατρέψετε έναν νόμο από παιδοκεντρικό σε γονεοκεντρικό; Να χάσει το παιδί την αναγνωρισμένη αυθύπαρκτη προσωπικότητά του και να καταστεί παρακλούθημα των διαφωνιών των γονέων; Να είναι διακύβευμα απέναντι σε δύο αντιμαχόμενες πλευρές;

Για να μην υπάρξει καμμία παρεξήγηση, ασφαλώς και τάσσομαι υπέρ της δημιουργίας μίας κουλτούρας συνεπιμέλειας, συνεννόησης, καλύτερης επικοινωνίας ανάμεσα στους γονείς. Είμαστε υπέρ της συνεπιμέλειας. Όμως, αυτό το νομοσχέδιο είναι η απόλυτη επιβεβαίωση του ότι δεν θα πετύχει η συνεπιμέλεια.

Δεν χρειάζεται να πούμε πάρα πολλούς λόγους για τους οποίους αυτή η πρακτική της αποκλειστικής συνεπιμέλειας στη μητέρα πρέπει να αλλάξει. Προφανώς είναι άδικο για όλους, πρωτίστως για τις μητέρες που επωμίζονται ένα τεράστιο βάρος, για τα έξοδα της ανατροφής. Για τους άντρες είναι επίσης άδικο,

αφού μετά πολλοί από αυτούς γίνονται, δυστυχώς, επισκέπτες ή χάνουν τη δυνατότητα φροντίδας του παιδιού. Οι δικαστικές διαμάχες σε περίπτωση αντιδικίας είναι μία οικονομική αιμορραγία και για τους δύο. Και κυρίως είναι άδικο για τα παιδιά, που πολλές φορές στερούνται τον έναν ή τον άλλον γονέα και γίνονται άμαχος πληθυσμός.

Από την άλλη, όμως, υπάρχει και το ιδεολογικό επίπεδο, ο περιορισμός του ρόλου της γυναίκας ως μητέρας, η προσήλωση στο φύλο που κάνει ακόμα πιο δύσκολη τη γονεϊκότητα για ομόφυλα ζευγάρια. Όλα αυτά τα αναγνωρίζουμε. Οπότε ανοίξαμε τον δρόμο, διαγνώσαμε και εμείς ότι υπάρχει ανάγκη για τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου.

Ο ΣΥΡΙΖΑ όταν ήταν στην κυβέρνηση έφτιαξε μια νομοπαρασκευαστική επιτροπή στο Υπουργείο Δικαιοσύνης για να δει συνολικά τα θέματα αστικού και οικογενειακού δικαίου. Άλλαξε αναχρονιστικές αντιλήψεις και ρυθμίσεις, προώθησε την από κοινού επιμέλεια εκεί που ήταν εφικτό, έδωσε περισσότερο χρόνο.

Εσείς, λοιπόν, κατηγορείτε πως αυτό δεν έλυσε τα προβλήματα της σημερινής νομολογίας και βάζετε και συγκεκριμένα ζητήματα, ας πούμε, τις ώρες που περνά το παιδί με τον πατέρα, ή το πρόβλημα της μη εκτέλεσης δικαστικών αποφάσεων για διατροφή και επικοινωνία.

Το παρόν νομοσχέδιο τα λύνει; Προφανώς όχι. Προσθέτει ακόμα περισσότερα προβλήματα.

Πρώτα από όλα, επικρατεί μία σύγχυση μεταξύ γονικής μέριμνας και επιμέλειας, με αποτέλεσμα να ελλοχεύει τελικά ο κίνδυνος της απώλειας της γονικής μέριμνας.

Δεύτερον, ο νομοθέτης αποφασίζει να ορίσει συγκεκριμένα ποιο είναι το συμφέρον του παιδιού, μία κατά τα άλλα αόριστη και γενική έννοια που οφείλει να την εξειδικεύει κάθε δικαστής κάθε φορά ανάλογα με την κάθε περίπτωση, για να είναι και συνεπής με το Διεθνές Δίκαιο.

Στο εν λόγω νομοσχέδιο το συμφέρον του τέκνου αναφέρεται ότι εξυπηρετείται πρωτίστως από την ουσιαστική συμμετοχή και των δύο γονέων στην ανατροφή και φροντίδα του και στην αποτροπή διάρρηξης των σχέσεων με καθέναν από αυτούς, χωρίς όμως να εξαιρεί τις περιπτώσεις ακατάλληλων ή κακοποιητικών γονέων.

Για άλλη μια φορά, λοιπόν, ο νομοθέτης εξαναγκάζει τους δικαστές να λάβουν συγκεκριμένες αποφάσεις που τείνουν στην υποχρεωτικότητα της συνεπιμέλειας, ακόμη και σε περιπτώσεις επικίνδυνες για τα παιδιά.

Στην περίπτωση δε της καθιέρωσης του θεσμού της διαμεσολάβησης και εδώ μπαίνουν ταξικά κριτήρια για ένα τόσο ευαίσθητο ζήτημα, τη στιγμή που το σύστημα δεν συνεπικουρείται από ένα σύνολο δημόσιων δομών με ψυχολόγους, παιδοψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς και διαμεσολαβητές.

Παραγνώνει την πραγματικότητα για την ύπαρξη ενδοοικογενειακής και έμφυλης βίας. Αντί να προστατεύσει τα παιδιά από τον κακοποιητικό γονέα, καταλήγει στην ουσία να προστατεύει τον ίδιο τον κακοποιητικό γονέα, δίνοντας τη δυνατότητα να συνεχίσει να είναι βίαιος απέναντι στο παιδί ή τη σύντροφο μέχρι την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης.

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε, σε δύο λεπτά. Περιμέναμε και αρκετή ώρα. Είναι εξαιρετικά κρίσιμο το ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Το ίδιο περιμέναμε όλοι, κυρία Νοτοπούλου!

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΚΑΤΕΡΙΝΑ) ΝΟΤΟΠΟΥΛΟΥ: Είναι εξαιρετικά κρίσιμο το ζήτημα, κύριε Πρόεδρε και δεν μας δόθηκε η δυνατότητα πραγματικής διαβούλευσης.

Κλείνοντας, λοιπόν, εκτιμούμε πως δεν σας ενδιαφέρει να πετύχει η συνεπιμέλεια. Αυτό που σας ενδιαφέρει μόνο είναι να εξυπηρετήσετε μικροκομματικά συμφέροντα. Αδιαφορείτε εντελώς για τις συνθήκες, για τις υποστηρικτικές δομές που χρειάζονται για να επιτύχει η κουλούρα της συνεπιμέλειας και η εφαρμογή της. Η στάση σας είναι υποκριτική και δεν υπάρχουν ούτε κρατικές δομές ψυχοκοινωνικής φροντίδας ούτε η κουλούρα της συναινεσης.

Εδώ, λοιπόν, παρά τις επικοινωνιακές προσπάθειες του κυρίου Υπουργού να πείσει την κοινή γνώμη ότι το νομοσχέδιο είναι σε προοδευτική κατεύθυνση, εμείς λέμε ότι επικαλείστε θεωρητικά

προοδευτικούς στόχους και αυτό που φέρνεται είναι το αντίθετο αποτέλεσμα. Αδιαφορείτε για το συμφέρον του παιδιού, είστε πρωτομάστορες τις οπισθοδρόμησης, αλλά δεν θα μας γυρίσετε πίσω, γιατί για μας αυτό που προέχει είναι το συμφέρον του παιδιού.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε, κυρία Νοτοπούλου.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Κωνσταντίνος Μαραβέγιας από τη Νέα Δημοκρατία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο ΣΥΡΙΖΑ βιώνει εδώ στη Βουλή τις δικές του «μέρες της Πομπής». Περιμένοντας την έκρηξη του ηφαιστείου που λέγεται «Νίκος Παππάς» ολόκληρος ο ΣΥΡΙΖΑ ζει στιγμές ανείπωτης αγωνίας και υπαρξιακού φόβου. Είναι τέτοιος ο τρόμος της αποκάλυψης τον οποίο βιώνει, ιδιαίτερα η στενή ομάδα γύρω από τον κ. Τσίπρα, που οδηγεί το κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης σε εσχατολογικές προσδοκίες. Πώς θα βρεθεί ο «αντι-Καλογρίτσας» ο οποίος θα σώσει τον ΣΥΡΙΖΑ από τις ευθύνες του για τις υπόγειες συναλλαγές με στόχο το στήσιμο ΜΜΕ; Πώς θα εξαφανιστούν ξαφνικά οι πολιτικοί αντίπαλοί του από προσώπου Γης και το κόμμα θα κληρονομήσει τελικά τη βασιλεία των καναλιών;

Όλες αυτές οι εσχατολογικές προσδοκίες φέρνουν, όμως, την Αξιωματική Αντιπολίτευση σε ευθεία αντίθεση για άλλη μια φορά με την πραγματικότητα. Χθες ο κ. Καλογρίτσας κατέθεσε στην προανακριτική ότι έπεσε θύμα εκβιασμού από κορυφαίο κέντρο εξουσίας του ΣΥΡΙΖΑ. Είπε ότι έχει κρατήσει ονόματα από την εποχή εκείνη των «παιδιών» του Μεγάλου Μαξίμου που συνεργάστηκαν για το στήσιμο των επίμαχων συναλλαγών, συμπεριλαμβανομένου και τότε Βουλευτή των ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ. Μίλησε, μάλιστα, για έγγραφα, για sms και για πολλά άλλα στοιχεία τα οποία ο ίδιος διαθέτει, υλικό που, όπως ήταν αναμενόμενο, έσπειρε τον πανικό και τη σύγχυση στον ΣΥΡΙΖΑ.

Χαρακτηριστική είναι η προσπάθεια εξουδετέρωσης του συνδεδεμένου προέδρου της επιτροπής, του κ. Κελέση, από τον κ. Παππά, ο οποίος έσπευσε να καταθέσει σε βάρος του μια άνευ αντικειμένου μήνυση. Το ίδιο σπασμοδική ήταν και η απειλή που εκτόξευσε ο ΣΥΡΙΖΑ κατά του Χρήστου Καλογρίτσα και του γιου του για αδικήματα που έχουν διαπραχθεί και τα οποία γνωρίζει ότι τους βαρύνουν, αδικήματα που βολικά θυμηθήκατε τώρα, κύριοι συνάδελφοι, αλλά αγνοήσατε όταν σπηνόταν για εσάς η ψηφομερίδα «DOCUMENTO», ίσως γιατί τότε η οικογένεια Καλογρίτσα σας βόλευε.

Σήμερα, όμως, ο επιχειρηματικός συνεργάτης σας έπαψε πλέον να είναι «αριστερός». Αντί για «παρτιζάνος καπετάνιος», όπως τον αποκαλούσατε το 2015, μετετράπη ξαφνικά σε έναν καπιταλιστή που τσέπωσε 3 εκατομμύρια ευρώ από την εμπλοκή του με την υπόθεση «ΜΜΕ-ΣΥΡΙΖΑ». Είναι ακριβώς το αφήγημα Βαξεβάνη, ο οποίος επιχειρεί να απαξιώσει όχι μόνο τον μάρτυρα αλλά όλες τις εργασίες της επιτροπής. Είναι βέβαια κατανοητό γιατί ο κ. Βαξεβάνης προσπαθεί να στείλει αλλού τη «μπάλα», μακριά από το «DOCUMENTO». Άλλωστε, έχει τη δική του προσωπική αγωνία για τα μέσα ενημέρωσης ιδιοκτησίας του και το πώς αυτά στήθηκαν και αναπτύχθηκαν επί ΣΥΡΙΖΑ. Το αν θέλει, όμως, ο κ. Βαξεβάνης παραπάνω χρήματα για την επιχείρησή του ή παραπάνω αστυνομικούς για την ασφάλειά του δεν πρέπει να αφορά ούτε τη Βουλή ούτε τον ΣΥΡΙΖΑ.

Όταν, λοιπόν, βλέπουμε την επιχειρηματολογία και την ατζέντα του «DOCUMENTO» να αναπαράγονται από Βουλευτές της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, οδηγούμαστε αναγκαστικά σε σκέψεις για το ποιος είναι τελικά συντάκτης αυτού σε αυτή την υπόθεση!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η μόνη πια διέξοδος για τη στενή ομάδα του κ. Τσίπρα, πέραν της μήνυσης κατά του προέδρου της προανακριτικής και των εκβιασμών σε πρώην συνεργάτες τους να μη μιλήσουν, ο μόνος τρόπος διαφυγής, λοιπόν, από την πραγματικότητα είναι η άρνησή της. Και αυτό ακριβώς το χάσμα προκαλεί το ακραίο πολιτικό φαινόμενο που λέγεται

«ΣΥΡΙΖΑ»: Συνεχείς παλινωδίες σε βασικές θέσεις του και απόλυτη απόρριψη κάθε θετικής κυβερνητικής πρωτοβουλίας, ακόμα και της πλέον αυτονόητης.

Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα, λοιπόν, του σημερινού νομοσχεδίου -για να έρθω στη συζήτηση του νομοσχεδίου- το οποίο φροντίσατε να καταψηφίσετε ήδη από τη συζήτηση στην αρμόδια επιτροπή.

Για να μην παρεξηγηθώ, ο εισηγητής της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης κ. Ξανθόπουλος είναι ένας σοβαρός και πολύ καλός συνάδελφος. Θυμάμαι, όμως, την πρόσφατη συζήτηση που κάναμε εδώ στην Ολομέλεια για τη διάταξη περί προστασίας των μελών επιτροπών του Υπουργείου Υγείας από κακόβουλες ή καταχρηστικές μηνύσεις. Τότε ο κ. Ξανθόπουλος δεν έφερε καμμία αντίρρηση στη διάταξη αυτή. Το μόνο που ζήτησε από τον Υπουργό ήταν να επιβεβαιώσει ότι η εν λόγω ασυλία θα αφορούσε αποκλειστικά τις εργασίες της επιτροπής για κορωνοϊό.

Αν και η διαβεβαίωση δόθηκε, αυτό που ακολούθησε δεν είχε καμμία σχέση με την αρχική υπεύθυνη στάση του κ. Ξανθόπουλου. Και τι δεν ακούσαμε από τον ΣΥΡΙΖΑ, ότι υπάρχει συνωμοσία συγκάλυψης των γιατρών που γνωμοδοτούν, ότι τα μέλη της επιτροπής ανταλλάσσουν χάρες με την Κυβέρνηση, κι ένα σωρό άλλες «εξαλλότητες», με τις οποίες κλήθηκε στη συνέχεια να συντονιστεί δυστυχώς και ο κ. Ξανθόπουλος, έχοντας την ατυχία να ανήκει στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ.

Έτσι και σήμερα, δυστυχώς, καταλήγει να αρνείται το προφανές. Χωρίς δικό του σκεπτικό, ο ΣΥΡΙΖΑ καταψηφίζει μέτρα για την προστασία παιδιών χωρισμένων γονιών, νομοθετικές καινοτομίες που θα διευκολύνουν τη συνεννόηση μετά τη διάσπαση του έγγαμου βίου πάνω στη βασική αρχή της μη διάκρισης μεταξύ των γονέων. Με τον τρόπο αυτόν αμφότεροι οι γονείς θα μπορούν να διατηρήσουν ανεμπόδιστη επικοινωνία με τα παιδιά τους, συμβάλλοντας με την παρουσία τους στην ομαλή ψυχολογική και πνευματική τους ανάπτυξη. Καθιερώνεται η από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας και από τις δύο γονείς μετά το διαζύγιο, όπως ήδη εφαρμόζεται σε πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Προάγονται οι εναλλακτικές μέθοδοι επίλυσης των οικογενειακών διαφορών, όπως η διαμεσολάβηση και, τέλος, θεσπίζεται το μαχητό κριτήριο του ενός τρίτου για τον χρόνο επικοινωνίας του παιδιού με τον γονέα με τον οποίο δεν διαμένει.

Βασικός στόχος η ενίσχυση της ενεργού παρουσίας και των δύο γονέων στην ανατροφή του τέκνου, έτσι ώστε να μη μεταβάλλονται οι σχέσεις με τα παιδιά τους μετά από τυχόν διαζύγιο ή διάσπαση των συζύγων. Δεν πρόκειται, επομένως, για αλλαγή της θέσης της πολιτείας έναντι των γονέων, αλλά αποκλειστικά και μόνο για προσπάθεια καλύτερης εξυπηρέτησης των συμφερόντων του παιδιού. Τα συμφέροντα αυτά όντως εξυπηρετούνται με την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας, την υποχρέωση ενημέρωσης εκ μέρους του γονέα που διαμένει με το τέκνο προς τον άλλον γονέα για έγγραφα που το αφορούν, την προηγούμενη συναίνεση του γονέα που δεν διαμένει με το τέκνο για σημαντικά ζητήματά του και την υποχρέωση του γονέα που διαμένει με το τέκνο να ενισχύει τη σχέση του με τον άλλον γονέα και τους συγγενείς του.

Με άλλα λόγια, το νομοσχέδιο αυτό προσπαθεί να γεφυρώσει χάσματα και να αποκαταστήσει την ουσιαστική επικοινωνία, να φέρει πιο κοντά ανθρώπους που μπορεί κάποτε να απομακρύνθηκαν, να ενώσει τις δυνάμεις τους για το κοινό, υπέρτερο καλό ενός παιδιού. Εδώ αυτό ταυτίζεται προφανώς με το συμφέρον του παιδιού, το οποίο θέτει το Υπουργείο Δικαιοσύνης υπεράνω όλων των ενηλίκων.

Αν αντικαταστήσουμε, μάλιστα, τις λέξεις «ενήλικοι» και «παιδί» με τις έννοιες «κόμματα» και «πατρίδα», θα διαπιστώσουμε ότι αυτή η νομοθετική πρωτοβουλία ταυτίζεται, όπως και οι περισσότερες άλλες, με τη γενική προσπάθεια της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη να ενώσει και όχι να χωρίσει τους Έλληνες, μια πολιτική υπευθυνότητα, που βάζει την Ελλάδα πάνω από τα κόμματα. Αυτή, ακριβώς, την προσπάθεια σας καλώ να στηρίξουμε για άλλη μια φορά όλοι μαζί.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Συνεχίζουμε τώρα με τον κ. Καμίνη, ο οποίος έχει ζητήσει τον λόγο γιατί θα πρέπει να πάει να εμβολιαστεί, και ακολουθεί ο κ. Κωνσταντινίδης από τη Νέα Δημοκρατία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΜΙΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Ζητώ συγγνώμη από τον κ. Κωνσταντινίδη, θα είμαι πολύ σύντομος.

Πρέπει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην υπόθεση της γονικής μέριμνας να είμαστε όσο το δυνατόν πιο ανοιχτοί, ούτε αποσπασματικοί ούτε δογματικοί.

Το Υπουργείο αποδίδει στο νομοσχέδιο τον χαρακτήρα «μεταρρύθμιση του οικογενειακού δικαίου». Επιτρέψτε μου να έχω διαφορετική άποψη. Το οικογενειακό δίκαιο που θεσπίστηκε το 1983, αυτό ναι, το ακούσαμε πολλές φορές σε αυτή την Αίθουσα αυτές τις μέρες, ήταν μια ριζική για την εποχή μεταρρύθμιση και αποτελεί ένα πολύ σημαντικό κεκτημένο που οφείλουμε να διαφυλάξουμε. Φυσικά από το 1983 έχει αλλάξει η κοινωνική πραγματικότητα και ο νομοθέτης οφείλει να προσαρμόζεται. Το μείζον κοινωνικό θέμα το οποίο καλούμαστε να ρυθμίσουμε σήμερα μπορούμε να το προσεγγίσουμε από τέσσερις οπτικές γωνίες: την οπτική γωνία του φύλου, του συζύγου, του γονέα και τέλος του παιδιού.

Κέντρο βάρους της συζήτησής μας -συμφωνούμε όλοι-, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει βεβαίως να είναι το συμφέρον του παιδιού. Ήδη οφείλω να ομολογήσω ότι από την πρώτη συζήτηση στην επιτροπή της Βουλής μου έκανε εντύπωση η παντελής έλλειψη τεκμηρίωσης για το τι εφαρμόζεται στην υπόλοιπη Ευρώπη αναφορικά με την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας, τη διαμεσολάβηση και το δικαίωμα επικοινωνίας.

Μας υποσχέθηκε ο κύριος Υπουργός στη συνεδρίαση των επιτροπών ότι θα παραθέσει συγκριτικά στοιχεία. Το μόνο τελικά που πήραμε ήταν υπό μορφή πορίσματος το νομοσχέδιο με την αιτιολογική στο οποίο είχε καταλήξει η νομοπαρασκευαστική επιτροπή που ο ίδιος ο Υπουργός είχε συγκροτήσει και το πρακτικό μιας συνεδρίασης της εν λόγω επιτροπής.

Στο σώμα του νομοσχεδίου με νομοτεχνικό -επιτρέψτε μου να πω- απολύτως εσφαλμένο τρόπο συμπεριλαμβάνονται κατά τρόπο πανηγυρικό δύο διεθνείς συμβάσεις. Η συμπερίληψη αυτή γίνεται για λόγους εντυπωσιασμού. Όλοι γνωρίζουμε ότι σύμφωνα με το Σύνταγμα ούτως ή άλλως όλες οι νομοθετικές διατάξεις πρέπει να ερμηνεύονται υπό το φως των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Βουλή. Ως εκ περιστούς έρχονται αυτές οι διεθνείς συμβάσεις αυτή τη στιγμή στο σώμα του νομοσχεδίου. Αποτελεί έναν νομοθετικό πληθωρισμό απαράδεκτο που γίνεται για λόγους και μόνο εντυπωσιασμού. Τι σημαίνει αυτό; Ότι άλλες διεθνείς συμβάσεις που έρχονται σε εφαρμογή δεν θα εφαρμόζονται επειδή δεν θα ξαναφέρει το νομοσχέδιο;

Κοιτάζοντας κανείς το σύνολο του νομοσχεδίου μπορεί να διακρίνει δύο κεντρικά ζητήματα και δύο παρακολουθηματικά. Κεντρικό ζήτημα είναι αφ' ενός η άσκηση της γονικής μέριμνας και μετά τη λύση της συζυγικής σχέσης και αφ' ετέρου το δικαίωμα επικοινωνίας του γονέα με το παιδί. Παρακολουθηματικά αλλά εξίσου σημαντικά είναι ο θεσμός της διαμεσολάβησης και η επιμόρφωση των δικαστών.

Έχει ήδη διεξαχθεί ένας εξαντλητικός πολιτικός και επιστημονικός διάλογος και έχουν αποτυπωθεί βάσιμες ενστάσεις ως προς το «από κοινού» και «εξίσου» της γονικής μέριμνας. Ειδικά για το «εξίσου», κύριε Υπουργέ, σας προσέφερε μια πολύ καλή νομική διεξοδό ο κ. Αθανασίου για το πώς πρέπει να το αντικαταστήσετε, καθώς και ως προσφορά και αναγκαιότητα του τεκμηρίου του ενός τρίτου στην επικοινωνία.

Επιτρέψτε μου να σταθώ στον θεσμό του οικογενειακού δικαστηρίου, την αναβάθμιση του οποίου εμείς προτείνουμε όχι σήμερα, αλλά την έχουμε ήδη προτείνει και στο προεκλογικό μας πρόγραμμα και ακόμη πιο παλιά.

Επαναλαμβάνετε επίμονα, κύριε Υπουργέ, ότι δεν είναι εφικτό να γίνουν οικογενειακά δικαστήρια με το επιχείρημα ότι το 70% των υποθέσεων αφορούν τα πρωτοδικεία Αθήνας και Θεσσαλονίκης. Θα μπορούσε, λοιπόν, η σύσταση των οικογενειακών δικαστηρίων να γίνει ανά εφετειακή περιφέρεια από τα ειδικά τμήματα τη συγκρότηση των οποίων προέβλεπε ο ν.2447/1996, να αναβαθμιστούν σε διακριτά δικαστήρια που θα αποφασίζουν για ζητήματα που άπτονται της γονικής μέριμνας και της επικοινωνίας.

ωνίας γονέων και τέκνων. Αν αυτός ο θεσμός του οικογενειακού δικαστηρίου είχε λειτουργήσει τα τελευταία είκοσι πέντε χρόνια στη χώρα μας θα μιλούσαμε σήμερα με τελειώς διαφορετικούς όρους.

Οφείλω κλείνοντας να εκφράσω την εξής ανησυχία που επιβεβαιώνει κι αυτή την αναγκαιότητα των οικογενειακών δικαστηρίων. Στο άρθρο 18 ανοίγεται τον δρόμο για ανατροπή των συμφωνιών γονικής μέριμνας που έχουν γίνει ήδη με το υφιστάμενο σήμερα καθεστώς μετά από αίτηση του ενός από τους δύο γονείς μέσα σε διάστημα δύο ετών από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νομοσχεδίου. Φανταστείτε τι έχει να γίνει στα πρωτοδικεία της χώρας το αμέσως προσεχές διάστημα όπου υποθέσεις γονικής μέριμνας με το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο και υποθέσεις με το νέο νομικό πλαίσιο θα συσσωρευθούν στα πινακία των δικαστηρίων με τους δικαστές να καλούνται να αποφανθούν αμέσως και γρήγορα έχοντας ως εφόδια μονάχα τα επιμορφωτικά σεμινάρια της Εθνικής Σχολής Δικαστών. Γι' αυτό απαιτείται εδώ και τώρα -και το επαναλαμβάνω για πολλοστή φορά- όχι μόνο η ενίσχυση του θεσμού της διαμεσολάβησης αλλά και η αναβάθμιση του θεσμού του οικογενειακού δικαστηρίου με καταρτισμένους δικαστές, πραγματικά καταρτισμένους, οι οποίοι θα έχουν ως αποκλειστικό αντικείμενο ενασχόλησης τις υποθέσεις οικογενειακού δικαίου επικουρούμενοι από κοινωνικούς λειτουργούς, ψυχολόγους και ψυχιάτρους ως εμπειρογνώμονες. Αν δεν γίνει αυτό πολύ φοβάμαι ότι θα βρεθούμε μπροστά σε πάρα πολύ δυσάρεστες εκπλήξεις.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Επί του προσωπικού έχω κάτι με τον κ. Μαραβέγια. Θα μου δώσετε για δύο λεπτά τον λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Ανέφερε το όνομά σας;

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Πλήρως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Παρακαλώ, έχετε τον λόγο.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Ο κ. Μαραβέγιας μου έκανε την τιμή να με αναφέρει στην ομιλία του και δεν καταλαβαίνω πώς συνέδεσε τον Καλογρίτσα, εμένα και το νομοσχέδιο, σε ένα παραληρηματικό ύφος, λέγοντας μάλιστα ότι εγώ όταν είχε έρθει η τροπολογία του κ. Κοντοζαμάνη στο συζητούμενο νομοσχέδιο για την παροχή ασυλίας για το ακαταδίωκτο των μελών της επιτροπής των λοιμωξιολόγων έκανα απλώς διευκρινιστικές ερωτήσεις. Αλλά μετά, μολοντί είμαι σοβαρός άνθρωπος, έχω την ατυχία να είμαι στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ και ακολούθησα αυτή τη συλλογική απόφαση. Ειλικρινά δεν μπορώ να τον παρακολουθήσω. Ρώτησα διευκρινιστικά τον κ. Κοντοζαμάνη κάτι για το οποίο μου απάντησε. Συνεννοηθήκαμε σε επίπεδο Κοινοβουλευτικής Ομάδας και ακολουθήσαμε τη δέουσα διαδικασία. Ένα είναι αυτό.

Δεύτερον, δεν είναι ατυχία να είμαι στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ. Είναι τιμή μου. Είμαι στην Αριστερά από δεκαοκτώ χρονών. Αυτοί οι χαρακτηρισμοί και οι αυθαίρετες σκέψεις χαρακτηρίζουν αυτόν που τις εκφράζει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Κύριε Κωνσταντινίδη, παρακαλώ, έχετε τον λόγο.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε ένα σχέδιο νόμου που πραγματεύεται ένα ευαίσθητο κοινωνικό κεφάλαιο, τις σχέσεις των γονέων με τα τέκνα μετά τη διάσπαση της συζυγικής συμβίωσης. Γνωρίζουμε όλοι, κυρίως οι δικηγόροι συνάδελφοι, ότι σε τέτοιες καταστάσεις συχνά οι άνθρωποι οδηγούνται σε αντιπαράθεσεις στις οποίες, μάλιστα, εμπλέκουν και τα παιδιά τους, κάποτε ακούσια, άλλοτε δυστυχώς και συνειδητά. Σε αυτές τις περιπτώσεις ο κανόνας είναι οι πολυετείς αντιδικίες με τραυματικές συνέπειες για τα παιδιά εξαιτίας των εκατέρωθεν αντεγκλήσεων.

Ειπώθηκε ήδη από αρκετούς ομιλητές ότι ο υφιστάμενος προοδευτικός για την εποχή του νόμος ολοκλήρωσε τον βίο του. Οι κοινωνικές δομές, οι θεσμοί και οι αντιλήψεις έχουν αλλάξει και ήρθε η ώρα να μεταρρυθμίσουμε το νομοθετικό πλαίσιο ώστε να ανταποκρίνεται στις νέες συνθήκες και ανάγκες.

Προ ολίγων μηνών είχα μια σχετική συζήτηση με συγγενικό μου πρόσωπο γυναίκα και μητέρα, η οποία διαμένει για κάποια χρόνια στο εξωτερικό. Πραγματικά είδα την έκπληξη στο πρόσωπό της όταν της εξήγησα ότι η συνήθης πρακτική στην Ελλάδα είναι η ανάθεση της επιμέλειας στη μητέρα και η αναγνώριση δικαιώματος επικοινωνίας στον πατέρα. Η ίδια θεωρούσε αυτονόητη την ανατροφή των παιδιών και από τους δύο γονείς μετά το διαζύγιο.

Νομίζω ότι ο καθένας μας από διάφορα ερεθίσματα που έχει δεχθεί έχει συνειδητοποιήσει την ανάγκη διαμόρφωσης ενός νέου λειτουργικού περιβάλλοντος για τους ανθρώπους που χωρίζουν, που θα υπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού. Γιατί, πράγματι, υπάρχει βέλτιστο συμφέρον ανάμεσα στις πολλές ανάγκες και τα δικαιώματα του κάθε παιδιού και στα πρακτικά ασυμβίβαστα που μπορεί να χαρακτηρίζουν την κάθε περίπτωση. Ομολογώ όμως ότι η αναγγελία της νομοθετικής πρωτοβουλίας από τον κύριο Υπουργό αντανάκλαστικά θα έλεγα ότι μου προκάλεσε αντιφατικές σκέψεις. Από τη μια είπα «επιτέλους» για την αλλαγή ενός τοπίου που είχε καταλήξει να είναι ιδιαίτερα προβληματικό και αναποτελεσματικό και από την άλλη επηρεασμένος από την ένταση παρόμοιων υποθέσεων από επαγγελματική διαστροφή, θα έλεγε κάποιος, φοβήθηκα ότι αγγίζουμε πολύ ευαίσθητες χορδές.

Το σχέδιο νόμου όμως αφόπλισε κάθε αναστολή μου. Κατάφερε να κινηθεί στο όριο του λελογισμένου εκσυγχρονισμού. Στοχεύει στην αποφόρτιση των διαδικαστικών εντάσεων, καταπολεμά την αντίληψη του «θα σου πάρω τα παιδιά», οριοθετεί το πλαίσιο σε κατεύθυνση εκτόνωσης και συγκατάβασης. Εδράζεται στις κρατούσες επιστημονικές θέσεις και σε σύγχρονες κοινωνικές αντιλήψεις, συμβαδίζει με την εποχή και με την κοινωνία.

Ποιος είναι ο βασικός του άξονας; Ότι το βέλτιστο συμφέρον του τέκνου υπηρετείται από την ουσιαστική συμμετοχή και των δύο γονιών στην ανατροφή και τη φροντίδα του. Τι φιλοδοξεί να πετύχει; Να αποτρέψει τη διάρρηξη των σχέσεων του παιδιού με τον κάθε γονέα, να απομακρύνει το πρώην ζευγάρι από αδιέξοδες συγκρούσεις και αντιδικίες, να κατευθύνει τον κάθε γονιό στον σεβασμό των δικαιωμάτων της άλλης, παράλληλης συμπληρωματικής και αναγκαίας για την ισορροπία του παιδιού σχέσης, να οδηγήσει σε συναινετικές λύσεις στη διαμεσολάβηση, αλλά και στη συμμόρφωση και στο σεβασμό των συμφωνιών και των δικαστικών αποφάσεων. Ασφαλώς και ορίζει δικαιοδοτικό πλαίσιο για τον δικαστή. Αυτό κάνει κάθε νομοθεσία. Επειδή όμως, μιλάμε για ανθρώπινες σχέσεις και ανάγκη για εξατομικευμένη αξιολόγηση, ο νόμος παρέχει ευρύτητα και ευελιξία.

Κανόνες είναι η από κοινού και εξίσου άσκηση γονικής μέριμνας στη μετά τη συζυγική σχέση. Ακούστηκε η κριτική ότι το «εξίσου» δεν όριζε τη συζυγική σχέση και γιατί να ορίζει την μετά; Όμως κάτι τέτοιο δεν ισχύει. Έστω και αν δεν υπήρχε ρητή διατύπωση από πουθενά, δεν απέρριψε σχέση υπεροχής ανάμεσα στα δικαιώματα των δύο γονέων.

Προβλέπει εξάλλου την υποχρέωση του ενός να προστατεύει και να ενισχύει τη σχέση του τέκνου με τον άλλο γονέα και με την ευρύτερη οικογένειά του, αλλά και την υποχρέωση πληροφόρησης εκείνου που δεν έχει την επιμέλεια του τέκνου για τις υποθέσεις του, κάτι επίσης αυτονόητο και αναγκαίο.

Σημείο τριβής κατά τη συζήτηση αποτέλεσε η καθιέρωση του τεκμηρίου επικοινωνίας στο 1/3 του συνολικού χρόνου, το οποίο είναι απολύτως εναρμονισμένο με τη φιλοσοφία του σχεδίου, σχεδόν αναγκαίος όρος για να εγκαταλειφθεί η λογική της εργαλειοποίησης των παιδιών στις δικαστικές διαμάχες. Τεκμήριο, όπως κατ' επανάληψη ειπώθηκε -αλλά εξακολουθεί δυστυχώς να παρερμηνεύεται, φοβάμαι, σκοπίμως- μαχητό, που σημαίνει ότι ανάλογα με τις περιστάσεις, ο δικαστής μπορεί να διαμορφώσει τα άλλα κριτήρια και να καταλήξει σε διαφορετική απόφαση.

Στις περιπτώσεις τώρα κακής άσκησης της γονικής μέριμνας, εκτός από την υφιστάμενη γενική πρόβλεψη για τη δυνατότητα αφαίρεσής της από τον γονέα που παραβιάζει ή ασκεί καταχρηστικά τα καθήκοντά του, καθιερώνονται κριτήρια που βοηθούν το έργο της δικαιοσύνης και κατοχυρώνουν το συμφέρον των παιδιών. Αυτά είναι η μη συμμόρφωση στις δικαστικές αποφάσεις και συμφωνίες, η αποξένωση του τέκνου με τον ένα γονέα

και η διατάραξη των σχέσεών τους, η παράβαση ή η παρεμπόδιση της απόφασης για την επικοινωνία ή την κακή άσκηση ή παράλειψη άσκησης της από τον δικαιούχο γονέα, η αδικαιολόγητη μη καταβολή της διατροφής, η καταδίκη του γονέα με οριστική απόφαση για ενδοοικογενειακή βία ή για εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής.

Με τον τρόπο αυτό, θα γνωρίζουν όλοι πλέον την απαξία και τις σοβαρές συνέπειες που επάγονται συγκεκριμένες συμπεριφορές. Όπως εξηγήθηκε επαρκέστατα εν όψει των σημαντικών επιπτώσεων, αλλά και καταχρηστικών πρακτικών, εύλογα νομίζω, κρίθηκε αναγκαία η συνδρομή τουλάχιστον της πρωτόδικης καταδίκης, για την επέλευση των συνεπειών του νόμου.

Εξάλλου, αρκετός λόγος έγινε για την ανάγκη συστάσεως οικογενειακών δικαστηρίων. Όμως δεν αποτελούν πανάκεια, ενώ ως γνωστόν -και αυτό ελέγχθη- υπάρχουν ήδη ειδικά τμήματα που εκδικάζουν τον μεγαλύτερο όγκο των σχετικών υποθέσεων.

Κλείνοντας, λοιπόν, θα ήθελα να συγχαρώ τον κύριο Υπουργό για την τόλμη του και να δηλώσω τη στήριξή μου στην ισορροπημένη και συνάμα εκσυγχρονιστική αυτή νομοθετική πρωτοβουλία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κι εγώ σας ευχαριστώ και για την τήρηση του χρόνου.

Συνεχίζουμε με τον κ. Λάππα από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΣΥΝΙΔΡΩΝΑΣ ΛΑΠΠΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, σας πιστεύω ότι πιστεύετε πως αυτό που κάνετε είναι κάτι καλό για το οικογενειακό δίκαιο. Αυτή είναι μία βασική σας θέση. Και μία δεύτερη: λέτε ότι δεν κατανοείτε την αρνητική στάση των κομμάτων της Αντιπολίτευσης και όσων άλλων από το κόμμα σας έχουν μία κριτική στάση με ενστάσεις και αντιρρήσεις.

Το πρώτο πρόβλημα είναι ένα ενδιάθετο στοιχείο της ψυχροσύνθεσης του καθενός να πιστεύει αυτό που θεωρεί ο ίδιος, ότι αυτό που κάνει το πιστεύει. Το δεύτερο, όμως, έχει να κάνει, όχι μόνο με σας, αλλά με μια πλειάδα οργανώσεων, φορέων, κοινωτήτων, προσωπικοτήτων, προσώπων, Βουλευτών, συναδέλφων σας, για να χαρακτηρίσετε τη στείρα και αρνητική στάση όλων αυτών που σας ανέφερα.

Για να δούμε, λοιπόν, ποιοι είναι αυτοί που εξέφρασαν στείρα αρνητική στάση απέναντι στο νομοσχέδιο. Πρώτον, σήμερα μόνο εκατόν ογδόντα οκτώ ευρωπαϊκά και διεθνή δίκτυα, εκατόν τέσσερις γυναικείες οργανώσεις, χθες άλλες ογδόντα μία οργανώσεις ελληνικές και ευρωπαϊκές -οι εκατόν τέσσερις είναι και διεθνείς- έστειλαν γράμμα στον κύριο Πρωθυπουργό και ζητούσαν την απόσυρση του νομοσχεδίου. Σήμερα αποκαλύφθηκε στη Βουλή ότι όχι μόνο αυτές οι οργανώσεις αλλά και ο ίδιος ο ΟΗΕ, ο οποίος είναι ο διεθνής παράγων, θεματοφύλακας και υλοποιητής της διεθνούς σύμβασης των δικαιωμάτων του παιδιού, ανέφεραν ενστάσεις επί όλων των θεμάτων τα οποία αποτελούν τα επίμαχα σημεία των αντιρρήσεών μας: Το «εξίσου», το «ένα τρίτο», το άρθρο 100 του νομοσχεδίου σας, όλα αυτά τα επίμαχα σημεία. Τα είπε πριν ο κ. Ραγκούσης.

Σημασία έχει ότι έχετε αυτή τη στιγμή απέναντί σας όχι το εγχώριο αντιπολιτευτικό τόξο ή τη νομική κοινότητα, πλέον έχετε και ευρωπαϊκούς και διεθνείς θεσμούς, τους πλέον επίσημους. Μάλιστα, στο πρώτο άρθρο του νομοσχεδίου σας αναφέρετε ότι το νομοσχέδιό σας, όπως παρακάτω τίθενται, υλοποιεί το πνεύμα και τις διατάξεις της Διεθνούς Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Παιδιού, δηλαδή του ΟΗΕ και ο ΟΗΕ σήμερα σας κάνει παρατηρήσεις. Να το λάβετε υπ' όψιν παρακαλώ, γιατί θα είναι μία εμμονική τελείως, πεισματική άρνηση, αδικαιολόγητη σε κάθε περίπτωση.

Κύριε Υπουργέ, λέτε ότι κάνατε έναν πολύ καλό διάλογο. Γυναικείες οργανώσεις οι οποίες ήταν παρασκευαστές του νόμου το 1983 δεν καλέσατε. Πριν από την επιτροπή Τέντε διάλογο διάχυτο και δημόσιο για πολύ χρόνο με τη νομική κοινότητα, δικηγορικούς συλλόγους, δικαστές, τη νομική σχολή, δεν κάνατε. Καμμία γυναικεία οργάνωση δεν καλέσατε στο Υπουργείο.

Εν πάση περιπτώσει, θα πείτε ότι αυτοί έχουν τον δικό τους λόγο και τα δικά τους «συμφέροντα» να έχουν αντιρρήσεις. Καλά, αυτοί έχουν αντιρρήσεις. Η Επιστημονική Υπηρεσία της

Βουλής σήμερα, που απονομιμοποιεί και διαλύει παντελώς όλα τα επιχειρήματα των δέκα επίμαχων σημείων με τα οποία ασχολείται, έχει συμφέροντα, έχει κανέναν λόγο, που είναι η πρώτη φορά στα δύο χρόνια διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας; Απονομιμοποιεί τελείως το νομοσχέδιό σας.

Θα αναφερθώ σε τέσσερα-πέντε σημεία, αν φτάσει ο χρόνος. Σημασία έχει το εξής. Το νομοσχέδιό σας κάνει κάτι το οποίο είναι απαράδεκτο, κύριε Υπουργέ. Δεν φέρνεται καμμία μεταρρύθμιση. Η μεταρρύθμιση ήταν αυτή του 1983, που κατήργησε την πατρική εξουσία, τη χειραφέσια, ανέδειξε το συμφέρον του τέκνου σε κορωνίδα του οικογενειακού δικαίου που κατηλύθηκε και πηδαλιουχούσε τη σκέψη των γονέων, της κοινωνίας και των δικαστών. Εσείς κάνετε απλώς μια παρέμβαση, που συνιστά αντιμεταρρύθμιση, κατά τη νομική μου άποψη. Και θα σας πω γιατί.

Κατ' αρχάς επαναφέρει δύο έννοιες που ήταν κατηργημένες από το 1983, την υποχρεωτικότητα και την υπαιτιότητα. Στο νομοσχέδιό σας είναι διάχυτες μέσα αυτές οι δύο έννοιες και μάλιστα βαρύνουν μονομερώς και με άδικο τρόπο -σας το λέει η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής στις σελίδες 13 και 15 νομίζω- τον γονέα που έχει την επιμέλεια ή διαμένει με το τέκνο. Ο έτερος γονέας, ο οποίος έχει ένα σοβαρό δικαίωμα -τεράστιο, που είναι και καθήκον- να ασκεί την επικοινωνία, έχει ελάχιστες υποχρεώσεις.

Αυτή η αδικία συνιστά νομοθετικό παραλογισμό. Και εδώ μια και λέω παραλογισμό αυτή είναι η άποψη των νομικών που εδώ και πολλούς μήνες κάνουν τον δημόσιο διάλογο σε σχέση με τις διατάξεις των νομοσχεδίων όταν ακόμα συζητούσε η επιτροπή του κ. Τέντε.

Εν πάση περιπτώσει, λέω ότι έχετε μια απέχθεια και αποστροφή σε ό,τι έχει κάνει και ό,τι έχει γίνει έστω και από νομικούς επιστήμονες επί ΣΥΡΙΖΑ. Και μιλώ για την νομοπαρασκευαστική επιτροπή υπό τον κ. Παπαγεωργίου, τον αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου. Δεν σας άρεσε το πόρισμα. Κάνετε μια δική σας με τον κ. Τέντε και με τις κορυφαίες νομικές προσωπικότητες του εορτασμού ο ίδιος επιλέξατε. Το πόρισμά της τι το κάνατε; Και σας ρωτάμε τώρα τρεις φορές σε τρεις επιτροπές να μας πείτε ποιοι είναι οι νομοπαρασκευαστές αυτού του νομοσχεδίου;

Διότι εμείς ως νομικοί που διακονούμε τη δικαιοσύνη σαράντα χρόνια στα ακροατήρια και έχουμε φάει με το κουτάλι τις νομικές διατάξεις του γονεακού δικαίου έχουμε αξίωση να μάθουμε αν το «1/3» και το «εξίσου» ξεκινάει, έχει αφετηρία, σκέψη νομικού ανθρώπου, ενός νομικού επιστήμονα. Αυτό δεν το είπατε και έχετε υποχρέωση να το πείτε.

Για εμένα είναι αδιανόητο, δεν μπορεί να ξεκινάει από τη σκέψη νομικού ανθρώπου το να λέει ότι κάτι που δεν ίσχυε στον γάμο θα ισχύει μετά τον χωρισμό, που είναι πολύ χειρότερα, μετά από σύγκρουση. Μάλιστα, ένας ψυχίατρος από τους φορείς είπε ότι το συγκρουσιακό διαζύγιο απελευθερώνει μια λάβα ηφαιστειακή που κατακαίει ψυχές, συνειδήσεις, υπάρξεις, δικαιώματα, συλλογικότητες όπως είναι και η οικογένεια και η κοινωνία κατ' επέκταση αφού κατακαίει τις οικογένειες και δυσκολεύει την ανάπτυξη ελεύθερων και συνειδητών προσωπικοτήτων, όπως πρέπει να είναι η οικογένεια και για το παιδί και για τους δύο γονείς του. Άρα, λοιπόν, δεν κάνετε κανέναν διάλογο και μην τον επικαλείστε.

Γι' αυτό άλλωστε εκείνο το νομοσχέδιο ήταν μεταρρύθμιση, γιατί έγινε με τη συμμετοχή ολόκληρης της κοινωνίας, ψυχίατροι, κοινωνικοί λειτουργοί, ψυχολόγοι, νομικοί, όλες οι γυναικείες οργανώσεις. Η πλειοψηφία της επιτροπής από τους δεκαπέντε οι οκτώ ήταν γυναίκες, έξι από το συντονιστικό όργανο των γυναικών οργανώσεων, η κ. Σπηλιωτοπούλου που σήμερα αρθρογραφεί εναντίον των νομοσχεδίων σας ως εκπρόσωπος του δικηγορικού σώματος υπό τον κ. Μάνεση και εκεί ανήκε και η αποδημούσα Αλίκη Γιωτοπούλου - Μαραγκοπούλου. Οκτώ γυναίκες πλειοψηφία σε μια επιτροπή.

Γιατί; Γιατί ο νομοθέτης αντιλαμβάνονταν, κύριε Υπουργέ, ότι η μητρότητα δεν είναι προσωπική ιδιότητα, δεν αφορά το πρόσωπο της γυναίκας, έχει κοινωνικό αποτύπωμα και περιεχόμενο, είναι δομικό στοιχείο και της οικογένειας και της κοινωνίας. Αυτό δεν αντιληφθήκατε, γι' αυτό σας είπα στις επιτροπές ότι δεν μπορεί ποτέ ούτε καν ως ενδεχόμενο να έχει επιτυχία σε κοινωνικό

και κοινωνιολογικό επίπεδο το νομοθέτημά σας. Είναι εκ προοιμίου αποτυχημένο, διότι δεν έκανε τον διάλογο που έπρεπε να κάνει για να μπορείτε να συγκεντρώσετε όλο τον πλούτο της ελληνικής κοινωνίας που σαράντα χρόνια εφαρμόζει και υλοποιεί το προοδευτικότερο νομοσχέδιο και στην Ευρώπη και στον κόσμο, όπως έλεγαν οι εμπειρογνώμονες του ΟΗΕ. Αυτό ήταν το πρώτο.

Δεύτερον,...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε συνάδελφε, ολοκληρώστε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ ΛΑΠΠΑΣ: Ολοκληρώνω.

Κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να μου πείτε εάν ήρθε εκτός από το έγγραφο του ΟΗΕ και έγγραφο της GREVIO. Απ' ό,τι βλέπω στα site των ευρωπαϊκών ΜΜΕ και η GREVIO διαμαρτύρεται για διατάξεις των νομοσχεδίων.

Να αρχίσω τώρα να επιχειρηματολογώ για το «εξίσου» και το «1/3»; Τι να επικαλεστώ; Τις Βουλευτές σας, τον κ. Αθανασίου πριν από λίγο, με τριάντα πέντε χρόνια εμπειρία ως ανώτατος δικαστής; Τι δεν θέλετε να ακούσετε επιτέλους;

Αλλά δεν είναι μόνο ότι κάνατε τον διάλογο με τον νομοθετικό παραλογισμό...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Σας παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, ολοκληρώστε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ ΛΑΠΠΑΣ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε. Επιτρέψτε μου μια φράση. Σας παρακαλώ θερμά θα ήθελα να ολοκληρώσω τη σκέψη μου.

Δεν φτάνει που κάνετε έναν νομοθετικό παραλογισμό, -έλεγε ο Ναπολέων ότι στην πολιτική ο παραλογισμός δεν είναι μειονέκτημα- κάνετε και κάτι άλλο, έρχεστε με νομοτεχνική βελτίωση να αλλάξετε το περιεχόμενο άρθρου του Αστικού Κώδικα που δεν περιλαμβάνεται στο νομοσχέδιό σας.

Και απευθύνομαι στον Υφυπουργό, τον κ. Κώτση, απευθύνομαι δημόσια στην Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής και ρωτώ το εξής νομικό ζήτημα: Επιτρέπεται να γίνει νομοτεχνική βελτίωση επί άρθρου που δεν υπάρχει στο συζητούμενο νομοσχέδιο; Η απάντησή είναι «όχι».

Και κλείνω με μια παραίνεση, κύριε Υπουργέ. Συμφωνώ με τον κ. Καμίνη ότι το άρθρο 18 του νομοσχεδίου σας που λέει ότι «υπόθεση που έχει κριθεί τελεσίδικα μέχρι τώρα μπορεί πλέον οποιοσδήποτε από τους γονείς να την ανασκευάζει, να την εξαγάγει στο δικαστήριο για επανάκριση». Για τον κ. Κώτση είναι το ερώτημά μου. Αντιλαμβάνεστε ότι μιλάμε για τελεσίδικη απόφαση που παράγει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ, ολοκληρώστε. Έχετε φθάσει στα δέκα λεπτά.

ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ ΛΑΠΠΑΣ: Απευθύνω ερώτημα στον κ. Κώτση: Στο άρθρο 18 μπορεί να γίνει επανάκριση τελεσίδικων αποφάσεων;

Εύχομαι, κύριε Πρόεδρε, να ακούσει την τελευταία στιγμή ο Υπουργός τους δικούς του ανθρώπους, όχι τους αντιπάλους του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Συνεχίζουμε με τον κ. Αυλωνίτη από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, είναι πολύ σοβαρή δουλειά η νομοθέτηση. Εν προκειμένω, για το οικογενειακό δίκαιο και το τμήμα του που αφορά στις σχέσεις παιδιών και γονέων, είναι πολύ μεγάλο το βάρος που αναλάβατε. Τι πρέπει να κάνει ένα σοβαρό κράτος, μια σοβαρή κυβέρνηση, έτσι ώστε να παράγει η νομοθέτηση το καλό στην κοινωνία;

Εν προκειμένω, με την Κυβέρνησή σας τα αυτονόητα γίνονται δυσνόητα κι έχετε τεράστια ευθύνη γι' αυτό. Διχάσατε, κατά τη γνώμη μου, την κοινωνία. Καταπιαστήκατε με ένα ευαίσθητο θέμα της ελληνικής κοινωνίας. Εσείς, κύριε Υπουργέ, δεν ορίσατε τη νομοπαρασκευαστική επιτροπή υπό τον πρώην πρόεδρο του Αρείου Πάγου, τον κ. Τέντε; Εμείς, επί υπουργίας του κ. Κωντονή δεν ορίσαμε παρόμοια επιτροπή; Αυτό σημαίνει ότι όλοι μας κρίνουμε ότι είναι πολύ σοβαρό το θέμα που καταπιανόμαστε σήμερα.

Και οι δύο αυτές επιτροπές κατέληξαν σε συμπεράσματα σχε-

δόν παρόμοια. Οι επιτροπές αυτές αποτελούνταν από ανθρώπους που γνωρίζουν το θέμα από επιστημονική άποψη, καθηγητές, δικηγόρους, σπουδαίους επιστήμονες. Σας παρέδωσαν το πόρισμά τους. Εσείς τι το κάνετε; Σας ρώτησε και προηγούμενα ο κ. Λάππας, εξαίρετος νομικός. Πέστε μας! Σήμερα πέστε μας, πριν κλείσει η συζήτηση και πάμε σε ψηφοφορία. Αν δεν είχατε άλλα πράγματα στη σκέψη σας, θα το υιοθετούσατε. Δεν πειθαρχούν, όμως, οι απόψεις τους σε κομματικές ή άλλες σκοπιμότητες. Αναφέρομαι στις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές. Δεν σας άρεσε, λοιπόν, και ιδού, το νομοθέτημα που συντάχθηκε στο Υπουργείο σας, με τη μέθοδο της κοπτοραπτικής το φέρνετε να ψηφιστεί.

Κύριε Υπουργέ, αν ήμασταν ένα σοβαρό κράτος, αν ήσασταν μια σοβαρή Κυβέρνηση, και εσείς αν ήσασταν ένας Υπουργός που δεν θα τον ακουμπούσαν σε ένα τόσο ευαίσθητο θέμα κομματικές σκοπιμότητες, θα παίρνατε το πόρισμα της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής που εσείς ζητήσατε, θα καλούσατε μετά τους αρμόδιους φορείς και θα τους ζητούσατε την τεκμηριωμένη άποψή τους. Η νομοπαρασκευαστική επιτροπή, σε συνεργασία με σας, στη συνέχεια θα διαμόρφωνε το τελικό σχέδιο και θα συζητούνταν στη Βουλή -το λέω αυτό, το έχει πει πρώτος ο Σπύρος Λάππας που πριν από λίγο μίλησε- με τη διαδικασία των κωδίκων. Την έχετε τη διαδικασία. Θα τοποθετούνταν επί αυτού τα κόμματα χωρίς καμμία δυνατότητα μεταβολής, τροποποίησης ή συμπλήρωσης κ.λπ., όπως γίνεται σήμερα. Έτσι κάνουμε με τους κώδικες, κύριε Υπουργέ. Έτσι κάνουν τα σοβαρά κράτη και οι σοβαρές κυβερνήσεις.

Και θα σας πω και κάτι, επαναλαμβάνοντας τη θέση του αγαπητού συναδέλφου Σπύρου Λάππα. Το οικογενειακό δίκαιο θεωρείται ως κατ' εξοχήν -και δεν βερμπαλίζω καθόλου, το λένε πολύ σοβαροί επιστήμονες- εθνικό δίκαιο, διότι συνδέεται στενά με τις εθνικές παραδόσεις και αντανάκλα τον πυρήνα της κοινωνίας μας στη διαχρονική του εξέλιξη. Και δεν τα λέει ένας οποιοσδήποτε. Τα λέει ο Απόστολος Γεωργιάδης και πολλοί άλλοι, ων ουκ έστιν αριθμός. Γι' αυτό έπρεπε να ακολουθήσετε την παραπάνω διαδικασία που λέω. Το λέω για να το πω. Δεν το κάνατε και διχάσατε την κοινωνία.

Δεν έχω ξαναδεί -τό 'παν όλοι, παρακολούθησα σε πολύ μεγάλο βαθμό όλες τις αγορεύσεις- τέτοιον καταγίγισμο πιέσεων προς τους Βουλευτές. Κάτι δεν πάει καλά λοιπόν. Το λένε και οι δικόι σας. Δεν είδα μεγάλο πάθος να μιλήσουν οι Βουλευτές του κόμματός σας. Γιατί; Οι περισσότεροι ήταν του ΣΥΡΙΖΑ και των άλλων κομμάτων. Πού πήγαν οι τόσοι πολλοί λαλίστατοι συνάδελφοι;

Το νομοσχέδιο αυτό, που θα έπρεπε να έχει πυρήνα του το συμφέρον του παιδιού και μόνο, δημιούργησε στρατόπεδα που αντιμετωπίζουν το παιδί ως κτήμα. Πολλοί το είπαν. Καλλιεργεί, δηλαδή, μια ιδιοκτησιακή νοοτροπία στη σχέση του γονέα με το παιδί.

Κύριε Πρόεδρε, οι πάντες το λέμε εδώ μέσα σε αυτή τη συζήτηση. Το ισχύον οικογενειακό δίκαιο θεωρείται επιστημονική εργασία μεγάλων πανεπιστημιακών δασκάλων. Ακούστηκαν τα ονόματά τους. Εγώ είχα την τύχη να τον έχω καθηγητή τον Αριστόβουλο Μάνεση. Ήταν ο Μαγκάκης, ο Κουμάντος, ο Κασμάτης, ο Παπαντωνίου, ο κ. Σταθόπουλος, που έχει πει την άποψή του και δημοσίως.

Λιγότερη σημασία έχει ποιος Υπουργός είχε την πρωτοβουλία να τροποποιήσει και να ανασυνθέσει το 1983, με τον περίφημο ν.1329, το οικογενειακό δίκαιο, παρά ποιοι επιστήμονες έβαλαν την επιστημονική τους σφραγίδα. Αυτό θα ψάχνει ο ιστορικός του μέλλοντος. Εσείς γιατί δεν μας λέτε; Σας προκαλούμε. Πείτε μας σήμερα με ποιους συνομιλήσατε, ποιες επιστημονικές προσωπικότητες συνέγραψαν αυτό το νομοσχέδιο, ποιοι σας βοήθησαν.

Γι' αυτό και η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής σας γράφει τόσα, που ένας Υπουργός Δικαιοσύνης, με αυτά που γράφει η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής, θα έπρεπε να το έχει ήδη αποσύρει από την Ολομέλεια της Βουλής. Σας τα είπαν και ο κ. Ξανθόπουλος και η κ. Αγαθοπούλου, οι τομεάρχες μας στον τομέα της δικαιοσύνης.

Να επαναλάβω μερικά έτσι χοντρικά.

Για την έννοια του συμφέροντος του παιδιού η έκθεση της Νομικής Υπηρεσίας της Βουλής σημειώνει -όπως είχαμε κι εμείς- ότι είναι αόριστη νομική έννοια. Η εξειδίκευσή της πρέπει να γίνεται από τον δικαστή σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση. Η μη απαγόρευση υποχρεωτικής διαμεσολάβησης δεν συνάδει με την τήρηση των κανόνων της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης -πρέπει να το μνημονεύετε αυτό- που έχει να κάνει με την πρόληψη της ενδοοικογενειακής βίας και της βίας κατά των γυναικών.

Για τη λέξη «εξίσου» ως μην πω περισσότερα. Τόσα πράγματα ειπώθηκαν και από δικούς σας ανθρώπους.

Για το δικαίωμα της προηγούμενης πληροφόρησης του γονέα που δεν ασκεί την επιμέλεια ακόμη για πράξεις συνήθους επιμέλειας, η έκθεση της Νομικής Υπηρεσίας θεωρεί ότι συνιστά άνιση αντιμετώπιση του γονέα και επικαλείται το άρθρο 4 του Συντάγματος.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα τελειώσω, λέγοντας ότι το νομοσχέδιο έχει πολύ σοβαρά νομοτεχνικά προβλήματα. Περιπλέκει τις σχέσεις και δεν βοηθά στην επίλυση των προβλημάτων.

Κύριε Πρόεδρε, δεν αντιδρά μόνο η κοινωνία αλλά και η επισημονική κοινότητα. Εμείς είμαστε υπέρ της συνεπιμέλειας, όμως όχι της αναγκαστικής και οριζόντιας ρύθμισης. Είμαστε υπέρ της ουσιαστικής επικοινωνίας γονέων και τέκνων, αλλά αυτό το νομοσχέδιο οξύνει τις αντιθέσεις.

Είναι εμφανές ότι θέλει να απαντήσει το νομοσχέδιό σας, κύριε Υπουργέ, σε πολιτικές δεσμεύσεις και χρησιμοποιεί ως προπύλασμα καπνού τα γονεϊκά συναισθήματα.

Νομίζω ότι ο χρόνος δεν μου επιτρέπει να αναπτύξω το άλλο κομμάτι που είχα στη σκέψη μου και έχω καταγράψει. Εύχομαι προς την Κυβέρνηση, εύχομαι προς την επισημονική κοινότητα, στο αμέσως προσεχές χρονικό διάστημα να ανοίξει η συζήτηση και αυτό το νομοθέτημα, που θα το ψηφίσετε ούτως ή άλλως απ' ό,τι βλέπω, παρά τις τέσσερις απώλειες από πλευράς της δύναμής σας, της Κοινοβουλευτικής σας Ομάδας, να τροποποιηθεί.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε κι εμείς και για τον χρόνο.

Τον λόγο έχει ο κ. Γεώργιος Λογιαδής από το ΜέΡΑ25.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΟΓΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, πετύχατε το αδιανόητο, όλοι εναντίον όλων, παρά το ότι το 80% των διαζυγίων σήμερα γίνεται με συναινετικό τρόπο ενώπιον συμβολαιογράφου, χωρίς χρονοβόρες και κοστοβόρες διαδικασίες.

Με το παρόν σχέδιο νόμου υποδουλίζονται και δημιουργούνται σφοδρές αντιπαραθέσεις πόλωσης και πόλεμος μεταξύ ανδρών και γυναικών. Δεν βρίσκει το σχέδιο νόμου αποδοχή από την ελληνική κοινωνία, όπως θα όφειλε, διότι θέτει οριζόντια μέτρα για τη συνεπιμέλεια των τέκνων. Δεν γίνεται, όμως, όλες οι περιπτώσεις να είναι ίδιες. Πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψιν οι ιδιαιτερότητες της κάθε περίπτωσης ξεχωριστά. Δεν θα μιλάμε πλέον για τα δικαιώματα του παιδιού, αλλά των γονέων και τα δικαιώματα των παιδιών θα έπονται των γονεϊκών.

Θέλω να τονίσω ότι δεν υπάρχει διεθνής σύμβαση για τα δικαιώματα των μπαμπάδων ή των μαμάδων. Για τα δικαιώματα, όμως, των παιδιών υπάρχει, ακριβώς επειδή αυτά είναι ευάλωτα και χρειάζονται θεσμική προστασία. Σε αυτήν ορίζεται ξεκάθαρα ο καταλυτικός ρόλος της πολιτείας, για να διασφαλίζει τα δικαιώματα των παιδιών ανά περίπτωση οικογένειας.

Το ισχύον οικογενειακό δίκαιο είναι από τα πιο προοδευτικά στην Ευρώπη με παιδοκεντρικό χαρακτήρα και υπέρ της ισότητας των φύλων. Είναι δε απόλυτα συμβατό με το ελληνικό Σύνταγμα, με το Ευρωπαϊκό και Διεθνές Δίκαιο και ολοκληρώνει πλήρως τα γονεϊκά δικαιώματα σε εκ φύσεως επιμέλεια κατόπιν μεταξύ τους συμφωνίας.

Δυστυχώς το σημερινό σχέδιο νόμου δημιουργεί ασάφειες και αφορμές για μεγαλύτερες δικαστικές διενέξεις με αχρείαστο και υψηλό κόστος για τους γονείς, παραγκωνίζοντας το συμφέρον των τέκνων που μέχρι σήμερα ήταν ο ακρογωνιαίος λίθος του οι-

κογενειακού μας δικαίου, όπου ο δικαστής αξιολογούσε κατά περίπτωση, ενώ τώρα με την οριζόντια επέμβαση του νομοθέτη στην οικογενειακή ζωή ωθεί τους γονείς να προσφεύγουν μαζικά στα δικαστήρια. Από παιδοκεντρικό θα μετατραπεί σε «εγωγονεϊκεντρικό».

Το πρόβλημα σήμερα εντοπίζεται στη δικαστηριακή πρακτική αποκλειστικά. Η λύση λοιπόν, όταν δεν υπάρχει συναινετική οδός είναι η εκ βάθρων αναδόμηση των οικογενειακών δικαστηρίων και η ενίσχυση των δημόσιων κοινωνικών δομών. Για να μπορεί να εφαρμοστεί ο νόμος αποτελεσματικά, θα πρέπει να γίνει στελέχωση των δικαστηρίων με οικογενειακούς δικαστές. Στην πράξη και ειδικά σε επαρχιακά δικαστήρια δικάζουν δικαστές χωρίς να έχουν καμμία σχετική εμπειρία, χωρίς να είναι καν γονείς. Υποχρεωτική διαμεσολάβηση πριν την εισαγωγή της υπόθεσης και όχι μετά τη δίκη με τη συμμετοχή υποχρεωτικά δημόσιου παιδοψυχολόγου. Υποχρεωτική επικοινωνία του δικαστή με το ανήλικο τέκνο, όχι ανάλογα με την ωριμότητά του όπως είναι η διατύπωση σήμερα, που είναι εντελώς αόριστη, αλλά από την ηλικία των έξι ετών. Νομοθετική θέσπιση ότι η ψυχολογική χειραγώγηση από έναν γονέα αποτελεί κακή άσκηση της επιμέλειάς του και οδηγεί στην αφαίρεση της επιμέλειας.

Το σχέδιο θα κριθεί στην πράξη από τον Σεπτέμβριο από τις αποφάσεις των δικαστηρίων χωρίς να διασφαλίζεται τίποτα από τον νόμο, αλλά θα επαφίεται στην εφαρμογή του από τον δικαστή. Ποιον δικαστή όμως; Χωρίς εμπειρία, χωρίς σεμινάρια, ενδεχομένως και χωρίς να έχει ο ίδιος τέκνα, θα αποφασίζει για τα τέκνα των άλλων; Γι' αυτό και θα δούμε τις πρώτες αποφάσεις να είναι εκ διαμέτρου αντίθετες και αντιφατικές μεταξύ τους.

Διερωτώμεθα, ποια συμφέροντα εξυπηρετεί αυτό το σχέδιο νόμου; Κάποιων λόμπι που σας το υπέδειξαν;

Με τα άρθρα 6 και 8 αποσκοπείτε στην ενίσχυση της ιδιωτικής διαμεσολάβησης με μεγάλο κόστος για τους γονείς. Δημιουργείτε με το παρόν σχέδιο νόμου βιομηχανία δικαστηρίων όπου θα σωρεύονται πάρα πολλές υποθέσεις με κόστος για τους γονείς. Τα δικαστήρια δεν θα μπορούν να ανταποκριθούν, όπως γνωρίζουμε από την αργή πρακτική των ελληνικών δικαστηρίων. Και, στο τέλος, φοβάμαι ότι θα ιδιωτικοποιήσετε ακόμη και το δικαστικό σώμα για να είναι πιο γρήγορο, πιο ευέλικτο, πιο αποτελεσματικό, κατά τη συνήθη πρακτική σας και ιδεοληψία σας.

Όταν υπάρχουν παιδιά, μπορεί οι γονείς να μην είναι μαζί, αλλά είναι από κοινού, συν, κάτω από τον ίδιο ζυγό για την αγάπη, τα δικαιώματα και για το συμφέρον των παιδιών τους, είναι πάντα "συν-ζυγοί".

Κλείνοντας, να απευθυνθώ προς τους γονείς και, αν μου επιτρέπετε, να σας παρακαλέσω και να σας προτρέψω, το παιδί μας έχει πληγωθεί από τον χωρισμό μας. Ας ξεπεράσουμε ο καθένας μας ξεχωριστά τον εαυτό του και τον εγωισμό του. Ας κοιτάξουμε μέσα από τα μάτια του πληγωμένου παιδιού και να πούμε ο καθένας μας για τον εαυτό του: «και εγώ έκανα λάθος και εγώ φταίω, όχι μόνο ο άλλος». Ο καλύτερος νόμος και η καλύτερη δικαστική απόφαση είναι υποδεέστερα από την οποιαδήποτε λύση θα δώσουμε εμείς οι γονείς από κοινού για το παιδί μας.

Στην Κρήτη έχουμε την υπέρτατη έκφραση «ξιά μας», δηλαδή εναπόκειται στην αξία μας με βάση αυτά που γνωρίζουμε να σκεφτούμε, να κρίνουμε και, τέλος, να πράξουμε. Μας βάζει ενώπιον των ευθυνών μας και ενώπιον των αξιακών αρχών του καθενός μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε και για τον χρόνο.

Τον λόγο έχει ο κ. Γιαννούλης από τον ΣΥΡΙΖΑ.

Παρακαλώ, να είμαστε όλοι εντός του χρόνου.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πραγματικά τρομάζω με τα στοιχεία και το αποτέλεσμα μιας πολύωρης, διήμερης σχεδόν διαδικασίας που θα έπρεπε να αποτελεί ένα υπόδειγμα συνεργατικής αντίληψης, καταλλαγής, συνεννόησης, προσπάθειας να αναζητηθούν κοινοί τόποι, γιατί αφορά κυρίως το πιο ευαίσθητο πράγμα, το πιο πολύτιμο πράγμα που δημιουργεί καθένας από εμάς στη ζωή του, το παιδί του.

Κύριε Τσιάρα, θεωρώ ότι είστε ένας έντιμος άνθρωπος, ένας ήπιων τόνων πολιτικός και ένας από τους Υπουργούς που μέχρι σήμερα είχατε δώσει την αίσθηση ότι υπηρετείτε τη λογική της καλής νομοθέτησης και δεν συμπαρασύρεστε από τη μέθη της αλαζονείας της Πλειοψηφίας, όπου την κοινοβουλευτική πλειοψηφία τη μετατρέπει σε αλαζονική και δογματική συμπεριφορά επιβολής της άποψης κόντρα σε κάθε λογική.

Δυστυχώς, όμως, παρ' ότι ο κ. Λάππας το διατύπωσε με ιδιαίτερη ευγένεια, κομψότητα και επιστημονική σεμνότητα, είμαι αναγκασμένος να σας ρωτήσω ευθέως: Κύριε Τσιάρα, ποιος συνέγραψε για το Υπουργείο σας το συγκεκριμένο νομοσχέδιο; Δεν μπορεί ο συντάκτης αυτού του νομοσχεδίου να απολαμβάνει - από την άποψη που έχω σχηματίσει για εσάς - την εμπιστοσύνη ή τη συγκατάβαση σας.

Θα τολήσω να πω ότι αυτό το νομοσχέδιο μάλλον πρέπει να ήρθε γραμμένο κατά παραγγελία. Γιατί δεν μπορεί να αντιμετωπίσει, κύριε Τσιάρα, όλα τα προβλήματα και τις ατέλειες που διέπουν το συγκεκριμένο νομοθέτημα: αντιεπιστημονικότητα, έλλειψη διαβούλευσης, παραγωγή του αντίθετου αποτελέσματος απ' αυτό που έπρεπε να επιδιώκει μια σύγχρονη κοινωνία, που είναι η θεραπεία και η ενίσχυση της θέσης του παιδιού σε έναν χωρισμό που εξ ορισμού δημιουργεί οδύνες σε ένα παιδί ή στα παιδιά. Εσείς με έναν μαγικό τρόπο πολλαπλασιάζετε αυτές τις οδύνες, ακόμα και εκθέτοντας τα παιδιά σε κακοποιητικές συμπεριφορές ενός από τους δύο γονείς τους οποίους υποχρεώνετε σε συνεπιμέλεια, ανεξαρτήτως φύλου.

Όλα αυτά συμπυκνωμένα σε ένα νομοθέτημα δεν αφήνουν κανένα άλλο περιθώριο αμφισβήτησης ότι δεν είναι τυχαία η κατά κοινή ομολογία πρωτοφανής πίεση που δέχτηκαν τα μέλη του ελληνικού Κοινοβουλίου από αυτό που λέγεται «lobbying», για να υπερψηφιστεί αυτό το νομοσχέδιο ακόμα και επ' απειλή πολιτικού κόστους σε Βουλευτές της Αντιπολίτευσης. Φαντάζομαι, τα βλέπετε και τα διαβάζετε.

Θέλω να κάνω μια έκκληση να μην πέσει και το τελευταίο φύλλο συκής για τη Νέα Δημοκρατία, πέρα από την υποβάθμιση του κοινοβουλευτικού έργου και την υπεράσπιση εμμονικά της κακής νομοθέτησης, πέρα από τις γραφικότητες και τις ανοησίες των συναδέλφων της Συμπόλιτευσης, που, όταν δεν μπορούν να υποστηρίξουν ένα νομοθέτημα, καταφεύγουν στις λογικές του συναδέλφου Μαραβέγια, που είναι μνημείο κρεσέντο κοινοβουλευτικής ανωριμότητας -κατάντιας, θα έλεγα-, καθώς, συζητώντας γι' αυτό το νομοσχέδιο μας είπε την άποψή του για την υπόθεση Καλογρίτσα. Τι να πω; Εξεπλάγην.

Εν πάση περιπτώσει, πιστεύω ότι είναι δείγμα ευθύνης απέναντι και στην ελληνική κοινωνία και στα παιδιά και στους γονείς και στο μέλλον αυτού του τόπου να δώσετε ένα δείγμα ότι στη Βουλή οι πλειοψηφίες δεν αντιμετωπίζουν τις μειοψηφίες αφήνοντάς τες να χτυπάνε το κεφάλι τους στον τοίχο, επιμένοντας να κάνουν κάτι που συντριπτικά φαίνεται ότι απέχει πάρα πολύ από τις σύγχρονες κοινωνικές ανάγκες. Είναι δείγμα δημοκρατικής ευαισθησίας, γενναιότητας, εντιμότητας και πολιτικής παρακαταθήκης και για την προσωπική σας πολιτική διαδρομή να αποσύρετε το νομοσχέδιο.

Δεν μπορεί όλοι να είναι αντίθετοι, γιατί μάχονται τη Νέα Δημοκρατία. Είμαστε όλοι αντίθετοι, γιατί υπερασπιζόμαστε το γενικό καλό, το οποίο δεν υποτάσσεται μόνο στις μικροκομματικές σκοπιμότητες αυτών που σας ενεχείρισαν το συγκεκριμένο νομοσχέδιο για να το παρουσιάσετε σήμερα στη Βουλή.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε για τον χρόνο.

Έχουμε ακόμα άλλους τρεις ομιλητές, για να κλείσουμε και να πάμε μετά στους εισηγητές.

Το λόγο έχει η κ. Καρασαρλίδου από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ (ΦΡΟΣΣ) ΚΑΡΑΣΑΡΛΙΔΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση έφερε ένα σχέδιο νόμου για το οποίο υποστηρίζει ότι προωθεί το συμφέρον του παιδιού και ότι συντελεί στην ισότητα των δύο φύλων. Είναι έτσι όμως; Όχι, δεν είναι. Κατηγορηματικά όχι.

Αυτό το σχέδιο νόμου έχει φέρει πολλές αντιπαραθέσεις και

οξύνσεις και έχει διχάσει την ελληνική κοινωνία. Έχουν κατατεθεί σφοδρότατες ενστάσεις και έχουν καταθέσει την αντίθεσή τους οι γυναίκες και φεμινιστικές οργανώσεις. Έχει καταθέσει την αντίθεσή της η Ελληνική Παιδοψυχιατρική Εταιρεία, η Εταιρεία Οικογενειακού Δικαίου, η Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων, ο Σύλλογος Ελλήνων Κοινωνιολόγων, η Διεθνής Αμνηστία και πάρα πολλές άλλες συλλογικότητες και φορείς, η επιστημονική και ακαδημαϊκή κοινότητα, δεκάδες εκατοντάδες ευρωπαϊκές οργανώσεις και βέβαια τα κόμματα της Αντιπολίτευσης έως και Βουλευτές της κυβερνητικής Πλειοψηφίας.

Επίσης, όλο αυτό το προηγούμενο διάστημα είδαμε και παράδοξες και επικίνδυνες, θα έλεγα, καταστάσεις. Είδαμε απειλές κατά δικηγόρων και δικαστών. Είδαμε απειλές κατά κομμάτων και πολιτικών προσώπων και είδαμε βέβαια και απειλές μεταξύ των διαζευγμένων ζευγαριών. Σε ένα θέμα τόσο ευαίσθητο, στο οποίο ακριβώς επειδή αφορά παιδιά θα έπρεπε να υπάρχει κλίμα συναίνεσης, η Κυβέρνηση κατάφερε να δημιουργήσει εξαιρετικά εκρηκτικές καταστάσεις.

Οι σχέσεις του παιδιού με τους χωρισμένους γονείς δεν είναι κάτι απλό, όπως και το θέμα της γονικής μέριμνας και επιμέλειας δεν είναι απλό. Δεν είναι ζητήματα που μπορούν να ρυθμιστούν με έναν οριζόντιο τρόπο και έναν τρόπο υποχρεωτικό. Απαιτούν εξατομικευμένες λύσεις και εκεί όπου χρειάζεται να υπάρξουν δικαστικές αποφάσεις, αυτές θα έπρεπε κυρίως, πρωτίστως, να διαφυλάττουν την ασφάλεια και το όφελος του παιδιού. Εδώ το νομοσχέδιο, αντίθετα, επιβάλλει με οριζόντιο τρόπο τη συνεπιμέλεια, χωρίς να λαμβάνει υπ' όψιν του επιμέρους παράγοντες και την ιδιαιτερότητα που μπορεί να έχει η κάθε περίπτωση.

Σαφώς για εμάς, για τον ΣΥΡΙΖΑ, υπάρχει αδιαμφισβήτητη η ανάγκη να αντιμετωπιστεί ακόμη καλύτερα το θέμα της συνεπιμέλειας, ακριβώς για να βελτιωθεί και η ζωή των παιδιών και η ζωή των διαζευγμένων γονέων. Όλοι και όλες σαφώς είμαστε υπέρ της συνεπιμέλειας, η οποία όμως να ισχύει σε περιπτώσεις που δεν κρύβουν παθογένειες και που οι σχέσεις σε αυτή την πρώην οικογένεια είχαν μια ισορροπία. Άλλωστε, όπως είπαν πάρα πολλοί και πολλές ήδη, το υπάρχον οικογενειακό δίκαιο δίνει τη δυνατότητα στους γονείς να διεκδικήσουν την κοινή επιμέλεια των παιδιών, εφόσον βέβαια το επιθυμούν.

Επομένως η συνεπιμέλεια είναι ήδη κάτι που προβλέπεται, κάτι που υπάρχει στη νομοθεσία της χώρας μας. Το να επιβάλλεις την υποχρεωτική επιμέλεια σε όλες τις περιπτώσεις, χωρίς να λαμβάνονται υπ' όψιν παράγοντες όπως η κακοποίηση, η παραμέληση ή η αδιαφορία του γονέα για την επιμέλεια των τέκνων, θα έλεγα ότι είναι η χειρότερη αντιμετώπιση. Ξέρετε πως δεν είναι κατανοητό σε όλους μας ότι η ανάθεση της επιμέλειας των παιδιών είναι ένα πολύ ευαίσθητο θέμα με τεράστιες επιπτώσεις στη ζωή και στην ψυχρσύνθεση των παιδιών και ότι δεν είναι δυνατόν να αποφασίζει μόνος του ο δικαστής, καθότι η μελέτη της ψυχολογίας των ανθρώπων δεν αποτελεί αντικείμενο της νομικής επιστήμης.

Αν, λοιπόν, η Κυβέρνηση θέλει να υπηρετήσει πραγματικά το όφελος των παιδιών, είναι μοναδική ευκαιρία γι' αυτή να συγκροτήσει τα οικογενειακά δικαστήρια που με τη συνεπικουρία ειδικών, παιδοψυχολόγων, παιδοψυχιάτρων, κοινωνιολόγων θα μελετούν την κάθε περίπτωση ξεχωριστά και θα κρίνουν με βάση πρωτίστως το συμφέρον του παιδιού.

Το νομοσχέδιο, όμως, που φέρατε λαμβάνει υπ' όψιν τα δικαιώματα του γονέα, αλλά πουθενά δεν εστιάζει στο όφελος, στην προτίμηση, στην επιθυμία του κάθε παιδιού. Το νομοσχέδιο, αντί να προτείνει τυφλά εφαρμογή ίδιων μέτρων για τη συνεπιμέλεια, θα έπρεπε να δημιουργήσει εκείνες τις κατάλληλες δομές, εκείνες τις υποστηρικτικές συνθήκες, ώστε να διευκολυνθεί η συνεπιμέλεια στην πράξη και πριν τη λύση του γάμου. Να στηρίξουμε, λοιπόν, τις μητέρες, τις οικογένειες με κοινωνικά μέτρα, ώστε να εφαρμόζεται η συνεπιμέλεια με ουσιαστικό τρόπο μέσα στον γάμο.

Υπάρχει και ένα κρίσιμο ζήτημα που αφορά τις περιπτώσεις κακοποίησης. Αυτό αποτέλεσε και έναν βασικό παράγοντα των ενστάσεων. Στην περίπτωση ύπαρξης κακοποιητικού γονέα πώς είναι δυνατόν να αναγκάσει το δικαστήριο το παιδί να εξακολουθήσει να ζει με αυτόν τον γονέα και μάλιστα τώρα πια και με την απουσία του άλλου γονέα;

Η επιβολή της υποχρεωτικότητας της συνεπιμέλειας, ακόμη και σ' αυτές τις περιπτώσεις, έως ότου βγει η δικαστική απόφαση, η οποία ξέρουμε ότι στη χώρα μας παίρνει πάρα πολλά χρόνια, θα έλεγα ότι είναι ένα σημείο εξαιρετικά προβληματικό.

Επίσης, η αναφορά στο ένα τρίτο το χρόνου που θα ισχύει υποχρεωτικά θα φέρει περισσότερες συγκρούσεις. Είναι βέβαιο ότι θα οδηγήσει τους γονείς σε περισσότερες δικαστικές διαμάχες. Λέτε το ένα τρίτο του χρόνου. Ποιου χρόνου όμως; Επί της ημέρας; Επί της εβδομάδας; Επί του μήνα; Είναι ένα σημείο αδιευκρίνιστο, γιατί δεν γίνεται να αναλαμβάνει ο ένας γονέας τις ώρες που αφορούν διεκπεραιωτικές διαδικασίες, δηλαδή το διάβασμα, το σχολείο και άλλες εργασίες του παιδιού, και ο άλλος να παίρνει τις ώρες της ψυχαγωγίας. Ο ένας, δηλαδή, γονιός, η σύζυγος, η μητέρα, βέβαια, θα είναι η τροφός και ο άλλος γονέας θα είναι ο διασκεδαστής.

Επίσης, σε ό,τι αφορά το ζήτημα της υποχρεωτικής διαμεσολάβησης, αυτό προϋποθέτει την ανάθεση του θέματος σε νομικούς, που βέβαια θα πληρώνει ο γονέας. Καταλαβαίνουμε όλοι σε τι μεγέθους αδικίες και σε τι ανισότητες μπορεί να οδηγήσει κάτι τέτοιο. Αφού, λοιπόν, πρόκειται να εφαρμοστεί κάτι τέτοιο, η υποχρεωτική διαμεσολάβηση, τότε πρέπει οπωσδήποτε η Κυβέρνηση να φροντίσει ώστε αυτή να παρέχεται δωρεάν από την πολιτεία.

Το τελευταίο θέμα το οποίο θέλω να θίξω, είναι αυτό της εναλλασόμενης κατοικίας, το οποίο εγείρει σημαντικά ζητήματα. Πώς θα εφαρμοστεί η εναλλασόμενη κατοικία σε περίπτωση που οι γονείς δεν διαμένουν στον ίδιο τόπο ή που στην πορεία της ζωής τους, κάποιος από τους δύο γονείς θα θέλει να αλλάξει τόπο κατοικίας για επαγγελματικούς ή οποιουδήποτε άλλους λόγους; Τι θα γίνει με το σχολείο του παιδιού και τις δραστηριότητές του; Αυτά είναι ζητήματα πολύ σοβαρά, που νομίζω ότι πρέπει ο Υπουργός να τα απαντήσει πριν πάμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου.

Κλείνοντας, θέλω να πω ότι το συμπέρασμα, στο οποίο καταλήγουμε, είναι ότι το συγκεκριμένο νομοσχέδιο δεν προάγει, βεβαίως, την ισότητα των δύο φύλων, δεν είναι σε όφελος του παιδιού, δεν συντελεί εν τέλει στην πρόοδο. Είναι σε μία βαθιά συντηρητική κατεύθυνση, μας γυρίζει πολλά χρόνια πίσω και στην πράξη δημιουργεί πολύ περισσότερα προβλήματα από αυτά τα οποία επιλύει.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Και εμείς σας ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο κ. Ανδρέας Μιχαηλίδης από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Επιτρέψτε μου, αρχικά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να επισημάνω το γεγονός ότι με την παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία η Κυβέρνηση, για μία φορά ακόμα, κατάφερε το ακατόρθωτο.

Μετά την παρέμβαση του Κοινοβουλευτικού μας Εκπροσώπου και την επισήμανση των παρεμβάσεων και παρεμβάσεων των εισηγητών της αρμόδιας Επιτροπής του ΟΗΕ φαίνεται ότι η Κυβέρνηση εκθέτει και στοχοποιεί τη χώρα με μία πρωτοβουλία, την οποία παίρνει και την οποία βαφτίζει «μεταρρύθμιση στο οικογενειακό δίκαιο».

Το ευαίσθητο περιεχόμενο των ζητημάτων, βεβαίως, που επιλαμβάνεται το νομοσχέδιο, όσο και το πλήθος των ενδιαφερομένων μερών και το μέγεθος του κοινωνικού ενδιαφέροντος επιτάσσουν -νομίζω- σε όσους τουλάχιστον από εμάς τοποθετούμαστε δημόσια, μια ψύχραιμη στάση δεδομένων, απόψεων και δικαιωμάτων. Πρωτίστως, όμως, επιτάσσουν στον αρμόδιο Υπουργό την ανάγκη παραγωγής ενός νομοθετήματος, που, πρώτα-πρώτα, θα πρέπει να είναι ισορροπημένο, να επιλύει υπαρκτά προβλήματα που δημιουργούνται από διάφορους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένου του κυρίαρχου χαρακτήρα της νομολογίας των δικαστηρίων αλλά και της εφαρμογής των δικαστικών αποφάσεων. Ταυτόχρονα, δε, θα πρέπει να προτάσσει την προστασία των πιο αδύναμων μερών.

Μπορούμε να πούμε, τουλάχιστον εκ του αποτελέσματος, ότι το Υπουργείο και η Κυβέρνηση δεν ανταποκρίθηκαν ικανοποι-

ητικά σε αυτό το έργο. Συνοψίζοντας βασικά σημεία της κριτικής μας θα έλεγα ότι η αποτυχία αυτή έγκειται, αφ' ενός μεν στο γεγονός ότι το πόρισμα της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής φαίνεται ότι αγνοήθηκε σε πολλά κρίσιμα σημεία του, προσδίδοντας τελικά στο νομοσχέδιο ένα εξαιρετικά συντηρητικό χαρακτήρα. Αφ' ετέρου, ενώ η κοινή επιμέλεια αποτελεί ένα εξαιρετικά σοβαρό ζήτημα και μια στόχευση, την οποία υποστηρίζουμε ως ΣΥΡΙΖΑ, ο άκαμπτos ορίζοντας και εμμέσως ο υποχρεωτικός τρόπος με τον οποίο προωθείται μέσα από το νομοσχέδιο αυτό, μας βρήκε εντελώς αντίθετους.

Κι όπως φάνηκε από την ακρόαση των φορέων, αυτή η κριτική στον συντηρητικό και ομοιόμορφο χαρακτήρα που επιχειρεί να προσδώσει στη συνεπιμέλεια, αποτελεί έναν βασικό λόγο αντίρρησης.

Πιο αναλυτικά, επιτρέψτε μου, να αναφερθώ συνοπτικά σε κάποια από τα σημεία κριτικής μας.

Η πρόβλεψη του άρθρου 7 να ασκείται όχι μόνο από κοινού αλλά και εξίσου η γονική μέριμνα, είναι και κατάφωρα λανθασμένη βάσει των πραγματολογικών δεδομένων και εξαιρετικά αντιπαραγωγική. Άλλωστε, αυτή η απόπειρα υποχρεωτικής, τρόπων τινά, ποσοτικής εξίσωσης δεν συνάδει με την ίδια τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Ο προσδιορισμός του χρόνου επικοινωνίας του παιδιού, κάτι το οποίο επεσήμαναν πολλοί άλλοι συνάδελφοι, με τον γονέα με τον οποίο διαμένει στο ένα τρίτο, αναδεικνύει εμβληματικά τον οριζόντιο, περιοριστικό χαρακτήρα του νομοσχεδίου. Κάτι τέτοιο δεν συνδέεται με τον εξατομικευμένο χαρακτήρα που πρέπει να έχει η δικαστική απόφαση και την ανάγκη στάθμισης των ειδικών συνθηκών της κάθε περίπτωσης. Εκτός αυτού, στο πρακτικό επίπεδο η πρόβλεψη αυτή αναμένεται να δημιουργήσει πολλά προβλήματα.

Διάφορες διατάξεις του νομοσχεδίου, ιδίως τα εδάφια των άρθρων 5 και 14, οδηγούν στο συμπέρασμα ότι κυρίαρχο μέλημα του νομοθέτη δεν είναι τελικά το συμφέρον του παιδιού και ο σεβασμός των δικαιωμάτων του, αλλά η επίτευξη μιας κάποιας ισορροπίας μεταξύ των γονέων ή ακόμα και των μελών της ευρύτερης οικογένειας.

Όθεν είναι απολύτως βάσιμη η κριτική που ασκήθηκε από πολλές πλευρές για ανατροπή του προοδευτικού χαρακτήρα του νομικού πλαισίου υπέρ ενός γονεοκεντρικού και δη άνιστου, αφού ο γονέας των δύο τρίτων του χρόνου φαίνεται να επιβαρύνεται με διάφορες υποχρεώσεις ακόμα και σε περιπτώσεις που υπάρχουν δικαστικά εκκρεμείς περιπτώσεις κακοποίησης.

Η μη πρόβλεψη ενός συνεκτικού πλαισίου δημόσιων υποστηρικτικών δομών που θα συνδράμουν τους γονείς και τα παιδιά και τους δικαστές σε όλη αυτή τη διαδικασία αποτελεί, επίσης, ένα καίριο έλλειμμα του νομοσχεδίου. Ταυτόχρονα, βέβαια, αναδεικνύει για μια φορά ακόμα λέω τον συντηρητικό προσανατολισμό του.

Για όλους τους παραπάνω λόγους το νομοσχέδιο παραμένει πολλαπλά προβληματικό και δεν απαντά στις πραγματικές ανάγκες πρωτίστως των παιδιών, αλλά και των γονέων. Αποτελεί, επίσης, μια μεγάλη χαμένη ευκαιρία προώθησης μιας ευέλικτης και προοδευτικής ρύθμισης ζητημάτων οικογενειακού δικαίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω ότι με την υπ' αριθμόν 4632/3351 από 20 Μαΐου 2021 απόφαση του Προέδρου της Βουλής συγκροτήθηκε η Υποεπιτροπή για την Καταπολέμηση της Εμπορίας και της Εκμετάλλευσης Ανθρώπων της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Η σχετική απόφαση έχει αναρτηθεί στην «Κοινοβουλευτική Διαφάνεια» και θα καταχωριστεί στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης.

(Η προαναφερθείσα απόφαση καταχωρίζεται στα Πρακτικά και έχει ως εξής:

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΡΟΣ ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Πρωτ: 4632
Αριθμ.
Διεκτ: 3351

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ: Σύσταση και συγκρότηση της Υποεπιτροπής για την καταπολέμηση της Εμπορίας και της Εκμετάλλευσης Ανθρώπων της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ**

Έχοντας υπ' όψιν:

1. τις διατάξεις των άρθρων 43 Α και 34 παρ. 7, σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 29 παρ. 5 και 31 παρ. 3 και 5 του Κανονισμού της Βουλής (Μέρος Κοινοβουλευτικό),
2. την υπ' αρ. 900/737/22.1.2021 απόφασή μας, με την οποία συστάθηκαν και συγκροτήθηκαν οι Ειδικές Μόνιμες Επιτροπές Ελληνισμού της Διασποράς, Προστασίας Περιβάλλοντος, Έρευνας και Τεχνολογίας, Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, Περιφερειών, Οδικής Ασφάλειας και Σωφρονιστικού Συστήματος και λοιπών Δομών Εγκλεισμού Κρατουμένων, για τη Β' Σύνοδο της ΙΗ' Βουλευτικής Περιόδου, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα,
3. την ομόφωνη απόφαση της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για τη σύσταση της Υποεπιτροπής, που ελήφθη κατά τη συνεδρίαση της 17ης Μαΐου 2021,
4. τις υπ' αρ. 3684 και 3685, από 19 Μαΐου 2021, επιστολές μας προς τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων,
5. Το υπ' αρ. πρωτ. 3689/2021 έγγραφο της Κ.Ο. της Νέας Δημοκρατίας και το υπ' αρ. πρωτ. 3686/2021 έγγραφο της Κ.Ο. του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς,

αποφασίζουμε

1. Τη σύσταση, από τα μέλη της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, Υποεπιτροπής για την καταπολέμηση της Εμπορίας και της Εκμετάλλευσης Ανθρώπων για τη Β' Σύνοδο της ΙΗ' Βουλευτικής Περιόδου.
2. Τη συγκρότηση της ως άνω Υποεπιτροπής ως ακολούθως:

ΥΠΟΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ
ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΜΟΝΙΜΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ, ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΚΑΙ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

1. Βασιλειάδης Βασίλειος
2. Ευθυμίου Άννα
3. Καραμανλή Άννα
4. Κεφάλα Μαρία - Αλεξάνδρα
5. Κυρανάκης Κωνσταντίνος
6. Μπουτσικάκης Χριστόφορος
7. Χρηστίδου Ραλλία
8. Γιαννακοπούλου Κωνσταντίνα (Νάντια)
9. Κανέλλη Γαρυφαλλιά (Λιάνα)
10. Αλεξοπούλου Αναστασία – Αικατερίνη
11. Αδαμοπούλου Αγγελική

Αθήνα, 20/5/2021
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΝ. ΤΑΣΟΥΛΑΣ

Κοινοποίηση:

- Γραφείο Προέδρου της Βουλής
- Γραφείο Γενικού Γραμματέως της Βουλής
- Γραφείο Ειδικού Γραμματέως της Βουλής
- Γραφεία Κοινοβουλευτικών Ομάδων
- Αναφερόμενους και αναφερόμενες κ.κ. Βουλευτές
- Γενική Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Έργου
- Διεύθυνση Νομοθετικού Έργου
- Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
- Διεύθυνση Διαρκών Επιτροπών
- Διεύθυνση Ειδικών Μόνιμων Επιτροπών
- Διεύθυνση Πληροφορικής και Επικοινωνιών

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

δ.α.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΚΑΡΙΑΡΗ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Συνεχίζουμε με την τελευταία ομιλήτρια, την κ. Αδάμου.

Ορίστε, κυρία Αδάμου, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΑΔΑΜΟΥ: Καλησπέρα σας, κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ για τον λόγο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν και είναι κάθε φορά τιμή μου να απευθύνομαι προς την Ολομέλεια της Βουλής, είναι, ωστόσο, θλιβερό που κάθε φορά αφορμή για κάτι τέτοιο αποτελεί ένα όλο και χειρότερο σχέδιο νόμου, προερχόμενο, βεβαίως, από την Κυβέρνηση Νέας Δημοκρατίας.

Αυτή τη φορά έχουμε να αντιμετωπίσουμε ένα σχέδιο νόμου που βάλλει κατάφωρα ενάντια στα παιδιά και στις μητέρες. Είναι δημιουργία του Υπουργού Δικαιοσύνης και της ομάδας συνεργατών του και δεν αποτελεί μόνο μία εξόφθαλμη οπισθοδρόμηση του οικογενειακού δικαίου στην Ελλάδα, αλλά φροντίζει στην πορεία να καταστρέψει και τα καλώς κείμενα της νομοθεσίας, για τα οποία -αν μη τι άλλο- θα έπρεπε να είμαστε υπερήφανοι, καθώς το ελληνικό οικογενειακό δίκαιο του 1983 έχει αποτελέσει στο παρελθόν θεμέλιο πάνω στο οποίο χτίστηκαν καθοριστικά νομοθετικά κείμενα, όπως είναι η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού από τον ΟΗΕ το 1989. Διαθέτουμε, λοιπόν, ένα από τα πιο προοδευτικά, στην ουσία του φιλελεύθερο και παιδοκεντρικό οικογενειακό δίκαιο.

Κάτι τέτοιο, όμως, προφανώς δεν εξυπηρετεί ούτε εσάς, κύριε Υπουργέ, ούτε τις ομάδες που εκπροσωπείτε, αν κρίνει κανείς από τις αλλαγές που προσπαθείτε να θεσπίσετε.

Επιχειρείτε να αντικαταστήσετε την κεντρική αρχή της υπάρχουσας νομοθεσίας, που αφορά πρωτίστως στη διασφάλιση των συμφερόντων του ανήλικου τέκνου και στην επίλυση των τυχόν διαφορών με διάθεση συνεργασίας και συναίνεσης, με μία ατέρμονη διαδικασία αγωγών και συγκρούσεων μεταξύ των γονέων, κριτής των οποίων μάλιστα δεν θα είναι καν οι δικαστές, αλλά ο νομοθέτης.

Οι θέσεις σας περί ανάγκης δήθεν εκσυγχρονισμού του ελληνικού οικογενειακού δικαίου, βασιζόμενου στα πρότυπα του εξωτερικού και ο δήθεν εξαναγκασμός από τη μεριά της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι στο απόλυτο ψευδές και σε τέτοιον βαθμό τραγελαφικές, που πιστεύω ότι πλέον ούτε οι επικοινωνιολόγοι σας είναι σε θέση να καλύψουν.

Τα περί εκσυγχρονισμού τα διαψεύδει η επιστημονική κοινότητα, παιδοψυχίατροι, παιδοψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί, δικηγόροι σύλλογοι, η Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων, πολλές συλλογικότητες γυναικών, με τις οποίες εσείς, βέβαια, δεν καταδεχτήκατε ούτε καταδέχεστε να συζητήσετε, όπως και με οποιαδήποτε άλλη ομάδα που αντιδρά σε αυτό το καταπύστο σχέδιο νόμου.

Συγκεκριμένα να αναφέρω ότι σε επιστολή της η Παιδοψυχιατρική Εταιρεία Ελλάδος - Ένωση Ψυχιάτρων, Παιδιών και Εφήβων εκφράζει τη βαθιά διαφωνία της με το μοντέλο του Υπουργείου, καθώς δεν εξασφαλίζει ένα σταθερό και χωρίς συγκρούσεις περιβάλλον.

Επιπλέον, οι ρυθμίσεις με τη συνεπιμέλεια δεν είναι προς το συμφέρον του παιδιού. Γι' αυτό και η μορφή της επιμέλειας δεν πρέπει να ρυθμίζεται άκαμπτα και οριζόντια, όπως εσείς ορίζετε. Δεν είναι το ίδιο ένα μωρό πέντε μηνών με ένα παιδί δεκαπέντε ετών. Και αυτή εννοείται πως είναι μία από τις διαφορές, δεν είναι μόνο ηλικιακές οι διαφορές.

Ωστόσο, όμως, ακόμη και οι ίδιες οι γυναίκες Βουλευτές του κόμματός σας, όπως είναι η κ. Γιαννάκου και η κ. Κεφαλογιάννη, που προσπάθησαν να αναδείξουν το ενδιαφέρον του συγκεκριμένου νομοσχεδίου, όχι μόνο δεν εισηγήθηκαν αλλά δέχτηκαν και προσωπικά πυρά.

Επιπροσθέτως, η αντιστοιχία του ελληνικού νομικού συστήματος με άλλα νομικά συστήματα του εξωτερικού είναι τουλάχιστον ελαττωματική, διότι πέρα από το γεγονός ότι αναφέρεται σε κοινωνίες με εντελώς διαφορετική αντίληψη ως προς την έννοια της οικογένειας, όλοι γνωρίζουμε ότι το Ενωσιακό Δίκαιο αποτελείται από ψηφίσματα, από κανονισμούς και οδηγίες, όχι από δεσμευτικές αποφάσεις σε αυτό το επίπεδο.

Ως προς το ίδιο το περιεχόμενο τώρα του σχεδίου νόμου, θα αναφερθώ σε ορισμένα σημεία τα οποία θεωρώ κάπως ιδιαίτερα

προβληματικά.

Αρχικά, στο άρθρο 5 που αναφέρεται στο συμφέρον του τέκνου και αποτελεί τροποποίηση του άρθρου 1511, το οποίο θέσπιζε πως κάθε απόφαση των γονέων σχετικά με την άσκηση της γονικής μέριμνας πρέπει να αποβλέπει στο συμφέρον του τέκνου, προσθέσατε το εξής: Λέτε ότι πρέπει να αποβλέπει στο συμφέρον του τέκνου που εξυπηρετείται πρωτίστως από την ουσιαστική συμμετοχή και των δύο γονέων.

Αρχικά, λοιπόν, το συμφέρον του παιδιού τοποθετείται από τον νομοθέτη αόριστα, ακριβώς για να δίνει τη δυνατότητα στον δικαστή να εξειδικεύει. Εφόσον, λοιπόν, προβλέπεται από τον νομοθέτη ως αόριστη έννοια, δεν μπορεί να ορίζεται από αυτόν με συγκεκριμένα, ιεραρχημένα κριτήρια, όπως είναι αυτό το «πρωτίστως» που εσείς θέσατε.

Η ρύθμιση, λοιπόν, ενέχει σοβαρό κίνδυνο να κατηγορηθεί η Ελλάδα για παραβίαση της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Η αρμοδία για την παρακολούθηση της εφαρμογής της Σύμβασης Επιτροπή του ΟΗΕ αναφέρει ρητά ότι το συμφέρον του παιδιού δεν έχει στεγανά και εξειδικεύεται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση. Το ίδιο απάντησε, βέβαια και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Μελετώντας τη συνέχεια του άρθρου, καταλαβαίνουμε πως τα κριτήρια για την ανάθεση της γονικής μέριμνας που αναφέρονται είναι σαφώς γονοκεντρικά και παραμερίζουν άλλες σημαντικές παραμέτρους του συμφέροντος του παιδιού.

Ως νέα μητέρα, αλλά και ως ευαισθητοποιημένος άνθρωπος, σας τονίζω πως ο ρόλος των γονιών είναι να διαφυλάττουν και να φροντίζουν τις ανάγκες των παιδιών τους και όχι το αντίστροφο.

Στο άρθρο 7 που αναφέρεται στη γονική μέριμνα προσθέσατε τον όρο «εξίσου» εκτός από τον όρο «από κοινού». Πώς, όμως, είναι δυνατόν οι γονείς, οι οποίοι ακόμη και όταν ζούσαν μαζί δεν ασκούσαν εξίσου γονική μέριμνα, να ασκήσουν εξίσου γονική μέριμνα, όταν πάρουν διαζύγιο ή λύσουν το σύμφωνο συμβίωσης; Έτσι, λοιπόν, ο όρος «εξίσου» δύναται να ερμηνευτεί ποικιλοτρόπως, όπως για παράδειγμα να θεωρηθεί ως ισόχρονη γονική μέριμνα.

Κάτι αντίστοιχο παρατηρούμε και στο άρθρο 13 που αφορά στο δικαίωμα της επικοινωνίας, όπου βλέπουμε πάλι μια οριζόντια ρύθμιση που τεκμαίρει τον χρόνο επικοινωνίας του παιδιού με τον γονέα που δεν διαμένει μαζί στο ένα τρίτο του συνολικού χρόνου. Όμως, η αλήθεια είναι ότι αυτό μας θυμίζει το άρθρο 1400 του Αστικού Κώδικα περί διεκδίκησης μέρους της περιουσίας του ή της συζύγου μετά το διαζύγιο.

Κατά την άποψή σας, λοιπόν, το παιδί ανήκει στα αποκτήματα του γάμου. Κατατάσσεται, δηλαδή, στα περιουσιακά στοιχεία των γονέων και ως εκ τούτου διαιρείται με τον ίδιο τρόπο; Πραγματικά λυπάμαι, αλλά τα παιδιά είναι άνθρωποι με δικαιώματα και όχι αποκτήματα.

Στο άρθρο 14 που αφορά τις συνέπειες της κακής άσκησης γονικής μέριμνας έχουμε ξανά μια αξιολογική κρίση του νομοθέτη. Θα πρέπει, όμως, να λάβουμε σοβαρά υπ' όψιν τους τρέχοντες χρόνους απονομής δικαιοσύνης από τα δικαστήρια. Θα υπάρξουν περιπτώσεις που το παιδί θα αναγκάζεται να διαμένει ή να επικοινωνεί για δύο ή και τρία χρόνια με τον γονιό που κατηγορείται για ενδοοικογενειακή βία ή για ασελγείς πράξεις, με ό,τι συνέπειες θα έχει αυτό. Οφείλουμε όλοι να υπερασπιστούμε αυτό το παιδί και το κάθε παιδί, γιατί αν γλιτώσει το παιδί, υπάρχει ελπίδα.

Δυστυχώς, όμως, στην προσπάθειά σας να ανατρέψετε το εις βάρος σας κλίμα και να πείσετε για τη λειτουργικότητα και τη χρησιμότητα αυτού του νομοσχεδίου, δεν ασχολείστε με το παιδί αλλά ασχολείστε με επικοινωνιακές καμπάνιες εκατομμυρίων και ψευδοεπιστημονικές έρευνες, όπως αυτή της γονικής αποξένωσης, οι οποίες μπορεί να αποτελέσουν πραγματικό κίνδυνο για τα παιδιά. Αντίθετα, η πλειοψηφία των σοβαρών αρμοδίων του χώρου θα κατέληγαν στο συμπέρασμα ότι το βασικό πρόβλημα είναι η καθυστέρηση απονομής δικαιοσύνης και όχι η νομοθεσία αυτή καθαυτή.

Είναι πρόβλημα ότι ενώ ήδη από το 1996 έχουν προβλεφθεί οικογενειακά δικαστήρια, καμμία κυβέρνηση μέχρι τώρα δεν έχει

προχωρήσει στην υλοποίηση αυτής της πρόβλεψης, έτσι ώστε να λαμβάνονται αποφάσεις από εξειδικευμένους δικαστές και επιστήμονες σε επικοινωνικούς ρόλους.

Είναι πρόβλημα το ότι καμμία κυβέρνηση δεν έχει προχωρήσει στην οργάνωση και στελέχωση κοινωνικών δομών πρόνοιας και μέριμνας για την άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση αντίστοιχων καταστάσεων.

Το νομοσχέδιό σας δεν λύνει, δυστυχώς, κανένα από αυτά τα προβλήματα. Αντίθετα, παραμορφώνει τα υπάρχοντα λειτουργικά και αποτελεσματικά κομμάτια της νομοθεσίας, δημιουργώντας μόνο νέα στρεβλά μέρη, ενώ αναιρείται ο παιδοκεντρικός χαρακτήρας της νομοθεσίας.

Το μέγεθος των αντιδράσεων και ο αριθμός των παρατηρήσεων επί του νομοσχεδίου από πολλούς εθνικούς και διεθνείς οργανισμούς, εκτός όλων των άλλων φορέων της κοινωνίας, όπως των πολιτών, των επιστημόνων, αλλά και της πλειοψηφίας της Αντιπολίτευσης καθιστούν αναγκαία την άμεση απόσυρση του παρόντος νομοσχεδίου.

Παράλληλα, όμως, εγώ κάνω έκκληση σε όλους τους συναδέλφους να ακούσουν τη φωνή της συνείδησής τους για ένα τόσο φλέγον θέμα, γιατί πιστεύω πως βαθιά μέσα τους, βαθιά μέσα σας, κύριοι, γνωρίζετε τι είναι σωστό και τι όχι, ώστε να μην ψηφίσετε ένα νομοσχέδιο που θα βλάψει αναμφίβολα πολλές παιδικές ψυχές. Αιτούμαστε, λοιπόν, την άμεση απόσυρση του νομοσχεδίου.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Σας ευχαριστούμε, κυρία Αδάμου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα πρότεινα να οργανώσουμε λίγο τώρα τη διαδικασία.

Κατ' αρχάς ζήτησε τον λόγο ο κ. Ραγκούσης για δύο λεπτά ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος. Αμέσως μετά θα ξεκινήσουμε με τους εισηγητές για τέσσερα λεπτά ο καθένας. Είμαστε πέντε μέρες εδώ, τα έχουμε πει όλα, αλλά θα υπάρξει κάποια ανοχή στον χρόνο. Στη συνέχεια θα μιλήσει ο κύριος Υπουργός και θα κλείσει η διαδικασία.

Ορίστε, κύριε Ραγκούση, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά, όπως μου ζητήσατε, για μία μικρή παρέμβαση.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ένα ερώτημα: Είναι δυνατόν Βουλευτής του ελληνικού Κοινοβουλίου μέλος της Νέας Δημοκρατίας να ανεβαίνει σε αυτό το Βήμα, το θεσμικά και ιστορικά, θα έλεγε κανείς, ιερό Βήμα και να διατυπώνει την άποψη ότι είναι δυνατόν να είναι ανεκτό και συμβατό να είναι κάποιος καλός πατέρας την ώρα που ξυλοφορτώνει και κακοποιεί τη γυναίκα του, τη μητέρα του παιδιού του; Είναι δυνατόν, κύριε Πρόεδρε; Κι όμως, είναι δυνατόν! Το έκανε ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Γιάννης Λοβέρδος.

Και περιμέναμε μέχρι το τέλος της συνεδρίασης τα κοινωνικά και ανθρώπινα, ούτε τα πολιτικά ούτε τα δημοκρατικά, αντανάκλαστικά του κυρίου Υπουργού, του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου της Νέας Δημοκρατίας, της ηγεσίας της. Περιμέναμε να ενεργοποιηθούν, να αντιδράσουν, να τον φέρουν εδώ να ανακαλέσει και να ζητήσει συγγνώμη ή να τον διαγράψουν. Κι εσείς σιωπάτε, την ώρα που ο ΟΗΕ σας έχει στείλει επιστολή και σας καταγγέλλει ειδικά γι' αυτή τη συσχέτιση του νομοσχεδίου σας, κύριε Τσιάρα, με τους φόβους που υπάρχουν ότι θα ενθαρρύνει τέτοιες κακοποιητικές συμπεριφορές, συμπεριφορές ενδοοικογενειακής βίας. Μην αντιδρώντας, λοιπόν, ενώ τα ακούτε αυτά και τα έχετε μπροστά σας, μας δίνετε το δικαίωμα να πούμε ότι τα ανέχεστε;

Κύριε Τσιάρα, πια το θέμα δεν είναι δικό σας, πια το θέμα είναι στην ηγεσία της Νέας Δημοκρατίας. Ή θα υποχρεώσουν τον κ. Λοβέρδο να έρθει στο Κοινοβούλιο, να ανακαλέσει αυτή την επαίσχυντη, τη φρικτή δήλωσή του, ζητώντας συγγνώμη από την ελληνική κοινωνία, από τα παιδιά, τους γονείς που τον άκουσαν να ξεστομίζει αυτές τις βαρύτατες φράσεις, ή θα πρέπει η Νέα Δημοκρατία να τον διαγράψει. Σε διαφορετική περίπτωση, κύριε Πρόεδρε, εμείς θέλουμε να καταστήσουμε σαφές πως εάν ο κ. Λοβέρδος δεν ανακαλέσει ζητώντας συγγνώμη και εάν η Νέα Δημοκρατία, σε δεύτερο χρόνο, εφόσον δεν κάνει το πρώτο, δεν τον διαγράψει, θα κινήσουμε όλες τις διαδικασίες που προβλέ-

πονται από τον Κανονισμό της Βουλής. Διότι δεν είναι δυνατόν - είναι βέβαιο αυτό - κανείς, και Βουλευτές της ίδιας της Νέας Δημοκρατίας, πόσω μάλλον των υπόλοιπων κομμάτων της Αντιπολίτευσης αλλά και η ελληνική κοινωνία στο σύνολό της, να ανεχτεί μια τέτοια τοποθέτηση, μια τέτοια αντίληψη, μια νέα νοστροπία, που αν είναι για τον κύριο Υπουργό συμβατή με το νομοσχέδιο, δεν μπορεί να είναι για μας, δεν μπορεί να είναι για την ελληνική κοινωνία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Αρχίζουμε τώρα με τους εισηγητές και συγκεκριμένα με την κ. Αδαμοπούλου.

Κύρια Αδαμοπούλου, έχετε τον λόγο.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, τα σοβαρότατα και πιο προβληματικά σημεία αυτού του νομοσχεδίου νομίζω ότι τα έχουμε εξαντλήσει όλοι όσοι καταψήφισαμε αυτό το νομοσχέδιο. Τα υπογράμμισαν και οι αρμόδιοι κοινωνικοί και επιστημονικοί φορείς, σας τα επεσήμαναν και δικό σας Βουλευτές, οι οποίοι είπαν κατηγορηματικά ότι αλλοιώνεται ο παιδοκεντρικός χαρακτήρας του οικογενειακού δικαίου, μετατρέπεται σε γονεοκεντρικό και ότι το νομοσχέδιο δημιουργεί πολύ περισσότερα προβλήματα αντί να τα λύσει. Και, βεβαίως, ήρθαμε όλοι όσοι αντιπολιτευθήκαμε με συγκεκριμένες προτάσεις, με συγκεκριμένα στέρεα επιχειρήματα, με τα οποία αποκομίσαμε τη λογική του νομοσχεδίου, όλα τα απαραίτητα σημεία του. Και το λέω αυτό, γιατί θα πρέπει να τελειώσει επιτέλους η καραμέλα και αυτή η παραπλανητική επιμονή σας, κύριε Υπουργέ, να λέτε ότι ερχόμαστε εδώ μόνο καταγγελτικά, χωρίς καμμία δημιουργική πρόθεση. Στην επιτροπή, συγκεκριμένα στην επί των άρθρων συζήτηση, έκανα συγκεκριμένες νομοτεχνικές επισημάνσεις και βελτιώσεις. Ποια από αυτές υιοθετήσατε; Καμμία.

Θα ήθελα, επίσης, να αναφερθώ -γιατί είναι και ζήτημα αρχής- ότι δεν στοχοποιήσατε μόνο εμένα προσωπικά με αυτό το σχόλιο που κάνατε, το οποίο ακόμα δεν έχετε ανακαλέσει, ακόμα δεν έχει διαγραφεί από τα Πρακτικά και για το οποίο μόνο η κ. Γιαννακοπούλου σας διέψευσε. Αναφέρω το όνομά της, γιατί εκ παραδρομής δεν ανέφερα την προηγούμενη φορά, αλλά είπα απλά «ειδική αγορήτρια». Ακόμα δεν έχετε ανακαλέσει. Δεν στοχοποιήσατε μόνο εμένα, στοχοποιήσατε και δικά σας στελέχη, γιατί είπατε ότι υποκινούνται από προσωπικά βιώματα κάνοντας αυτή την τοποθέτηση. Τα προσωπικά βιώματα κατ' αρχάς είναι ιδιωτικά. Κανένας δεν έχει δικαίωμα να διαρρέει στο διαδίκτυο και οπουδήποτε αλλού δημόσια, είναι άκομφο να διαρρέουν τα προσωπικά βιώματα του καθενός. Αλλά εγώ θα θέσω και το εξής ερώτημα: Αυτό το νομοσχέδιο το έχουν υποκινήσει, το έχουν υποβάλει, όπως ανέφερα πάρα πολλές φορές, κάποιες συγκεκριμένες ομάδες πίεσης και το ερώτημα είναι αυτές οι ομάδες πίεσης τι επικαλέστηκαν; Την κρατούσα επιστήμη; Τις διεθνείς καλές πρακτικές; Αυτοί είναι που επικαλούνται τα προσωπικά τους βιώματα δημοσίως, διαδίκτυα, στρεφόμενοι εναντίον των μανάδων, για τις οποίες έχω αναφερθεί ότι, ναι, υπάρχουν καταχρηστικές πρακτικές εκ μέρους όλων των πλευρών, όμως αυτοί είναι που υποκινούνται βιωματικά, αυτοί οι οποίοι υποβάλλουν αυτό το νομοσχέδιο. Άρα κι εσείς, κύριε Υπουργέ, συνακόλουθα, υποκινείτε αντιθεσμικά και βιωματικά γι' αυτό το νομοσχέδιο.

Θα κλείσω με δύο συγκεκριμένα σχόλια. Πριν αναφερθώ σ' αυτό, θέλω να πω σε σχέση με κάποια τοποθέτηση του κ. Πλεύρη -είναι και νομικός- αν είναι δυνατόν, δηλαδή, αυτό το «εξίσου» και «από κοινού» να είναι κατεύθυνση στον δικαστή. Είναι αναγκαστικού δικαίου διάταξη. Υποχρεωτικά λέει ότι θα ασκείται από κοινού και εξίσου. Καμμία κατεύθυνση δεν δίνει στον δικαστή να κάνει ερμηνεία, αλλά τον υποχρεώνει να το εφαρμόσει. Δεν είναι ενδοτικού δικαίου αυτή η διάταξη για να λέει ότι δίνει μια κατεύθυνση, ούτε το ότι υπάρχει μια προβληματική νομολογία σημαίνει ότι θα πρέπει να έρθει ο νομοθέτης υποχρεωτικά να καθιερώσει τη συνεπιμέλεια. Θα πρέπει να αλλάξει η δικαστηριακή αντίληψη. Αυτό είναι άλλο θέμα, το θέσαμε και με τα οικογενειακά δικαστήρια.

Τώρα, τα δύο σημεία με τα οποία θέλω να κλείσω είναι σε

σχέση με το θέμα της δημόσιας διαβούλευσης, όπου αναφέρθηκε και από εσάς και από πάρα πολλούς υπέρμαχους του νομοσχεδίου ότι η πλειοψηφία των σχολίων είναι θετική υπέρ του νομοσχεδίου. Από μια έρευνα που κάναμε προέκυψε ότι πάνω από χίλιες διακόσιες φορές επαναλαμβάνεται «copy-paste» ένα συγκεκριμένο μακροσκελές υποστηρικτικό σχόλιο. Έξι συγκεκριμένες φορές επαναλαμβάνονται αυτούσιες ως μέρος του σχολίου ως ξεχωριστό σχόλιο από χίλιες διακόσιες έως χίλιες τετρακόσιες φορές η καθεμία. Δηλαδή, η αθρόα στήριξη ήταν χίλιες διακόσιες φορές το ίδιο σχολείο, οκτώ χιλιάδες επαναλήψεις των ίδιων φράσεων. Από τα δεκαπέντε χιλιάδες σχόλια, λοιπόν, τα εννιά χιλιάδες διακόσια είναι αντιγραφή-επικόλληση. Θα καταθέσω στα Πρακτικά αυτό το οποίο λέω. Βεβαίως, οι επαναλαμβανόμενες φράσεις αφορούν την εναλλασσόμενη διανομή, την εκ περιτροπής κ.λπ..

Επίσης, θα ήθελα και εγώ να επαναλάβω σε συνέχεια αυτού που είπε ο κ. Ραγκούσης γι' αυτή την επιστολή η οποία κοινοποιήθηκε στον Πρωθυπουργό στις 17 Μαΐου του 2021, με σαφή και επείγουσα σύσταση να κοινοποιηθεί το περιεχόμενο της στην ελληνική Βουλή το συντομότερο δυνατό. Δεν υπήρξε ανταπόκριση από το Γραφείο του Πρωθυπουργού με αποτέλεσμα να πληροφορηθεί το ευρύ κοινό την ύπαρξη αυτού του εγγράφου, μετά την πάροδο σαρανταοκτώρων προθεσμίας. Θα το καταθέσω και αυτό.

Ανάμεσα στα όσα λένε αυτοί οι παρατηρητές του ΟΗΕ, σε σχέση με την εξάλειψη των διακρίσεων σε βάρος των γυναικών και την καταπολέμηση της βίας εκφράζουν την αντίθεσή τους με την προσπάθεια επαναπροσδιορισμού του καλύτερου συμφέροντος του παιδιού και τον τρόπο που αυτό περιχαράκωνεται από το σχέδιο νόμου, στην ανάγκη των συμφέροντων του τέκνου να προσδιορίζεται εξατομικευμένα και μόνο κατά περίπτωση. Εκτενής αναφορά γίνεται στη διεύρυνση των υποχρεώσεων του γονέα με τον οποίο διαμένει το παιδί και οι οποίες υποχρεώσεις του αναφέρονται και περιλαμβάνουν πλέον και την ευρύτερη οικογένεια του γονέα με τον οποίο δεν διαμένει. Καταλήγει δε, σε σύσταση σχετικά με την τροποποίηση του συζητούμενου νομοσχεδίου, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η συμφωνία του με τις διεθνείς υποχρεώσεις μας και ότι μετατρέπει τη γυναίκα σε γυναίκα διεκπεραιωτή και τροφό με το τεκμήριο του ενός τρίτου. Θα το καταθέσω και αυτό.

Τελειώνω, λοιπόν, λέγοντας ότι δυστυχώς τα πιο προβληματικά σημεία, τα πιο μεγάλα κενά που παρατηρούνται στο οικογενειακό δίκαιο δεν αντιμετωπίστηκαν με αυτό το νομοσχέδιο. Το καταψηφίζουμε. Δεν σταματάμε τον αγώνα μας για να το ανατρέψουμε.

Κάνουμε έκκληση -και με αυτό τελειώνω- στους δικαστικούς λειτουργούς, όταν κληθούν να ερμηνεύσουν αυτές τις τόσο κακοδιατυπωμένες διατάξεις, αυτές τις τόσο κακότεχνες διατάξεις, να το κάνουν με πολύ μεγάλη προσοχή, με πολύ μεγάλη σύνεση, υπευθυνότητα και ευαισθησία.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Αγγελική Αδαμοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Συνεχίζουμε με τον κ. Χήτα από την Ελληνική Λύση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Υπουργέ, δεν είναι ξεροκεφαλιά. Είναι πολιτική επιλογή. Επιμένετε πάρα πολύ σε αυτό το νομοσχέδιο. Κάθε νομοθέτημα κρίνεται στην πράξη. Στη ζωή εκεί αποτυπώνεται. Πραγματικά ως Ελληνική Λύση, παρά τις πολύ ισχυρές αντιρρήσεις μας, θα το καταψηφίσουμε, όπως έχουμε τονίσει από την πρώτη μας συνάντηση, όχι από την πρώτη επιτροπή. Μακάρι να πιάσει τόπο. Μακάρι να λύσει προβλήματα. Φοβόμαστε ότι δεν θα το κάνει αυτό.

Καταφέρατε, όπως σας είπα και χθες, το να διχάσετε -τη δική σας Κοινοβουλευτική Ομάδα, είναι δικό σας πρόβλημα- το Κοινοβούλιο. Διχάσατε και την κοινωνία, όμως. Αυτό είναι το χειρότερο. Χωρίσατε την Ελλάδα σε γυναίκες και άντρες. Έχουμε

φοβερές καταγγελίες για πίεση που έχουν δεχθεί κυρίως οι γυναίκες που είναι και πιο αδύναμες, αλλά και αντίστοιχα και για τους άντρες προβλήματα πολλά. Τα καταθέσαμε και χθες. Έχουμε πάρα πολλές αντιδράσεις, οπότε δεν ξέρω αν αξίζει το ρίσκο που πήρατε. Προσωπικό ρίσκο, γιατί θα φέρει τη δική σας υπογραφή. Δεν είναι ένα απλό νομοσχέδιο αυτό. Είναι ένα νομοσχέδιο το οποίο αντανάκλα στην κοινωνία.

Κύριε Υπουργέ, γνωρίζετε πάρα πολύ καλά ότι επειδή δεν είναι ένα απλό νομοσχέδιο, κανένα κανονιστικό πλαίσιο, καμμία νομοθεσία δεν μπορεί να βελτιώσει τις ανθρώπινες σχέσεις. Κανένα. Τίποτα. Καμμία. Ό,τι και να ψηφίσει το Κοινοβούλιο, ό,τι και να νομοθετήσει η Νέα Δημοκρατία, οι ανθρώπινες σχέσεις δεν μπαίνουν σε κανονιστικά πλαίσια.

Επίσης, κύριε Πρόεδρε, θέλω να συμπληρώσω αυτό που αναφέραμε και θα το ορίζαμε σε κάθε τόνο, ότι το νομοσχέδιο αυτό δεν είναι υπέρ του παιδιού, δυστυχώς. Και αυτό αποδεικνύεται. Θεωρούμε και φοβόμαστε ότι θα την πληρώσει τελικά το παιδί πάλι.

Θα κλείσω, κύριε Υπουργέ, με το τραγικό της υπόθεσης, το οποίο επίσης σας είχαμε αναφέρει και σε προσωπικό επίπεδο από την πρώτη συνάντησή που κάναμε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, επειδή έτυχε να έχω εγώ το νομοσχέδιο ως αγορητής. Βγάλετε στο άρθρο 5, παράγραφος 3 «ανεξαρτήτου σεξουαλικότητας». Δεν θα κουραστούμε να το λέμε. Δεν γίνεται να μην το βγάλετε. Δεν ξέρω τι σκέψεις είχε στο μυαλό του ο κ. Τέντες που το συμπεριέλαβε, πραγματικά. Δεν ξέρω και τι είναι αυτό που σας κάνει να μην το αποσύρετε, να μη διαγράψετε τη σεξουαλικότητα. Δεν ξέρω τι είναι αυτό, πραγματικά. Δεν ξέρω αν υπάρχουν κάποιες αόρατες ή ορατές δυνάμεις που σας απαγορεύουν να προχωρήσετε σε αυτό. Είναι τραγικό, πραγματικά και ιδίως να το νομοθετεί η Νέα Δημοκρατία.

Χθες ο κ. Κουμουτσάκος σε μια επιτροπή μου ανέφερε την ιδρυτική διακήρυξη του κόμματός σας, το 1974, για την οποία είναι περήφανος που μιλάει για το έθνος, που μιλάει για χίλια δυο. Αυτή είναι η Νέα Δημοκρατία, η μεγάλη συντηρητική παράταξη, όπως λέτε εσείς, υπέρ της οικογένειας και όλα αυτά; Αυτοί είστε; Βάζετε μέσα «ανεξαρτήτως σεξουαλικότητας»; Είναι απίστευτα πράγματα αυτά, πραγματικά. Είναι τραγικό να νομοθετεί έτσι η Νέα Δημοκρατία. Έχετε χάσει τον ιδεολογικό σας προσανατολισμό. Θέλετε να διεισδύσετε λίγο στο κέντρο, θέλετε να πάτε λίγο στα αριστερά, έχετε στρατόπεδα μέσα στη Νέα Δημοκρατία, έχετε Βουλευτές πιο φιλελεύθερους, έχετε Βουλευτές πιο συντηρητικούς. Τους βγάλετε κατά συνθήκη μπροστά. Τι θέλετε να περάσετε τώρα; Κάποιο πατριωτικό μήνυμα; «Βάζουμε αυτούς. Τι θέλουμε να περάσουμε; Ένα αριστέρο μήνυμα; Βάζουμε αυτούς.» Έτσι κάνετε. Θα μου πεις ότι έτσι είναι η πολιτική. Οκέ! Ο κόσμος βλέπει και σας κρίνει.

Δεν είναι δυνατόν, λοιπόν, η Νέα Δημοκρατία να ψηφίζει τέτοια νομοσχέδια, να ψηφίζει γονέα «1» και γονέα «2», να έχει τόση μεγάλη ευαισθησία για τις κοινότητες ΛΟΑΤΚΙ, τρανς κ.λπ., την ίδια ώρα που δείχνει στην πράξη ότι δεν στηρίζει την ελληνική οικογένεια. Δεν είναι δυνατόν η Νέα Δημοκρατία να κάνει πολιτικές αναकुβιστήσεις σε θέματα εθνικά, όπως το μακεδονικό και να λέτε τώρα: «Απλά βρέχει, δεν κάνουμε κάτι άλλο. Βρέχει».

Κάνετε πως δεν καταλαβαίνετε, σφυρίζετε αδιάφορα και κοροϊδεύετε τον ελληνικό λαό. Όπως το νομοσχέδιο που θα μπει αύριο, κύριε Πρόεδρε, είτε συμφωνεί κάποιος είτε διαφωνεί. Εκφράστηκαν οι απόψεις για την κάρναβη, για τον μπάφο όπως λέμε εδώ, που ξαφνικά είναι πολύ καλός, θεάρεστος. Θα τον ψηφίσει η Νέα Δημοκρατία και τον φέρνει και σε νομοσχέδιο. Δεν είστε εσείς αυτοί. Θυμάμαι μια ταινία του Κωνσταντάρου που είχε αλλάξει ο αδερφός του και λέει: «δεν είναι αυτός, ρε παιδιά!». Δεν είστε εσείς η Νέα Δημοκρατία!

Για εμάς είναι θέμα αρχής. Η Ελληνική Λύση δεν κάνει ούτε εκπαιδευτικές ούτε αναकुβιστήσεις σε θεμελιώδεις αρχές και σε αξίες. Γι' αυτό, λοιπόν, από εμάς θα εισπράξετε ένα μεγαλοπρεπές «όχι».

Κλείνω με τον ΣΥΡΙΖΑ. Τι θα κάνουμε, ρε παιδιά, σήμερα; Θα κάνουμε ονομαστική ψηφοφορία ή δεν θα κάνουμε; Πείτε μας, να ξέρουμε.

Κύριε Πρόεδρε, εμείς σεβόμαστε τους κανονισμούς, τις δια-

δικασίες. Θέλω να πιστεύω ότι το έχουμε αποδείξει στην πράξη. Σήμερα καλούμαστε να ψηφίσουμε δύο άρθρα με ονομαστική ψηφοφορία την οποία ζήτησε ο ΣΥΡΙΖΑ. Αυτοαναίρεσε τον εαυτό του ο ΣΥΡΙΖΑ που είπε «δεν θα ξαναφέρουμε ονομαστική ψηφοφορία με αυτές τις διαδικασίες, με επιστολική ψήφο» κ.λπ.. Πείτε μας, όμως, τι θα κάνουμε. Θα ψηφίσετε; Θα φύγετε; Θα μείνετε; Θα το σκεφτείτε; Θα πάρετε τηλέφωνο; Θα στείλετε e-mail; Πείτε μας τι θα κάνουμε. Δεν είναι σοβαρή κατάσταση αυτή.

Αυτά, κύριε Υπουργέ. Καλή τύχη!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Η κ. Κομνηνάκη από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας έχει τον λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ: Το ΚΚΕ σε όλη τη διαδικασία με ξεκάθαρο τρόπο δήλωσε ότι υποστηρίζει την τροποποίηση του οικογενειακού δικαίου για την κοινή άσκηση της γονικής μέριμνας και τη συνεννόηση των δύο γονέων στα ζητήματα της επιμέλειας, το οποίο χρειάζεται να έχει στο επίκεντρο τις κοινωνικές ανάγκες και το συμφέρον του παιδιού.

Όμως, κύριε Υπουργέ, ακόμα και αυτή τη σωστή διακηρυκτική αρχή, που θεωρούμε ότι είναι αναγκαιότητα και ώριμη να ενταχθεί στο οικογενειακό δίκαιο, την υπονομεύετε με συγκεκριμένες προβληματικές διατάξεις του νομοσχεδίου, όπως αυτό το θολό «εξίσου», το οποίο με έναν αστείο τρόπο προσπαθείτε να αντιμετωπίσετε με τη νομοτεχνική βελτίωση που κάνετε και το τεκμήριο του 1/3 της επικοινωνίας. Εννοείται ότι θα καταψηφίσουμε και με τη διαδικασία της ονομαστικής ψηφοφορίας, αν τελικά παραμείνει.

Τι σας αναδείξαμε, όμως, με τις συγκεκριμένες παρατηρήσεις, τις τοποθετήσεις όλων των Βουλευτών του ΚΚΕ, αλλά και με τις τροπολογίες που καταθέσαμε, για τις οποίες ούτε ο κύριος Υπουργός έχει πει τίποτα, αλλά ούτε και τα άλλα κόμματα έχουν τοποθετηθεί; Ότι οποιαδήποτε ρύθμιση και αν κάνετε, θα παραμείνει κενό γράμμα, αν δεν συνοδευτεί από ουσιαστικά μέτρα οικονομικής, κοινωνικής, νομικής στήριξης των διαζευγμένοι γονιών, γιατί δεν αντιμετωπίζουν όλοι, προφανώς, τις ίδιες δυσκολίες στην επίλυση του ζητήματος της γονικής μέριμνας.

Και, βέβαια, για να μπορέσει να υποβοηθηθεί αυτή η αναγκαία συνεννόηση μεταξύ τους για την ουσιαστική συμβολή στην ανατροφή των παιδιών τους, χρειάζεται να τους παρασχεθεί και από την κοινωνία αυτή η συγκεκριμένη βοήθεια. Μάλιστα, έφθασαν και κάποιοι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, συγκεκριμένα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, να ενοχληθούν από την ξεκάθαρη τοποθέτηση του ΚΚΕ, η οποία ήταν ότι προφανώς και δεν αντιμετωπίζουν με τον ίδιο τρόπο όλοι οι διαζευγμένοι γονείς τα προβλήματα.

Και, ναι, το επαναλαμβάνουμε: Εξαρτάται ακόμα και ο τρόπος της ρύθμισης της γονεϊκής σχέσης με τα παιδιά από την ίδια την ταξική θέση της οικογένειας. Με τον ίδιο τρόπο ρυθμίζουν το ζήτημα οι εργαζόμενοι, οι άνεργοι, οι αυτοαπασχολούμενοι γονείς, που τρέχουν ασθμαίνοντας από το πρωί μέχρι το βράδυ σε εργασιακές συνθήκες που έχετε διαμορφώσει όλοι σας και θα χειροτερέψουν πολύ περισσότερο με το επερχόμενο αντεργατικό νομοσχέδιο, με τους γονείς που έχουν λυμένα τα προβλήματα, που έχουν την οικονομική δυνατότητα να έχουν παιδαγωγούς, βοηθητικό προσωπικό, που έχουν την οικονομική δυνατότητα - αν θέλετε - να απευθύνονται και ιδιωτικά κάθε βδομάδα στη συμβουλευτική γονέων, για να λύνουν τέτοια ζητήματα κοινής γονικής μέριμνας; Το ίδιο είναι για μια εργατική λαϊκή οικογένεια, μετά την διάλυση του γάμου, της συμβίωσης, να συντηρεί δύο σκέπη και σε αυτές τις συνθήκες να προσπαθεί να ασκήσει από κοινού τη γονική μέριμνα, με μια άλλη οικογένεια, που αυτά τα ζητήματα, τέλος πάντων, τα έχει λυμένα;

Και ακριβώς επειδή όλοι σας αντιμετωπίζετε ως κόστος αυτές τις ανάγκες των οικογενειών, των διαζευγμένων γονιών και με τέτοια κριτήρια τόσα χρόνια τις έχετε αφήσει ακάλυπτες, γι' αυτό και με κριτήριο το όφελος που θα έχουν από όλα αυτά τη διαδικασία οι επιχειρηματικοί όμιλοι, επιχειρείτε να λύσετε και αυτό το ζήτημα, για παράδειγμα όπως κάνετε και τώρα με την ένταξη της ιδιωτικής διαμεσολάβησης, αφήνοντας ουσιαστικά την ευθύνη του κράτους έξω από όλα αυτά τη διαδικασία.

Και, βέβαια, γι' αυτή την ανάγκη στήριξης της εργατικής λαϊκής οικογένειας των διαζευγμένων γονιών, για τις οικονομικές

και κοινωνικές συνθήκες που, ουσιαστικά, καθορίζουν τελικά και τη γονική μέριμνα, δεν ακούστηκε άχνα ούτε και από τα άλλα κόμματα. Αν θέλετε, οι όποιες αναφορές που έγιναν, έγιναν σε αυτή την κοινωνική διάσταση του ζητήματος. Περιορίστηκαν στο να παρουσιάζουν ως αιτία της ανισοτιμίας των δύο φύλων τις αντιλήψεις που επικρατούν στην κοινωνία και στο οικογενειακό δίκαιο, για να θάψουν, ουσιαστικά, τη ρίζα των κοινωνικών διακρίσεων, σε βάρος των γυναικών, που ξέρετε πολύ καλά πως γιγαντώνονται σε μια κοινωνία στην οποία συνεχίζουν οι κοινωνικές ανισοτιμίες. Άρα και οι όποιες αναφορές στην ισότητα των φύλων από όλα τα κόμματα, στην πραγματικότητα επιδιώκουν, όπως κάνουν και όλα τα νομοθετήματα μέχρι σήμερα, να εξισώσουν προς τα κάτω τα δικαιώματα των αντρών και γυναικών και όχι να ενισχύσουν τις ισότιμες σχέσεις μεταξύ τους.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Γι' αυτό άλλωστε, δεν είναι τυχαίο ότι και όλα τα υπόλοιπα κόμματα περιόρισαν τη συζήτηση γύρω από το συμφέρον του παιδιού σε αυτή την περιβόητη εξατομικευμένη προσέγγιση στις δικαστικές αιτήσεις των διαζυγίων, που για ακόμα μία φορά, ουσιαστικά, αφαιρεί την ευθύνη της κοινωνίας να συνδράμει για να καλύπτει τις κοινωνικές ανάγκες, να στηρίζει την οικογένεια, για να καλύπτει τις κοινωνικές ανάγκες ενός παιδιού, ψελλίζοντας μόνο τα διάφορα για τη διεθνή σύμβαση για την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, η οποία και μεν μπορεί διακηρυκτικά να καλύπτει θετικά και θα πρέπει να περιλαμβάνεται και στο δίκαιο, όμως αυτή στην πραγματικότητα πολλές φορές κλείνει τα μάτια σε χοντρά ζητήματα που αντιμετωπίζουν τα παιδιά.

Επιτρέψτε μου να απαντήσω και σε ένα σχόλιο που έκανε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, το οποίο προσβάλλει το λαϊκό αίσθημα και την αλληλεγγύη του ελληνικού λαού προς τον παλαιστινιακό, για να αθώωσει το κράτος δολοφόνο, το Ισραήλ, με το οποίο όλοι κάνετε μπίζνες. Είναι πρόκληση, πραγματικά, να κουνάτε το δάχτυλο στο ΚΚΕ που καταδικάζει αυτό το έγκλημα στην Παλαιστίνη, που γίνεται με τις πλάτες των ΗΠΑ, του ΝΑΤΟ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με θύματα εκατοντάδες παιδιά και αμάχους.

Κλείνω. Το ΚΚΕ καλεί τους γονείς, που με αγωνία παρακολουθούν τη σημερινή συζήτηση, για να μπορέσουν να πετύχουν την ανάγκη της ουσιαστικής φροντίδας των παιδιών τους, για να μπορέσουν πραγματικά να ανθίσουν ισότιμες σχέσεις μεταξύ τους, να συνεχίσουν, εκτός των άλλων, να διεκδικούν, να δώσουν από κοινού την πάλη για την καθολική διασφάλιση των σύγχρονων δικαιωμάτων ανδρών και γυναικών στη σταθερή εργασία, στο σταθερό ωράριο, στο αξιοπρεπές εργασιακό εισόδημα, στα μέτρα προστασίας της μητρότητας και την ολόπλευρη κρατική στήριξη και φροντίδα της οικογένειας και προστασίας των παιδιών, συνθήκες υπό τις οποίες μπορεί, πραγματικά, να λειτουργήσει η ανάγκη για την άσκηση της γονικής μέριμνας των παιδιών τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Τον λόγο έχει η κ. Γιαννακοπούλου από το Κίνημα Αλλαγής.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δυστυχώς το είχα εντοπίσει, αλλά όσες φορές και αν το είπα και στις επιτροπές αλλά και στην Ολομέλεια, τελικά φάνηκε ότι δεν έχετε καμμία απολύτως διάθεση, κύριε Υπουργέ, να εισακούσετε τις έντονες διαφοροποιήσεις μας, τις ενστάσεις μας και κυρίως αντιπροτάσεις μας για τα προβληματικά σημεία του νομοσχεδίου, τα οποία σύσσωμη η Αντιπολίτευση και η συντριπτική πλειοψηφία των φορέων σάς υπέδειξε, αλλά, όχι μόνο αυτοί, και τέσσερις Βουλευτές σας. Γιατί στην κ. Γιαννάκου και την κ. Κεφαλογιάννη προστέθηκαν ο κ. Αθανασίου και ο κ. Βολουδάκης.

Και με ευθύνη σας, κύριε Υπουργέ, αναδείχθηκε σε μείζον πολιτικό θέμα και σε αντιδικία ένα θέμα που ήταν το κατ' εξοχήν ζήτημα στο οποίο θα έπρεπε να είχαμε βρει ευρύτερες δυνατότες συναίνεσης, όπως είχαμε ακριβώς πετύχει το 1983 το ΠΑΖΟΚ στην αλλαγή του οικογενειακού δικαίου.

Και ξέρετε τι φταίει γι' αυτό, κύριε Υπουργέ; Φταίει η αντίληψη νομοθέτησής σας, η αντίληψη νομοθέτησης της Κυβερνήσής σας. Δεν δείξατε καμμία πολιτική ευελιξία. Δεν δείξατε καμμία

απολύτως διάθεση να ακούσετε. Δεν δείξατε καμμία απολύτως διάθεση να συναινέσετε, να συνθέσετε, πέρα από ήσσοнос σημασίας αλλαγές -κάποιες θετικές, αλλά ήσσοнос σημασίας, γιατί δεν αλλάζουν τα προβληματικότερα σημεία, τα οποία όλοι σας δείξαμε- και κάποιες νομικά σχεδόν αστειές.

Έχετε, λοιπόν, ακέραιη την ευθύνη. Σας είπαμε όλοι ότι υπάρχει πρόβλημα. Δεν υπάρχει κάποιος που δεν αναγνώρισε την ύπαρξη του προβλήματος και την ανάγκη να εκσυγχρονιστούμε, να πάμε μπροστά, να λύσουμε το θέμα. Δεν υπάρχει κανείς σε αυτή την Αίθουσα ο οποίος είπε ότι «όχι, τα παιδιά πρέπει να μένουν μόνο με τη μάνα τους».

Ακόμα και εγώ που σας προέβαλα ενστάσεις και αντιρρήσεις -και σας μιλάω ειλικρινέστατα- είχα την ελπίδα ότι έστω την τελευταία στιγμή κάτι θα ακούσετε, κάτι θα μπορέσετε να καταλάβετε, από το να μπαίνει από το ένα αυτί και να βγαίνει από το άλλο. Δεν κρίνεται, ξέρετε, κάποια ιδεολογική τοποθέτηση σε αυτό το ζήτημα. Δεν είναι ιδεολογικό θέμα. Είναι κοινωνικό, είναι ευαίσθητο, είναι οικογενειακό. Έχει να κάνει με τα παιδιά.

Είναι, λοιπόν, έλλειψη ευαισθησίας από τη μεριά σας και έλλειψη διάθεσης ουσιαστικού διαλόγου με ξεκάθαρη απουσία πολιτικής ευελιξίας από τη μεριά σας προσωπικά, εκφράζοντας βέβαια και τη γενικότερη πολιτική της Κυβέρνησής σας, αφού δεν έχουμε δει και πολύ καλύτερα πράγματα σε άλλα νομοσχέδια εξίσου σοβαρά.

Εκτός και αν, κύριε Υπουργέ, υπάρχουν κάποιες δεσμεύσεις από τη δική σας μεριά που κάποιοι από εμάς αγνοούμε. Μπορεί να συμβαίνει και φαίνεται αυτό.

Διχάστηκε, λοιπόν, η Ελλάδα για ένα θέμα για το οποίο δεν θα έπρεπε. Δεν ακούτε ή πολλές φορές κάνετε ότι δεν ακούτε τις προτάσεις μας και απαντάτε σε άλλα πράγματα από αυτά τα οποία σας λέει η Αντιπολίτευση. Είναι συνήθης και προσφιής τακτική σας να μην απαντάτε επί της ουσίας, αλλά σε υποτιθέμενες τοποθετήσεις.

Εμείς σας ζητήσαμε να προχωρήσετε στα οικογενειακά δικαστήρια. Σας είπαμε ότι υπάρχει λύση. Κανείς δεν μπορεί να μας κατηγορήσει ότι δεν σας είπαμε τι πρέπει να γίνει. Εσείς, όμως, ανταπαντήσατε με αήθεις επιθέσεις στην κ. Γιαννάκου, στην κ. Κεφαλογιάννη, στην κ. Αδαμοπούλου. Όλες ήταν γυναίκες. Είναι τυχαίο; Δεν ξέρω. Να απαντήσετε και σε αυτό.

Μέσα σε όλον αυτόν τον τραγελαφικό διάλογο, με την ευθύνη του Υπουργού και της Κυβέρνησής σας, δυστυχώς, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, και ενώ απέχετε από τις ονομαστικές ψηφοφορίες, λόγω επιστολικής ψήφου και, βεβαίως, είναι δικαίωμά σας και απολύτως σεβαστό να κανονίσετε τη θέση σας και την τακτική σας πάνω σε ένα τέτοιο ζήτημα, δεν είναι, όμως, κατανοητό σε καμμία περίπτωση να έρχεστε στη Βουλή, να θέτετε ζήτημα ονομαστικής ψηφοφορίας και μετά να απέχετε.

Μήπως νομίζετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ, ότι μπορείτε να καθοδηγήσετε με αυτόν τον τρόπο τις εξελίξεις και το τι θα κάνουν οι Βουλευτές του Κινήματος Αλλαγής, του ΚΚΕ, του ΜέΡΑ25, της Ελληνικής Λύσης; Αυτό φαίνεται από την τακτική σας, μια τακτική η οποία δυστυχώς εκφυλίζει και εκχυδαίζει τη θεσμική λειτουργία της Βουλής. Αυτό και αν είναι τραγέλαφος.

Είστε Αξιωματική Αντιπολίτευση. Έχετε ακριβώς την ίδια ευθύνη με την Κυβέρνηση για την τήρηση των θεσμικών διαδικασιών και πολύ ορθώς καταγγέλλετε την Κυβέρνηση για μη τήρηση των θεσμικών διαδικασιών, γιατί δεν το κάνει, αλλά έρχεστε και κάνετε το ίδιο;

Δηλαδή ο κ. Τσίπρας τι νομίζει ότι είναι; Νομίζει ότι είναι ο ηγέτης σύσσωμης της Αντιπολίτευσης; Αυτό μας δείχνει με αυτή τη συμπεριφορά του ή ότι θα καθοδηγήσει τους Βουλευτές;

Λυπάμαι, λοιπόν, γιατί η θέση μας είναι ξεκάθαρη για το πώς θα κινηθούμε στην ονομαστική ψηφοφορία. Την είπε ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος, ο κ. Σκανδαλίδης. Καταγγέλλουμε αυτή την αντιθεσμική συμπεριφορά και απέχουμε από την ονομαστική ψηφοφορία. Η θέση μας ως Κίνημα Αλλαγής για τα άρθρα 7 και 13 είναι ξεκάθαρη και είμαστε απολύτως αρνητικοί, για να μην υπάρχει καμμία απολύτως παρερμηνεία.

Κύριε Υπουργέ, κλείνω και θέλω να σας πω ότι λυπάμαι πάρα πολύ για την κατάληξη που είχε σήμερα ο διάλογος για ένα τόσο κορυφαίο ζήτημα, που θα έπρεπε και θα όφειλε να ήταν πέρα

από κομματικές αντιπαραθέσεις. Εσείς, όμως, δεν ακούσατε κανέναν. Και όχι απλά δεν ακούσατε κανέναν, αλλά λειτουργήσατε -και το λέω ευθέως- υπογείως και πονηρά.

Κρύψατε πράγματα. Είπατε ψέματα. Σας διέψευσαν φορείς -απορώ πώς νιώθετε- εγγράφως. Και όχι απλά αυτό. Τελευταίο περιστατικό είναι ο κόλαφος που δεν ακούσατε ούτε από τις ειδικές εισηγήτριες του ΟΗΕ στο Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Μόλις δημοσιοποιήθηκε, κύριε Υπουργέ, και καλείστε να δώσετε εξηγήσεις.

Στις 17 Μαΐου 2021, τρεις μέρες πριν, οι δύο ειδικές εισηγήτριες του ΟΗΕ για την Εξάλειψη των Διακρίσεων σε Βάρος των Γυναικών και για τη Βία κατά των Γυναικών παρενέβησαν με επιστολή τους στην Κυβέρνηση. Όπως προβλέπεται στην επιστολή τους, με την παρέλευση σαράντα οκτώ ωρών από τις 17 Μαΐου 2021 η επιστολή τους έγινε δημόσια. Οι δύο εισηγήτριες, λοιπόν, ζήτησαν την κατάθεση της επιστολής στη Βουλή.

Πού είναι; Πού είναι η επιστολή; Την κρύψατε. Γιατί; Δεν την αναφέρετε και εκφράζουν ξεκάθαρα οι εισηγήτριες τις αντιθέσεις τους στο άρθρο 5 του νομοσχεδίου που σας έχουμε πει για το συμφέρον του τέκνου, στο άρθρο 11 σχετικά με την υποχρέωση του γονέα να διαφυλάσσει τη σχέση με την οικογένεια του άλλου γονέα, στο άρθρο 13 σχετικά με το 1/3, το τεκμήριο επικουρίας, στο άρθρο 14 για την έλλειψη εγγυήσεων σε περίπτωση κακοποίησης και για την οριστική απόφαση, στο άρθρο 7 για την από κοινού και εξίσου, στο άρθρο 8 για τη διαμεσολάβηση.

Η παρέμβαση αυτή αποδεικνύει ότι οι διατάξεις του νομοσχεδίου παραβιάζουν ευθέως το Διεθνές Δίκαιο και δεν πρέπει να ψηφιστούν από τους Βουλευτές. Να μας ενημερώσετε, λοιπόν, τι κάνετε σχετικά με την εν λόγω επιστολή.

Και να σας θυμίσω ότι κάτι τέτοιο είχε συμβεί και στην Ιταλία το 2018, όταν με εισήγηση της Λέγκας ήρθαν αντίστοιχες ακριβώς διατάξεις, οι οποίες κόπηκαν μετά από την παρέμβαση αντιστοίχως εισηγητών του ΟΗΕ.

Περιμένουμε, λοιπόν, απαντήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ολοκληρώστε, σας παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Δυστυχώς εργαλειοποιήσατε ένα τόσο ευαίσθητο θέμα για μαμάδες, για μπαμπάδες, για παιδιά. Εμείς καταθέσαμε την άποψή μας για τα οικογενειακά δικαστήρια. Θα έρθουμε πολύ σύντομα με πρόταση νόμου.

Για όλους αυτούς τους λόγους δεν θα ψηφίσουμε επί της αρχής αυτό το νομοσχέδιο. Θα υπερψηφίσουμε τις λίγες θετικές διατάξεις. Θα καταψηφίσουμε, όμως, επί της αρχής και όλες τις διατάξεις οι οποίες αντιτίθενται σφόδρα στις αρχές και στις αξίες μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Συνεχίζουμε με τον κ. Θεόφιλο Ξανθοπούλο και ολοκληρώνουμε με την κ. Παπαδημητρίου από τους εισηγητές.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Μετά από μια εξαντλητική διαδικασία, επιτέλους φτάνουμε στον τερματισμό με τις τελικές μας παρατηρήσεις.

Θα ξεκινήσω από την αναφορά της προηγηθείσας συναδέλφου, της κ. Γιαννακοπούλου, σχετικά με την ονομαστική ψηφοφορία. Είναι αναφαίρετο δικαίωμά μας βεβαίως και είναι αναφαίρετο δικαίωμά σας να τοποθετείστε. Καταλαβαίνω την αγωνία σας μετά τις διαφοροποιήσεις μερικών Βουλευτών του ΚΙΝΑΛ. Είναι πολύ λογικό. Και ειλικρινά δεν ξέρω αν ο κ. Τσίπρας παριστάνει τον ηγέτη της δημοκρατικής παράταξης, αλλά η κοινότητα τον έχει αναδείξει επικεφαλής της δημοκρατικής παράταξης. Οι εκλογές θα γίνουν με απλή αναλογική και οι ευθύνες στα μέλη της δημοκρατικής παράταξης είναι ενεργές και στο πρώτο επίπεδο αν εκεί θα κριθούμε και θα κληθούμε να πάρουμε αποφάσεις όλοι.

Κύριοι Υπουργοί, δεν ξέρω αν είναι δόκιμο να κάνω μία παρατήρηση ότι στο άρθρο 5, παράγραφος 3, ανάμεσα στα στοιχεία τα οποία πρέπει να σέβεται η απόφαση, πρέπει να ενταχθεί και η αναπηρία. Είναι μία πάγια αρχή που πρέπει να περιγράφεται. Δεν

κατεγράφη μέχρι στιγμής. Δείτε το αν νομοτεχνικά μπορεί να καλυφθεί τώρα. Πρέπει να μπει και μια ρητή αναφορά στην αναπηρία.

Αναφέρομαι στην υπ' αριθμό 894/73 τροπολογία που καταθέσαμε για την επίλυση του συνταξιοδοτικού προβλήματος των εκπαιδευτικών που τέθηκαν σε διαθεσιμότητα το 2013. Επαναλαμβάνω το αίτημα για να αποκατασταθεί μια αδικία για τους ανθρώπους οι οποίοι εν μία νυκτί βρέθηκαν εκτός υπηρεσίας, επανήλθαν και πρέπει να αποκατασταθεί αυτή η απώλεια εισοδήματος -σε ό,τι αφορά τη σύνταξή τους- που υπέστησαν. Νομίζω ότι είναι ένα απόλυτα δίκαιο αίτημα το οποίο πρέπει ο κύριος Υπουργός να το κάνει δεκτό και να προχωρήσουμε στην αποδοχή της.

Σχετικά με την τροπολογία του Υπουργείου Δικαιοσύνης για τη θητεία μελών ανεξάρτητων αρχών. Αν το αντιλαμβάνομαι καλά, κατ' αρχάς, θα πρέπει να μας πείτε, κύριε Υπουργέ, για ποια συγκεκριμένη ανεξάρτητη αρχή υπάρχει το πρόβλημα και θέλετε να θεραπεύσετε ή είναι γενικό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Είναι σε δυο-τρείς.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Μπορεί, λοιπόν, να οδηγήσει σε άμεση λήξη θητειών που έχουν παραταθεί με τη διαδικασία που προβλέπει ο νόμος και επισπεύδουμε την αποχώρηση των μελών του ΑΣΕΠ από την αρχή, ενώ σε κάθε περίπτωση λόγω του ενιαίου της παράτασης αυτής, η παράταση αυτή θα ερχόταν σε πολύ πιο γρήγορο χρόνο. Φαίνεται ότι για κάποιον λόγο υπάρχει βιασύνη.

Το ΟΣΔΔΥ-ΠΠ...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Έχει ψηφιστεί αυτό, κύριε Ξανθόπουλε.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Το λέω ότι με την έννοια της τροπολογίας το φέρνετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Μερικούς μήνες νωρίτερα...

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Εδώ στο θέμα του ΟΣΔΔΥ υπάρχει θέμα ότι ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου μπορεί να συνεχίσει να ασκεί τα καθήκοντά του λαμβάνοντας μόνο γνώση των επιχειρησιακών δεδομένων, στατιστικών και μεγεθών και χωρίς άμεση επαφή με τις βάσεις δεδομένων, για τον λόγο ότι εδώ υπάρχουν θέματα προσωπικών δεδομένων. Νομίζω ότι θα έχουμε πολύ σοβαρό πρόβλημα, γιατί ακριβώς παρεμβαίνει άνθρωπος ο οποίος δεν νομιμοποιείται.

Σε ό,τι αφορά τη διάρθρωση της Εισαγγελίας του Οικονομικού Εγκλήματος, πρέπει να δούμε ότι τώρα μόλις διαμορφώθηκε αυτή η εισαγγελία και ήδη περικρίπτονται οι αρμοδιότητες. Έχουμε έρθει σε επαφή ή έχουμε την άποψη των δικαστών, των εισαγγελέων;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Βεβαίως, έχει σταλεί επιστολή.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Ωραία. Και γι' αυτά, λοιπόν, τα θέματα θα περιμένουμε για να τοποθετηθούμε.

Κύριε Πρόεδρε, όπως καταλαβαίνετε, επειδή κάνω μια συνολική τοποθέτηση έχω να κάνω και μία τελική παρατήρηση και θα κλείσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Παρακαλώ.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, πρέπει να αντιληφθείτε ότι στο ζήτημα της συζήτησης του νομοσχεδίου, αυτό καθαυτό το νομοσχέδιο βρίσκεστε σε μια κινούμενη άμμο και όποιες κινήσεις κάνετε δημιουργούνται άλλα προβλήματα.

Έχουμε επικεντρώσει την κριτική μας στο «εξίσου» του 1513. Και αντί να θεραπεύσετε με τον τρόπο που σας είπε και ο κ. Αθανασίου, ο οποίος είναι και νομικός και Βουλευτής και μετά λόγου γνώσεως και δεν επηρεάζεται από τις δικές μας απόψεις, με το «ισότιμα», θέλετε οπωσδήποτε να το κρατήσετε και πηγαίνετε και εντάσσεται το «εξίσου» και το «από κοινού» και στο 1510.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):... (Δεν ακούστηκε)

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Προσέξτε! Όχι, όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κύριε Ξανθόπουλε, δεν μιλάτε στον Υπουργό.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Ο Υπουργός μιλάει σ' εμένα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Είπα εγώ στον κύριο Υπουργό να μη μιλάει. Συνεχίστε.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Παρασύρθηκα.

Κατ' αρχάς, νομίζω ότι δεν μπορεί να κάνετε βελτίωση νομοτεχνική σε άρθρο το οποίο δεν εμπεριέχεται στο νομοθέτημα. Από τη γραμματική ερμηνεία του 101, παράγραφος 2 που αναφέρεται στις τροπολογίες λέει ότι «η συζήτηση για την ψήφιση των άρθρων γίνεται διαδοχικά και με τη σειρά που έχουν στο κείμενο του νομοσχεδίου ή της πρότασης νόμου». Άρα, αν δεν υπάρχει στο κείμενο, δεν μπορεί να κάνουμε τροποποίηση. Αυτό το επισημαίνω στο τυπικό μέρος.

Στο ουσιαστικό, όμως, κύριε Υπουργέ, ειλικρινά δεν αντιλαμβάνομαι αυτή την εμμονή σας.

Έχετε υποστεί ορμαγδό επιχειρημάτων και αντιπαράθεσης από όλες τις πτέρυγες της Βουλής για αυτό το «εξίσου». Υπάρχει τρόπος να το ξεπεράσετε, αλλά το αφήνετε εκεί και με ωθείτε να κάνω δεύτερες σκέψεις ότι ο στόχος σας δεν είναι η ισότιμη συμμετοχή, ότι ο στόχος σας είναι η εξίσου συμμετοχή -και έχουμε πει που ανοίγει- γιατί εσείς μας αναγκάζετε με αυτή την εμμονή σας. Πάρτε το πίσω. Σας έχουμε δώσει όλες τις λύσεις.

Σας είπα προηγουμένως, κύριε Υπουργέ, ότι αυτό το νομοσχέδιο είναι μία κινούμενη άμμος και όποιες κινήσεις κάνετε, βυθίζετε βαθύτερα. Πώς απαντάτε σε αυτό το έγγραφο του ΟΗΕ; Τι είμαστε εμείς; Είμαστε μία χώρα παρίας ή είμαστε μία χώρα που βρίσκεται στον πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μία ανεπτυγμένη χώρα, μια χώρα που έχει θεσμούς και ένα κράτος δικαίου που λειτουργεί;

Όσον αφορά τα άρθρα 5, 7, 8, 11, 13, 14: Για τα έξι άρθρα από τα, ουσιαστικά, δώδεκα του νομοσχεδίου -διότι τα υπόλοιπα είναι η Σχολή Δικαστών και τα δύο εισαγωγικά- δηλαδή για τα μισά άρθρα, σας λένε κάποιον, που έχουν μια βαρύνουσα γνώμη -να μην πω κάτι παραπάνω- ότι πάσχουν. Τι άλλο θέλετε για να καταλάβετε; Τι χρειάζονται άλλων μαρτύρων έχουμε;

Άρα αντιλαμβάνεστε ότι όλη η κριτική που έχουμε ασκήσει μέχρι τώρα, είναι μια κριτική εξ αγαθής προαιρέσεως, τεκμηριωμένη, την οποία, όμως, εσείς εξακολουθείτε να αγνοείτε.

Είναι προφανές, λοιπόν -το δηλώσαμε και στις επιτροπές- ότι καταψηφίζουμε επί της αρχής και ότι πλέον επί των άρθρων θα ψηφίσουμε τα άρθρα που πραγματικά δεν δημιουργούν πρόβλημα στην κοινωνία και είναι συμβατά με αυτό που έχουμε θεωρήσει ως κράτους δικαίου.

Σας ευχαριστώ για την ανοχή σας, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει η κ. Παπαδημητρίου.

Με την κ. Παπαδημητρίου ολοκληρώνεται η διαδικασία με τους εισηγητές και απομένει ο κύριος Υπουργός. Στη συνέχεια θα μιλούμε στη διαδικασία της ψηφοφορίας.

Ορίστε, κυρία Παπαδημητρίου, έχετε τον λόγο.

ANNA MANH - ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, αυτό που διαπίστωσα μετά από τόσες πολλές και πολύωρες συνεδριάσεις, είναι ότι εν τέλει δεν προσήλθατε με διάθεση να συμβάλετε στην επίλυση ενός τόσο σοβαρού κοινωνικού προβλήματος, αυτό που αφορά την άσκηση της γονικής μέριμνας και της επιμέλειας των παιδιών μετά τον χωρισμό των γονέων τους. Κι όσο κι αν ισχυρίζεστε ότι είστε υπέρ της κοινής επιμέλειας, κάθε φορά εφευρίσκετε λόγους για να διαφωνήσετε.

Οι ενστάσεις και οι διαφωνίες σας ήταν σε τρία με τέσσερα σημεία. Συγκεκριμένα, το πρώτο ήταν στη διατύπωση της φράσης «από κοινού και εξίσου άσκηση γονικής μέριμνας». Άλλη διαφωνία ήταν ότι συμπεριλήφθηκε στις περιπτώσεις κακής άσκησης της γονικής μέριμνας η οριστική καταδίκη του ενός γονέα για μια σειρά αδικημάτων, όπως η ενδοοικογενειακή βία και άλλα. Η άλλη ένσταση που διατυπώθηκε ήταν ότι η προσφυγή στη διαμεσολάβηση αντίκειται στη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας.

Στα περισσότερα από αυτά τα σημεία ο κύριος Υπουργός επέδειξε πνεύμα συναίνεσης και έφερε νομοθετικές βελτιώσεις, όπως το ίδιο πνεύμα συναίνεσης επέδειξε και πριν από την κατάθεση του τελικού κειμένου, αφού ενσωμάτωσε τις περισσότερες παρατηρήσεις των επιστημονικών φορέων και όλων των φορέων που συμμετείχαν.

Η διατύπωση «από κοινού και εξίσου» βελτιώθηκε με τη νομοτεχνική που κατατέθηκε, ενώ και όσον αφορά την ένσταση ότι η προσφυγή στη διαμεσολάβηση είναι σε αντίθεση με τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, αυτό βελτιώθηκε και διευκρινίζεται πλέον ρητά ότι η διαμεσολάβηση δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις άσκησης ενδοοικογενειακής βίας. Το λύσαμε και αυτό.

Όσον αφορά την καταδίκη του γονέα με οριστική δικαστική απόφαση για ενδοοικογενειακή βία, που είναι ένα από τα αντικειμενικά κριτήρια κακής άσκησης της γονικής μέριμνας, δεν είδα να ορίζεται πουθενά στην έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής ότι αυτό αποτελεί πρόβλημα.

Συνεπώς οι περισσότερες ενστάσεις και προτάσεις που ακούστηκαν μέσα στον κοινοβουλευτικό διάλογο έγιναν δεκτές από τον κύριο Υπουργό. Άρα δεν υπάρχουν λόγοι για να διαφωνείτε πλέον, τουλάχιστον σοβαροί και πολλοί λόγοι. Και σε κάθε περίπτωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την πρωτοβουλία της νομοθέτησης την έχει πάντα το Υπουργείο.

Από εκεί και πέρα στη συζήτηση της Ολομέλειας ακούστηκαν τα πάντα και, μάλιστα, πράγματα που δεν ήταν και σχετικά με το νομοσχέδιο. Προφανώς ακούστηκαν μόνο και μόνο για τη δημιουργία εντυπώσεων. Αναφέρθηκε, για παράδειγμα, επανειλημμένα από συναδέλφους κυρίως της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης ότι το 80% με 85% των διαζυγίων διευθετούνται συναινετικά. Είναι επιχείρημα αυτό; Δηλαδή και τι ακριβώς θέλετε να πείτε; Ότι, επειδή επίλυονται συναινετικά τα περισσότερα διαζύγια, δεν πρέπει να αλλάξει η ισχύουσα νομοθεσία; Σε αυτό καταλήγετε με αυτόν τον ισχυρισμό σας; Είναι επιχείρημα για να μην αλλάξουμε τον ισχύοντα νόμο δηλαδή;

Πέρα από το ότι το 80% με 85% των διαζυγίων λύνονται συναινετικά αλυσιτελώς προβάλλεται στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, γιατί εδώ δεν ρυθμίζουμε τον τρόπο λύσης του γάμου, εδώ ρυθμίζουμε τις σχέσεις γονέων και τέκνων μετά τον γάμο ή μετά τη λύση της συμβίωσης. Και σαφώς υπάρχουν ενδοοικογενειακές διαφορές, οι οποίες μάλιστα διπλασιάστηκαν τα τελευταία χρόνια και αυτές έρχεται να ρυθμίσει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Περαιτέρω κάποιοι από εσάς αφήσατε να δημιουργηθούν εντυπώσεις ότι δήθεν υποστηρίζουμε συγκεκριμένα λόμπι. Τι θέλετε να πείτε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Και, αν έχετε να πείτε κάτι, ας το πείτε με ονόματα. Γιατί αφήνετε υπονοούμενα; Τι υπονοούμενα είναι αυτά και τι εντυπώσεις αφήνετε να πλανώνται στην κοινωνία; Και σε ποιους στρέφονται τα πυρά; Σε όλους όσοι θα υπερψηφίσουν τη νομοθετική πρόταση της Κυβέρνησης; Και για να μιλήσω και νομικά, το βάρος της απόδειξης το έχετε όσοι το επικαλείστε το επιχείρημα.

Και φυσικά και κάτι άλλο πάρα πολύ σημαντικό, διότι παρερμενεύετε τις διατάξεις του νομοσχεδίου δημιουργώντας δυστυχώς λανθασμένες εντυπώσεις στην ελληνική κοινωνία: Αφήνετε υπονοούμενα ότι ευνοούνται οι κακοποιοτικές συμπεριφορές. Γιατί το λέτε αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Όχι μόνο δεν ευνοούνται, αλλά αντιθέτως αυστηροποιείται το πλαίσιο και μάλιστα με ρητή αναφορά στο άρθρο 14, στο τελευταίο εδάφιο, γίνεται ρητή πρόβλεψη για την υποχρέωση του εισαγγελέα να διατάξει κάθε πρόσφορο μέσο όταν απειλείται η σωματική και η ψυχική υγεία του παιδιού.

Και δεν κατάλαβα, βλέπετε κάπου στο νομοσχέδιο ότι παύει να ισχύει ο ν.3500/2006 που αντιμετώπιζε την ενδοοικογενειακή βία; Ειρήσθω εν παρόδω, είναι ένας νόμος που έφερε και ψήφισε η Νέα Δημοκρατία τότε, το 2006. Προκύπτει κάτι τέτοιο από το νομοθετικό κείμενο;

Πιστεύω ότι ο συγκεκριμένος νόμος θα λαμβάνεται πάντα υπ' όψιν από τους δικαστές. Καλύπτει επαρκώς όλες τις περιπτώσεις ενδοοικογενειακής βίας, παρέχει προστασία στα θύματα της ενδοοικογενειακής βίας τα οποία μπορούν να είναι τα παιδιά, η γυναίκα, ο πατέρας ίσως, μπορεί να είναι και ο ηλικιωμένος που ζει

μέσα στο σπίτι. Όλα αυτά πάντα τα λαμβάνει υπ' όψιν του ο δικαστής που κρίνει κάθε περίπτωση.

Ας μη δημιουργούμε, λοιπόν, άκριτα λανθασμένες εντυπώσεις και τρομάζουμε την κοινωνία. Και όπως προανέφερα, καταλήγω στο συμπέρασμα ότι εν τέλει δεν ήρθατε καλοπροαίρετα και ότι η συζήτηση αυτή έγινε τουλάχιστον από την πλευρά πολλών εξ υμών με όρους μικροπολιτικής στόχευσης.

Καταλήγοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σημαντικό είναι ότι τα παιδιά πρέπει να έχουν στη ζωή τους και τους δύο γονείς τους. Αυτό προσπαθεί με δίκαιο και εξισορροπημένο τρόπο και χωρίς κανέναν υποχρεωτικό χαρακτήρα να ρυθμίσει το νομοσχέδιο και αυτό ρυθμίζει για την περίπτωση χωρισμού των γονέων. Και είναι πραγματικά μια γενναία μεταρρύθμιση αυτή που εισάγει σήμερα ο Υπουργός Δικαιοσύνης και είναι απόλυτα προσαρμοσμένη στις σύγχρονες ανάγκες.

Οι καιροί, οι συνθήκες έχουν αλλάξει και η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη αποφάσισε να πάει την πατρίδα μας μπροστά. Το νομοσχέδιο αυτό είναι ένα βήμα θετικό, ένα βήμα προς τα εμπρός. Εμείς αυτό το βήμα θα το κάνουμε. Εσείς, κυρίες και κύριοι της Αντιπολίτευσης, ας μείνετε απλοί θεατές.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω με δύο απαντήσεις για τις οποίες μέσω των ερωτήσεων του εμφαιτικά με κάλεσε να δώσω ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης κ. Ραγκούσης.

Η αναφορά μου στην προανακριτική δεν έχει να κάνει με τίποτα περισσότερο από αυτό που διαβάζουμε όλοι μας και στις εφημερίδες και στις ηλεκτρονικές σελίδες και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Ακούσατε κάποια κρίση που να αφορά το πώς εξελίσσεται και το τι θα γίνει; Εκτός αν μπερδεύεστε με αυτά τα οποία κάνατε εσείς στην προηγούμενη περίοδο, όταν ο Αναπληρωτής Υπουργός Δικαιοσύνης έβγαине έξω από τον Άρειο Πάγο και πριν ξεκινήσει κάποια διαδικασία, μόλις ξεκινούσε μια δικογραφία, προανήγγελλε το μεγαλύτερο σκάνδαλο από γενέσεως του ελληνικού κράτους! Έχετε μπερδευτεί; Κάτι δεν πάει καλά.

Θέμα δεύτερο. Κατέθεσε στα Πρακτικά την επιστολή, η οποία έχει όντως σταλεί από κάποιο τμήμα του ΟΗΕ και η οποία σας διαβεβαιώνει ότι μέχρι αυτή τη στιγμή που μιλάμε δεν έχει φτάσει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Την αναζητήσαμε, όμως, και τη βρήκαμε.

Ξέρετε, αυτά τα έγγραφα ακολουθούν μια συγκεκριμένη διαδικασία. Κατατίθενται κατά βάση στη μόνιμη αντιπροσωπεία που υπάρχει και από εκεί και πέρα στα αρμόδια Υπουργεία, προκειμένου να δοθούν οι όποιες απαντήσεις. Αλλά είναι τόσο μεγάλη η χαρά σας, που δεν μπορείτε ούτε να κρυφτείτε, απ' ενός μεν γιατί ήδη υπάρχει μια ανάρτηση για το ποιος έδωσε τις πληροφορίες και με ποιον τρόπο τις μετέφερε, απ' ετέρου γιατί μου κάνει έκπληξη. Εγώ αναζήτησα το επίσημο έγγραφο και είδα ότι το έγγραφο το οποίο κατέθεσε ο κ. Ραγκούσης δεν είναι το επίσημο. Έχει ληφθεί από εκεί, κύριε Ξανθόπουλε.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Από πού;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Προφανώς από τη συγκεκριμένη δομή του ΟΗΕ.

Άρα, λοιπόν, το ποιος προσπαθεί να δημιουργήσει θέμα στη χώρα για κάτι το οποίο βεβαίως και θα απαντηθεί, αφήνεται στην κρίση των Ελλήνων πολιτών.

Κοιτάξτε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς δεν θα εκθέσουμε τη χώρα. Θα απαντήσουμε και οι απαντήσεις μας θα είναι τόσο συγκεκριμένες, τόσο τεκμηριωμένες και τόσο πειστικές, που δεν θα υπάρξει καμμία αμφιβολία ότι τηρούμε και τις διεθνείς συμβάσεις, ότι προστατεύουμε και όλα περιγράφουν τα άρθρα της Συνθήκης της Κωνσταντινούπολης αλλά και βεβαίως ότι δεν αφήνουμε καμμία χαραμάδα.

Δεν θέλω να σας θυμίσω πάλι ποιος εξέθεσε τη χώρα, όταν η GRECO και ο ΟΟΣΑ μας κυνηγούσαν, γιατί είχατε πλημμεληματοποιήσει την ενεργητική δωροδοκία. Μην κουνάτε, λοιπόν, το δάχτυλο σε εμάς, όταν δεν υπάρχει κανένα τέτοιο ζήτημα, το

οποίο εσείς προσπαθείτε έμμεσα να ανακινήσετε και να αναδείξετε. Εμείς τις απαντήσεις θα τις δώσουμε και θα είναι απολύτως πειστικές. Και το ποιος έχει εκθέσει τη χώρα κατά καιρούς είναι, επίσης, καταγεγραμμένο.

Πάμε, λοιπόν, να μιλήσουμε για το νομοσχέδιο. Είναι όντως μια εξαντλητική συζήτηση με έντονη αντιπαράθεση, με διαφορετικές απόψεις. Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακούστηκαν πράγματα. Μάλιστα, υπήρξαν εκφράσεις ή χρήση λέξεων που νομίζω ότι δεν θα έπρεπε να υπάρχουν σε αυτή τη συζήτηση για ένα τόσο ευαίσθητο θέμα.

Πάμε, λοιπόν, να ξετυλίξουμε το κουβάρι από την αρχή. Όταν ο Πρωθυπουργός της χώρας με τίμησε δίνοντάς μου τον ρόλο του Υπουργού Δικαιοσύνης, βρέθηκα αντιμέτωπος με σωρεία ζητημάτων. Ήταν ζητήματα που αφορούσαν στην αναμόρφωση της βασικής νομοθεσίας, στον κορμό, στους ποινικούς, αστικούς, κώδικες δικαστικών υπαλλήλων, κώδικες δικαστικών λειτουργιών, ζητήματα τα οποία ουσιαστικά έχρηζαν αναθεώρησης εδώ και πολλά χρόνια. Βρέθηκα αντιμέτωπος με την ανάγκη ενσωμάτωσης πολλών ευρωπαϊκών νομοθεσιών στην ελληνική έννομη τάξη. Βρέθηκα αντιμέτωπος με ανάγκες που περιγράφονταν και στον τρόπο λειτουργίας της Εθνικής Σχολής Δικαστών αλλά βεβαίως και στις ίδιες τις υποδομές. Και βρέθηκα αντιμέτωπος με ζητήματα τα οποία έχουν ένα έντονο κοινωνικό αποτύπωμα. Ναι, το θέμα το οποίο αφορά στο παιδί και στους γονείς μετά τον γάμο, τα θέματα που αφορούν σε εταιρείες προστασίας ανηλίκων, τα θέματα που αφορούν στη λειτουργία και την οργάνωση των ιατροδικαστικών υπηρεσιών ήταν θέματα τα οποία ήξερα από την πρώτη στιγμή ότι έχουν ένα έντονο κοινωνικό αποτύπωμα.

Έκανα μια αναδρομή για να δω ποια ήταν η πραγματικότητα και τι είχε προηγηθεί, τι ακριβώς υπήρξε ως ανάγκη καταγεγραμμένη στο πρόσφατο ή στο πιο μακρινό παρελθόν και ποιες ήταν οι κινήσεις που έκαναν οι προηγούμενες κυβερνήσεις ή οι προηγούμενοι Υπουργοί Δικαιοσύνης.

Είδα, λοιπόν, ότι αφ' ενός μεν το πρόβλημα, το οποίο προσπαθούμε σήμερα με τη νομοθετική πρωτοβουλία που εξελίσσεται και ολοκληρώνεται και με το προτεινόμενο νομοσχέδιο για το οποίο σε λίγη ώρα θα ολοκληρωθεί η συζήτηση, ήταν ένα θέμα το οποίο είχε απασχολήσει πολλούς Υπουργούς Δικαιοσύνης στο παρελθόν, δεν το άγγιξε όμως κανείς. Ξέρετε γιατί; Γιατί είναι ένα ζήτημα το οποίο -το γνώριζα και εγώ από την πρώτη στιγμή- δημιουργεί μια τεράστια κοινωνική ένταση, δημιουργεί ένα πολύ, αν θέλετε, μεγάλο ζήτημα αντιπαράθεσης, μιας και τις περισσότερες φορές υπάρχουν άνθρωποι πληγωμένοι και από τη μία και από την άλλη πλευρά. Το παιδί συνήθως δεν βρίσκεται σε αυτή την εξίσωση. Μιλάμε για πληγωμένους γονείς για εντελώς διαφορετικούς λόγους. Για άλλον λόγο οι πατεράδες, για άλλον λόγο οι μητέρες.

Το ζήτημα όμως είναι το εξής. Έπρεπε κανείς αυτό το θέμα να το δει αναλυτικά, να προσπαθήσει να τον προσεγγίσει, να δώσει λύση; Το πιο εύκολο θα ήταν για εμένα, ξέρετε, να ακολουθήσω την προηγούμενη πρακτική, να μην κάνω τίποτα. Δεν έκανε τίποτα κανείς. Συγγνώμη, ξέχασα. Έκανε η προηγούμενη κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ. Έκανε νομοπαρασκευαστική επιτροπή. Βγήκε και πόρισμα. Όταν όμως έγινε ο ανασχηματισμός και ήρθε άλλος Υπουργός, είπε «διαφωνώ, δεν θέλω να το ανακινήσω». Αυτό δεν δείχνει από μόνο του πόσο ευαίσθητο και ιδιαίτερο ζήτημα είναι;

Έχετε την εντύπωση ότι ξύπνησα ξαφνικά ένα πρωί και είπα «θα νομοθετήσω για να δημιουργήσω πρόβλημα προς τη μία ή προς την άλλη πλευρά, προς τον έναν ή προς τον άλλον γονέα»; Πιστεύετε ότι αυτό θα μπορούσε να είναι η πρόθεσή μου; Νομίζω ότι καμμία λογική και καμμία έστω ελάχιστη ηθική δεν θα επέτρεπε κάτι τέτοιο. Και το ξέρετε πάρα πολύ καλά. Αντίθετα, προσπάθησα από την πρώτη στιγμή να έρθω σε επικοινωνία με πολλούς που, εν πάση περιπτώσει, είχαν να καταθέσουν κάτι για το συγκεκριμένο ζήτημα, να μιλήσω με πολλούς επιστήμονες του χώρου και βεβαίως να συστησω μια νομοπαρασκευαστική επιτροπή.

Έρχεστε και με εγκαλείτε γιατί δεν ακούστηκαν όλοι οι φορείς. Αλήθεια, ξέρετε ότι η ευθύνη ακρόασης των φορέων είναι ευθύνη της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής; Πιστεύετε ότι εγώ θα άκουγα τη νομοπαρασκευαστική επιτροπή μόνος μου; Η νο-

μοπαρασκευαστική επιτροπή, λοιπόν, για την οποία με εγκαλείτε γιατί δεν υιοθέτησα το πλήρες πόρισμά της είναι αυτή η οποία αποφάσισε ποιους φορείς θα ακούσει. Εκτός αν επειδή δεν άκουσε κάποιους φορείς είναι κακή, αλλά επειδή δεν υιοθετήθηκε το απόλυτο, πλήρες πόρισμά της είναι καλή. Πρέπει να το μου ξεκαθαρίσετε και αυτό.

Από εκεί και πέρα, αυτό που πρέπει να γνωρίζετε είναι ότι από τα έντεκα άρθρα του πορίσματος που παραδόθηκαν ουσιαστικά υιοθετήσαμε αυτούσια τα πέντε και στα υπόλοιπα μισά χτίσαμε με βάση αυτά τα συγκεκριμένα άρθρα κάποιες συγκεκριμένες βελτιώσεις, οι οποίες τελικά προτάθηκαν ως συνολικό νομοσχέδιο.

Μάλιστα, θα σας πω ότι δεν ξέρω αν έχει ξαναγίνει αυτό το οποίο έγινε για το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Για εμένα προσωπικά είναι το ένατο νομοσχέδιο που νομοθετώ ως Υπουργός Δικαιοσύνης. Είναι όμως η πρώτη φορά που, ακριβώς γιατί αυτό το θέμα έχει ιδιαίτερη ευαισθησία, ακριβώς γιατί αυτό το θέμα ήξερα ότι είναι μέσα από πόνο, μέσα από ανάγκη ανθρώπινη, προσπάθησα να ενσωματώσω όσες περισσότερες παρατηρήσεις έγιναν σε όλα τα επίπεδα της διαμόρφωσης του νομοσχεδίου.

Κάλεσα στο Υπουργείο Δικαιοσύνης δύο φορές τους εκπροσώπους όλων των φορέων. Τους ζήτησα να συνδιαμορφώσουμε μαζί ένα νομοσχέδιο το οποίο δεν έχει σε καμμία περίπτωση ούτε ιδεολογικό ούτε πολιτικό πρόσημο και τους είπα μάλιστα ότι δεν θέλω εγώ τη δόξα αυτού του νομοσχεδίου. «Πάμε όλοι μαζί να κάνουμε ένα νομοσχέδιο». Κατά βάση στη θετική έκφραση που υπήρξε -κατά βάση επαναλαμβάνω- στις δύο συναντήσεις που κάναμε με τους εκπροσώπους των κομμάτων και στην προσδοκία-αναμονή μου ότι θα κατατεθούν προτάσεις, δυστυχώς αυτό που μπορώ να σας πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι η προσδοκία μου διαψεύστηκε. Ξέρετε πότε έγιναν αυτές οι συναντήσεις με τους εκπροσώπους των κομμάτων; Την προηγούμενη χρονιά. Τον Νοέμβριο, νομίζω, ήταν η δεύτερη, αν θυμάμαι καλά, ή αρχές Δεκεμβρίου. Και μάλιστα είχε μεσολαβήσει ένας μήνας με βάση το κείμενο που είχε δοθεί, προκειμένου να το συζητήσουμε και να το συνδιαμορφώσουμε όλοι μαζί.

Έρχεστε, λοιπόν, σήμερα και εγκαλείτε εμένα, εγκαλείτε το Υπουργείο Δικαιοσύνης, την Κυβέρνηση ότι παίρνει αποφάσεις για ένα νομοσχέδιο που δεν έχει ακούσει τις απόψεις των άλλων, δεν έχει ακούσει τις απόψεις των φορέων. Πού είναι οι δικές σας απόψεις; Πότε κατατέθηκαν; Πραγματικά, θέλω να το καταλάβω. Και πείτε μου, για να το καταλάβουν όλοι, μέσα από αυτά τα αδιάφευστα στοιχεία τα οποία σας παραθέτω, ποιανού είναι η ευθύνη που δεν συνδιαμορφώσαμε μαζί ένα νομοσχέδιο σήμερα; Είναι δική μου ή δική σας;

Νομίζω ότι όλοι οι Έλληνες πολίτες που μπορεί να μας ακούν είναι πολύ εύκολο να καταλάβουν και να βγάλουν τα συμπεράσματά τους. Είναι πολύ εύκολο να βρίσκει κανείς τους προσχηματικούς λόγους, προκειμένου να αρνηθεί να συνεισφέρει στη λύση ενός πραγματικά μεγάλου κοινωνικού προβλήματος που, αν μη τι άλλο, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων, η συντριπτική πλειοψηφία των συναδέλφων που πήραν τον λόγο και μίλησαν, ανεξαρτήτως κομμάτων, το αναγνώρισαν.

Υπάρχει πρόβλημα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Προφανώς υπάρχει. Εργαλειοποιούνται τα παιδιά σε αυτή τη διένεξη μεταξύ των γονέων μετά το διαζύγιο, μετά τον χωρισμό; Δεν νομίζω ότι μπορεί κανείς να το αμφισβητήσει ως γεγονός ή ως πιθανότητα. Είναι κάτι το οποίο -φαντάζομαι- το έχουμε υπ' όψιν όλοι μας.

Όμως, δεν ήταν μια πραγματικά ιστορική ευκαιρία για το πολιτικό μας σύστημα και για όλα τα κόμματα να συνδιαμορφώσουμε ένα νομοσχέδιο, στέλνοντας ένα μήνυμα ενότητας στην κοινωνία και όχι ένα μήνυμα διχασμού, όπως τελικά βγαίνει από το αποτέλεσμα σήμερα; Αυτή την ιστορική ευκαιρία, δυστυχώς, τη χάσαμε. Και τη χάσαμε -επαναλαμβάνω- βάζοντας στο τραπέζι της συζήτησης όλα όσα έχουν γίνει, όλα τα γεγονότα, τα οποία δεν επιδέχονται αμφισβήτηση. Εκτός αν μου πείτε ότι θέλετε τώρα να αλλάξω σε μια μέρα το νομοσχέδιο, το οποίο υποτίθεται ότι διαμορφώνεται εδώ και δύο χρόνια. Τότε, προφανώς, κάτι λάθος κάνουμε. Κάτι δεν καταλαβαίνουμε καλά όλοι μας.

Το ζήτημα, λοιπόν, είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι για να μπορώ κατά κάποιον τρόπο, εφόσον τα κόμματα τελικά δεν συμμετείχαν, να διαμορφώσω ένα νομοσχέδιο το οποίο θα είχε

προσλάβει τις περισσότερες δυνατότες παρατηρήσεις, θα σας πω ότι μετά τη δημόσια διαβούλευση δεχθήκαμε σωρεία παρατηρήσεων από την Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων, από φορείς ανεξάρτητους, τρίτους, από φεμινιστικές οργανώσεις, από τις παρατηρήσεις που μας έκανε η Υφυπουργός Εργασίας, που είναι υπεύθυνη για τα οικογενειακά ζητήματα και για την ισότητα. Και θα σας πω, βέβαια, ότι και στην πρώτη ακόμη συζήτηση που έγινε με τους εισηγητές των κομμάτων στο Υπουργείο επί τόπου δέχθηκαν τις περισσότερες των παρατηρήσεων που είχαν τεθεί.

Όταν, λοιπόν, συνεχίσαμε εδώ στη συζήτηση της Βουλής, ξέρετε πάρα πολύ καλά ότι δεχθήκαμε κι εκεί αρκετές εκ των παρατηρήσεων που έγιναν από τους συναδέλφους. Και όταν έφτασε και το πόρισμα της Επιστημονικής Επιτροπής, με τον ίδιο ακριβώς τρόπο ερχόμαστε να ενσωματώσουμε πολλές από τις παρατηρήσεις του πορίσματος της Επιστημονικής Επιτροπής. Μπορείτε να μου πείτε, πότε το είδατε ξανά αυτό σε νομοσχέδιο; Και τα λέω αυτά για να σας αποδείξω ότι η προσπάθεια η οποία έγινε ήταν απολύτως ειλικρινής, χωρίς να κρύβει όλα αυτά τα ανακριβή και απαράδεκτα τα οποία έχουν εκφραστεί, δυστυχώς, από πολλούς εδώ, από αυτό το Βήμα.

Εσείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βλέπετε πουθενά υποχρεωτική συνεπιμέλεια στο νομοσχέδιο; Βλέπετε πουθενά εναλλασσόμενη κατοικία; Ξέρετε, το πόρισμα της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής μιλούσε για εναλλασσόμενη κατοικία. Τότε, εάν φέρναμε αυτό το πόρισμα, η εναλλασσόμενη κατοικία θα ήταν καλή; Θα ήταν αποδεκτή; Το ρωτάω, γιατί όταν επιχειρηματολογείτε για κάτι συγκεκριμένο, πρέπει αυτό το συγκεκριμένο να το κρατάτε ως πορεία. Αν είναι ad hoc ότι η μία επιστημονική ένωση μας κάνει, γιατί λέει αυτά που πιστεύουμε, αλλά η άλλη επιστημονική ένωση αγνοείται, γιατί δεν λέει αυτά τα οποία μας αρέσουν, αντιλαμβάνεστε ότι αυτό δεν είναι δείγμα συνέπειας. Και το λέω αυτό διότι απλά και μόνο εάν βλέπατε πώς έχουν τοποθετηθεί οι φορείς στην πρόσκληση εδώ, στο ελληνικό Κοινοβούλιο, κατά την ακρόαση των φορέων, είμαι βέβαιος ότι τουλάχιστον με βάση την κοινή λογική -και νομίζω ότι όλοι οι πολίτες μπορούν να ανατρέξουν στο βίντεο της Βουλής- οι δέκα από τους δεκαεπτά, δεκαοκτώ που ήρθαν ήταν θετικοί. Δύο, τρεις ήταν σε μια λογική «είναι θετικό, αλλά κάνουμε παρατηρήσεις» και κάποιοι ήταν αρνητικοί.

Όμως, ο ένας επιστημονικός φορέας ο οποίος είναι αντίθετος με το νομοσχέδιο παίρνει τον τίτλο: «Οι επιστημονικοί φορείς είναι αντίθετοι στο νομοσχέδιο» κι ο άλλος που είναι εγνωσμένης αξίας και κύρους και, βεβαίως, συμμετέχει ενεργά στο κομμάτι της αντιμετώπισης των όποιων προβλημάτων για το παιδί προφανώς αγνοείται ή μπαίνει στην άκρη γιατί δεν ταιριάζει με αυτά τα οποία λέμε εμείς. Αυτό καταδεικνύεται και από το γεγονός ότι η Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων, που είναι οι εφαρμοστές του νόμου, είπε ότι είναι ένα σωστό νομοσχέδιο και αυτή τη φορά δεν λαμβάνεται υπ' όψιν, ενώ όσες φορές ήταν αντίθετοι με προτεινόμενα νομοσχέδια, ήταν ουσιαστικά, θα έλεγα, η κορωνίδα των επιχειρημάτων που θέτατε εδώ, όπως βεβαίως και πάρα πολλοί άλλοι οι οποίοι είχαν να πουν κάτι σοβαρό και να συνεισφέρουν σε αυτή τη διαδικασία.

Όμως, εγώ νομίζω ότι υπάρχει η συμβολή ενός φορέα, τον οποίο θα έπρεπε να τον είχατε λάβει πολύ σοβαρότερα υπ' όψιν και αυτός ο φορέας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ο Συνήγορος του Πολίτη. Ξέρετε πόσες εκθέσεις και με ποια συχνότητα και πόσες επιστολές αποστέλλει ο Συνήγορος του Πολίτη στο Υπουργείο Δικαιοσύνης; Σας διαβεβαιώνω ότι κάθε τρεις μήνες περίπου έχουμε μια επιστολή, η οποία μας ζητά να αναπροσαρμόσουμε τη νομοθεσία, μιας και η Ελλάδα, δυστυχώς, βρίσκεται ενώπιον δεκάδων καταδικών από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για ζητήματα που αφορούν, βεβαίως, τον χρόνο της επικοινωνίας του ενός γονέα με το παιδί του.

Τι κάναμε, λοιπόν; Πώς φαντάζεστε ότι προκύπτει όλη αυτή η συζήτηση; Ποιο είναι το συμφέρον του παιδιού, η αόριστη νομική έννοια, που οι νομικοί δέχονται εδώ και για την οποία συζητάνε συνεχώς;

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η συντριπτική πλειοψηφία όλων των επιστημονικών μελετών λέει ότι τα παιδιά που μεγαλώνουν με τη

φυσική παρουσία και των δύο γονέων διαμορφώνουν καλύτερα την προσωπικότητά τους. Αν φύγουμε από αυτή την αρχή, δεν χρειάζεται να συζητάμε. Αν αποδεχόμαστε, όμως, αυτή την αρχή, ψάχνουμε να βρούμε πώς θα διασφαλίσουμε αυτή τη συνθήκη. Αυτό προσπαθούμε να διασφαλίσουμε με το νομοσχέδιο.

Και τι φοβερό κάνει το νομοσχέδιο; Από κοινού και εξίσου. Η βασική παρατήρηση σε όλη την προηγούμενη συζήτηση ήταν ότι το «εξίσου» δεν υπάρχει στο 1510. Ήρθαμε, λοιπόν, να το βάλουμε στο 1510. Ναι, αυτή ήταν και η σύσταση της Επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής. Αυτή είναι η αλήθεια, αν και η συζήτηση που γινόταν ήταν ότι το «εξίσου» εντός του γάμου είναι περιττό και αυτονόητο. Όμως, εφόσον η νομολογία έπρεπε να ακολουθεί ουσιαστικά τη στιγμή που υπήρχε μετάβαση από την εντός του γάμου περίοδο στην περίοδο που οι δύο γονείς αποφάσιζαν να μην είναι μαζί, έπρεπε προφανώς να το προσαρμόσουμε και να το κάνουμε.

Όταν, λοιπόν, το κάναμε αυτό, παρ' ότι ήταν η σύσταση της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής, εγείρεται ένα άλλο ζήτημα γιατί δεν είναι τροπολογία, γιατί είναι ένα άρθρο το οποίο δεν ήταν στη συζήτηση, ενώ υπάρχει δυνατότητα να ρυθμιστεί με αυτόν τον τρόπο με βάση αυτό το οποίο υποστηρίζει η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής.

Άρα, το «από κοινού και εξίσου», κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ξέρετε τι σημαίνει; Σημαίνει ότι και οι δύο γονείς θα μπορούν να συμβάλλουν στη ζωή του παιδιού στο κομμάτι της γονικής μέριμνας.

Άλλη μια τεράστια σύγχυση υπάρχει. Οι περισσότεροι μπερδεύετε τη γονική μέριμνα με την επιμέλεια. Δεν ξέρετε ότι η γονική μέριμνα είναι υπέρτερος όρος; Δεν ξέρετε ότι εμπεριέχει την επιμέλεια; Εμπεριέχει τα θέματα της διαχείρισης της περιουσίας του παιδιού, την εκπροσώπηση του παιδιού. Το θέμα της επιμέλειας είναι ένα κομμάτι της γονικής μέριμνας, το οποίο ρυθμίζεται και με άλλον τρόπο.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Εδώ είμαστε όλοι δικηγόροι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Βεβαίως. Άρα τα ξέρετε φαντάζομαι και τα λέω...

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Παρέλκει.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ναι, αλλά να σας πω τι γίνεται, κυρίες Ξανθόπουλε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Μισό λεπτό, σας παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ξέρετε ποιο είναι το θέμα, κύριοι συνάδελφοι; Είναι ότι έρχεστε εδώ και αφήνετε τους συναδέλφους σας...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Σας το είπα η κ. Γιαννάκου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αφήστε λίγο να μιλήσει ο Υπουργός. Τα έχετε πει. Θα τα πει και ο Υπουργός τώρα και θα προχωρήσουμε τη διαδικασία.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Το λέω ότι είναι άκομψο με αυτή την έννοια. Ας παραλειφθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Σας καταλαβαίνω εγώ, αλλά δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι. Η διαδικασία είναι διαδικασία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν προσπατεύσατε τους άλλους ομιλητές, όμως, κυρίες Ξανθόπουλε. Αυτό είναι το θέμα, διότι έρχονταν και έλεγαν εδώ ότι το «εξίσου» σημαίνει ισόχρονο, εναλλασσόμενη κατοικία. Πού το είδατε αυτό γραμμένο; Ρωτώ ξανά: πού το είδατε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Δεν ακούτε. Αν τους ακούγατε, θα καταλαβαίνατε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Όταν υπάρχει μια συγκεκριμένη...

Σας παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ.

Κύριε Υπουργέ, με συγχωρείτε ένα λεπτό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με μεγάλο σεβασμό σάς άκουσα έχοντας απόλυτη αντίθεση σε αυτά που λέγατε. Αν νομίζετε ότι αυτό είναι

διαδικασία, κάνετε λάθος. Αν δεν σας αρέσουν, μπορείτε να μην ακούτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κύριε Υπουργέ, μου επιτρέπετε ένα λεπτό;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Υπουργός λέει την άποψή του, όπως την είπατε και προηγουμένως στη διαδικασία όλοι οι υπόλοιποι. Θα σας παρακαλούσα να τον ακούσετε. Τελειώνει η διαδικασία και έχετε τη δυνατότητα της ψήφου. Σας παρακαλώ πάρα πολύ να ολοκληρώσουμε τη διαδικασία ωραία, χωρίς να υπάρχουν προβλήματα.

Άρα θα ακούσετε τον Υπουργό. Αν δεν θέλετε να τον ακούσετε, μπορείτε να κάνετε κάτι άλλο, αλλά όχι, σε καμία περίπτωση να διακόπτετε τον Υπουργό, σας παρακαλώ πάρα πολύ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Συνεχίζω, λοιπόν. Ετέθη ένα θέμα περί του ότι το νομοσχέδιο δεν προβλέπει τα ζητήματα της ενδοοικογενειακής βίας. Μάλιστα, άκουσα και το απίθανο από τον κ. Τσίπρα, τον τέως Πρωθυπουργό, ότι είμαι και μισογύνης και έναν άλλον όρο που μάλλον τον έχει υιοθετήσει για άλλους λόγους.

Δεν είδατε όλες αυτές τις παρεμβάσεις και τις προσαρμογές που κάναμε με σαφείς, ρητές αναφορές στη Συνθήκη της Κωνσταντινούπολης; Δεν ξέρετε ότι ακόμη και το τελευταίο παράθυρο το οποίο είχε απομείνει και που δικαίως αναφερόταν ως ανησυχία από κάποιους συναδέλφους, που βεβαίως αφορούσε να το πάει κανείς στη διαμεσολάβηση, ήταν ένα ζήτημα το οποίο δημιουργούσε, ενδεχομένως, ζητήματα και το κλείσαμε με την τελευταία νομοτεχνική παρέμβαση, την οποία σας ανακοίνωσα χθες το βράδυ;

Δεν ξέρω τι άλλο να πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Και αυτό το θέμα είναι απολύτως κλειστό. Και μη συγχέετε το γεγονός ότι ούτως ή άλλως υπάρχει η πρόνοια της μη επικοινωνίας με τον γονέα, ο οποίος είναι κακοποιητικός και δεν υπάρχει τέτοιο θέμα και ότι ο εισαγγελέας μπορεί να λαμβάνει υπ' όψιν του ακόμη και μια ανοιχτή δικογραφία, χωρίς να έχει ολοκληρωθεί. Αυτά είναι ζητήματα τα οποία περιγράφονται στο νομοσχέδιο. Όλα αυτά τα αγνοούμε;

Έρχεστε εδώ και μου λέτε ότι εμείς με αυτό το νομοσχέδιο διαμορφώνουμε ευνοϊκές συνθήκες, προκειμένου να υπάρχει ενδοοικογενειακή βία και να καταπατάμε τη Συνθήκη της Κωνσταντινούπολης. Αν μου το τεκμηριώσετε, θα δεχθώ να κάνω οποιαδήποτε αλλαγή. Αν, όμως, μου το λέτε απλά για να το ακούσω, χωρίς να έχετε δει το νομοσχέδιο, τις προσαρμογές και τις αλλαγές που κάναμε μέχρι την τελευταία στιγμή, προφανώς είναι μια άποψη η οποία μπορεί να ακούγεται και να διαμορφώνεται, αλλά οι Έλληνες πολίτες θα κρίνουν τι ακριβώς γίνεται και τι ακριβώς συμβαίνει.

Από εκεί και πέρα, το μαχητό τεκμήριο του 1/3 του χρόνου ήταν ένα ακόμη θέμα και μάλιστα λόγος για τον οποίον ο ΣΥΡΙΖΑ ζητάει ονομαστική ψηφοφορία. Μάλιστα!

Μαχητό τεκμήριο, εσείς οι νομικοί που λέτε, κύριε Ξανθόπουλε, τι σημαίνει; Σημαίνει δέσμευση; Σημαίνει δέσμευση το μαχητό τεκμήριο; Σημαίνει ότι είναι δεμένος ο χρόνος του 1/3 για τη σχέση και την επικοινωνία με τον έναν γονέα; Αυτό σημαίνει;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι απίστευτη υποκρισία. Αφού λέτε ότι εγώ δεν είμαι νομικός και άρα δεν τα ξέρω καλά, περίμενα από εσάς που είστε νομικοί, τουλάχιστον τους νομικούς όρους να μπορείτε να τους εξηγήσετε. Και το λέω αυτό διότι είναι πάρα πολύ απλό: Το μαχητό τεκμήριο είναι απλώς για να διαμορφώσει μια φιλοσοφία.

Τι προσπαθούμε να κάνουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν και πάω σε άλλο θέμα τώρα; Με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο - το έχω πει πάρα πολλές φορές - προσπαθούμε να διαμορφώσουμε μια διαφορετική κουλτούρα, να μην πληγώνεται το παιδί σε αυτή τη δικαστική διαμάχη των γονέων που φτάνουν μέχρι το τέλος, να καταλάβουν οι γονείς ότι δεν χρειάζεται να πάνε στο δικαστήριο, να τα βρουν μεταξύ τους ή να φτάσουν έστω μέχρι τη διαμεσολάβηση.

Τώρα, για τη διαμεσολάβηση προφανώς δεν χρειάζεται να πω κάτι. Δεν υπάρχει ευρωπαϊκή χώρα που δεν έχει υιοθετήσει τη διαμεσολάβηση. Και βεβαίως, θα ήταν -φαντάζομαι- τουλάχιστον

θετικό για όλους τους συναδέλφους να έβλεπαν και αυτά που κατέθεσα εγώ ο ίδιος στην Ολομέλεια, που αφορούν στο τι συμβαίνει στο δίκαιο σχεδόν όλων των ευρωπαϊκών χωρών, αλλά και μια όντως πολύ σοβαρή δουλειά που έκανε κάποιος εκ των συναδέλφων του ΚΚΕ -νομίζω ο κ. Συντυχάκης- ο οποίος είδε και έβλεπε τι ακριβώς συμβαίνει στη νομολογία όλων των χωρών και τότε να βλέπαμε πού είναι η Ελλάδα και ποια είναι τα βήματα που πρέπει να κάνει.

Θα μου πείτε ότι επειδή οι ευρωπαϊκές χώρες έχουν ένα πιο εξελιγμένο, πιο προωθημένο δίκαιο, πρέπει και εμείς να κάνουμε το ίδιο; Θα σας πω ότι όταν υπάρχει ένα πρόβλημα, προσπαθείς να το λύσεις και προσπαθεί κανείς να βρει τις βέλτιστες πρακτικές. Προσπαθεί να βρει το σωστό παράδειγμα, προσπαθεί να βρει πού εφαρμόζεται κάτι και λειτουργεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Και γι' αυτό πραγματικά όσον αφορά το ΚΚΕ -ξέρετε- η απόσταση που υπάρχει μεταξύ ημών και του ΚΚΕ είναι τεράστια, είναι άβυσσος, χάος. Δεν χρειάζεται να το πούμε αυτό. Όμως, η στάση του απέναντι στο νομοσχέδιο -ανεξάρτητα με το αν δεν το ψηφίζει- ήταν υπεύθυνη στάση, διότι...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Μα, κύριε Υπουργέ...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ναι, κύριε Χήτα, διότι αναγνώρισε το πρόβλημα και την ανάγκη αλλαγών. Δεν το ψηφίζει, όπως δεν το ψηφίζετε και εσείς, αλλά εγώ δεν μπορώ να μην το πω αυτό. Διότι η αναγνώριση του προβλήματος και το γεγονός ότι πρέπει να κάνουμε ένα βήμα αυτή τη στιγμή δεν νομίζω ότι είναι κάτι που αφορά μόνο εμάς ή τον μικρόκοσμο του πολιτικού συστήματος, αφορά στην ίδια την κοινωνία.

Όμως, όταν υιοθετούνται απόψεις του τύπου ότι τα «μεγάλα συμφέροντα» ή οι «φίλοι», δεν ξέρω τι είπατε, του Μαξίμου, του Πρωθυπουργού, έχουν υπαγορεύσει αυτό το νομοσχέδιο, θέλω να σας καλέσω να τα κατονομάσετε. Αν δεν τα κατονομάσει όποιος το λέει και το ισχυρίζεται, θα είναι υπόλογος απέναντι στους Έλληνες πολίτες.

Διότι εγώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρά το ότι επαναλαμβάνω ο γνώμονας με τον οποίο κινηθήκαμε και η αφετηρία από την οποία ξεκινήσαμε ήταν απλά και μόνο το συμφέρον του παιδιού, η οποία επαφή είχα ήταν η επικοινωνία μου με δυστυχισμένους ανθρώπους, με ταλαιπωρημένους ανθρώπους. Δεν ήταν ούτε με οικονομικά εύρωστους ούτε με εκφραστές συμφερόντων, όπως δυστυχώς άκουσα από κάποιους από αυτό το βήμα, μηδέν εξαιρουμένων πολιτικών Αρχηγών. Και λυπάμαι πολύ που η συζήτηση πήγε σε αυτή την κατεύθυνση.

Είναι κρίμα να μιλάμε για ένα τόσο ευαίσθητο θέμα, για την προστασία του παιδιού και για το πώς θα το βοηθήσουμε να μεγαλώνει με τη φυσική παρουσία και των δύο γονέων και να ανακαλύπτουμε ένα σωρό ζητήματα τα οποία θα μας οδηγήσουν κάπου αλλού και όχι στο να ψηφίσουμε το νομοσχέδιο.

Ναι, προφανώς έπρεπε κανείς να βρει και το πρόσχημα. Το καταλαβαίνω και το αντιλαμβάνομαι. Υπάρχει και η πολιτική σε αυτό, κάτι που επίσης αντιλαμβάνομαι. Όμως, το θέμα είναι να λέμε τουλάχιστον στοιχεία ή να παρουσιάζουμε δεδομένα τα οποία είναι αληθινά. Αν ερχόμαστε απλά εδώ για να βρούμε τη δικαιολογία τού να καταψηφίσουμε κάτι, πιθανότατα και αυτή η επιχειρηματολογία όχι μόνο δεν είναι λογική αλλά δεν είναι και αληθινή. Από εκεί και πέρα, βρισκόμαστε κάπου αλλού. Και αυτό νομίζω ότι είναι κυρίως παιδαγωγικό για όλους μας. Δεν αφορά εμένα προσωπικά.

Κάποιοι κρύφτηκαν πίσω από τον όρο «οικογενειακά δικαστήρια». Μάλιστα, «οικογενειακά δικαστήρια»! Πότε νομοθετήθηκαν τα «οικογενειακά δικαστήρια», κυρία Γιαννακοπούλου; Το 1996. Θυμάστε ποια κυβέρνηση ήταν το 1996, το 1997, το 1998, το 1999, το 2000, το 2001, το 2002, το 2003, το 2004, το 2009, το 2010, το 2011; Θυμάστε; Γιατί δεν τα κάνατε; Δεν ξέρετε ότι υπάρχουν οικογενειακά τμήματα στα μεγάλα εφετεία και πρωτοδικεία της χώρας; Δεν ξέρετε ότι εκεί εκδικάζεται ούτως ή άλλως το 70% των υποθέσεων; Το 70% των υποθέσεων αυτού του τύπου, που αφορούν σε σχέσεις γονέων και παιδιού, εκδικάζονται στα μεγάλα πρωτοδικεία και εφετεία της χώρας.

Μπορεί ένας επαρχιακός δικαστικός σχηματισμός να αντέξει

οικογενειακό τμήμα; Δεν μπορεί και το ξέρετε πάρα πολύ καλά. Το να δούμε την επέκταση σε επίπεδο εφετείου, όπως ακούστηκε κάποια στιγμή, ναι, είναι κάτι που θέλουμε να το δούμε. Όμως, αυτό θα προχωρήσει μαζί με την ψηφιοποίηση της δικαιοσύνης, μαζί με μία αναδιοργάνωση, μαζί με την πρόσληψη κυρίως δικαστικών υπαλλήλων, όπου υπάρχει το μεγάλο πρόβλημα, και μαζί με την αναμόρφωση που επιχειρείται σε ένα πλαίσιο προεπιλεγμένων μεταρρυθμίσεων, το οποίο έχουμε προγραμματίσει και υλοποιούμε βήμα-βήμα. Πιστεύετε ότι έτσι μαγικά θα κουνήσουμε το δάχτυλο και θα φτιάξουμε «οικογενειακά δικαστήρια»;

Όμως, το να μην έχουμε «οικογενειακά δικαστήρια» σημαίνει ότι δεν πρέπει να λύσουμε το πρόβλημα; Πώς το αντιλαμβάνεστε; Πραγματικά εγώ δεν το καταλαβαίνω. Να το αφήσουμε και αυτό στο χρονοντούλαπο της ιστορίας, στο συρτάρι που είχατε το πόρισμα της δικής σας νομοπαρασκευαστικής επιτροπής, κύριοι συνάδελφοι της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης; Να το αφήσουμε! Αν αυτή είναι η λογική, βεβαίως να το αφήσουμε. Όμως, θα πούμε και στους Έλληνες πολίτες ότι δεν είμαστε ικανοί, δεν έχουμε το θάρρος να δούμε, να αναλύσουμε και να αντιμετωπίσουμε ένα θέμα το οποίο συνιστά ένα τεράστιο κοινωνικό πρόβλημα. Διότι αυτό είναι δική μας ευθύνη.

Ακούστηκαν απίθανα πράγματα. Άκουσα πολιτικούς Αρχηγούς να μιλάνε για «παιδί-βαλίσσα», για «παιδί-οικόπεδο», για «παιδί μισό».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλει λίγη προσοχή. Όπως σας είπα και από την αρχή, είναι ένα πραγματικά ευαίσθητο κοινωνικό ζήτημα. Αν η προσέγγιση γίνεται με όρους μικροπολιτικής, λυπάμαι που θα το πω, ή ακόμη και λαϊκισμού, κάνουμε όλοι ένα τεράστιο λάθος και στέλνουμε ένα πολύ λάθος μήνυμα σε όλη την κοινωνία.

Όπως σας είπα και στην αρχή, ήταν μια μεγάλη ευκαιρία να συνηγορήσουμε, η οποία όμως χάθηκε. Δεν ξέρω αν και τότε θα παρουσιαστεί ξανά μια τέτοια ευκαιρία, αλλά δυστυχώς αυτή η ευκαιρία χάθηκε. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Το θέμα είναι πως ξέρουμε ότι σε αυτόν τον δρόμο των μεταρρυθμίσεων υπάρχει τις περισσότερες φορές ένταση, υπάρχει άρνηση, υπάρχουν ζητήματα τα οποία μοιραία θα δημιουργήσουν και τον πραγματικό λόγο της πολιτικής αντιπαράθεσης. Το ζήτημα είναι ότι, αν όχι στο τέλος της ημέρας αλλά σε ένα συγκεκριμένο βάθος χρόνου, αποδεικνύεται ποιος είχε δίκιο, ποιος έκανε το σωστό και ποιος στάθηκε από την σωστή πλευρά της ιστορίας και της επιλογής. Αυτή είναι η πραγματικότητα και νομίζω ότι το ξέρουμε όλοι.

Και για να τελειώνουμε, δεν είμαι νομικός. Έχω την πλήρη αίσθηση και συνείδηση ότι η προσπάθεια που έγινε ήταν απολύτως ειλικρινής και είμαι και πεπεισμένος ότι είναι στη σωστή κατεύθυνση. Το να βρει οποιοσδήποτε από εσάς τον λόγο για να αρνηθεί ή να καταψηφίσει το νομοσχέδιο επαναλαμβάνω ότι θα το κατανοήσω στη λογική της πολιτικής σκοπιμότητας. Το να κρύβεται όμως πίσω από λέξεις, πίσω από όρους ή πίσω από μια προσπάθεια διαστρέβλωσης της επιχειρούμενης, θα έλεγα, μεταρρυθμιστικής πρότασης, θα σας έλεγα ότι είναι κάτι το οποίο μάλλον πολύ εύκολα μπορούν να κρίνουν οι Έλληνες πολίτες για ποιον λόγο το κάνουμε και για ποιον λόγο, εν πάση περιπτώσει, δεν το υπηρετούμε. Είναι δικαίωμα του καθενός, οι Έλληνες πολίτες μας κρίνουν, οι Έλληνες πολίτες μπορούν να καταλάβουν ποιος προσπαθεί και ποιος θέλει να αλλάξει δεδομένα, να αντιμετωπίσει και να λύσει προβλήματα και ποιος βρίσκει το πρόσχημα ή τον λόγο, προκειμένου να το αρνηθεί, κυρίως για λόγους μικροπολιτικής, χωρίς να θέλει να μοιραστεί ούτε το πολιτικό κόστος ούτε -πολύ περισσότερο- να αναλάβει την ευθύνη μιας γενικότερης εσωτερικής αναστάτωσης.

Διότι αν θέλετε να είμαστε ειλικρινείς, το ξέρετε και το ξέρω ότι υπήρχαν πάρα πολλοί συνάδελφοι, από όλα τα κόμματα, που είχαν άλλη άποψη. Αν όλη η λογική ήταν στο πώς θα στοιχιστούμε πίσω από δύο συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας που είχαν το θάρρος της γνώμης, να πουν τη δική τους διαφορετική

άποψη, γιατί η Νέα Δημοκρατία είναι δημοκρατικό κόμμα, αυτό δεν δικαιολογεί το γεγονός ότι πρέπει στο εσωτερικό του δικού μας κόμματος να είμαστε μαζεμένοι και να μην αφήσουμε την έκφραση της διαφορετικής φωνής. Σε ένα κοινωνικό ζήτημα το οποίο δεν έχει σχέση με την πολιτική, αντιλαμβάνεστε ότι η προσέγγιση του καθενός εκ των συναδέλφων Βουλευτών μπορεί να είναι διαφορετική, να είναι εντελώς διαφορετική μάλιστα θα έλεγα. Όμως, η αδυναμία μας, επαναλαμβάνω, να εκπέμψουμε ένα σταθερό παιδαγωγικό μήνυμα στην κοινωνία, παρά τη δική μου προσπάθεια -είναι καταγεγραμμένη, άρα δεν μπορεί κανείς να το αρνηθεί- νομίζω ότι από μόνη της είναι και η απόδειξη ότι χρειάζεται να κάνουμε ακόμα αρκετά βήματα ωριμότητας.

Για τις τροπολογίες, θα πω ότι δεν γίνονται αποδεκτές οι τροπολογίες. Απλώς το λέω, για να το έχω πει και να είναι ουσιαστικά ολοκληρωμένη η διαδικασία. Ούτως ή άλλως, οι περισσότερες εξ αυτών που καταθέσατε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν αφορούν το Υπουργείο Δικαιοσύνης και το ξέρετε πάρα πολύ καλά. Αντιλαμβάνεστε ότι πρέπει να κατατεθούν στη συζήτηση νομοσχεδίου του Υπουργείου στο οποίο αναφέρεστε.

Από και πέρα, η προσπάθεια που κάναμε με τις νομοτεχνικές βελτιώσεις ήταν προς πολλές και διαφορετικές κατευθύνσεις. Σε αυτή την προσπάθεια που σήμερα ολοκληρώνεται, μετά από πολύ μεγάλο κόπο, μετά από σχεδόν ενάμιση χρόνο ενασχόλησης, προσπάθειας για το συγκεκριμένο ζήτημα, όπως σας είπα και νωρίτερα, εγώ προσωπικά έχω την αίσθηση ότι κάναμε το καλύτερο μας. Αν αναρωτιέστε ποιοι είναι οι φοβεροί, και τρομεροί, και κακοί άνθρωποι οι οποίοι συνέταξαν το νομοσχέδιο και βοήθησαν σε αυτό, κοιτάξτε αριστερά σας, είναι οι αποσπασμένοι δικαστές του Υπουργείου Δικαιοσύνης, εξαιρείται επιστήμονες, άνθρωποι που υπηρετούν με πολύ μεγάλη συνείδηση τον ρόλο τους και κάνουν ό,τι είναι δυνατόν, έχοντας και τη γνώση και την εμπειρία από τέτοιου είδους ζητήματα, να φέρουμε την καλύτερη δυνατή νομοθέτηση. Αν τους αμφισβητείτε, αντιλαμβάνομαι ότι θα έχετε κι εσείς τον δικό σας λόγο.

Προφανώς η συζήτηση περί του τι σημαίνει ονομαστική ψηφοφορία και μάλιστα σε μια απόλυτη αντίφαση του Αρχηγού της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης, ο οποίος από τη μια μας είπε ότι θέλει να είναι όλοι οι Βουλευτές του εδώ, αλλά όταν είναι για ονομαστική ψηφοφορία αποχωρεί, αντιλαμβάνεστε πόσο παράδοξο κλίμα και πόσο παράδοξη αίσθηση μπορεί να δημιουργεί. Και το λέω αυτό γιατί δεν γίνεται να προκαλείτε ονομαστικές ψηφοφορίες και να φεύγετε. Είναι καλό να είναι εδώ, ειδικά σε αυτό το νομοσχέδιο, όλοι οι Βουλευτές, να αρνηθούν όλοι αυτοί οι οποίοι μιλώντας κατά μόνος, με συλλογικότητες, με φορείς, ήταν υπέρ του νομοσχεδίου και να ξέρουν όλοι οι Έλληνες πολίτες ποιος είναι συνεπής, ποιος κινείται στην κατεύθυνση που πρέπει να νομοθετήσουμε, διαφυλάσσοντας το πραγματικό συμφέρον του παιδιού, απαλύνοντας από πόνο ανθρώπινες ψυχές και δίνοντας την πραγματική αίσθηση της αγάπης σε όλους αυτούς που πραγματικά τη χρειάζονται για να προχωρήσουν στη ζωή.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να σας πω ότι συνάδελφοι μας έχουν φέρει μια παρατήρηση, η οποία είναι νομοτεχνική, για αλλαγή τίτλου. Θέλετε να αναφερθείτε για να καταγραφεί;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Έγινε νομοτεχνική βελτίωση, αλλαγή τίτλου στο άρθρο 6: αφαιρείται το «Διαμεσολάβηση» και μπαίνει «Σε περίπτωση διαφωνίας». Είναι κατόπιν υποδείξεως του Κοινοβουλευτικού Κόμματος Ελλάδας, απ' ό,τι βλέπω εδώ στη σημείωση.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Κωνσταντίνος Τσιάρας καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα νομοτεχνική βελτίωση, η οποία έχει ως εξής:

ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

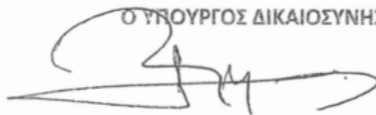
ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

«ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ»

Ο τίτλος του άρθρου 6 τόσο στον πίνακα περιεχομένων όσο και στο κείμενο του σχεδίου νόμου αντικαθίσταται ως εξής: «Σε περίπτωση διαφωνίας - Αντικατάσταση άρθρου 1512 ΑΚ».

Αθήνα, 20 Μαΐου 2021

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΠΡΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και των τροπολογιών του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων και άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίου».

Εισερχόμαστε στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο επί της αρχής;

ANNA MANH - ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Ναι.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Όχι.

MARIA KOMNHNAKA: Παρών.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Όχι.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ: Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης: «Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων και άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίου» έγινε δεκτό επί της αρχής κατά πλειοψηφία.

Εισερχόμαστε στην ψήφιση επί των άρθρων και της τροπολογίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επί των άρθρων 7 και 13 του σχεδίου νόμου έχει υποβληθεί αίτηση διεξαγωγής ονομαστικής ψηφοφορίας από Βουλευτές της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ, της οποίας το κείμενο έχει ως εξής:

ΑΙΤΗΣΗ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ

Προς τον Αξιότιμο Πρόεδρο της Βουλής
κ. Τασούλα Κωνσταντίνο

Αθήνα, 20 Μαΐου 2021

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Με βάση το άρθρο 72 του Κανονισμού της Βουλής, εμείς οι Βουλευτές που υπογράφουμε την παρούσα αίτηση, αιτούμεθα τη διενέργεια ψηφοφορίας με ονομαστική κλήση επί των άρθρων 7 και 13 του σχεδίου νόμου του **Υπουργείου Δικαιοσύνης** : «Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων και άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίου».

Οι αιτούντες Βουλευτές

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Ραγκούσης Ιωάννης

Γεροβασίλη Όλγα
Παπαηλιού Γιώργος

Τζούφη Μερόπη

Αναγνωστοπούλου Αθανασία

Φωτίου Θεανώ

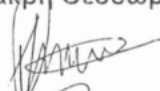
Αγαθοπούλου Ειρήνη-Ελένη

Χρηστίδου Ραλλία

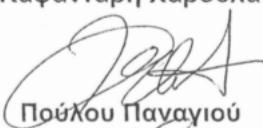
Τζάκρη Θεοδώρα

Βερναρδάκης Χριστόφορος

Καφαντάρη Χαρούλα

Πούχου Παναγιού

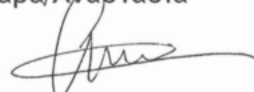
Δρίτσας Θεόδωρος

Ζαχαριάδης Κωνσταντίνος

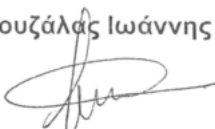
Γκαρά Αναστασία

Φάμελλος Σωκράτης

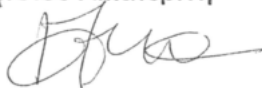
Μουζάλας Ιωάννης

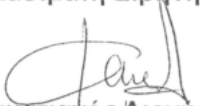
Μάρκου Κωνσταντίνος

Παπανασίου Αικατερίνη

Κασιμάτη Ειρήνη

Καλαματιανός Διονύσιος

Σκούφα Ελισσάβετ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Δεν θα αναγνώσω τον κατάλογο των υπογραφόντων την αίτηση Βουλευτών, διότι λόγω των ειδικών συνθηκών θεωρούμε ότι υπάρχει ο απαιτούμενος από τον Κανονισμό αριθμός για την υποβολή της.

Συνεπώς διακόπτουμε τη συνεδρίαση για δέκα (10') λεπτά, σύμφωνα με τον Κανονισμό.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζεται η συνεδρίαση.

Θα διεξαχθεί ηλεκτρονική ονομαστική ψηφοφορία επί των άρθρων 7 και 13 του σχεδίου νόμου.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι έχουν έρθει στο Προεδρείο επιστολές ή τηλεομοιοτυπίες (φαξ) συναδέλφων, σύμφωνα με το άρθρο 70Α του Κανονισμού της Βουλής και την απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων της Πέμπτης 24 Σεπτεμβρίου 2020, με τις οποίες γνωστοποιούν την ψήφο τους. Οι ψήφοι αυτές θα συνυπολογιστούν στην καταμέτρηση, η οποία θα ακολουθήσει και θα κατατεθούν για τα Πρακτικά.

(Οι προαναφερθείσες επιστολές κατατίθενται για τα Πρακτικά

και βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Παρακαλώ να κλείσει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω το αποτέλεσμα της διεξαχθείσας ονομαστικής ψηφοφορίας.

Επί των άρθρων 7 και 13 του νομοσχεδίου εψήφισαν 176 Βουλευτές.

Επί του άρθρου 7:

Υπέρ του άρθρου, δηλαδή «ΝΑΙ», ψήφισαν 156 Βουλευτές.

Κατά του άρθρου, δηλαδή «ΟΧΙ», ψήφισαν 20 Βουλευτές.

«Παρών», εψήφισε ουδείς.

Συνεπώς το άρθρο 7 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Επί του άρθρου 13:

Υπέρ του άρθρου, δηλαδή «ΝΑΙ», ψήφισαν 156 Βουλευτές.

Κατά του άρθρου, δηλαδή «ΟΧΙ», ψήφισαν 20 Βουλευτές.

«Παρών», εψήφισε ουδείς.

Συνεπώς το άρθρο 13 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Οι θέσεις των κομμάτων, όπως αποτυπώθηκαν κατά την ψήφιση με το ηλεκτρονικό σύστημα, καταχωρίζονται στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης και έχουν ως εξής:

Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων και άλλα

ζητήματα οικογενειακού δικαίου.

Ονοματεπώνυμο	Κ.Ο	Εκλ. Περιφέρεια	Ψήφος
Άρθρο 7 όπως τροπ. (ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΨΗΦΟΙ: ΝΑΙ:156, ΟΧΙ:20, ΠΡΝ:0)			
ΑΒΔΕΛΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ	Α΄ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΟΧΙ
ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ	ΜΕΡΑ25	Α΄ ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΑΔΑΜΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ	ΜΕΡΑ25	Β΄ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΟΧΙ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ	Β2΄ ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΛΕΣΒΟΥ	ΝΑΙ
ΑΚΤΥΠΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	ΝΑΙ
ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ	Β1΄ ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ	Νέα Δημοκρατία	ΑΧΑΪΑΣ	ΝΑΙ
ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΟΖΑΝΗΣ	ΝΑΙ
ΑΜΥΡΑΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΝΑΙ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ ΣΑΒΒΑΣ	Νέα Δημοκρατία	Β΄ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	ΝΑΙ
ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΦΛΩΡΙΝΗΣ	ΝΑΙ
ΑΠΑΤΖΙΔΗ ΜΑΡΙΑ	ΜΕΡΑ25	Α΄ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΟΧΙ
ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ ΦΩΤΕΙΝΗ	Νέα Δημοκρατία	ΣΕΡΡΩΝ	ΝΑΙ
ΑΡΣΕΝΗΣ ΚΡΙΤΩΝ-ΗΛΙΑΣ	ΜΕΡΑ25	Β2΄ ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ-ΧΑΪΔΩ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ	Β΄ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΟΧΙ
ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΝΑΙ
ΑΥΓΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΑ-ΘΕΟΔΩΡΑ	Νέα Δημοκρατία	ΗΛΕΙΑΣ	ΝΑΙ
ΒΑΓΕΝΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ	Β3΄ ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	ΟΧΙ

		ΑΘΗΝΩΝ	
ΒΑΓΙΩΝΑΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ	Νέα Δημοκρατία	Β2' ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ(ΓΙΑΝΗΣ)	ΜέΡΑ25	Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΟΧΙ
ΒΑΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ(ΛΑΚΗΣ)	Νέα Δημοκρατία	ΠΕΛΛΗΣ	ΝΑΙ
ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΗΜΑΘΙΑΣ	ΝΑΙ
ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΟΧΙ
ΒΛΑΣΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	ΝΑΙ
ΒΛΑΧΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Α' ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΒΟΛΟΥΔΑΚΗΣ ΜΑΝΟΥΣΟΣ-ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΧΑΝΙΩΝ	ΝΑΙ
ΒΟΡΙΔΗΣ ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ(ΜΑΚΗΣ)	Νέα Δημοκρατία	Α' ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΒΟΥΛΤΕΨΗ ΣΟΦΙΑ	Νέα Δημοκρατία	Β3' ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΒΡΟΥΤΣΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	ΝΑΙ
ΒΡΥΖΙΔΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	Νέα Δημοκρατία	ΚΟΖΑΝΗΣ	ΝΑΙ
ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΝΑΙ
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΙΛΙΚΙΑΣ	ΝΑΙ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ	Νέα Δημοκρατία	Β1' ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΠΡΕΒΕΖΗΣ	ΝΑΙ
ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ ΜΑΡΙΟΡΗ(ΜΑΡΙΕΤΤΑ)	Νέα Δημοκρατία	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΟΧΙ
ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	ΝΑΙ
ΓΚΙΚΑΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΝΑΙ
ΓΚΙΟΥΛΕΚΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ ΚΛΕΩΝ	ΜέΡΑ25	Β1' ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΔΑΒΑΚΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	ΝΑΙ
ΔΕΝΔΙΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ-ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Β3' ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΔΕΡΜΕΝΤΖΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΕΒΡΟΥ	ΝΑΙ
ΔΗΜΑΣ ΧΡΙΣΤΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΝΑΙ
ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΕΒΡΟΥ	ΝΑΙ
ΔΙΓΑΛΑΚΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΧΑΝΙΩΝ	ΝΑΙ
ΔΟΥΝΙΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ(ΝΟΝΗ)	Νέα Δημοκρατία	Α' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΝΑΙ
ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΑΝΝΑ	Νέα Δημοκρατία	Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΖΕΜΠΙΛΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΕΥΒΟΙΑΣ	ΝΑΙ
ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ(ΤΑΚΗΣ)	Νέα Δημοκρατία	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΝΑΙ

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ(ΧΑΡΗΣ)	Νέα Δημοκρατία	Β3΄ ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΙΑΤΡΙΔΗ ΤΣΑΜΠΙΚΑ(ΜΙΚΑ)	Νέα Δημοκρατία	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	ΝΑΙ
ΚΑΒΒΑΔΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΛΕΥΚΑΔΟΣ	ΝΑΙ
ΚΑΙΡΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Β1΄ ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ ΝΙΚΗΤΑΣ	Νέα Δημοκρατία	Α΄ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Α΄ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΚΑΛΛΙΑΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Νέα Δημοκρατία	Β3΄ ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΝΑΙ
ΚΑΠΠΑΤΟΣ ΠΑΝΑΓΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	ΝΑΙ
ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	ΝΑΙ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ ΑΝΝΑ	Νέα Δημοκρατία	Β3΄ ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ τ ΑΛΕΞ.	Νέα Δημοκρατία	Α΄ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ τ ΑΧΙΛ.	Νέα Δημοκρατία	ΣΕΡΡΩΝ	ΝΑΙ
ΚΑΡΑΟΓΛΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Β΄ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΠΕΛΛΗΣ	ΝΑΙ
ΚΑΤΣΑΝΙΩΤΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	Νέα Δημοκρατία	ΑΧΑΪΑΣ	ΝΑΙ
ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Α΄ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΝΑΙ
ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ ΣΥΜΕΩΝ(ΣΙΜΟΣ)	Νέα Δημοκρατία	ΕΥΒΟΙΑΣ	ΝΑΙ
ΚΕΛΕΤΣΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΕΒΡΟΥ	ΝΑΙ
ΚΕΛΛΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΛΑΡΙΣΗΣ	ΝΑΙ
ΚΕΡΑΜΕΩΣ ΝΙΚΗ	Νέα Δημοκρατία	Β1΄ ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΚΕΦΑΛΑ ΜΑΡΙΑ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	Νέα Δημοκρατία	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΝΑΙ
ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ ΟΛΓΑ	Νέα Δημοκρατία	Α΄ ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΡΕΘΥΜΝΗΣ	ΝΑΙ
ΚΙΚΙΛΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Α΄ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΚΟΝΣΟΛΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ(ΜΑΝΟΣ)	Νέα Δημοκρατία	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	ΝΑΙ
ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	ΝΑΙ
ΚΟΤΡΩΝΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	ΝΑΙ
ΚΟΥΒΕΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Α΄ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Β1΄ ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	Νέα Δημοκρατία	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	ΝΑΙ
ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΝΕΟΚΛΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	ΝΑΙ
ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Β3΄ ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	ΝΑΙ

		ΑΘΗΝΩΝ	
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΟΖΑΝΗΣ	ΝΑΙ
ΚΩΤΣΗΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Β' ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΚΩΤΣΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	ΝΑΙ
ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΑΒΑΛΑΣ	ΝΑΙ
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	ΝΑΙ
ΛΕΟΝΤΑΡΙΔΗΣ ΘΕΟΦΙΛΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΣΕΡΡΩΝ	ΝΑΙ
ΛΙΑΚΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Β' ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΛΙΒΑΝΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ- ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ(ΣΠΗΛΙΟΣ)	Νέα Δημοκρατία	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	ΝΑΙ
ΛΙΟΥΠΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΝΑΙ
ΛΙΟΥΤΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΝΑΙ
ΛΟΒΕΡΔΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ-ΜΙΧΑΗΛ(ΓΙΑΝΝΗΣ)	Νέα Δημοκρατία	Β2' ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΛΟΓΙΑΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΜέΡΑ25	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΟΧΙ
ΜΑΚΡΗ ΖΩΗ(ΖΕΤΤΑ)	Νέα Δημοκρατία	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΝΑΙ
ΜΑΝΗ-ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΝΝΑ	Νέα Δημοκρατία	ΠΙΕΡΙΑΣ	ΝΑΙ
ΜΑΝΤΑΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	ΝΑΙ
ΜΑΝΩΛΑΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Α' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΝΑΙ
ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΝΑΙ
ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Β' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΝΑΙ
ΜΑΡΤΙΝΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ	Νέα Δημοκρατία	Α' ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΜΕΛΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Νέα Δημοκρατία	Α' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΝΑΙ
ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ(ΝΟΤΗΣ)	Νέα Δημοκρατία	ΧΙΟΥ	ΝΑΙ
ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Β2' ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΜΟΝΟΓΥΙΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	Νέα Δημοκρατία	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	ΝΑΙ
ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ ΦΩΤΕΙΝΗ	ΜέΡΑ25	Β' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΟΧΙ
ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ ΘΕΟΔΩΡΑ(ΝΤΟΡΑ)	Νέα Δημοκρατία	ΧΑΝΙΩΝ	ΝΑΙ
ΜΠΑΡΑΛΙΑΚΟΣ ΞΕΝΟΦΩΝ(ΦΩΝΤΑΣ)	Νέα Δημοκρατία	ΠΙΕΡΙΑΣ	ΝΑΙ
ΜΠΑΡΤΖΩΚΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΗΜΑΘΙΑΣ	ΝΑΙ
ΜΠΙΖΙΟΥ ΣΤΕΡΓΙΑΝΗ(ΣΤΕΛΛΑ)	Νέα Δημοκρατία	ΛΑΡΙΣΗΣ	ΝΑΙ
ΜΠΛΟΥΧΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΔΡΑΜΑΣ	ΝΑΙ
ΜΠΟΓΔΑΝΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Α' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΜΠΟΥΓΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΦΩΚΙΔΟΣ	ΝΑΙ
ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΝΑΙ
ΜΠΟΥΜΠΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ	ΣΕΡΡΩΝ	ΟΧΙ
ΜΠΟΥΡΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Β' ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΜΠΟΥΤΣΙΚΑΚΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ-	Νέα Δημοκρατία	Α' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΝΑΙ

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ			
ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ	Α' ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΟΧΙ
ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	Νέα Δημοκρατία	ΗΛΕΙΑΣ	ΝΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Α' ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	ΝΑΙ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΑΒΑΛΑΣ	ΝΑΙ
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ(ΜΠΑΜΠΗΣ)	Νέα Δημοκρατία	Β3' ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ(ΜΙΧΑΛΗΣ)	Νέα Δημοκρατία	ΚΟΖΑΝΗΣ	ΝΑΙ
ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΠΑΛΙΟΥΡΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ(ΚΑΤΕΡΙΝΑ)	Νέα Δημοκρατία	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΝΑΙ
ΠΑΠΠΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	ΝΑΙ
ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΑΒΑΛΑΣ	ΝΑΙ
ΠΑΤΣΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	Νέα Δημοκρατία	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	ΝΑΙ
ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΝΑΙ
ΠΙΠΙΛΗ ΦΩΤΕΙΝΗ	Νέα Δημοκρατία	Α' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	ΝΑΙ
ΠΛΕΥΡΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ(ΘΑΝΟΣ)	Νέα Δημοκρατία	Α' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ	Νέα Δημοκρατία	ΕΥΒΟΙΑΣ	ΝΑΙ
ΡΑΠΤΗ ΕΛΕΝΗ	Νέα Δημοκρατία	Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΡΑΠΤΗ ΖΩΗ	Νέα Δημοκρατία	Β1' ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ(ΘΟΔΩΡΟΣ)	Νέα Δημοκρατία	Β1' ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΣΑΚΟΡΑΦΑ ΣΟΦΙΑ	ΜέΡΑ25	Β3' ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΣΑΛΜΑΣ ΜΑΡΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	ΝΑΙ
ΣΑΜΑΡΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	ΝΑΙ
ΣΕΝΕΤΑΚΗΣ ΜΑΞΙΜΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΝΑΙ
ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ(ΣΤΡΑΤΟΣ)	Νέα Δημοκρατία	Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΣΚΟΝΔΡΑ ΑΣΗΜΙΝΑ	Νέα Δημοκρατία	ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	ΝΑΙ
ΣΚΡΕΚΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΝΑΙ
ΣΟΥΚΟΥΛΗ-ΒΙΛΙΑΛΗ ΜΑΡΙΑ- ΕΛΕΝΗ(ΜΑΡΙΛΕΝΑ)	Νέα Δημοκρατία	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΝΑΙ
ΣΠΑΝΑΚΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ-ΠΕΤΡΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Β3' ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	ΝΑΙ
ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΠΕΛΛΗΣ	ΝΑΙ
ΣΤΕΦΑΝΑΔΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΣΑΜΟΥ	ΝΑΙ

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΡΟΔΟΠΗΣ	ΝΑΙ
ΣΤΥΛΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΑΡΤΗΣ	ΝΑΙ
ΣΥΡΙΓΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ(ΑΓΓΕΛΟΣ)	Νέα Δημοκρατία	Α΄ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΤΑΓΑΡΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΝΑΙ
ΤΑΡΑΝΤΙΛΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΝΑΙ
ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΝΑΙ
ΤΖΑΒΑΡΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΗΛΕΙΑΣ	ΝΑΙ
ΤΖΗΚΑΛΑΓΙΑΣ ΖΗΣΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	ΝΑΙ
ΤΡΑΓΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Νέα Δημοκρατία	Β΄ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΝΑΙ
ΤΣΑΒΔΑΡΙΔΗΣ ΛΑΖΑΡΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΗΜΑΘΙΑΣ	ΝΑΙ
ΤΣΙΑΡΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	ΝΑΙ
ΤΣΙΓΚΡΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΑΧΑΪΑΣ	ΝΑΙ
ΤΣΙΛΙΓΓΙΡΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ(ΣΠΥΡΟΣ)	Νέα Δημοκρατία	ΞΑΝΘΗΣ	ΝΑΙ
ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ-ΝΙΚΟΛΑΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	ΝΑΙ
ΦΟΡΤΩΜΑΣ ΦΙΛΙΠΠΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	ΝΑΙ
ΦΩΤΗΛΑΣ ΙΑΣΩΝ	Νέα Δημοκρατία	ΑΧΑΪΑΣ	ΝΑΙ
ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΜΑΞΙΜΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΛΑΡΙΣΗΣ	ΝΑΙ
ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ(ΤΑΣΟΣ)	Νέα Δημοκρατία	ΣΕΡΡΩΝ	ΝΑΙ
ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Β3΄ ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ(ΚΩΣΤΗΣ)	Νέα Δημοκρατία	Β1΄ ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΧΕΙΜΑΡΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ(ΘΕΜΗΣ)	Νέα Δημοκρατία	ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	ΝΑΙ
ΧΗΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ	Β΄ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΟΧΙ
ΧΙΟΝΙΔΗΣ ΣΑΒΒΑΣ	Νέα Δημοκρατία	ΠΙΕΡΙΑΣ	ΝΑΙ
ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΗΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ(ΜΙΛΤΟΣ)	Νέα Δημοκρατία	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	ΝΑΙ
Άρθρο 13 ως έχει (ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΨΗΦΟΙ: ΝΑΙ:156, ΟΧΙ:20, ΠΡΝ:0)			
ΑΒΔΕΛΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ	Α΄ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΟΧΙ
ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ	ΜΕΡΑ25	Α΄ ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΑΔΑΜΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ	ΜΕΡΑ25	Β΄ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΟΧΙ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ	Β2΄ ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΛΕΣΒΟΥ	ΝΑΙ
ΑΚΤΥΠΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	ΝΑΙ
ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ	Β1΄ ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ	Νέα Δημοκρατία	ΑΧΑΪΑΣ	ΝΑΙ
ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΟΖΑΝΗΣ	ΝΑΙ

ΑΜΥΡΑΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΝΑΙ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ ΣΑΒΒΑΣ	Νέα Δημοκρατία	Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	ΝΑΙ
ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΦΛΩΡΙΝΗΣ	ΝΑΙ
ΑΠΑΤΖΙΔΗ ΜΑΡΙΑ	ΜέΡΑ25	Α' ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΟΧΙ
ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ ΦΩΤΕΙΝΗ	Νέα Δημοκρατία	ΣΕΡΡΩΝ	ΝΑΙ
ΑΡΣΕΝΗΣ ΚΡΙΤΩΝ-ΗΛΙΑΣ	ΜέΡΑ25	Β2' ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ-ΧΑΪΔΩ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ	Β' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΟΧΙ
ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΝΑΙ
ΑΥΓΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΑ-ΘΕΟΔΩΡΑ	Νέα Δημοκρατία	ΗΛΕΙΑΣ	ΝΑΙ
ΒΑΓΕΝΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ	Β3' ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΒΑΓΙΩΝΑΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ	Νέα Δημοκρατία	Β2' ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ(ΓΙΑΝΗΣ)	ΜέΡΑ25	Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΟΧΙ
ΒΑΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ(ΛΑΚΗΣ)	Νέα Δημοκρατία	ΠΕΛΛΗΣ	ΝΑΙ
ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΗΜΑΘΙΑΣ	ΝΑΙ
ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΟΧΙ
ΒΛΑΣΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	ΝΑΙ
ΒΛΑΧΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Α' ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΒΟΛΟΥΔΑΚΗΣ ΜΑΝΟΥΣΟΣ-ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΧΑΝΙΩΝ	ΝΑΙ
ΒΟΡΙΔΗΣ ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ(ΜΑΚΗΣ)	Νέα Δημοκρατία	Α' ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΒΟΥΛΤΕΨΗ ΣΟΦΙΑ	Νέα Δημοκρατία	Β3' ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΒΡΟΥΤΣΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	ΝΑΙ
ΒΡΥΖΙΔΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	Νέα Δημοκρατία	ΚΟΖΑΝΗΣ	ΝΑΙ
ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΝΑΙ
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΙΛΙΚΙΣ	ΝΑΙ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ	Νέα Δημοκρατία	Β1' ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΠΡΕΒΕΖΗΣ	ΝΑΙ
ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ ΜΑΡΙΟΡΗ(ΜΑΡΙΕΤΤΑ)	Νέα Δημοκρατία	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΟΧΙ
ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	ΝΑΙ
ΓΚΙΚΑΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΝΑΙ
ΓΚΙΟΥΛΕΚΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ ΚΛΕΩΝ	ΜέΡΑ25	Β1' ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	ΟΧΙ

		ΑΘΗΝΩΝ	
ΔΑΒΑΚΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	ΝΑΙ
ΔΕΝΔΙΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ-ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Β3' ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΔΕΡΜΕΝΤΖΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΕΒΡΟΥ	ΝΑΙ
ΔΗΜΑΣ ΧΡΙΣΤΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΝΑΙ
ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΕΒΡΟΥ	ΝΑΙ
ΔΙΓΑΛΑΚΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΧΑΝΙΩΝ	ΝΑΙ
ΔΟΥΝΙΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ(ΝΟΝΗ)	Νέα Δημοκρατία	Α' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΝΑΙ
ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΑΝΝΑ	Νέα Δημοκρατία	Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΖΕΜΠΙΛΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΕΥΒΟΙΑΣ	ΝΑΙ
ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ(ΤΑΚΗΣ)	Νέα Δημοκρατία	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΝΑΙ
ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ(ΧΑΡΗΣ)	Νέα Δημοκρατία	Β3' ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΙΑΤΡΙΔΗ ΤΣΑΜΠΙΚΑ(ΜΙΚΑ)	Νέα Δημοκρατία	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	ΝΑΙ
ΚΑΒΒΑΔΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΛΕΥΚΑΔΟΣ	ΝΑΙ
ΚΑΙΡΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Β1' ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ ΝΙΚΗΤΑΣ	Νέα Δημοκρατία	Α' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΚΑΛΛΙΑΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Νέα Δημοκρατία	Β3' ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΝΑΙ
ΚΑΠΠΑΤΟΣ ΠΑΝΑΓΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	ΝΑΙ
ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	ΝΑΙ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ ΑΝΝΑ	Νέα Δημοκρατία	Β3' ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ τ ΑΛΕΞ.	Νέα Δημοκρατία	Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ τ ΑΧΙΛ.	Νέα Δημοκρατία	ΣΕΡΡΩΝ	ΝΑΙ
ΚΑΡΑΟΓΛΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΠΕΛΛΗΣ	ΝΑΙ
ΚΑΤΣΑΝΙΩΤΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	Νέα Δημοκρατία	ΑΧΑΪΑΣ	ΝΑΙ
ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Α' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΝΑΙ
ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ ΣΥΜΕΩΝ(ΣΙΜΟΣ)	Νέα Δημοκρατία	ΕΥΒΟΙΑΣ	ΝΑΙ
ΚΕΛΕΤΣΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΕΒΡΟΥ	ΝΑΙ
ΚΕΛΛΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΛΑΡΙΣΗΣ	ΝΑΙ
ΚΕΡΑΜΕΩΣ ΝΙΚΗ	Νέα Δημοκρατία	Β1' ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΚΕΦΑΛΑ ΜΑΡΙΑ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	Νέα Δημοκρατία	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΝΑΙ

ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ ΟΛΓΑ	Νέα Δημοκρατία	Α΄ ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΡΕΘΥΜΝΗΣ	ΝΑΙ
ΚΙΚΙΛΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Α΄ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΚΟΝΣΟΛΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ(ΜΑΝΟΣ)	Νέα Δημοκρατία	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	ΝΑΙ
ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	ΝΑΙ
ΚΟΤΡΩΝΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	ΝΑΙ
ΚΟΥΒΕΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Α΄ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Β1΄ ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	Νέα Δημοκρατία	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	ΝΑΙ
ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΝΕΟΚΛΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	ΝΑΙ
ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Β3΄ ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΟΖΑΝΗΣ	ΝΑΙ
ΚΩΤΣΗΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Β΄ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΚΩΤΣΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	ΝΑΙ
ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΑΒΑΛΑΣ	ΝΑΙ
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	ΝΑΙ
ΛΕΟΝΤΑΡΙΔΗΣ ΘΕΟΦΙΛΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΣΕΡΡΩΝ	ΝΑΙ
ΛΙΑΚΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Β΄ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΛΙΒΑΝΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ- ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ(ΣΠΗΛΙΟΣ)	Νέα Δημοκρατία	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	ΝΑΙ
ΛΙΟΥΠΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΝΑΙ
ΛΙΟΥΤΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΝΑΙ
ΛΟΒΕΡΔΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ-ΜΙΧΑΗΛ(ΓΙΑΝΝΗΣ)	Νέα Δημοκρατία	Β2΄ ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΛΟΓΙΑΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΜέΡΑ25	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΟΧΙ
ΜΑΚΡΗ ΖΩΗ(ΖΕΤΤΑ)	Νέα Δημοκρατία	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΝΑΙ
ΜΑΝΗ-ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΝΝΑ	Νέα Δημοκρατία	ΠΙΕΡΙΑΣ	ΝΑΙ
ΜΑΝΤΑΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	ΝΑΙ
ΜΑΝΩΛΑΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Α΄ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΝΑΙ
ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΝΑΙ
ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Β΄ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΝΑΙ
ΜΑΡΤΙΝΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ	Νέα Δημοκρατία	Α΄ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΜΕΛΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Νέα Δημοκρατία	Α΄ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΝΑΙ
ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ(ΝΟΤΗΣ)	Νέα Δημοκρατία	ΧΙΟΥ	ΝΑΙ
ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Β2΄ ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΜΟΝΟΓΥΙΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	Νέα Δημοκρατία	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	ΝΑΙ

ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ ΦΩΤΕΙΝΗ	ΜέΡΑ25	Β' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΟΧΙ
ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ ΘΕΟΔΩΡΑ(ΝΤΟΡΑ)	Νέα Δημοκρατία	ΧΑΝΙΩΝ	ΝΑΙ
ΜΠΑΡΑΛΙΑΚΟΣ ΞΕΝΟΦΩΝ(ΦΩΝΤΑΣ)	Νέα Δημοκρατία	ΠΙΕΡΙΑΣ	ΝΑΙ
ΜΠΑΡΤΖΩΚΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΗΜΑΘΙΑΣ	ΝΑΙ
ΜΠΙΖΙΟΥ ΣΤΕΡΓΙΑΝΗ(ΣΤΕΛΛΑ)	Νέα Δημοκρατία	ΛΑΡΙΣΗΣ	ΝΑΙ
ΜΠΛΟΥΧΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΔΡΑΜΑΣ	ΝΑΙ
ΜΠΟΓΔΑΝΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Α' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΜΠΟΥΓΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΦΩΚΙΔΟΣ	ΝΑΙ
ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΝΑΙ
ΜΠΟΥΜΠΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ	ΣΕΡΡΩΝ	ΟΧΙ
ΜΠΟΥΡΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Β' ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΜΠΟΥΤΣΙΚΑΚΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ-ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	Νέα Δημοκρατία	Α' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΝΑΙ
ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ	Α' ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΟΧΙ
ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	Νέα Δημοκρατία	ΗΛΕΙΑΣ	ΝΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Α' ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	ΝΑΙ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΑΒΑΛΑΣ	ΝΑΙ
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ(ΜΠΑΜΠΗΣ)	Νέα Δημοκρατία	Β3' ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ(ΜΙΧΑΛΗΣ)	Νέα Δημοκρατία	ΚΟΖΑΝΗΣ	ΝΑΙ
ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΠΑΛΙΟΥΡΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ(ΚΑΤΕΡΙΝΑ)	Νέα Δημοκρατία	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΝΑΙ
ΠΑΠΠΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	ΝΑΙ
ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΑΒΑΛΑΣ	ΝΑΙ
ΠΑΤΣΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	Νέα Δημοκρατία	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	ΝΑΙ
ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΝΑΙ
ΠΙΠΙΛΗ ΦΩΤΕΙΝΗ	Νέα Δημοκρατία	Α' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	ΝΑΙ
ΠΛΕΥΡΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ(ΘΑΝΟΣ)	Νέα Δημοκρατία	Α' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ	Νέα Δημοκρατία	ΕΥΒΟΙΑΣ	ΝΑΙ
ΡΑΠΤΗ ΕΛΕΝΗ	Νέα Δημοκρατία	Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΡΑΠΤΗ ΖΩΗ	Νέα Δημοκρατία	Β1' ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ(ΘΟΔΩΡΟΣ)	Νέα Δημοκρατία	Β1' ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΣΑΚΟΡΑΦΑ ΣΟΦΙΑ	ΜέΡΑ25	Β3' ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΟΧΙ
ΣΑΛΜΑΣ ΜΑΡΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	ΝΑΙ

ΣΑΜΑΡΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	ΝΑΙ
ΣΕΝΕΤΑΚΗΣ ΜΑΞΙΜΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΝΑΙ
ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ(ΣΤΡΑΤΟΣ)	Νέα Δημοκρατία	Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΝΑΙ
ΣΚΟΝΔΡΑ ΑΣΗΜΙΝΑ	Νέα Δημοκρατία	ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	ΝΑΙ
ΣΚΡΕΚΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΝΑΙ
ΣΟΥΚΟΥΛΗ-ΒΙΛΙΑΛΗ ΜΑΡΙΑ-ΕΛΕΝΗ(ΜΑΡΙΛΕΝΑ)	Νέα Δημοκρατία	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΝΑΙ
ΣΠΑΝΑΚΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ-ΠΕΤΡΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Β3' ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	ΝΑΙ
ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΠΕΛΛΗΣ	ΝΑΙ
ΣΤΕΦΑΝΑΔΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΣΑΜΟΥ	ΝΑΙ
ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΡΟΔΟΠΗΣ	ΝΑΙ
ΣΤΥΛΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΑΡΤΗΣ	ΝΑΙ
ΣΥΡΙΓΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ(ΑΓΓΕΛΟΣ)	Νέα Δημοκρατία	Α' ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΤΑΓΑΡΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΝΑΙ
ΤΑΡΑΝΤΙΛΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΝΑΙ
ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΝΑΙ
ΤΖΑΒΑΡΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΗΛΕΙΑΣ	ΝΑΙ
ΤΖΗΚΑΛΑΓΙΑΣ ΖΗΣΗΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	ΝΑΙ
ΤΡΑΓΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Νέα Δημοκρατία	Β' ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΝΑΙ
ΤΣΑΒΔΑΡΙΔΗΣ ΛΑΖΑΡΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΗΜΑΘΙΑΣ	ΝΑΙ
ΤΣΙΑΡΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	ΝΑΙ
ΤΣΙΓΚΡΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΑΧΑΪΑΣ	ΝΑΙ
ΤΣΙΛΙΓΓΙΡΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ(ΣΠΥΡΟΣ)	Νέα Δημοκρατία	ΞΑΝΘΗΣ	ΝΑΙ
ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ-ΝΙΚΟΛΑΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	ΝΑΙ
ΦΟΡΤΩΜΑΣ ΦΙΛΙΠΠΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	ΝΑΙ
ΦΩΤΗΛΑΣ ΙΑΣΩΝ	Νέα Δημοκρατία	ΑΧΑΪΑΣ	ΝΑΙ
ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΜΑΞΙΜΟΣ	Νέα Δημοκρατία	ΛΑΡΙΣΗΣ	ΝΑΙ
ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ(ΤΑΣΟΣ)	Νέα Δημοκρατία	ΣΕΡΡΩΝ	ΝΑΙ
ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	Νέα Δημοκρατία	Β3' ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ(ΚΩΣΤΗΣ)	Νέα Δημοκρατία	Β1' ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	ΝΑΙ
ΧΕΙΜΑΡΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ(ΘΕΜΗΣ)	Νέα Δημοκρατία	ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	ΝΑΙ
ΧΗΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ	Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΟΧΙ
ΧΙΟΝΙΔΗΣ ΣΑΒΒΑΣ	Νέα Δημοκρατία	ΠΙΕΡΙΑΣ	ΝΑΙ
ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΗΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ(ΜΙΛΤΟΣ)	Νέα Δημοκρατία	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	ΝΑΙ

Ημ/νία:20/05/2021

Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων και άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίου.

Άρθρο	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΡΝ	ΣΥΝ
Άρθρο 7 όπως τροπ.	156	20	0	176
Άρθρο 13 ως έχει	156	20	0	176

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Σχετικά με την ψηφοφορία των εισηγητών - αγορητών, μετά την ολοκλήρωση της ονομαστικής ηλεκτρονικής ψηφοφορίας, προχωρούμε στην ψήφιση των υπολοίπων άρθρων και της τροπολογίας του νομοσχεδίου.

Παρακαλούνται οι εισηγητές και οι ειδικοί αγορητές να κατα-

θέσουν στο Προεδρείο τα έγγραφα με τις ψήφους τους για τα υπόλοιπα άρθρα και την τροπολογία, το ακροτελεύτιο άρθρο και το σύνολο του νομοσχεδίου, προκειμένου να συμπεριληφθούν στα επίσημα Πρακτικά της Βουλής.

(Στο σημείο αυτό κατατίθενται για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία έχουν ως εξής:

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ (186)

Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων και άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίου

Κοινοβουλευτική Ομάδα: ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 Εισηγητής/Ειδ. Αγορητής: Αννα Μάνη - Πυλαρομυζού

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 1 όπως τροπ.	✓		
Άρθρο 2 ως έχει	✓		
Άρθρο 3 όπως τροπ.	✓		
Άρθρο 4 όπως τροπ.	✓		
Άρθρο 5 ως έχει	✓		
Άρθρο 6 όπως τροπ.	✓		
Άρθρο 7 σε ονομαστική			
Άρθρο 8 όπως τροπ.	✓		
Άρθρο 9 όπως τροπ.	✓		
Άρθρο 10 ως έχει	✓		
Άρθρο 11 ως έχει	✓		
Άρθρο 12 όπως τροπ.	✓		
Άρθρο 13 σε ονομαστική			
Άρθρο 14 ως έχει	✓		
Άρθρο 15 ως έχει	✓		
Άρθρο 16 ως έχει	✓		
Άρθρο 17 όπως τροπ.	✓		
Άρθρο 18 ως έχει	✓		
Άρθρο 19 ως έχει	✓		
Άρθρο 20 ως έχει	✓		
Άρθρο 21 ως έχει	✓		
Άρθρο 22 ως έχει	✓		
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 890/69	✓		
Ακροτελεύτιο άρθρο όπως τροπ.	✓		
Επί του Συνόλου	✓		

Υπογραφή Βουλευτή

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ (186)

Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων και άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίουΚοινοβουλευτική Ομάδα: ΣΥΡΙΖΑΕισηγητής/Ειδ. Αγορητής: Θ. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 1 όπως τροπ.	✓		
Άρθρο 2 ως έχει	✓		
Άρθρο 3 όπως τροπ.	✓		
Άρθρο 4 όπως τροπ.	✓		
Άρθρο 5 ως έχει			✓
Άρθρο 6 όπως τροπ.	✓		
Άρθρο 7 σε ονομαστική			
Άρθρο 8 όπως τροπ.	✓		
Άρθρο 9 όπως τροπ.	✓		
Άρθρο 10 ως έχει	✓		
Άρθρο 11 ως έχει			✓
Άρθρο 12 όπως τροπ.		✓	
Άρθρο 13 σε ονομαστική			
Άρθρο 14 ως έχει		✓	
Άρθρο 15 ως έχει	✓		
Άρθρο 16 ως έχει	✓		
Άρθρο 17 όπως τροπ.	✓		
Άρθρο 18 ως έχει	✓		
Άρθρο 19 ως έχει	✓		
Άρθρο 20 ως έχει	✓		
Άρθρο 21 ως έχει	✓		
Άρθρο 22 ως έχει	✓		
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 890/69			✓
Ακροτελεύτιο άρθρο όπως τροπ.	✓		
Επί του Συνόλου		✓	

Υπογραφή Βουλευτή

 Θ. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

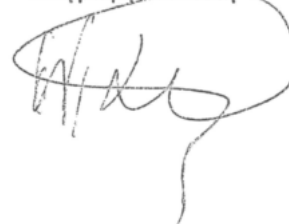
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ (186)

Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων και άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίουΚοινοβουλευτική Ομάδα: ΕΥΗΜΙΑ ΑΛΛΑΡΧΗΣΕισηγητής/Ειδ. Αγορητής: ΕΥ-ΒΑΣΙΛΑΝΤΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 1 όπως τροπ.			✓
Άρθρο 2 ως έχει			✓
Άρθρο 3 όπως τροπ.	✓		
Άρθρο 4 όπως τροπ.	✓		
Άρθρο 5 ως έχει		✓	
Άρθρο 6 όπως τροπ.	✓		
Άρθρο 7 σε ονομαστική			
Άρθρο 8 όπως τροπ.		✓	
Άρθρο 9 όπως τροπ.	✓		
Άρθρο 10 ως έχει	✓		
Άρθρο 11 ως έχει			✓
Άρθρο 12 όπως τροπ.	✓		
Άρθρο 13 σε ονομαστική			
Άρθρο 14 ως έχει		✓	
Άρθρο 15 ως έχει	✓		
Άρθρο 16 ως έχει	✓		
Άρθρο 17 όπως τροπ.	✓		
Άρθρο 18 ως έχει			✓
Άρθρο 19 ως έχει			✓
Άρθρο 20 ως έχει	✓		
Άρθρο 21 ως έχει	✓		
Άρθρο 22 ως έχει	✓		
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 890/69	✓		
Ακροτελεύτιο άρθρο όπως τροπ.			✓
Επί του Συνόλου		✓	

Υπογραφή Βουλευτή

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ (186)

Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων και άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίουΚοινοβουλευτική Ομάδα: ΚΚΕΕισηγητής/Ειδ. Αγορητής: ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 1 όπως τροπ.			✓
Άρθρο 2 ως έχει			✓
Άρθρο 3 όπως τροπ.	✓		
Άρθρο 4 όπως τροπ.			✓
Άρθρο 5 ως έχει			✓
Άρθρο 6 όπως τροπ.	✓		
Άρθρο 7 σε ονομαστική			
Άρθρο 8 όπως τροπ.		✓	
Άρθρο 9 όπως τροπ.			✓
Άρθρο 10 ως έχει		✓	
Άρθρο 11 ως έχει	✓		
Άρθρο 12 όπως τροπ.			✓
Άρθρο 13 σε ονομαστική			
Άρθρο 14 ως έχει		✓	
Άρθρο 15 ως έχει		✓	
Άρθρο 16 ως έχει		✓	
Άρθρο 17 όπως τροπ.		✓	
Άρθρο 18 ως έχει		✓	
Άρθρο 19 ως έχει			✓
Άρθρο 20 ως έχει			✓
Άρθρο 21 ως έχει		✓	
Άρθρο 22 ως έχει		✓	
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 890/69			✓
Ακροτελεύτιο άρθρο όπως τροπ.			✓
Επί του Συνόλου			✓

Υπογραφή Βουλευτή

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ (186)

Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων και άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίουΚοινοβουλευτική Ομάδα: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗΕισηγητής/Ειδ. Αγορητής: ΧΗΤΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 1 όπως τροπ.			✓
Άρθρο 2 ως έχει		✓	
Άρθρο 3 όπως τροπ.			✓
Άρθρο 4 όπως τροπ.		✓	
Άρθρο 5 ως έχει		✓	
Άρθρο 6 όπως τροπ.		✓	
Άρθρο 7 σε ονομαστική			
Άρθρο 8 όπως τροπ.			✓
Άρθρο 9 όπως τροπ.			✓
Άρθρο 10 ως έχει		✓	
Άρθρο 11 ως έχει			✓
Άρθρο 12 όπως τροπ.			✓
Άρθρο 13 σε ονομαστική			
Άρθρο 14 ως έχει			✓
Άρθρο 15 ως έχει			✓
Άρθρο 16 ως έχει			✓
Άρθρο 17 όπως τροπ.			✓
Άρθρο 18 ως έχει			✓
Άρθρο 19 ως έχει			✓
Άρθρο 20 ως έχει		✓	
Άρθρο 21 ως έχει		✓	
Άρθρο 22 ως έχει		✓	
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 890/69		✓	
Ακροτελεύτιο άρθρο όπως τροπ.		✓	
Επί του Συνόλου		✓	

Υπογραφή Βουλευτή

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ (186)

Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων και άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίου

Κοινοβουλευτική Ομάδα: ΝΕΡΑ25
 Εισηγητής/Ειδ. Αγορητής: Αγγελική Αδαμαντίδου

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΠΑΡΩΝ
Άρθρο 1 όπως τροπ.		✓	
Άρθρο 2 ως έχει		✓	
Άρθρο 3 όπως τροπ.		✓	
Άρθρο 4 όπως τροπ.		✓	
Άρθρο 5 ως έχει		✓	
Άρθρο 6 όπως τροπ.		✓	
Άρθρο 7 σε ονομαστική			
Άρθρο 8 όπως τροπ.		✓	
Άρθρο 9 όπως τροπ.		✓	
Άρθρο 10 ως έχει		✓	
Άρθρο 11 ως έχει		✓	
Άρθρο 12 όπως τροπ.		✓	
Άρθρο 13 σε ονομαστική			
Άρθρο 14 ως έχει		✓	
Άρθρο 15 ως έχει		✓	
Άρθρο 16 ως έχει		✓	
Άρθρο 17 όπως τροπ.		✓	
Άρθρο 18 ως έχει		✓	
Άρθρο 19 ως έχει		✓	
Άρθρο 20 ως έχει		✓	
Άρθρο 21 ως έχει		✓	
Άρθρο 22 ως έχει		✓	
ΥΠ.ΤΡΟΠ. 890/69			✓
Ακροτελεύτιο άρθρο όπως τροπ.		✓	
Επί του Συνόλου		✓	

Υπογραφή Βουλευτή

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Μετά την ολοκλήρωση της ψηφοφορίας, το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων και άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίου» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Μεταρρυθμίσεις αναφορικά με τις σχέσεις γονέων και τέκνων, άλλα ζητήματα οικογενειακού δικαίου και λοιπές επείγουσες διατάξεις

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1: Σκοπός

Άρθρο 2: Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΚΑΤΟΙΚΙΑ, ΣΥΝΑΙΝΕΤΙΚΟ ΔΙΑΖΥΓΙΟ, ΣΧΕΣΕΙΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Άρθρο 3: Κατοικία ανηλίκου - Τροποποίηση του άρθρου 56 Α.Κ.

Άρθρο 4: Συναινετικό διαζύγιο - Αντικατάσταση του άρθρου 1441 Α.Κ.

Άρθρο 5: Συμφέρον τέκνου - Τροποποίηση του άρθρου 1511 Α.Κ.

Άρθρο 6: Σε περίπτωση διαφωνίας - Αντικατάσταση του άρθρου 1512 Α.Κ.

Άρθρο 7: Από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας - Τροποποίηση του άρθρου 1510 Α.Κ. - Αντικατάσταση του τίτλου και του άρθρου 1513 Α.Κ.

Άρθρο 8: Παρέκκλιση από την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας - Αντικατάσταση του άρθρου 1514 Α.Κ.

Άρθρο 9: Τέκνα χωρίς γάμο των γονέων τους - Αντικατάσταση του άρθρου 1515 Α.Κ.

Άρθρο 10: Πράξεις από τον έναν γονέα - Τροποποίηση του άρθρου 1516 Α.Κ.

Άρθρο 11: Επιμέλεια του προσώπου - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 1518 Α.Κ.

Άρθρο 12: Από κοινού άσκηση της επιμέλειας του τέκνου σε σημαντικά ζητήματα - Αντικατάσταση του τίτλου και του άρθρου 1519 Α.Κ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΕΚΜΗΡΙΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΚΑΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΓΟΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Άρθρο 13: Δικαίωμα επικοινωνίας - Αντικατάσταση του άρθρου 1520 Α.Κ.

Άρθρο 14: Συνέπειες κακής άσκησης - Αντικατάσταση του άρθρου 1532 Α.Κ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΔΙΚΑΣΤΩΝ

Άρθρο 15: Ορισμός διαμεσολαβητών

Άρθρο 16: Έκτακτα προγράμματα επιμόρφωσης στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών

Άρθρο 17: Επιμόρφωση δικαστών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 18: Εφαρμογή των Κεφαλαίων Β' και Γ' σε εκκρεμείς υποθέσεις

Άρθρο 19: Μεταβατική διάταξη για τα τέκνα που αναγνωρίστηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 20: Εξουσιοδοτική διάταξη για τη συμφωνία λύσης του γάμου με ηλεκτρονικά μέσα

Άρθρο 21: Εξουσιοδοτική διάταξη για τη διαμεσολάβηση

Άρθρο 22: Εξουσιοδοτική διάταξη για τη χρηματοδότηση επιμορφωτικών σεμιναρίων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ': ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗ ΘΗΤΕΙΑ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΩΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΑΡΧΩΝ

Άρθρο 23: Αύξηση κατά δέκα (10) των οργανικών θέσεων στο Υπουργείο Δικαιοσύνης για τη στελέχωση του Γραφείου Συλλογής και Επεξεργασίας Δικαστικών Στατιστικών Στοιχείων

Άρθρο 24: Προαγωγές ανώτατων δικαστικών λειτουργών - Τροποποίηση των παρ. 9, 10 και 11 του άρθρου 77 του ν. 1756/1988

Άρθρο 25: Θητεία μελών Ανεξάρτητων Αρχών

Άρθρο 26: Παράταση ισχύος του Πίνακα Επιτυχόντων του διαγωνισμού για την πρόσληψη δόκιμων Ειρηνοδίκων Δ' τάξης

Άρθρο 27: Αναστολή διοικητικών διαδικασιών και υποχρέωσης καταβολής τελών, παραβόλων και εισφορών ως προς δικαστικές αποφάσεις

Άρθρο 28: Ρυθμίσεις για τις Ομάδες Διοίκησης του Ο.Σ.Δ.Δ.Υ.Π.Π. - Τροποποίηση του άρθρου 29 του ν. 4587/2018

Άρθρο 29: Καθήκοντα εισαγγελέων οικονομικού εγκλήματος - Τροποποίηση του άρθρου 35 του ν. 4620/2019

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η': ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 30: Έναρξη ισχύος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Ο παρών νόμος αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση του βέλτιστου συμφέροντος του τέκνου δια της ενεργού παρουσίας και των δύο γονέων κατά την ανατροφή του και την εκπλήρωση της ευθύνης τους έναντι αυτού. Οι διατάξεις του ερμηνεύονται και εφαρμόζονται σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις, που δεσμεύουν τη Χώρα, ιδίως με τη Διεθνή Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού, που κυρώθηκε με τον ν. 2101/1992 (Α' 192) και τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση Κωνσταντινούπολης), που κυρώθηκε με τον ν. 4531/2018 (Α' 62), και δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι δικαιολογούν τη μη τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτές.

Άρθρο 2 Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος νόμου αποτελεί η αναμόρφωση των σχέσεων μεταξύ γονέων και τέκνου μετά τη διακοπή της συμβίωσης, το διαζύγιο, την ακύρωση του γάμου ή τη λύση του συμφώνου συμβίωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΚΑΤΟΙΚΙΑ, ΣΥΝΑΙΝΕΤΙΚΟ ΔΙΑΖΥΓΙΟ, ΣΧΕΣΕΙΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Άρθρο 3 Κατοικία ανηλίκου - Τροποποίηση του άρθρου 56 Α.Κ.

Στο άρθρο 56 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ., π.δ. 456/1984, Α' 164) προστίθενται τρίτο και τέταρτο εδάφιο και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 56

Ο ανήλικος που τελεί υπό γονική μέριμνα, έχει κατοικία την κατοικία των γονέων του ή του γονέα που ασκεί μόνος του τη γονική μέριμνα. Αν τη γονική μέριμνα ασκούν και οι δύο γονείς, χωρίς να έχουν την ίδια κατοικία, ο ανήλικος έχει κατοικία την κατοικία του γονέα με τον οποίο διαμένει.

Η επίδοση εγγράφων που αφορούν το τέκνο γίνεται στην κατοικία του γονέα με τον οποίο διαμένει ή του τρίτου που ασκεί τη γονική μέριμνα. Ο γονέας με τον οποίο διαμένει το τέκνο, υποχρεώνεται άμεσα να ενημερώσει τον άλλο γονέα σχετικά με την επίδοση και το περιεχόμενο των εγγράφων που το αφορούν.

Ο ανήλικος που τελεί υπό επιτροπεία ή όποιος τελεί υπό πλήρη στερητική δικαστική συμπαράσταση, έχει κατοικία την κατοικία του επιτρόπου ή του δικαστικού συμπαραστάτη του.»

Άρθρο 4
Συναινετικό διαζύγιο - Αντικατάσταση
του άρθρου 1441 Α.Κ.

Το άρθρο 1441 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ., π.δ. 456/1984, Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1441
Συναινετικό διαζύγιο

1. Οι σύζυγοι μπορούν, με έγγραφη συμφωνία ή κοινή ψηφιακή δήλωση, να λύσουν τον γάμο τους. Η έγγραφη συμφωνία καταρτίζεται μεταξύ των συζύγων ή η κοινή ψηφιακή δήλωση υποβάλλεται από αυτούς με την παρουσία ή με ψηφιακή σύμπραξη πληρεξούσιου δικηγόρου αντίστοιχα για καθέναν από αυτούς. Όταν η συμφωνία είναι έγγραφη, υπογράφεται από τους ίδιους και από τους πληρεξούσιους δικηγόρους τους ή μόνο από τους τελευταίους, εφόσον είναι εφοδιασμένοι με ειδικό πληρεξούσιο. Η πληρεξουσιότητα πρέπει να έχει δοθεί μέσα στον τελευταίο μήνα πριν από την υπογραφή της συμφωνίας.

2. Αν υπάρχουν ανήλικα τέκνα, για να λυθεί ο γάμος, πρέπει με την έγγραφη συμφωνία ή την κοινή ψηφιακή δήλωση της παρ. 1 ή με άλλη συμφωνία μεταξύ των συζύγων, που καταρτίζεται όπως ορίζεται στην παρ. 1, να ρυθμίζεται η κατανομή της γονικής μέριμνας και ιδίως η επιμέλεια των τέκνων, ο τόπος διαμονής τους, ο γονέας με τον οποίο διαμένουν, η επικοινωνία τους με τον άλλο γονέα και η διατροφή τους. Η ανωτέρω έγγραφη συμφωνία ή η κοινή ψηφιακή δήλωση ισχύει για τουλάχιστον δύο (2) έτη και παρατείνεται αυτοδικαίως, εκτός αν κάποιος από τους δύο γονείς δηλώσει εγγράφως στον άλλο γονέα, πριν τη λήξη του συμφωνημένου χρόνου, ότι δεν επιθυμεί την παράτασή της.

3. α. Η έγγραφη συμφωνία για τη λύση του γάμου, καθώς και κάθε χωριστή συμφωνία για την κατανομή της γονικής μέριμνας, την επιμέλεια, τον τόπο διαμονής, την επικοινωνία και τη διατροφή των ανηλίκων τέκνων, υποβάλλονται από τους πληρεξούσιους δικηγόρους του κάθε συζύγου μαζί με τα ειδικά πληρεξούσια σε συμβολαιογράφο.

β. Η κατάρτιση της συμβολαιογραφικής πράξης της παρ. 4 απέχει τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες από την έγγραφη συμφωνία των συζύγων ή την κοινή ψηφιακή δήλωση. Η ημερομηνία της έγγραφης συμφωνίας των συζύγων αποδεικνύεται με βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής αυτών. Βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής των συζύγων δεν απαιτείται στην περίπτωση υποβολής κοινής ψηφιακής δήλωσης.

4. Ο συμβολαιογράφος συντάσσει πράξη με την οποία βεβαιώνει τη λύση του γάμου, επικυρώνει τις συμφωνίες των συζύγων και τις ενσωματώνει σε αυτή. Τη συμβολαιογραφική πράξη υπογράφουν ή εγκρίνουν με ηλεκτρονικά μέσα οι σύζυγοι και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους ή μόνο οι τελευταίοι, εφόσον είναι εφοδιασμένοι με ειδικό πληρεξούσιο. Η πληρεξουσιότητα δίδεται τον τελευταίο μήνα πριν από την υπογραφή της πράξης. Όταν η βεβαίωση αφορά στην επιμέλεια, επικοινωνία και διατροφή των ανηλίκων τέκνων, η πράξη αποτελεί εκτελεστό τίτλο, εφόσον έχουν συμπεριληφθεί στη συμφωνία οι ρυθμίσεις των άρθρων 950 και 951 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Μετά τη λήξη ισχύος της επικυρωμένης συμφωνίας, μπορεί να ρυθμίζονται η επιμέλεια, η επικοινωνία και η διατροφή των τέκνων για περαιτέρω χρονικό διάστημα με νέα συμφωνία και με την ίδια διαδικασία.

5. Η λύση του γάμου επέρχεται με την κατάθεση αντιγράφου της συμβολαιογραφικής πράξης στο ληξιαρχείο όπου έχει κατατεθεί η σύσταση του γάμου, ή με ενημέρωση του ληξιαρχείου με χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.»

Άρθρο 5
Συμφέρον τέκνου - Τροποποίηση του άρθρου 1511 Α.Κ.

Το άρθρο 1511 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ., π.δ. 456/1984, Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1511
Άσκηση - ανάθεση γονικής μέριμνας
κατά το συμφέρον του τέκνου

1. Κάθε απόφαση των γονέων σχετικά με την άσκηση της γονικής μέριμνας πρέπει να αποβλέπει στο βέλτιστο συμφέρον του τέκνου.

2. Στο βέλτιστο συμφέρον του τέκνου, που εξυπηρετείται ιδίως από την ουσιαστική συμμετοχή και των δύο γονέων στην ανατροφή και φροντίδα του, καθώς επίσης και από την αποτροπή διάρρηξης των σχέσεων του με καθένα από αυτούς, πρέπει να αποβλέπει και η απόφαση του δικαστηρίου, όταν αποφασίζει σχετικά με την ανάθεση της γονικής μέριμνας ή με τον τρόπο άσκησής της. Η απόφαση του δικαστηρίου συνεκτιμά παραμέτρους, όπως την ικανότητα και πρόθεση καθενός εκ των γονέων να σεβαστεί τα δικαιώματα του άλλου, τη συμπεριφορά κάθε γονέα κατά το προηγούμενο χρονικό διάστημα και τη συμμόρφωσή του με τις νόμιμες υποχρεώσεις του, δικαστικές αποφάσεις, εισαγωγικές διατάξεις και προηγούμενες συμφωνίες που είχε συνάψει με τον άλλο γονέα και αφορούν το τέκνο.

3. Η απόφαση του δικαστηρίου πρέπει επίσης να σέβεται την ισότητα μεταξύ των γονέων και να μην κάνει διακρίσεις εξαιτίας ιδίως του φύλου, του σεξουαλικού προσανατολισμού, της φυλής, της γλώσσας, της θρησκείας, των πολιτικών ή όποιων άλλων πεποιθήσεων, της ιθαγένειας, της εθνικής ή κοινωνικής προέλευσης ή της περιουσίας.

4. Ανάλογα με την ωριμότητα του τέκνου πρέπει να ζητείται και να συνεκτιμάται η γνώμη του, πριν από κάθε απόφαση σχετική με τη γονική μέριμνα και τα συμφέροντά του.»

Άρθρο 6
Σε περίπτωση διαφωνίας -
Αντικατάσταση του άρθρου 1512 Α.Κ.

Το άρθρο 1512 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ., π.δ. 456/1984, Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1512
Σε περίπτωση διαφωνίας

Κατά την άσκηση της γονικής μέριμνας οι γονείς καταβάλλουν προσπάθεια για την εξεύρεση κοινά αποδεκτών λύσεων. Αν διαφωνούν, αποφασίζει το δικαστήριο.»

Άρθρο 7
Από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας -
Τροποποίηση του άρθρου 1510 Α.Κ. - Αντικατάσταση του
τίτλου και του άρθρου 1513 Α.Κ.

1. Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 1510 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ., π.δ. 456/1984, Α' 164), μετά τις λέξεις «από κοινού» προστίθενται οι λέξεις «και εξίσου» και το εδάφιο διαμορφώνεται ως εξής: «Η μέριμνα για το ανήλικό τέκνο είναι καθήκον και δικαίωμα των γονέων (γονική μέριμνα), οι οποίοι την ασκούν από κοινού και εξίσου.»

2. Ο τίτλος και το άρθρο 1513 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ., π.δ. 456/1984, Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1513
Διαζύγιο ή ακύρωση του γάμου - διάσταση των συζύγων

Στις περιπτώσεις διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή λύσης ή ακύρωσης του συμφώνου συμβίωσης ή διακοπής της συμβίωσης των συζύγων ή των μερών του συμφώνου συμβίωσης και εφόσον ζουν και οι δύο γονείς, εξακολουθούν να ασκούν από κοινού και εξίσου τη γονική μέριμνα. Ο γονέας με τον οποίο διαμένει το τέκνο, επιχειρεί τις πράξεις που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 1516, κατόπιν προηγούμενης ενημέρωσης του άλλου γονέα.»

Άρθρο 8**Παρέκκλιση από την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας - Αντικατάσταση του τίτλου και του άρθρου 1514 Α.Κ.**

Ο τίτλος και το άρθρο 1514 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ., π.δ. 456/1984, Α' 164) αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 1514**Παρέκκλιση από την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας**

1. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 1513, οι γονείς μπορούν με έγγραφο βεβαίας χρονολογίας να ρυθμίζουν διαφορετικά την κατανομή της γονικής μέριμνας, ιδίως να αναθέτουν την άσκηση της στον έναν από αυτούς, και να καθορίζουν τον τόπο κατοικίας του τέκνου τους, τον γονέα με τον οποίο θα διαμένει, καθώς και τον τρόπο επικοινωνίας του με τον άλλο γονέα. Το ανωτέρω έγγραφο ισχύει τουλάχιστον για δύο (2) έτη και παρατείνεται αυτοδικαίως, εκτός αν κάποιος από τους δύο γονείς δηλώσει εγγράφως στον άλλο γονέα, πριν τη λήξη του συμφωνημένου χρόνου, ότι δεν επιθυμεί την παράτασή του.

2. Αν δεν είναι δυνατή η από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας, εξαιτίας διαφωνίας των γονέων και ιδίως αν ο ένας γονέας αδιαφορεί ή δεν συμπεράττει σε αυτήν ή δεν τηρεί την τυχόν υπάρχουσα συμφωνία για την άσκηση ή τον τρόπο άσκησης της γονικής μέριμνας ή αν η συμφωνία αυτή είναι αντίθετη προς το συμφέρον του τέκνου ή αν η γονική μέριμνα ασκείται αντίθετα προς το συμφέρον του τέκνου, καθένας από τους γονείς προσφεύγει σε διαμεσολάβηση, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ενδοοικογενειακής βίας, όπως ο νόμος ορίζει. Αν διαφωνούν, αποφασίζει το δικαστήριο.

3. Το δικαστήριο μπορεί ανάλογα με την περίπτωση:

α) να καταναείμει την άσκηση της γονικής μέριμνας μεταξύ των γονέων, να εξειδικεύσει τον τρόπο άσκησης της στα κατ' ιδίαν θέματα ή να αναθέσει την άσκηση της γονικής μέριμνας στον ένα γονέα ή σε τρίτο,

β) να διατάξει πραγματογνωμοσύνη ή τη λήψη οποιουδήποτε άλλου πρόσφορου μέτρου,

γ) να διατάξει διαμεσολάβηση ή την επανάληψη διακοπείσας διαμεσολάβησης, ορίζοντας συγχρόνως τον διαμεσολαβητή.

Για τη λήψη της απόφασής του το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη τους έως τότε δεσμούς του τέκνου με τους γονείς και τους αδελφούς του, καθώς και τις τυχόν συμφωνίες που έκαναν οι γονείς του τέκνου για την άσκηση της γονικής μέριμνας.»

Άρθρο 9**Τέκνα χωρίς γάμο των γονέων τους - Αντικατάσταση του άρθρου 1515 Α.Κ.**

Το άρθρο 1515 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ., π.δ. 456/1984, Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1515**Τέκνα χωρίς γάμο των γονέων τους**

Η γονική μέριμνα του ανηλίκου τέκνου που γεννήθηκε και παραμένει χωρίς γάμο των γονέων του ανήκει στη μητέρα του. Όταν το τέκνο αναγνωρίζεται εκούσια ή δικαστικά με αγωγή που άσκησε ο πατέρας, αποκτά γονική μέριμνα και ο πατέρας, την οποία ασκεί από κοινού με τη μητέρα. Αν οι γονείς δεν ζουν μαζί, εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 1513 και 1514.

Σε περίπτωση δικαστικής αναγνώρισης, στην οποία αντιδίκησε ο πατέρας, αυτός δεν ασκεί γονική μέριμνα ούτε αναπληρώνει τη μητέρα στην άσκηση της, εκτός αν υπάρχει συμφωνία των γονέων. Το δικαστήριο μπορεί, αν το επιβάλλει το συμφέρον του τέκνου, να αποφασίσει διαφορετικά μετά από αίτηση του πατέρα.»

Άρθρο 10**Πράξεις από τον έναν γονέα - Τροποποίηση του άρθρου 1516 Α.Κ.**

Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 1516 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ., π.δ. 456/1984, Α' 164) αντικαθίσταται και το άρθρο 1516 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1516**Πράξεις από τον έναν γονέα**

Ο καθένας από τους γονείς επιχειρεί και μόνος του πράξεις αναφερόμενες στην άσκηση της γονικής μέριμνας:

1. Όταν πρόκειται για συνήθεις πράξεις επιμέλειας του προσώπου του τέκνου ή για την τρέχουσα διαχείριση της περιουσίας του ή για πράξεις που έχουν επείγοντα χαρακτηριστικά,

2. Όταν πρόκειται για τη λήψη δήλωσης της βούλησης που είναι απευθυντέα προς το τέκνο.

Στις περιπτώσεις διακοπής της συμβίωσης των γονέων, διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου τους, καθώς και όταν πρόκειται για τέκνο γεννημένο χωρίς γάμο των γονέων του, κάθε ένας από τους γονείς μπορεί να ασκεί τις αξιώσεις διατροφής που έχει το τέκνο κατά του άλλου γονέα ή τρίτου.»

Άρθρο 11**Επιμέλεια του προσώπου - Προσθήκη εδαφίου στο άρθρο 1518 Α.Κ.**

Στο άρθρο 1518 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ., π.δ. 456/1984, Α' 164) τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο, προστίθεται νέο εδάφιο στο τέλος και το άρθρο 1518 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1518**Επιμέλεια του προσώπου**

Η επιμέλεια του προσώπου του τέκνου περιλαμβάνει ιδίως την ανατροφή, την επίβλεψη, τη μόρφωση και την εκπαίδευσή του, καθώς και τον προσδιορισμό του τόπου διαμονής του.

Κατά την ανατροφή του τέκνου οι γονείς το ενισχύουν, χωρίς διάκριση φύλου, να αναπτύσσει υπεύθυνα και με κοινωνική συνείδηση την προσωπικότητά του. Η λήψη σωφρονιστικών μέτρων επιτρέπεται μόνο εφόσον αυτά είναι παιδαγωγικός αναγκαία και δεν θίγουν την αξιοπρέπεια του τέκνου.

Κατά τη μόρφωση και την επαγγελματική εκπαίδευση του τέκνου οι γονείς λαμβάνουν υπόψη τις ικανότητες και τις προσωπικές του κλίσεις. Γι' αυτόν τον σκοπό οφείλουν να συνεργάζονται με το σχολείο και αν υπάρχει ανάγκη, να ζητούν τη συνδρομή αρμοδίων κρατικών υπηρεσιών ή δημοσίων οργανισμών.

Κάθε γονέας υποχρεούται να διαφυλάσσει και να ενισχύει τη σχέση του τέκνου με τον άλλο γονέα, τους αδελφούς του, καθώς και με την οικογένεια του άλλου γονέα, ιδίως όταν οι γονείς δεν ζουν μαζί ή ο άλλος γονέας έχει αποβιώσει.»

Άρθρο 12**Από κοινού άσκηση της επιμέλειας του τέκνου σε σημαντικά ζητήματα - Αντικατάσταση του τίτλου και του άρθρου 1519 Α.Κ.**

Ο τίτλος και το άρθρο 1519 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ., π.δ. 456/1984, Α' 164) αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 1519**Σημαντικά ζητήματα επιμέλειας τέκνου**

Όταν η επιμέλεια ασκείται από τον έναν γονέα ή έχει γίνει κατανομή της μεταξύ των γονέων, οι αποφάσεις για την ονοματοδοσία του τέκνου, για το θρήσκευμα, για ζητήματα της υγείας του, εκτός από τα επείγοντα και τα εντελώς τρέχοντα, καθώς και για ζητήματα εκπαίδευσης που επιδρούν αποφασιστικά στο μέλ-

λον του, λαμβάνονται από τους δύο γονείς από κοινού. Τα δύο τελευταία εδάφια του άρθρου 1510 και το άρθρο 1512 εφαρμόζονται αναλόγως.

Για τη μεταβολή του τόπου διαμονής του τέκνου που επιδρά ουσιαστικά στο δικαίωμα επικοινωνίας του γονέα με τον οποίο δεν διαμένει το τέκνο, απαιτείται προηγούμενη έγγραφη συμφωνία των γονέων ή προηγούμενη δικαστική απόφαση που εκδίδεται μετά από αίτηση ενός από τους γονείς. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει κάθε πρόσφορο μέτρο.

Ο γονέας στον οποίο δεν έχει ανατεθεί η άσκηση της επιμέλειας έχει το δικαίωμα να ζητά από τον άλλο πληροφορίες για το πρόσωπο και την περιουσία του τέκνου.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' **ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΕΚΜΗΡΙΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ** **ΣΥΝΕΠΕΙΣ ΚΑΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΓΟΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ -** **ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ**

Άρθρο 13 **Δικαίωμα επικοινωνίας - Αντικατάσταση** **του άρθρου 1520 Α.Κ.**

Το άρθρο 1520 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ., π.δ. 456/1984, Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1520 **Προσωπική επικοινωνία**

Ο γονέας με τον οποίο δεν διαμένει το τέκνο, έχει το δικαίωμα και την υποχρέωση της, κατά το δυνατό, ευρύτερης επικοινωνίας με αυτό, στην οποία περιλαμβάνονται τόσο η φυσική παρουσία και επαφή του με το τέκνο, όσο και η διαμονή του τέκνου στην οικία του. Ο γονέας με τον οποίο διαμένει το τέκνο οφείλει να διευκολύνει και να προωθεί την επικοινωνία του τέκνου με τον άλλο γονέα σε τακτική χρονική βάση. Ο χρόνος επικοινωνίας του τέκνου με φυσική παρουσία με τον γονέα, με τον οποίο δεν διαμένει, τεκμαίρεται στο ένα τρίτο (1/3) του συνολικού χρόνου, εκτός αν ο γονέας αυτός ζητά μικρότερο χρόνο επικοινωνίας, ή επιβάλλεται να καθορισθεί μικρότερος ή μεγαλύτερος χρόνος επικοινωνίας για λόγους που αφορούν στις συνθήκες διαβίωσης ή στο συμφέρον του τέκνου, εφόσον, σε κάθε περίπτωση, δεν διαταράσσεται η καθημερινότητα του τέκνου. Αποκλεισμός ή περιορισμός της επικοινωνίας είναι δυνατός μόνο για εξαιρετικά σοβαρούς λόγους, ιδίως όταν ο γονέας με τον οποίον δεν διαμένει το τέκνο, κριθεί ακατάλληλος να ασκεί το δικαίωμα επικοινωνίας. Για τη διαπίστωση της ακαταλληλότητας του γονέα το δικαστήριο μπορεί να διατάξει κάθε πρόσφορο μέσο, ιδίως την εκπόνηση εμπειροστατημένης έκθεσης κοινωνικών λειτουργών ή ψυχιάτρων ή ψυχολόγων.

Οι γονείς δεν έχουν το δικαίωμα να εμποδίζουν την επικοινωνία του τέκνου με τους ανώτερους ανιόντες και τους αδελφούς του, εκτός αν συντρέχει σπουδαίος λόγος. Οι γονείς δεν έχουν το δικαίωμα να εμποδίζουν την επικοινωνία του τέκνου με τρίτους που έχουν αναπτύξει μαζί του κοινωνικοσυναισθηματική σχέση οικογενειακής φύσης, εφόσον με την επικοινωνία εξυπηρετείται το συμφέρον του τέκνου.

Τα σχετικά με την επικοινωνία ζητήματα καθορίζονται ειδικότερα είτε με έγγραφη συμφωνία των γονέων είτε από το δικαστήριο. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται και η παρ. 4 του άρθρου 1511. Όταν συντρέχει περίπτωση κακής ή καταχρηστικής άσκησης του δικαιώματος επικοινωνίας, ο άλλος γονέας ή κάθε ένας από τους γονείς, αν πρόκειται για επικοινωνία με τρίτο, μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο τη μεταρρύθμιση της επικοινωνίας.»

Άρθρο 14 **Συνέπειες κακής άσκησης - Αντικατάσταση** **του άρθρου 1532 Α.Κ.**

Το άρθρο 1532 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ., π.δ. 456/1984, Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1532 **Συνέπειες κακής άσκησης**

Αν ο πατέρας ή η μητέρα παραβαίνουν τα καθήκοντα που τους επιβάλλει το λειτουργήμα τους για την επιμέλεια του προσώπου του τέκνου ή τη διοίκηση της περιουσίας του ή αν ασκούν το λειτουργήμα αυτό καταχρηστικά ή δεν είναι σε θέση να ανταποκριθούν σε αυτό, το δικαστήριο μπορεί, εφόσον το ζητήσουν ο άλλος γονέας ή οι πλησιέστεροι συγγενείς του τέκνου ή ο εισαγγελέας, να διατάξει οποιοδήποτε πρόσφορο μέτρο.

Κακή άσκηση της γονικής μέριμνας συνιστούν ιδίως:

α. η υπαίτια μη συμμόρφωση προς αποφάσεις και διατάξεις δικαστικών και εισαγγελικών αρχών που αφορούν το τέκνο ή προς την υπάρχουσα συμφωνία των γονέων για την άσκηση της γονικής μέριμνας, β. η διατάραξη της συναισθηματικής σχέσης του τέκνου με τον άλλο γονέα και την οικογένειά του και η με κάθε τρόπο πρόκληση διάρρηξης των σχέσεων του τέκνου με αυτούς, γ. η υπαίτια παράβαση των όρων της συμφωνίας των γονέων ή της δικαστικής απόφασης για την επικοινωνία του τέκνου με τον γονέα με τον οποίο δεν διαμένει και η με κάθε άλλο τρόπο παρεμπόδιση της επικοινωνίας, δ. η κακή άσκηση και η υπαίτια παράλειψη της άσκησης του δικαιώματος επικοινωνίας από τον δικαιούχο γονέα, ε. η αδικαιολόγητη άρνηση του γονέα να καταβάλει τη διατροφή που επιδικάστηκε στο τέκνο από το δικαστήριο ή συμφωνήθηκε μεταξύ των γονέων, στ. η καταδίκη του γονέα, με οριστική δικαστική απόφαση, για ενδοοικογενειακή βία ή για εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή για εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής.

Το δικαστήριο, στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, δύναται να αφαιρέσει από τον υπαίτιο γονέα την άσκηση της γονικής μέριμνας ή την επιμέλεια, ολικά ή μερικά, και να την αναθέσει αποκλειστικά στον άλλο γονέα, καθώς επίσης να διατάξει κάθε πρόσφορο μέτρο προς διασφάλιση του συμφέροντος του τέκνου. Αν συντρέχουν στο πρόσωπο και των δύο γονέων οι περιπτώσεις του δευτέρου εδαφίου, το δικαστήριο μπορεί να αναθέσει την πραγματική φροντίδα του τέκνου ή ακόμα και την επιμέλειά του ολικά ή μερικά σε τρίτο ή και να διορίσει επίτροπο.

Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου και επίκειται άμεσος κίνδυνος για τη σωματική ή την ψυχική υγεία του τέκνου, ο εισαγγελέας διατάσσει κάθε πρόσφορο μέτρο για την προστασία του, μέχρι την έκδοση της απόφασης του δικαστηρίου, στο οποίο πρέπει να απευθύνεται εντός ενενήντα (90) ημερών, με δυνατότητα αιτιολογημένης παράτασης της προθεσμίας αυτής κατά ενενήντα (90) επιπλέον ημέρες.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' **ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΔΙΚΑΣΤΩΝ**

Άρθρο 15 **Ορισμός διαμεσολαβητών**

Ο ορισμός διαμεσολαβητή από το δικαστήριο, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 1514 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ., π.δ. 456/1984, Α' 164), γίνεται από ειδικό μητρώο οικογενειακών διαμεσολαβητών, το οποίο καταρτίζεται και τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης, όπως ειδικότερα προβλέπεται στο άρθρο 21.

Άρθρο 16 **Έκτακτα προγράμματα επιμόρφωσης** **στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών**

Στο άρθρο 33 του ν. 3689/2008 (Α' 164) προστίθεται παρ. 4 και το άρθρο 33 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το Συμβούλιο Σπουδών κάθε κατεύθυνσης, ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης της κατεύθυνσης, καταρτίζει τον μήνα Σεπτέμβριο κάθε έτους πρόγραμμα επιμόρφωσης, το οποίο μπορεί να συμπληρώνεται ή να τροποποιείται με τον ίδιο τρόπο. Για τη διαμόρφωση του προγράμματος λαμβάνονται, ιδίως, υπόψη οι προτάσεις των δικαστικών λειτουργών, των Προέδρων των Δικαστηρίων και των τριμελών συμβου-

λίων που διευθύνουν τα δικαστήρια ή των προϊσταμένων των εισαγγελιών, οι οποίες ζητούνται ειδικώς για τον σκοπό αυτόν. Το πρόγραμμα αναρτάται στο κατάστημα της Σχολής και δημοσιεύεται σε ειδικό τεύχος, που εκδίδεται από αυτήν. Για προγράμματα Επιμόρφωσης των Εισαγγελέων εισήγηση καταθέτει ο Διευθυντής Κατάρτισης και Επιμόρφωσης Εισαγγελέων. Στα σεμινάρια επιμόρφωσης, που διοργανώνονται από την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών, μπορεί να συμμετέχουν και δικαστικοί λειτουργοί του Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων, καθώς και μέλη του κυρίου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Στα σεμινάρια επιμόρφωσης που αφορούν σε ελεγκτικά θέματα, μπορεί να συμμετέχουν και δικαστικοί υπάλληλοι που υπηρετούν στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

2. Στο ετήσιο πρόγραμμα επιμόρφωσης καθορίζονται οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες, οι οποίες πρόκειται να αναπτυχθούν κατά τη διάρκεια εφαρμογής του, και διατυπώνονται τα επί μέρους προγράμματα. Σε καθένα από αυτά προσδιορίζονται:

- α. το θέμα της επιμόρφωσης,
- β. ο κλάδος, οι κατηγορίες των δικαστικών λειτουργιών στους οποίους το κάθε επί μέρους πρόγραμμα απευθύνεται, ο αριθμός αυτών που καλούνται να μετάσχουν και το δικαστήριο ή η εισαγγελία, όπου υπηρετούν,
- γ. ο χρόνος, η διάρκεια και ο τόπος πραγματοποίησης του και
- δ. η μέθοδος.

3. Τα επί μέρους προγράμματα ολοκληρώνονται τουλάχιστον δύο μήνες πριν από την πραγματοποίησή τους, κοινοποιούνται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και αποστέλλονται στις δικαστικές υπηρεσίες, των οποίων οι λειτουργοί καλούνται να μετάσχουν, για περαιτέρω γνωστοποίηση.

4. Η Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών (ΕΣΔΙ) διοργανώνει έκτακτα προγράμματα επιμόρφωσης δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργιών, κατά παρέκκλιση των παρ. 1 έως 3 και των άρθρων 37 και 39, που αφορούν διατάξεις τυπικού νόμου, οι οποίες πρόκειται άμεσα να εφαρμοστούν από τα Δικαστήρια. Η σχετική απόφαση λαμβάνεται από τον Γενικό Διευθυντή της ΕΣΔΙ, ύστερα από γνώμη του αρμόδιου Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης ή του νόμιμου αναπληρωτή του, ο οποίος έχει και την αποκλειστική ευθύνη της διαμόρφωσης και εκτέλεσης των ανωτέρω προγραμμάτων επιμόρφωσης. Όσοι επιλέγονται για την επιμόρφωση, συμμετέχουν σε ομάδες εργασίας («workshops») και λαμβάνουν βεβαίωση ευδόκιμης συμμετοχής από τον αρμόδιο Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης ή τον νόμιμο αναπληρωτή του, ύστερα από απόφαση του δικαστικού λειτουργού που προεδρεύει κάθε ομάδας εργασίας. Το προσωπικό υποστήριξης των ανωτέρω επιμορφωτικών προγραμμάτων επιλέγεται από τους υπαλλήλους της Σχολής. Τα έκτακτα προγράμματα επιμόρφωσης διεξάγονται με φυσική παρουσία στην έδρα της Σχολής και ειδικότερα σε χώρους της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών και του Κέντρου Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου. Σε περίπτωση κατά την οποία δεν είναι δυνατή η διεξαγωγή τους με φυσική παρουσία, διενεργούνται μέσω διαδικτυακής εφαρμογής («webinars»). Στα υποχρεωτικά και προαιρετικά προγράμματα επιμόρφωσης του άρθρου 34 περιλαμβάνονται και τα έκτακτα προγράμματα επιμόρφωσης, στα οποία εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 35, 36, 38 και 40.»

Άρθρο 17 Επιμόρφωση δικαστών

Οι υποθέσεις του παρόντος εκδικάζονται από δικαστές, που έχουν παρακολουθήσει επιτυχώς τα ειδικά σεμινάρια επιμόρφωσης στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών (ΕΣΔΙ), σύμφωνα με τα άρθρα 33 και 34 του ν. 3689/2008 (Α' 164). Τα σεμινάρια του προηγούμενου εδαφίου δύναται να χρηματοδοτούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό μέσω του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις της χρηματοδότησης καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών. Η ως άνω επιμόρφωση διενεργείται από δικαστικούς λειτουργούς, καθηγητές Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΑΕΙ) και ειδικούς επιστήμονες, ιδίως ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς. Στο αντικείμενο των σεμιναρίων περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, και οι διεθνείς συμβάσεις, ιδίως δε η Διεθνής Σύμ-

βαση για τα δικαιώματα του παιδιού και η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση Κωνσταντινούπολης).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 18 Εφαρμογή των Κεφαλαίων Β' και Γ' σε εκκρεμείς υποθέσεις

Τα Κεφάλαια Β' και Γ' εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς υποθέσεις επί των οποίων δεν έχει εκδοθεί, μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, αμετάκλητη δικαστική απόφαση. Συμφωνίες των γονέων σχετικά με την άσκηση της γονικής μέριμνας, ή την επικοινωνία με το τέκνο που έχουν καταρτιστεί μέχρι την έναρξη ισχύος των Κεφαλαίων Β' και Γ' ισχύουν, εκτός αν το δικαστήριο προβεί σε διαφορετική ρύθμιση, ύστερα από αίτηση ενός εκ των γονέων, η οποία υποβάλλεται εντός προθεσμίας δύο (2) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 19 Μεταβατική διάταξη για τα τέκνα που αναγνωρίστηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος

Το άρθρο 1515 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ., π.δ. 456/1984, Α' 164) εφαρμόζεται και σε τέκνα που αναγνωρίστηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 18 εφαρμόζεται αναλόγως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 20 Εξουσιοδοτική διάταξη για τη συμφωνία λύσης του γάμου με ηλεκτρονικά μέσα

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζονται τα ειδικότερα ζητήματα που αφορούν στην υλοποίηση των διαδικασιών του άρθρου 4.

Άρθρο 21 Εξουσιοδοτική διάταξη για τη διαμεσολάβηση

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία εγγραφής οικογενειακών διαμεσολαβητών στο μητρώο του άρθρου 15, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικά με την κατάρτισή του.

Άρθρο 22 Εξουσιοδοτική διάταξη για τη χρηματοδότηση επιμορφωτικών σεμιναρίων

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις της χρηματοδότησης των επιμορφωτικών σεμιναρίων του άρθρου 17.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗ ΘΗΤΕΙΑ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΩΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΑΡΧΩΝ

Άρθρο 23 Αύξηση κατά δέκα (10) των οργανικών θέσεων στο Υπουργείο Δικαιοσύνης για τη στελέχωση του Γραφείου Συλλογής και Επεξεργασίας Δικαστικών Στατιστικών Στοιχείων

Στο άρθρο 358 του ν. 4700/2020 (Α' 127) προστίθεται νέα παρ. 1Α ως εξής:

«1Α. Για τη στελέχωση του Γραφείου Συλλογής και Επεξεργασίας Δικαστικών Στατιστικών Στοιχείων (JustStat) συστήνονται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης δέκα (10) οργανικές θέσεις προσωπικού με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου και κατανέμονται κατά κατηγορία και κλάδο, ως εξής:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ / ΚΛΑΔΟΣ	ΑΡ. ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΘΕΣΕΩΝ
Α. Κατηγορία	
Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ)	5
Κλάδος Στατιστικών	2
Κλάδος Διοικητικού - Οικονομικού	1
Κλάδος Οικονομολόγων	1
Κλάδος Πληροφορικής	1
Β. Κατηγορία	
Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ)	3
Κλάδος Στατιστικών	1
Κλάδος Διοικητικού - Λογιστικού	1
Κλάδος Πληροφορικής	1
Γ. Κατηγορία	
Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ)	2
Κλάδος Στατιστικών	1
Κλάδος Διοικητικού - Λογιστικού	1

Σύνολο Θέσεων Προσωπικού Δημοσίου Δικαίου 10.»

Άρθρο 24

Προαγωγές ανώτατων δικαστικών λειτουργιών - Τροποποίηση των παρ. 9, 10 και 11 του άρθρου 77 του ν. 1756/1988

1. Οι παρ. 9, 10 και 11 του άρθρου 77 του ν. 1756/1988 (Α' 35) αντικαθίστανται ως εξής:

«9. Σε αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου προάγεται αρεοπαγίτης με δύο (2) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στον βαθμό αυτόν.

10. Σε πρόεδρο του Αρείου Πάγου προάγεται αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου ή αρεοπαγίτης που έχει τρία (3) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στον βαθμό του αρεοπαγίτη.

11. Σε εισαγγελέα του Αρείου Πάγου προάγεται αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου και αρεοπαγίτης ή αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου με δύο (2) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στους βαθμούς αυτούς.»

Άρθρο 25

Θητεία μελών Ανεξάρτητων Αρχών

Το έβδομο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 3051/2002 (Α' 220), ως προς τη θητεία μελών Ανεξάρτητων Αρχών που διορίζονται σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης, έκπτωσης ή με οποιονδήποτε τρόπο απώλειας της ιδιότητας του μέλους Ανεξάρτητης Αρχής, καταλαμβάνει και τα ήδη υπηρετούντα μέλη των Ανεξάρτητων Αρχών.

Άρθρο 26

Παράταση ισχύος του Πίνακα Επιτυχόντων του διαγωνισμού για την πρόσληψη δόκιμων Ειρηνοδικών Δ' τάξης

Η ισχύς του Πίνακα Επιτυχόντων του Διαγωνισμού για την πρόσληψη δόκιμων Ειρηνοδικών Δ' τάξης, που δημοσιεύθηκε στις 9.2.2016 (Γ' 81), παρατείνεται έως τη 16η Σεπτεμβρίου 2022 και οι κενές θέσεις Ειρηνοδικών που ανακύπτουν μέχρι την ως άνω ημερομηνία πληρούνται από τον πίνακα αυτόν.

Άρθρο 27

Αναστολή διοικητικών διαδικασιών και υποχρέωσης καταβολής τελών, παραβόλων και εισφορών ως προς δικαστικές αποφάσεις

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης και για το χρονικό διάστημα από 1ης.6.2021 έως 31.8.2021, δύναται να τροποποιείται η διαδικασία

έκδοσης πιστοποιητικών, βεβαιώσεων, λοιπών διοικητικών εγγράφων, και αντιγράφων δικαστικών αποφάσεων, καθώς και να αναστέλλεται η υποχρέωση καταβολής τελών, παραβόλων και εισφορών που απαιτούνται για την έκδοση των ως άνω εγγράφων.

Άρθρο 28

Ρυθμίσεις για τις Ομάδες Διοίκησης του Ο.Σ.Δ.Δ.Υ.Π.Π. - Τροποποίηση του άρθρου 29 του ν. 4587/2018

Το άρθρο 29 του ν. 4587/2018 (Α' 218) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 29

1. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης συγκροτείται Ομάδα Διοίκησης Έργου (Ο.Δ.Ε.), που αποτελείται από την Κεντρική Ομάδα και τις επιμέρους Ομάδες Εργασίας. Ως έδρα της Ο.Δ.Ε. μπορεί να οριστεί οποιοδήποτε δικαστικό κατάστημα της Περιφέρειας της Αθήνας ή η έδρα του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης μπορούν να συγκροτούνται Υποομάδες Εργασίας. Σκοπός της Ο.Δ.Ε. είναι ο συντονισμός, η διοίκηση, η παρακολούθηση και η διασφάλιση της λειτουργίας και επέκτασης του έργου «Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης - Ο.Σ.Δ.Δ.Υ.Π.Π.».

2. Η Κεντρική Ομάδα και οι Ομάδες εργασίας απαρτίζονται από δικαστικούς υπαλλήλους που διαθέτουν τις κατά περίπτωση απαιτούμενες ειδικές ή τεχνικές γνώσεις ή εμπειρία, από δικαστικούς ή εισαγγελικούς λειτουργούς που συμμετέχουν σε αυτές, σύμφωνα με τον Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Δικαστικών Λειτουργιών και από υπαλλήλους του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Στην Κεντρική Ομάδα συμμετέχουν και ένας εκπρόσωπος του Γραφείου του Υπουργού Δικαιοσύνης, ένας εκπρόσωπος του γραφείου του Γενικού Γραμματέα Δικαιοσύνης και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και ένας εκπρόσωπος του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Μέλη των υποομάδων εργασίας, τακτικά και αναπληρωματικά, ορίζονται κατά περίπτωση τις κατά περίπτωση απαιτούμενες ειδικές νομικές ή τεχνικές γνώσεις ή εμπειρία και ιδίως, μέλη ΔΕΠ, δικηγόροι, ειδικοί πληροφορικής και ηλεκτρονικών υπολογιστών με ειδίκευση στη νομική πληροφορική ή σε συναφές αντικείμενο, υπηρεσιακοί παράγοντες του Υπουργείου Δικαιοσύνης, του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης ή άλλων συναφών με το αντικείμενο υπηρεσιών, καθώς και δικαστικοί ή εισαγγελικοί λειτουργοί και υπάλληλοι.

Τη γενική διεύθυνση και τον συντονισμό της Κεντρικής Ομάδας, των Ομάδων και Υποομάδων εργασίας έχει ο διευθύνων την Κεντρική Ομάδα εργασίας που είναι ο Γενικός Γραμματέας Δικαιοσύνης και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

3. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης συγκροτείται Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή. Στην Επιτροπή αυτή παραπέμπονται ζητήματα που έχουν προηγουμένως διαπιστωθεί από την Κεντρική Ομάδα εργασίας και τον Υπουργό Δικαιοσύνης, τα οποία αφορούν απαιτήσεις νομοθετικής προσαρμογής και επεξεργασίας για τη βέλτιστη αξιοποίηση και την ομοιόμορφη εφαρμογή του έργου «Ο.Σ.Δ.Δ.Υ.Π.Π.».

Μέλη της ως άνω Επιτροπής, τακτικά και αναπληρωματικά, ορίζονται πρόσωπα που διαθέτουν τις κατά περίπτωση απαιτούμενες ειδικές νομικές ή τεχνικές γνώσεις ή εμπειρία και ιδίως, μέλη ΔΕΠ, δικηγόροι, ειδικοί πληροφορικής και ηλεκτρονικών υπολογιστών με ειδίκευση στη νομική πληροφορική ή σε συναφές αντικείμενο, υπηρεσιακοί παράγοντες, του Υπουργείου Δικαιοσύνης, του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης ή άλλων συναφών με το αντικείμενο υπηρεσιών, καθώς και δικαστικοί ή εισαγγελικοί λειτουργοί. Χρέη γραμματέα της Επιτροπής ασκεί υπάλληλος του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

4. Οι αρμοδιότητες της Κεντρικής Ομάδας έργου αφορούν τη διοίκηση των Ομάδων και Υποομάδων εργασίας με τρόπο αποτελεσματικό, ώστε τα μέλη της Κεντρικής Ομάδας να μπορούν λόγω της θέσης ή/και της εμπειρίας τους να επεξεργαστούν, να κατευθύνουν και να συντονίσουν το σύνολο των δράσεων. Η συγκεκριμένη Ομάδα, με διαρκή παρουσία, καθοδηγεί τις Ομάδες και Υποομάδες εργασίας, προκειμένου να μην υπάρχουν καθυ-

στερήσεις και αλληλοεπικαλύψεις. Επιπλέον, φροντίζει ώστε η διαχείριση της μετάβασης για τους εμπλεκόμενους φορείς να είναι όσο το δυνατόν ακώλυτη, λειτουργώντας ως κεντρικός κόμβος. Οι αρμοδιότητες των Ομάδων εργασίας αφορούν την υλοποίηση και διαχείριση τεχνικών και επιχειρησιακών ζητημάτων του έργου «Ο.Σ.Δ.Δ.Υ.Π.Π.». Οι αρμοδιότητες των Υποομάδων εργασίας αφορούν την υποβοήθηση του έργου της Κεντρικής Ομάδας και των Ομάδων εργασίας. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης καθορίζονται λεπτομερώς οι επιμέρους αναλυτικές αρμοδιότητες της Κεντρικής Ομάδας, των Ομάδων και Υποομάδων εργασίας και κάθε άλλο αναγκαίο ειδικότερο ζήτημα.

Για την αποτελεσματικότερη άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, οι Ομάδες εργασίας διακρίνονται σε:

α) Ομάδα Λειτουργίας / Υποστήριξης Κεντρικών Συστημάτων, Δικτύων και Υποδομών Data Centers.

β) Ομάδα Λειτουργίας / Υποστήριξης Βάσεων Δεδομένων και Εφαρμογών.

γ) Ομάδα Υποστήριξης Ροών εργασίας Πολιτικής Διαδικασίας.

δ) Ομάδα Υποστήριξης Ροών εργασίας Ποινικής Διαδικασίας.

ε) Ομάδες Τοπικών Διαχειριστών, στους σαράντα έναν (41) Φορείς Λειτουργίας του έργου αρχικά και σε όλη τη Χώρα στη συνέχεια, με εκπαίδευση στο νέο σύστημα, οι οποίοι συνεργάζονται με τις ανωτέρω Ομάδες και ακολουθούν τις οδηγίες τους.

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης μπορούν να συστήνονται ομάδες και υποομάδες εργασίας με ειδικότερο αντικείμενο.

5.α) Οι δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί που δύνανται να διευθύνουν τις Ομάδες και Υποομάδες εργασίας είναι οι κάτωθι:

αα) Δικαστικός λειτουργός, μέλος του Αρείου Πάγου.

ββ) Εισαγγελικός λειτουργός, μέλος της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου.

γγ) Εφέτης.

δδ) Εισαγγελέας ή αντεισαγγελέας εφετών.

εε) Πρόεδρος πρωτοδικών ή πρωτοδίκης.

στστ) Εισαγγελέας ή αντεισαγγελέας πρωτοδικών.

ζζ) Ειρηνοδίκης.

β) Η Κεντρική Ομάδα εργασίας στελεχώνεται από δικαστικούς υπαλλήλους και διοικητικούς υπαλλήλους με ειδικότητα πληροφορικής (ΠΕ, ΤΕ) ή εμπειρία σε θέματα μηχανογράφησης ποινικής και πολιτικής Δικαιοσύνης, και από δικαστικούς υπαλλήλους με ειδικότητα γραμματέων (ΠΕ, ΤΕ) και εμπειρία σε θέματα μηχανογράφησης και τεχνικής υποστήριξης πολιτικής και ποινικής Δικαιοσύνης.

γ) Οι λοιπές Ομάδες εργασίας στελεχώνονται από δικαστικούς και διοικητικούς υπαλλήλους (ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ), ανά ομάδα, ως εξής:

αα) Η Ομάδα Λειτουργίας, Υποστήριξης Κεντρικών Συστημάτων, Δικτύων και Υποδομών Data Centers από δικαστικούς και διοικητικούς υπαλλήλους με εμπειρία σε συστήματα και δίκτυα πληροφορικής και επικοινωνιών.

ββ) Η Ομάδα Λειτουργίας, Υποστήριξης Βάσεων Δεδομένων και Εφαρμογών από δικαστικούς υπαλλήλους και διοικητικούς υπαλλήλους με εμπειρία σε βάσεις δεδομένων και εφαρμογών.

γγ) Η Ομάδα Υποστήριξης Ροών Εργασίας Πολιτικής Διαδικασίας από δικαστικούς υπαλλήλους, προερχόμενους από το σύνολο των δικαστικών και εισαγγελικών υπηρεσιών κάθε βαθμού και από το πταισματοδικείο.

δδ) Η Ομάδα Υποστήριξης Ροών Εργασίας Ποινικής Διαδικασίας από δικαστικούς υπαλλήλους, προερχόμενους από το σύνολο των δικαστικών και εισαγγελικών υπηρεσιών κάθε βαθμού και από το πταισματοδικείο.

6. Για την πλήρωση των θέσεων της Κεντρικής Ομάδας και των Ομάδων εργασίας από δικαστικούς υπαλλήλους, ο Πρόεδρος και ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου δημοσιεύουν αντιστοίχως ανακοίνωση που κοινοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο στις γραμματείες των δικαστηρίων, μετά από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης. Εντός της προθεσμίας που τάσσεται με την ως άνω ανακοίνωση, οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν βιογραφικό σημείωμα, με τα νόμιμα δικαιολογητικά, ενώπιον του πενταμελούς υπηρεσιακού συμβουλίου του Αρείου Πάγου που, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, αποφασίζει για τη μερική ή πλήρη

ανάθεση καθηκόντων στους δικαστικούς υπαλλήλους της Κεντρικής Ομάδας και των Ομάδων εργασίας.

7. Με απόφαση του πενταμελούς υπηρεσιακού συμβουλίου του Αρείου Πάγου, ύστερα από αίτηση του δικαστικού υπαλλήλου που έχει οριστεί ως μέλος της Κεντρικής Ομάδας και των Ομάδων εργασίας, είναι δυνατή η απόσπασή του στην υπηρεσία όπου εδρεύει η Ο.Δ.Ε.. Η πλήρης ή μερική ανάθεση καθηκόντων κατά την παρ. 6 και η απόσπαση δικαστικού υπαλλήλου κατά το προηγούμενο εδάφιο καταλαμβάνει και τους δόκιμους δικαστικούς υπαλλήλους.

8. Για την υλοποίηση και υποβοήθηση της Ο.Δ.Ε. διατίθενται οι υποδομές (εξοπλισμός, δίκτυα, εγκαταστάσεις) και τα αναλώσιμα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και των εμπλεκόμενων δικαστικών υπηρεσιών. Η Κεντρική Ομάδα, οι Ομάδες και Υποομάδες εργασίας μπορούν να συνεδριάζουν στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης.»

Άρθρο 29

Καθήκοντα εισαγγελέων οικονομικού εγκλήματος - Τροποποίηση του άρθρου 35 του ν. 4620/2019

Τροποποιούνται το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 4620/2019 (Α' 96) και το άρθρο 35 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 35

Καθήκοντα εισαγγελέων οικονομικού εγκλήματος

1. Οι εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος, οι αναπληρωτές τους και οι εισαγγελικοί λειτουργοί που τους συνεπικουρούν, διενεργούν προκαταρκτική εξέταση είτε αυτοπροσώπως είτε παραγγέλλοντας σχετικά τους γενικούς ή ειδικούς ανακριτικούς υπαλλήλους, για τη διακρίβωση τυχόν τέλεσης μείζονος ποινικής απαξίας, κατά την κρίση του Προϊσταμένου του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος, φορολογικών, οικονομικών και λοιπων διήκοντες άλλων συναφών εγκλημάτων, εφόσον αυτά τελούνται σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου, οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή βλάπτουν σοβαρά την εθνική οικονομία. Επίσης, στην αρμοδιότητά τους υπάγονται τα κακούργηματα που τελούν Υπουργοί ή Υφυπουργοί και δεν καταλαμβάνονται από τις ρυθμίσεις της παρ. 1 του άρθρου 86 του Συντάγματος, καθώς και τα κακούργηματα που τελούν, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ή επωφελούμενοι από την ιδιότητά τους, βουλευτές, μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που εκπροσωπούν την Ελλάδα, γενικοί και ειδικοί γραμματείς της Κυβέρνησης, διοικητές, υποδιοικητές ή πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων ή διευθύνοντες σύμβουλοι ή εντεταλμένοι σύμβουλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και αιρετά μονοπρόσωπα όργανα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, κάθε υπάλληλος κατά την έννοια της περ. α' του άρθρου 13 Π.Κ. και όσοι υπηρετούν μόνιμα ή πρόσκαιρα και με οποιαδήποτε ιδιότητα ή σχέση: α) σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ιδρύθηκαν από το Δημόσιο και από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, εφόσον τα ιδρυτικά νομικά πρόσωπα συμμετέχουν στη διοίκησή τους ή τα νομικά αυτά πρόσωπα είναι επιφορτισμένα με εκτέλεση κρατικών προγραμμάτων οικονομικής ανασυγκρότησης ή ανάπτυξης και β) σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, στα οποία, κατά τις κείμενες διατάξεις, μπορούν να διατεθούν από το Δημόσιο και από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου επιχορηγήσεις ή χρηματοδοτήσεις, ακόμη και αν οι υπαίτιοι έχουν παύσει να φέρουν την ιδιότητα αυτήν, εφόσον αυτά σχετίζονται με επιδίωξη οικονομικού οφέλους των ιδίων ή τρίτων ή την πρόκληση βλάβης στο Δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή στα ανωτέρω νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.

2. Με την επιφύλαξη της παρ. 3, ο Προϊστάμενος Εισαγγελέας του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος έχει την εποπτεία, καθοδήγηση και τον συντονισμό των ενεργειών των γενικών κατά την περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 31 και ειδικών ανακριτικών υπαλλήλων, ιδίως δε υπαλλήλων του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.), της Διεύθυνσης Ερευνών Οικονομικού

Εγκλήματος (Δ.Ε.Ο.Ε.) και της Διεύθυνσης Οικονομικής Αστυνομίας, σε σχέση με τις υποθέσεις, των οποίων οι ως άνω υπάλληλοι έχουν επιληφθεί ως ανακριτικοί υπάλληλοι, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους. Ο Προϊστάμενος Εισαγγελέας του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος ενημερώνεται για όλες τις καταγγελίες ή πληροφορίες που περιέχονται στις υπηρεσίες του προηγούμενου εδαφίου για εγκλήματα της αρμοδιότητάς του, αξιολογεί και διερευνά τις πληροφορίες αυτές, καθώς και κάθε άλλη σχετική είδηση που περιέχεται σε γνώση του με οποιονδήποτε τρόπον και μέσο προτάσσοντας εκείνες τις υποθέσεις που βλάπτουν σοβαρά τα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επιλύοντας ζητήματα σύγκρουσης αρμοδιότητας μεταξύ των εισαγγελιών οικονομικού εγκλήματος και των κατά τόπους εισαγγελιών πλημμελειοδικών. Αν η καταγγελία, πληροφορία ή είδηση δεν στηρίζεται στον νόμο ή είναι προφανώς αβάσιμη στην ουσία της ή ανεπίδεκτη δικαστικής εκτίμησης, τη θέτει στο αρχείο.

3. Ειδικά, για τους υπαλλήλους της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) η διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης παραγγέλλεται αποκλειστικά και μόνο στους τελωνειακούς υπαλλήλους και τους υπαλλήλους της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων και μόνο για υποθέσεις που εμπίπτουν στις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες. Οι λοιποί υπάλληλοι της Α.Α.Δ.Ε. που έχουν προανακριτικά καθήκοντα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, διενεργούν προκαταρκτική εξέταση, κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας που εκδίδεται μόνο μετά από αίτημα της ελεγκτικής υπηρεσίας της Α.Α.Δ.Ε. στην οποία ανήκουν προς τον εισαγγελέα οικονομικού εγκλήματος. Με την επιφύλαξη του προηγούμενου εδαφίου, οι εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος και οι λοιποί εισαγγελείς δεν παραγγέλλουν στις υπηρεσίες και το προσωπικό της Α.Α.Δ.Ε. τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης ούτε διαβιβάζουν με οποιαδήποτε διαδικασία εντολές ή αιτήματα διενέργειας φορολογικών ελέγχων. Η εκτέλεση των ανωτέρω εισαγγελικών παραγγελιών ανατίθεται σε υπηρεσία εκτός της Α.Α.Δ.Ε. με ειδικούς προανακριτικούς υπαλλήλους, που εποπτεύονται από εισαγγελέα οικονομικού εγκλήματος και με αρμοδιότητα την έρευνα τέλεσης εγκλημάτων φοροδιαφυγής ή λοιπών οικονομικών αδικημάτων.

4. Μετά το πέρας της προκαταρκτικής εξέτασης ο εισαγγελέας οικονομικού εγκλήματος είτε παραγγέλλει στον αρμόδιο εισαγγελέα πρωτοδικών την κίνηση ποινικής δίωξης είτε αρχειοθετεί την υπόθεση.

5. Οι εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος υποστηρίζονται στο έργο τους από αριθμό ειδικών επιστημόνων που κρίνεται αναγκαίος για τη διενέργεια της προκαταρκτικής εξέτασης. Οι ειδικοί αυτοί επιστήμονες συνεπικουρούν με κάθε πρόσφορο τρόπο τους εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος, καθώς και τους γενικούς και ειδικούς προανακριτικούς υπαλλήλους για την ακριβή στερη διάγνωση και κρίση γεγονότων για τα οποία απαιτούνται ειδικές γνώσεις επιστήμης και τέχνης. Ο ορισμός των προσώπων αυτών γίνεται με πράξη του προϊσταμένου εισαγγελέα του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος μεταξύ αυτών που υπηρετούν

στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, σε εξαιρετικές δε περιπτώσεις και από τον ιδιωτικό τομέα, εφόσον στο Δημόσιο δεν υπηρετούν πρόσωπα με τις γνώσεις αυτές, εφαρμόζονται δε αναλόγως ως προς αυτούς τα άρθρα 188 έως 193.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 30 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τις 16.9.2021, εξαιρουμένων των άρθρων 4, 16, 17, 20, 21, 22 και του Κεφαλαίου Ζ', η ισχύς των οποίων αρχίζει από τη δημοσίευσή του παρόντος.

Αθήνα,.....2021

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	2. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
3. ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	4. ΥΓΕΙΑΣ
5. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	6. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
7. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	8. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 19.15' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Παρασκευή 21 Μαΐου 2021 και ώρα 10.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος, νομοθετική εργασία: μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων: «Παραγωγή, εξαγωγή και διάθεση τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης του είδους Cannabis Sativa L. περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) άνω του 0,2%», σύμφωνα με τη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ